

Stedelijk
Museum
Amsterdam
Jaarverslag
2006

505-2006

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

| | | |
|-----|---|---|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum Amsterdam | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief |
| | | 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs |
| | | 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten |
| | | 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie |
| | | 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

Boekmanstichting-Bibliotheek
 Herengracht 415
 1017 BP Amsterdam
 Tel.: 6243739

Voorwoord

2006 is een belangrijk jaar in de geschiedenis van het Stedelijk Museum. Het museum was met ingang van 1 januari niet langer een dienst van de Gemeente Amsterdam, maar een zelfstandige Stichting met als belangrijkste subsidiënt de Gemeente Amsterdam. In het dagelijkse werk viel die verandering in eerste instantie niet erg op, maar in de loop van het jaar werd duidelijk dat er op bepaalde punten anders moest worden gewerkt. Zo is de jaarrekening (p.139 e.v.) opgezet volgens een totaal ander stramien dan bij de Gemeente gebruikelijk was. Dergelijke veranderingen vergen het een en ander van de flexibiliteit van medewerkers. Gelukkig bleek de meerderheid daarvan zich te realiseren dat deze nieuwe rechtsvorm het museum grote kansen biedt; de aangepaste taken werden over het algemeen doortastend ter hand genomen.

Op inhoudelijk gebied heeft het Stedelijk de blik op de toekomst gericht door het beleidsplan *Naar een Nieuwe Top (2006-2008)* te produceren. In de aanloop naar de heropening van het museum op het Museumplein wil het Stedelijk zich nadrukkelijk profileren als plek voor de actualiteit. Bij terugkeer op het Museumplein zullen wij die platformfunctie combineren met die van klassiek museum voor onze waardevolle en wereldberoemde collectie. Na het overdonderende succes van de Rineke Dijkstra tentoonstelling bevatte het programma van 2006 exposities van Shirin Neshat, Eduard Havekost, Saskia Olde Wolbers, de luchtvaarttentoonstelling

'Airworld: Design en Architectuur voor de Luchtvaart' en 'Mapping The Studio'. De 'Mapping'-serie, waarvan dit deel twee was, is bedoeld om onderzoek te doen naar de plek van het museum ten opzichte van de kunst, de kunstenaars en de wereld tijdens de ballingschap van het museum. Ook maakte het Stedelijk de eerste Amsterdamse editie mogelijk van de uitreiking van de Vincent Award, een prijs voor jonge Europese kunstenaars.

De Stichting Stedelijk Museum ontving in 2006 een belangrijke schenking: de kunstenaar Jan Dibbets schonk de contactafdrukken en negatieven van zijn oeuvre sinds 1967. Dit is een mooie aanvulling van de Stedelijk-collectie en een genereus gebaar. Nu de schenkingsmogelijkheden aan het museum zijn uitgebreid (een schenker heeft de keuze om aan de Gemeente of aan de Stichting te schenken), is de verwachting dat in de toekomst veel meer van dergelijke schenkingen zullen worden gedaan.

In het kader van een educatief project in samenwerking met de wethouder van onderwijs ontvangt het Stedelijk Museum sinds 2006 groepen nieuwe Amsterdammers, die inburgeren onder de noemer *Stad en Taal*. Bij het burgerschap van Amsterdam hoort uiteraard deelname aan het culturele leven, en dus bezoek aan het Stedelijk Museum. Dit programma is zowel voor de deelnemers als voor de museummedewerkers zeer inspirerend. Het onderstreept het belang van zichtbaarheid van het museum gedurende de renovatie en nieuwbouw aan het Museumplein.

Er zijn in 2006 belangrijke stappen gezet op weg naar de terugkeer van het Stedelijk naar het eigen gebouw. De aanbesteding van de bouwwerkzaamheden is begonnen en aan de vooravond daarvan diende het Japanse bedrijf Teijin zich aan als sponsor voor (onder meer) het materiaal waarvan de gevel van de nieuwe vleugel wordt gemaakt.

Dit eerste zelfstandige jaar is met een klein positief resultaat geëindigd. Het bezoek is uitgekomen op 209.810, een lichte groei ten opzichte van het voorgaande jaar. Dergelijke resultaten geven vertrouwen in de toekomst. Die gaan wij als jonge organisatie dan ook zelfverzekerd tegemoet.

Gijs van Tuyl, directeur

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Reglster Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 82 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 139 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

Januari 2006

Dit jaar vormde een nieuwe mijlpaal in de geschiedenis van het museum. Per 1 januari hield de Dienst Musea voor Moderne Kunst van de gemeente Amsterdam op te bestaan en startte de Stichting Stedelijk Museum haar activiteiten. Directeur Gijs van Tuyl meldde tijdens zijn nieuwjaarstoespraak op 9 januari in Stedelijk Museum CS (SMCS) dat een contract in de maak was met ABN AMRO, waarbij de bank – die al tot eind 2008 als partner aan het museum verbonden was – een substantieel bedrag zou bijdragen aan de nieuwbouw. De akte werd begin april officieel ondertekend, waarbij de heren Cor Zadelhoff (voorzitter Stichting Fondsenwerving en -beheer, uitbreiding en renovatie Stedelijk Museum) en Yoeri Albrecht (penningmeester van dezelfde Stichting) het museum vertegenwoordigden. Deze maand tekende ook Audi een overeenkomst.

Bij bodemonderzoek naast het museum aan de Paulus Potterstraat werd de zeer giftige stof cyanide aangetroffen. Gelukkig bleek deze grondvervuiling, gevolg van het feit dat het gebied vroeger als vuilstortplaats gebruikt werd, geen gevaar voor de volksgezondheid op te leveren, noch een probleem voor de geplande nieuwbouw van het museum aldaar. Integendeel: 'De opdrachtgever moet juist in zijn handen knijpen. De vervuiling is veel minder dan we verwacht hadden', aldus Arnold Bleumink, projectleider van de Dienst Milieu- en Bouwtoezicht.

Na Parijs, Winterthur en Barcelona was 'Rineke Dijkstra – Portretten' nog tot

eind februari op haar hoofdbestemming SMCS te zien. Het overzicht omvatte vijfenzeventig fotowerken daterend vanaf het begin van de jaren negentig, zoals de beroemde strandportretten, de foto's van stierenvechters na de strijd en van Israëliëse soldaten. Ook waren twee video-installaties opgenomen. Het was voor het eerst dat het werk van Dijkstra in deze brede samenhang werd getoond. 'Het retrospectief, dat ook een zelfportret is, staat als een huis,' schreef *Het Parool*. *NRC Handelsblad* meldde: 'Roerend van eenvoud zijn de foto's die Rineke Dijkstra maakt van kinderen en pubers op stranden of in parken.'

Op 9 januari kreeg Joop Joosten, van 1969 tot 1991 hoofdconservator Wetenschappelijke Documentatie in het Stedelijk Museum, het eredoctoraat van de Universiteit van Amsterdam uitgereikt, 'vanwege zijn centrale positie in de historische waardering van het Nederlandse modernisme van de eerste helft van de twintigste eeuw, het kunst-historische belang van zijn werk (waaronder zijn magnus opus, de oeuvercatalogus van Piet Mondriaan) en de grote betekenis ervan voor de toegankelijkheid van het Nederlandse erfgoed'.

Ook kwam er dit jaar voorlopig een einde aan de *Muziek van Nu*-concerten in het museum, een traditie die ruim vijftig jaar geleden begonnen was onder directeur Willem Sandberg. Deze beslissing was een direct gevolg van de bilocatie van het museum (aan de Oosterdokskade en de Deccaweg) en beperkingen in tijd, ruimte en financiën. 'Laten we hopen dat er na de terugverhuizing naar het

Museumplein voldoende subsidie en belangstelling vanuit het museum zal zijn om de mooie concerttraditie in ere te herstellen,' aldus Arthur van der Drift, stafmedewerker van medeorganisator Gaudeamus.



Het 'oude' Stedelijk wordt gestript



Rineke Dijkstra, *Vondelpark*, Amsterdam, June 10, 2005

Februari 2006

Donderdag 2 februari werd het definitieve ontwerp voor de nieuwbouw en renovatie van het museum, vormgegeven door Benthem Crouwel Architecten, in de inmiddels kale erezaal aan de Paulus Potterstraat gepresenteerd aan medewerkers, buurtbewoners en pers. Een spraakmakend ontwerp dat het aanzicht van het Stedelijk ingrijpend zal veranderen zonder het oude gebouw tekort te doen, met als opvallende aspecten: een grote glazen kubus met luifel over de gehele lengte van het gebouw, circa 2300 vierkante meter extra expositieruimte en een groot deel daarvan onder de grond. Een geplande 17,5 meter hoge toren naast de nieuwbouw aan de Van Baerlestraat vormt de bovenzijde van een goederenlift, die tevens zal dienen als reclamezuil voor exposities. De jury omschreef het ontwerp als: 'De beste stedenbouwkundige oplossing met als verrassend hoogtepunt een piazza voor de nieuwe hoofdingang. Het is een zelfbewuste, uitnodigende verschijning die het publiek al van veraf nieuwsgierig zal maken'.

Deze maand opende de expositie met zes video-installaties van Shirin Neshat. De tentoonstelling werd in de pers uitvoerig beschreven, waarbij regelmatig een link werd gelegd met de film *Submission* van Theo van Gogh en Ayaan Hirsi Ali. Die overeenkomst was echter louter visueel; qua inhoud en bedoelingen was er een wereld van verschil. 'De apolitieke video-installaties van Shirin Neshat in het Stedelijk Museum' luidde dan ook de ondertitel van een artikel in *NRC Handelsblad*. Een hernieuwde ken-

nismaking met haar geboorteland Iran in 1990 maakte destijds een diepe indruk op Neshat en sindsdien richt haar werk zich op de botsing der culturen tussen Islam en het Westen: de tegenstellingen tussen man en vrouw, cultuur en natuur, rationaliteit en ziel.

Onder de titel 'Gespot' werd van 17 februari tot 21 mei een overzicht getoond van de laatste aanwinsten op het gebied van vormgeving. 'Het is vooral optimisme dat domineert,' schreef *de Volkskrant* over de werken van de veelal jonge kunstenaars en ontwerpers uit binnen- en buitenland. Deze goed bezochte tentoonstelling werd begeleid door video's met portretten van de kunstenaars en toelichtingen door de verantwoordelijke conservatoren. Voor middelbare scholieren was er een boekje van de afdeling Educatie getiteld *Eerste hulp bij design* met achtergrondinformatie, leuke weetjes en een design-quiz. Al eerder verscheen in deze reeks *Eerste hulp bij fotografie*, met daarin onder meer een interview met Rineke Dijkstra.

Na twee jaar als Raad van Toezicht in oprichting functioneerde de Raad vanaf 1 januari als essentieel onderdeel van de Stichting Stedelijk Museum. Voorafgaand aan een van hun circa zes jaarlijkse vergaderingen brachten de leden op 27 februari een bezoek aan de depots aan de Deccaweg, waarbij zij ook de ateliers van de schilderijen- en beeldenrestauratie aandeden.



Shirin Neshat, *Zarin*, 2005
Courtesy Gladstone Gallery,
New York

Studio Job, *Charm Chain*,
2001 in 'Gespot'



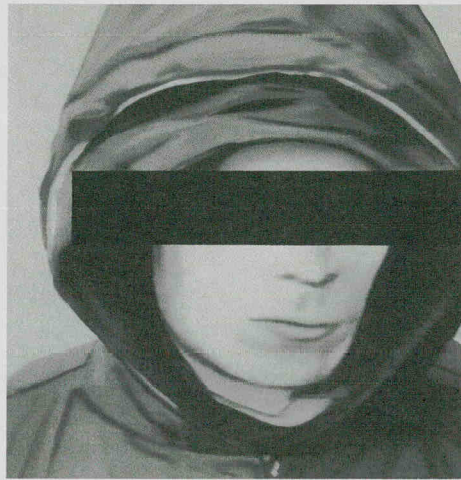
Maart 2006

Begin maart stemde de stadsdeelraad Slotervaart enthousiast in met het ontwerp voor een toekomstig buurtpark in de Staalmanpleinbuurt. Dit ontwerp was gemaakt door jongeren en wijkbewoners in samenwerking met kunstenaar Jeanne van Heeswijk en architect Dennis Kaspuri en was al in oktober 2006 te zien geweest in SMCS. De aanleg van het park is gepland in 2009.

Dit voorjaar reisde *Spacesoup*, een CKV-programma voor middelbare scholieren door Nederland. In dat kader paste het dagprogramma *Goed gevormd* op 1 maart, georganiseerd door ARCAM, Stedelijk Museum en Stichting Vizier met onder meer een workshop in het museum.

Op 2 maart vond op 11 een feestelijke en tevens unieke bijeenkomst plaats, waarbij achttien medewerkers tegelijkertijd afscheid namen. Gebruikmakend van de zogenaamde *57+ regeling* en afkomstig uit alle geledingen binnen het museum (van verzorgingsdienst en beveiliging tot restaurator en conservator), verlieten zij het museum na een dienstverband van vaak tientallen jaren. Hoewel niet alle vacatures opgevuld zouden worden, werd daarmee toch een proces van vernieuwing en verjonging van het personeelsbestand ingezet.

Op 9 maart was de drukbezochte opening van twee tentoonstellingen: 'Eberhard Havekost: Harmony 2. Schilderijen 1997-2005' (tot 28 mei) en 'Next Level. Art, Games & Reality' (tot 18 juni). 'Harmony is een ambivalent



Eberhard Havekost,
Maskierung, 2004

woord dat voor velerlei uitleg vatbaar is', aldus Havekost, 'precies zoals mijn werk'. De reacties in de pers weer spiegelden dat beeld. 'Overtuigend effectbejag', noemde *de Volkskrant* het werk, 'alleen een goed schilder dwingt je met zijn effecten om beter te kijken naar de vele gezichten die de werkelijkheid heeft'. En *NRC Handelsblad* schreef onder de kop 'De geschilderde glans van flitslicht: de overtuigende nietsigheid van Eberhard Havekost' dat de kunstenaar de onverschilligheid, de vervlakking en de leegte van de digitale blik analyseert en dat 'wat je ook mag vinden van de schilderijen van Eberhard Havekost, vast staat dat ze een blik op de werkelijkheid tonen die van nu is, zo overtuigend dat ze de aandacht vasthouden'.

Het vele, veelal jonge publiek (*Algemeen Dagblad*: 'opvallend is dat er overwegend jongetjes met vaders rondlopen') dat 'Next Level' bezocht was over

het algemeen zeer enthousiast over deze voor het Stedelijk ongebruikelijke tentoonstelling rond computerspellen en digitale grafische vormgeving. Men werd aangetrokken door interactieve kunstwerken, zoals het *touchscreen* van Joes Koppers waarbij bezoekers elkaar konden vervormen of laten 'ontploffen', en een gamelounge vol X-Boxen in de daarvoor speciaal omgebouwde Sandbergzaal. 'Ik wil laten zien hoe de wereld wordt voorgesteld in games', aldus samensteller Marten Jongema, 'hoer er een nieuw realisme ontstaat, zoals in *World of Warcraft*, de meest populaire *fantasy* game ter wereld'. Zo was er werk van de Amerikaanse kunstenaar Brody Condon, die in 2003 de game *9/11 Survivor* maakte. Hierin moet de speler in een wolkenkrabber zien te ontsnappen aan een inferno. Met deze samensmel-

ting van fictie en realiteit overschreed de kunstenaar voor veel Amerikanen een grens, die getuige het werk op deze expositie inmiddels behoorlijk vervaagd is.

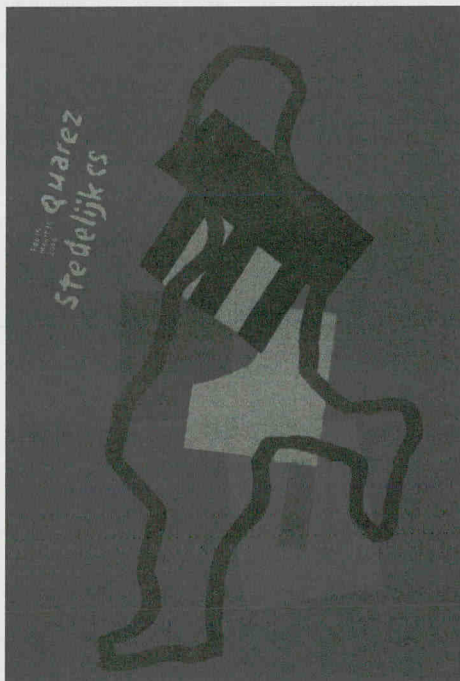
Met dank aan hoofdsponsor KPN ontwikkelde het museum bij deze expositie een uitgebreid educatief programma met workshops door kunstenaars en discussies met leerlingen uit het voortgezet onderwijs over vragen als: 'Hoe beïnvloeden games het dagelijks leven?' en 'Zijn games kunst?'

Screenshot *World of Warcraft*, 2004
Blizzard Entertainment
in 'Next Level'



April 2006

Onder de tentoonstellingen die half februari openden en doorliepen tot half mei was er ook een gewijd aan de affiches van Michel Quarez: met zijn markante werkwijze, compromisloze individualisme en sterke sociaal bewustzijn een levende legende in grafisch ontwerpend Frankrijk. Quarez' werk wordt gekenmerkt door ofwel fel kleurgebruik in neontinten dan wel zwarte lineaire tekeningen op een witte ondergrond.



Uitnodiging
'Michel Quarez: Affiches'

De fysieke beweging van een kwast op papier is van groot belang voor deze schilderende ontwerper, die zijn thematiek ontleent aan zijn directe omgeving. *Vanuit een politiek Engagement*, aldus conservator grafische vormgeving Carolien Glazenburg, 'werkt Quarez veel in opdracht van Parijse voorstedes, zoals Bobigny en Saint Denis, die tegenwoordig over de hele wereld bekend zijn vanwege de ernstige werkeloosheidsproblemen.'

In het kader van de expositie 'Next Level' vond op 6 april in SMCS op 11 *Playtime! de kunstacademie als legitieme speeltuin* plaats. Designstudenten van de Rietveld Academie presenteerden hun 'games', speelgoed en door hen zelf ontworpen manieren van spelen, vanuit het idee dat speel mogelijkheden te vinden zijn in elke sociale situatie, elke taak, elke plek met een bestemming en elk voorwerp met een specifieke bedoeling. 21 curieuze spelletjes, onverwachte stukken speelgoed en getransformeerde situaties passeerden in anderhalf uur de revue.

Op 7 april organiseerde de personeelsvereniging als laatste daad een groot feest voor het personeel in *De Compagnie van Verre*, een partycentrum in de Spuistraat. Begin januari had de opheffingsvergadering plaatsgevonden, waarbij het Management Team aankondigde dat dergelijke activiteiten voortaan door een nieuw op te richten personeelscommissie georganiseerd zouden gaan worden.

8 en 9 april deed het Stedelijk weer mee aan het Museumweekend, waarbij dit

jaar vijf bijzondere exposities bezichtigd konden worden. Een aansluitend bezoek aan interieur- en designcentrum Post Amsterdam op de negende en tiende verdieping van het Post CS-gebouw, eten in Club 11 en een drankje op het dakterras met uitzicht over de hele stad, maakte de dag voor veel Museumweekendbezoekers compleet.

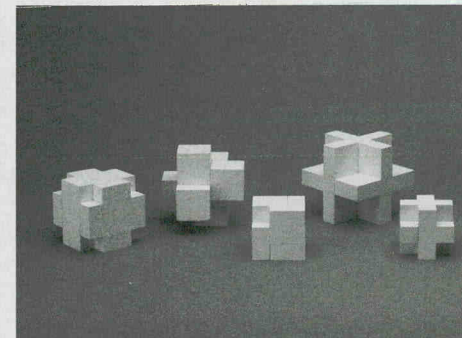
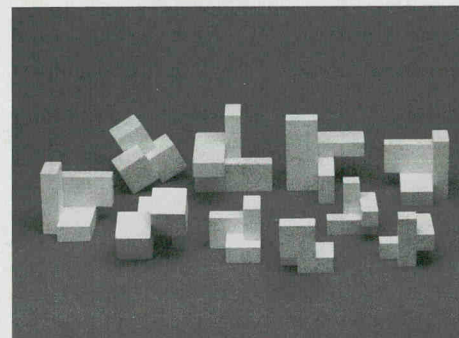
Sinds november 2005 organiseerde het museum samen met Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, W139 en de Universiteit van Amsterdam een serie lezingen onder de titel *Right About Now*. Zo kwam 19 april de rol, betekenis en invloed van de internationaal opererende, nomadische curatoren aan de orde bij de lezing *Curating* van Beatrice von Bismarck en Jennifer Allen. Later (op 10 mei) volgden nog *Remodernism*, met als sprekers Daniel Birnbaum en Alison Gingeras, en tenslotte 'Engagement' (7 juni) met Hal Foster en Jeroen Boomgaard.

27 april presenteerde het Stedelijk Museum in samenwerking met De

Beyerd, Museum voor Grafische Vormgeving Breda, twee nieuwe films op 11: *Journal* (2005) van Claude Closky (Parijs, 1963) en *Beautiful World* (2006) van Mieke Gerritzen (Amsterdam, 1962). De eerste bestaat uit vierentwintig minuten elkaar snel opvolgend beeld en geluid uit de media die de kunstenaar vanaf zijn bureau had waargenomen, de tweede is een typografische film van twintig minuten met louter tekst: uitspraken, logo's, boektitels en filmteksten. Aansluitend vond een forumgesprek plaats.

Het museum maakte deze maand bekend dat de Nederlandse ontwerpers Jan Slohouber en William PARS Graatsma hun archieven (materiaal rond de zogenaamde Cubische constructies: objecten, brieven en boeken) hadden geschonken. Een prachtige aanvulling voor de collectie Vormgeving van het Stedelijk. Ter gelegenheid van deze schenking werd ook een avond SMCS op 11 georganiseerd.

Jan Slohouber en
William Graatsma,
Cubische constructies, 2006



Mei 2006

Woensdag 5 mei overleed in zijn woonplaats Zürich op 85-jarige leeftijd Karel Appel, een van Nederlands meest markante kunstenaars. Hij speelde ook een cruciale rol in de geschiedenis van het Stedelijk Museum met vijftien solotentoonstellingen en talloze groepsexposities, circa 150 werken in de collectie waaronder vele schenkingen en natuurlijk de *Appelbar* uit 1951 en de *Appelwand* in het museumrestaurant uit 1956. In 1999 ontving hij in het museum uit handen van toenmalig staatssecretaris van Cultuur Rick van der Ploeg de onderscheiding Commandeur in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Commotie in de pers begin deze maand als zou ABN AMRO, partner van het Stedelijk Museum, teveel invloed krijgen: 'Stedelijk aan leiband ABN', kopte *Het Parool*. Daarvan was echter absoluut geen sprake, meldde directeur Gijs van Tuyl: 'Het is een welkome ondersteuning van activiteiten die we toch al van plan waren. Wij zijn vrij om te doen wat wij menen dat goed is.' De artistieke onafhankelijkheid noemde hij het begin en het einde, zoals er ook geen sprake is van inhoudelijke inmenging bij andere musea/sponsors zoals het Van Goghmuseum/Rabobank of het Rijksmuseum/ING. Ook ABN AMRO benadrukte nog eens: 'Het Stedelijk behoudt zijn volledige artistieke vrijheid. De sponsor kan geen tentoonstellingen bestellen'.

Tijdens de jaarlijkse Art Amsterdam (voorheen KunstRAI), van 3 tot en met 7 mei, bedacht de kunstbeurs in samen-

werking met SKOR (Stichting Kunst en Openbare Ruimte) het *Tijdelijk Museum*. Beursbezoekers kregen met een passpartout vijf dagen lang toegang tot de stad als denkbeeldig museum: een aantal her en der verspreid liggende musea en tentoonstellingsruimten in Amsterdam, waaronder ook Bureau Amsterdam en SMCS.

12 mei opende 'Mapping the Studio', een grote expositie over hoe kunstenaars zich verhouden tot hun eigen werkomgeving, met name in de periode 1965-1975, toen veel kunstenaars de beslotenheid van het traditionele atelier verlieten. 'Al ligt de nadruk erg op de Amerikaanse kunst en ontbreken verwijzingen naar de kunst die zich institutionele kritiek noemt, toch is "Mapping the Studio" een inspirerende tentoonstelling waar veel interessant en zelden getoond werk te zien is,' aldus *NRC Handelsblad*. Naast het historische gedeelte met grote namen als Bruce Nauman, Jan Dibbets, Robert Smithson en Gordon Matta-Clark, werd ook werk getoond van hedendaagse kunstenaars onder wie Gregor Schneider, Atelier Van Lieshout en The Land Foundation, een collectieve atelierpraktijk van kunstenaars, studenten, boeren en handwerkslieden uit Thailand. In het kader van deze tentoonstelling (die duurde tot 20 augustus) werden lezingen, openbare discussies en excursies naar Land art-projecten van Robert Smithson en Robert Morris georganiseerd.

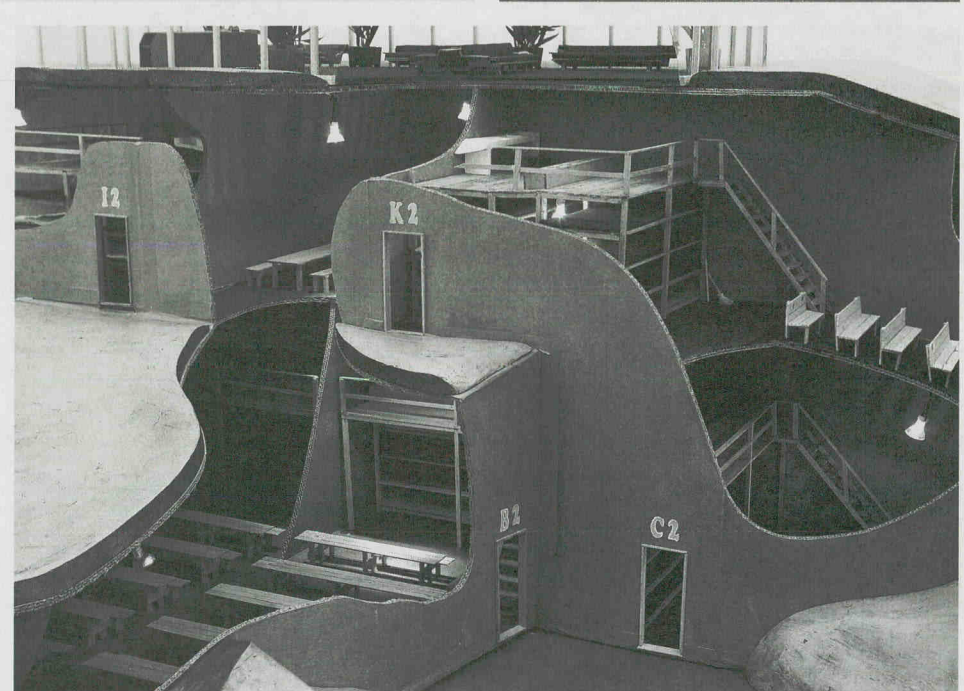
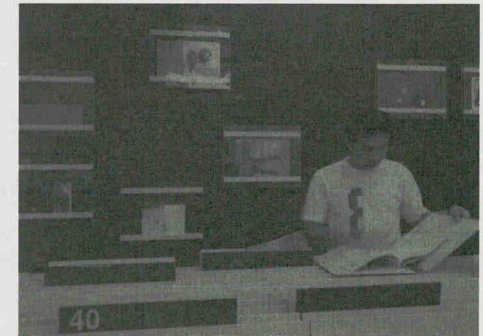
Zoals elk jaar toonde het Stedelijk Museum ook in 2006 'De Best Verzorgde Boeken' van het voorafgaande jaar.

Dit jaar kreeg de tentoonstelling een nieuwe opzet. Vanaf 19 mei was naast de selectie van 'De Best Verzorgde Boeken 2005' een door het museum gekozen thematische aanvulling te zien: fotoboeken en -tijdschriften van de afgelopen anderhalf jaar. Bovendien koos de jury uit de 403 inzendingen voor het eerst geen 50, maar slechts 33 boeken, die zich in hun ontwerp, beeldbehandeling, typografie, materiaalkeuze en technische uitvoering in het bijzonder onderscheidden.

Twee boeken, waarin het Stedelijk een belangrijke rol speelt, zagen deze maand het licht. *De verdwaalde collectie* van Lien Heyting, met de geschiedenis van de Malevich-collectie die in 1958 door het Stedelijk werd verwor-

ven, en *Kunstvandalisme* van Frank Kuitenbrouwer en Tjeerd Schiphof, over onder meer de vernieling van Barnett Newmans *Who's afraid of Red, Yellow and Blue*.

Atelier van Lieshout, (detail)
Slave University (Female),
2006 in 'Mapping the Studio' Zaalopname 'De Best
Verzorgde Boeken 2005'



Juni 2006

Vrijdag 2 juni vond, dit keer in SMCS en aansluitend op de tentoonstelling 'Next Level', de vijfde *n8salon* plaats, een drie keer per jaar door de Stichting Museumnacht Amsterdam in telkens een ander museum georganiseerd festijn voor jonge Amsterdammers die overdag geen tijd hebben voor museumbezoek of liever 's avonds gaan. Naast de games konden zij genieten van speciale performances, films, interactieve installaties van HKU-studenten en muziek van onder anderen DJ Krien.

Eerder die dag kreeg Caroline Roodenburg-Schadd in het Amsterdamse Lloyd Hotel de prijs uitgereikt voor bijzondere publicaties van de Nederlandse afdeling van de AICA (Association Internationale des Critiques d'Art) voor haar boek *Expressie en ordening. Het verzamelbeleid van Willem Sandberg voor het Stedelijk Museum 1945-1962*. De AICA-oorkonde is een bekroning van deze vorm van kunsthistorisch onderzoek bij een museum, dat in dit geval een schat aan materiaal opleverde, geplaatst in een brede context en met een nieuwe visie op Sandberg.

Deze maand bleek dat ook het jaarverslag *Stedelijk Museum Amsterdam 2003/2004*, ontworpen door Ben Laloula/Didier Pascal, (opnieuw) in de prijzen was gevallen. Na een bekroning tot Best Verzorgde Jaarverslag 2005, een van de 32 Best Verzorgde Boeken van 2005 en de bronzen medaille bij de Schönste Bücher aus aller Welt in Leipzig werd op 8 juni in New York een Distinctive Merit in de categorie grafisch

ontwerpen door The Art Directors Club uitgereikt.

Als eerbetoon voor zijn in januari verkregen eredoctoraat organiseerde de Universiteit van Amsterdam in samenwerking met de instellingen waar hij gewerkt had (het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie, het Gemeentemuseum in Den Haag en het Stedelijk Museum Amsterdam) op 16 juni een feestelijke bijeenkomst voor Joop Joosten in het Post CS-gebouw op 11.

Joop Joosten met eredoctoraat



Op 23 juni opende 'The Falling Eye', de eerste solotentoonstelling in het Stedelijk van Saskia Olde Wolbers, een inmiddels internationaal doorgebroken kunstenaar die eind 2000 in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam debuteerde. Tot 17 september werd haar laatste werk (*Trailer*, 2005) – daarna door het museum aangekocht – getoond in samenhang met drie eerdere video's vol

wonderbaarlijke verhalen en beelden vol zinsbegoocheling. 'Saskia Olde Wolbers leent uit de literatuur, uit de wetenschap, uit de cinema, en brengt daarmee opmerkelijk fris werk het museum binnen. Ze is een narrateur, een verteller. En daarmee spreekt ze vrijwel iedereen aan. Want wie kan een goed verhaal weerstaan?' aldus *de Volkskrant*.



Saskia Olde Wolbers, Video still uit *Trailer*, 2005
Courtesy Diana Stigter
Galerie, Amsterdam & Maureen Paley, Londen

Juli 2006

Begin juli maakte de Khardziev-Chaga Stichting bekend dat het van plan was het literaire archief van de Russische kunstverzamelaar Nikolaj Khardziev (nota's, manuscripten, brieven, en dergelijke), vanaf begin jaren negentig in langdurige bruikleen in het Stedelijk Museum, aan Rusland terug te geven. Twee medewerkers van het Russische Staatsarchief bestudeerden maandenlang het archief, waarna nog verfilming op microfiche moet volgen voordat het teruggaat naar Rusland. De kunstwerken van de Stichting – zo'n negenhonderd schilderij-

Ivan Kliun, Portret van Kazimir Malevich, begin jaren 1930. Courtesy Khardziev-Chaga Cultural Foundation / Stedelijk Museum Amsterdam



en en tekeningen – blijven als langdurige bruikleen in het Stedelijk Museum, dat er een catalogus over wil gaan publiceren.

Op 5 juli meldde *Het Parool*: 'Stedelijk heeft gat van 3,8 miljoen', een kop die een bestaand tekort suggereerde, daar waar het slechts een tekort betrof dat zou ontstaan als alle in het beleidsplan geformuleerde ambities tot uitvoering zouden worden gebracht. Het Stedelijk Museum berichtte daarop dat zulks natuurlijk niet zou gebeuren en presenteerde deze zomer – volgens afspraak met de Gemeente Amsterdam – het nieuwe beleidsplan met bijbehorende financiële onderbouwing.

Veel publiek trok de tentoonstelling 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart', samengesteld door het Vitra Design Museum in Weil am Rhein (Duitsland) en in SMCS te zien van 21 juli tot en met 5 november. De historie van de luchtvaart, van design tot bewegwijzering, van terminal tot servies of bestek, werd getoond en voor Amsterdam aangevuld met werk uit de eigen museumcollectie, zoals een aantal historische affiches. 'Luchtvaartexpositie feestje van herkenning: vliegen blijft boeien', schreef *De Telegraaf* en *Het Parool* vond het: 'Leuk voor zowel de reguliere bezoekers als voor toeristen en kinderen'. (Oud)studenten van de Rietveld Academie ontwierpen steward(essen)kleding naar aanleiding van een door het Stedelijk Museum opgezette prijsvraag. De jury bestaande uit Aziz Bekkaoui (ontwerper), Milou van Rossum (modejournalist *de Volkskrant*) Ingeborg de Roode (conservator



Het winnende ontwerp van Kluckova.Brown (Monika Kluckova en Melanie Brown)

Stedelijk Museum en mede-organisator van de expositie), koos uiteindelijk als winnende ontwerpen die van Marie Burlot (beginners) en Monika Kluckova en Melanie Brown (gevorderden). Het ontwerp van de laatste werd door de gastvrouwen en -heren in de tentoonstelling gedragen en was als patroon te koop in de museumwinkel. De door ABN AMRO en schiphol gesponsorde *blockbuster* van 2006 trok uiteindelijk meer dan 60.000 bezoekers.

17 juli werd officieel begonnen met de sloop van de bijgebouwen van het museum aan de Paulus Potterstraat: het zogenaamde Marmottenhuis en de serre bij het oude restaurant. In oktober zou de meest symbolische ingreep plaatsvinden: de sloop van de Sandbergvleugel (of: Nieuwe Vleugel) aan de Van Baerlestraat.

SMCS, het tijdelijk onderkomen aan de Oosterdokskade, lag deze maand nogal in de gevarezone. De koeltoren bij het Post CS-gebouw bleek de bron van een uitbraak van legionella te zijn, die zelfs tot enkele dodelijke slachtoffers leidde. Ook enkele collega's van het museum raakten daarbij besmet, gelukkig zonder uiteindelijk ernstige gevolgen. Kort daarna dreigde de damwand bij de bouwput vlak naast het SMCS door te breken, een probleem dat echter tijdig verholpen kon worden door onder meer 4200 kubieke meter zand op te spuiten.

In afwachting van de plannen voor de nieuwbouw aan het Museumplein met een concept voor restaurant, koffiecorner en bedrijfskantine, werd het beheer van de personeelskantine van het museum met ingang van deze maand overgedragen aan het bedrijf Eurest.

Augustus 2006

De zomer is traditioneel de tijd voor het tonen van de eigen collectie. Dat gebeurde in de expositie 'Breaking the Rules' (16 juni tot 22 oktober 2006) aan de hand van zo'n zeventig werken, waarbij recente aankopen, zoals *Neighbours* (2005) van Thomas Hirschhorn, werden geplaatst in de context van werken ontstaan in de laatste vier decennia. Werken waarin de stijl spot met de wetten van de klassieke esthetiek, anti-esthetiek die zeer aanstekelijk werkt. 'Precies die aanstekelijkheid is wat deze tentoonstelling de moeite waard maakt. Hoe langer je kijkt, hoe meer je beseft dat deze 'anti-esthetische' kunstenaars geen lelijk

werk willen maken, maar willen laten zien dat schoonheid, ontroering of genot ook via andere wegen dan de klassieke te bereiken zijn. En daarvoor moet je met conventies breken, de toeschouwer voor raadsels stellen, eventueel zelfs humor inzetten,' aldus *NRC Handelsblad*. Niet alle reacties waren echter even enthousiast getuige de kop in *Het Parool* 'Breaking the Rules prikkelt niet' en de *Volkskrant* sprak van 'Veel uiterlijk vertoon, zonder enige historische samenhang waardoor de kunst op zijn plaats valt. Gevolg: rebellerende kunst als onschuldig geneuzel dat aan de motieven van de kunstenaars geen recht doet, net zo min als aan het onderwerp zelf'.

Naar een nieuwe top, zo luidde de beleidsnota zoals die door directeur Gijs van Tuyl was geformuleerd.

Thomas Hirschhorn,
Neighbours, 2002



Vooruitblikken en niet nostalgisch terugkijken was het motto: Het museum moet evenwichtig zijn - een platform voor actuele ontwikkelingen, maar ook een klassiek museum voor moderne kunst. De tentoonstellingsmachine zou moeten worden afgeremd om ruim baan te geven aan het museum, de collectie mogelijk wat uitgedund en de organisatie geprofessionaliseerd. Het uiteindelijk doel is 'een nieuwe top', een internationaal gerenommeerd instituut ergens in de buurt van giganten als Tate Modern in Londen en Centre Pompidou in Parijs.

Het Stedelijk Museum startte in samenwerking met het Amsterdams Historisch Museum een aantal programma's onder de titel *Stad en Taal*, een project naar een idee van de Amsterdamse (inmiddels ex-)wethouder Ahmed Aboutaleb, waarmee inburgeraars kennis kunnen maken met de kunst en geschiedenis van Amsterdam. Een bijzonder project omdat het de geschiedeniscollectie van het Amsterdams Historisch Museum koppelt aan de collectie moderne en hedendaagse kunst van het Stedelijk Museum. De gemeente Amsterdam stelde 140.000 euro beschikbaar voor dit project, waarbij het Stedelijk zich vooral richt op hoger opgeleide allochtonen, onder meer met het programma *Hier woon ik*. Er werd ook gekeken naar buitenlandse musea als het Victoria & Albert in Londen waar al langer gewerkt werd met *social inclusion*-projecten.

De 29e Uitmarkt was eind augustus met ruim een half miljoen bezoekers een van de best bezochte van de laatste jaren en met zeven buiten- en twintig bin-

nenpodia tevens de grootste. De stand van het Stedelijk Museum trok vooral de aandacht met informatie over en reclame voor de Airworld-tentoonstelling (met bijvoorbeeld opblaasbare vliegtuigjes van sponsor ABN AMRO) en de aankondiging van de grote Andy Warhol-expositie in 2007.



Stad en Taal, Ontmoet
Kunst. Rondleiding door 'The
Vincent Award'

September 2006

Op 1 september trad Marjolijn Bronkhuyzen in dienst als hoofd van de Sector Marketing & Communicatie, waaronder ook educatie, pers, publiciteit en begunstigers vallen. Na een jarenlang dienstverband bij de VPRO zou zij zich nu vooral met de heropening van het museum aan het Museumplein en met het uitdragen van het nieuwe beleid gaan bezighouden. Het management werd verder uitgebreid met de komst van Nicole Kuppens, voorheen managing director van vdbJ/Communicatie Groep, als het nieuwe hoofd van de Sector Bedrijfsvoering.

Daar stond het vertrek tegenover van conservator Dorine Mignot, die meer dan dertig jaar bij het museum werkzaam was geweest. Op 8 september kreeg zij een feestelijk afscheid aangeboden in SMCS, waarbij veel (oud)collega's uit het museum en de (inter)nationale museumwereld haar de hand kwamen schudden.

Hoewel er al twee jaar een culturele belastingregeling van kracht was, begon op 13 september de verkoop van aandelen in het Triodos Cultuurfonds, bedoeld voor particuliere beleggers die hun geld in culturele projecten willen steken. Het fonds had al voor ruim 180 miljoen euro aan culturele projecten goedkeuring gekregen van het ministerie van OC en W. Tot de eerste begunstigen hoorde ook het Stedelijk Museum, dat een voordelige hypotheek voor de verbouwing kreeg.

19 september opende de tentoonstelling rond The Vincent van Gogh Biennial Award for Contemporary Art,

de tweejaarlijkse prestigieuze prijs voor eigentijdse Europese kunst die al driemaal was georganiseerd in het Bonnefantenmuseum in Maastricht. Dit jaar had de Broere Charitable Foundation, die de prijs in 2000 in het leven had geroepen ter nagedachtenis aan de jong overleden Antwerpse galeriehoudster Monique Zajfen, gekozen voor het Stedelijk Museum in de hoop meer aandacht te krijgen voor de prijs en vooral voor het discussieprogramma eromheen, waarin de Europese identiteit binnen de kunst bevestigd werd. Anders dan voorheen in Maastricht werd niet alleen het werk van de winnaar getoond, maar dat van alle genomineerden: Urs Fischer, Andrei Monastyrski, Dan Perjovschi, Wilhelm Sasnal en Cerith Wyn Evans. Die shortlist liet een verschuiving zien van de focus van de

Uitreiking The Vincent Award 2006. V.l.n.r. Gijs van Tuyl, Carolien Gehrels en Wilhelm Sasnal



hedendaagse kunst in de richting van Oost-Europa, waarbij serieus werk werd afgewisseld met lichtvoetige bijdragen. Waar *De Telegraaf* meldde: 'Bij The Vincent is iedereen een winnaar' en *Vrij Nederland* vond 'dat Dan Perjovschi de Vincent verdient', bleek *de Volkskrant* het bij het rechte eind te hebben met de kop boven de recensie 'De Vincent moet naar Wilhelm Sasnal'. Die kreeg de prijs inderdaad op 17 november uitgereikt door de Amsterdamse wethouder voor Cultuur Carolien Gehrels, omdat de jury ervan overtuigd was dat Sasnal een blijvende bijdrage zou gaan leveren aan de ontwikkeling van hedendaagse kunst. Uit het juryrapport: 'Hij laat zich inspireren door een immens archief van verouderde kaarten, bedrijfsfolders, documentaires, boeken, rock muziek en politieke affiches. Dit alles transformeert hij met succes in werken die ons collectieve bewustzijn aanspreken en tegelijk persoonlijk zijn.' De Poolse kunstenaar zou de prijs à 50.000 euro afstaan aan goede doelen, waaronder een Pools weeshuis.

Deze maand maakten 45 Vrienden van het museum een tiendaagse (kunst)reis naar de Chinese steden Shanghai en Beijing. Naast de traditionele hoogtepunten kwam de hedendaagse kunst volop aan bod op de Beijing Art Fair en in voormalig fabriekscomplex 798. In Shanghai werden de Biennale en de galleries bij Moganshan Road bezocht.

Na jarenlange voorbereiding werd op 21 september in SMCS de catalogus van alle aanwinsten van het Stedelijk Museum onder het directoraat van Rudi Fuchs (1993-2003) gepresenteerd. Het



Omslag *Aanwinsten / Acquisitions 1993/2003*. Stedelijk Museum Amsterdam



eerste exemplaar van dit lijvige boekwerk (392 pagina's, vormgegeven door Walter Nikkels) werd door directeur Gijs van Tuyl aangeboden aan Rudi Fuchs zelf, die zeer tevreden bleek met het uiteindelijke resultaat.

Druk bezocht was ook de bijeenkomst in SMCS op 11 van 28 september ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van Galerie Ra met als drijvende kracht Paul Derrez. Al die jaren was er een nauwe band tussen de galerie en het Stedelijk Museum die zich ondermeer uitte in gezamenlijke activiteiten (tentoonstellingen, lezingen, en dergelijke), zoals werd toegelicht door Marjan Boot, conservator toegepaste kunst en vormgeving van het museum.

Oktober 2006

Op 9 oktober werd officieel een begin gemaakt met de sloop van de Sandbergvleugel, de Nieuwe Vleugel genoemd. Daarbij gooide de Amsterdamse wethouder van Cultuur Carolien Gehrels symbolisch een steen door de ruiten, die vooral in de pers veel stof deed opwaaien. 'Culturele schofterigheid' noemde Kees Fens het in *de Volkskrant* en Henk Hofland sprak in *NRC Handelsblad* van 'een steen door het verleden, door mijn herinnering'. Maar de wethouder reageerde met: 'Sandberg was zelf innovatief, spraakmakend, sprankelend. De steen was juist uit respect voor Sandberg, de vernieuwer. Wat provocerend, maar dat is het Stedelijk ook altijd geweest.' Zo werd in ieder geval ook voor het grote publiek duidelijk dat er daadwerkelijk een begin gemaakt was met de nieuwbouw van het museum, waar de voorbereidende werkzaamheden binnen het museum in verband met de renovatie intussen waren afgerond.

Stedelijk Museum CS opende deze maand een nieuwe projectruimte voor jonge kunstenaars onder de titel *Docking Station*, een term afkomstig uit de computertechnologie voor een platform voor

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| D | O | C | K | I | N | G |
| S | T | A | T | I | O | N |

Logo Docking Station

verbindingen tussen computers en randapparatuur. Voor het Stedelijk Museum een metafoor voor een plek waar informatie binnenstroomt en contacten worden gelegd. 'Deze ruimte stelt het museum in de gelegenheid om snel te reageren op wat zich in de internationale kunstactualiteit voordoet', aldus het persbericht. Daar wordt voortaan om de vier à vijf weken werk getoond dat 'relatief eenvoudig, nog niet helemaal of net af en nog niet eerder in Amsterdam te zien was'. Als eerste was de Amerikaanse kunstenaar Daria Martin aan de beurt met twee filmregistraties van een performance die de mythe van Persephone verbeeldde. In feite heeft *Docking Station* een vergelijkbare functie als Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, met als verschil dat daar de aandacht op in Amsterdam werkende kunstenaars ligt en hier vooral jonge buitenlandse kunstenaars aan bod komen.

Vanaf 20 oktober was in SMCS de keuze uit de museumcollectie van de Engelse kunstenaar Tino Sehgal (Londen, 1976) te zien. Het museum nodigt al langer regelmatig kunstenaars uit zo'n keuze te maken, om zo ruimte te bieden voor subjectieve, onverwachte invalshoeken op de verzameling en op het werk van de kunstenaars zelf. Sehgal is een van de meest besproken kunstenaars van dit moment, omdat hij geen materiële objecten maakt, maar samenwerkt met dansers, acteurs en museumsupposten met wie hij bewegingen of gesprekken instudeert die hij laat uitvoeren in aanwezigheid van het publiek. Bovendien wil de kunstenaar dat na afloop elk fysiek spoor van het werk verdwijnt en alleen

nog bestaat in het geheugen van diegenen die het *live* hebben meegemaakt. Zijn vroegste werk *Instead of allowing some things to rise up to your face dancing bruce and dan and other things* (2000), met verwijzingen naar het werk van Bruce Nauman en Dan Graham, werd vorig jaar door het museum verworven.

26 oktober overleed op 82-jarige leeftijd Pontus Hulten, een van de belangrijkste tentoonstellingsmakers van de tweede helft van de vorige eeuw. Hulten, onder meer directeur van Moderna Museet in Stockholm en Centre Pompidou in Parijs, was betrokken bij een aantal spraakmakende tentoonstellingen in het Stedelijk Museum, zoals 'Lúcio Fontana', 'Jean Tinguely' en 'Bewogen Beweging' in 1961.

Vanaf 28 oktober waren dertien werken van Willem de Kooning uit de collectie van het Stedelijk Museum te zien in De Pont in Tilburg op de expositie 'Willem de Kooning – al zijn schilderijen in de Nederlandse musea'. Directeur Hendrik Driessen werkte in 1983, destijds in dienst van het Stedelijk Museum, mee aan een tweede grote overzichtstentoonstelling (de eerste was in 1968) van deze Nederlands/Amerikaanse kunstenaar in het Stedelijk Museum. Bijna een kwart eeuw later bracht hij dit overzicht in Tilburg als eerbetoon aan de vorig jaar overleden museumdirecteuren Edy de Wilde (Stedelijk Museum) en Rudi Oxenaar (Kröller-Müller Museum), beide liefhebbers en verzamelaars van het werk van De Kooning.

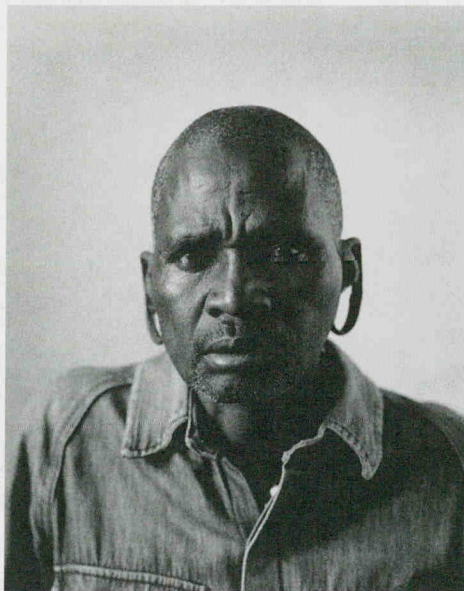
Start sloop Sandbergvleugel



November 2006

Ook dit jaar wisten tijdens de Museum8 veel bezoekers Stedelijk Museum CS te vinden. De nacht viel tijdens het laatste weekend van de tentoonstelling 'Airworld'. Kunstenaar Mamabart had een installatie gebouwd, *Nightflight*, waarin bezoekers virtueel in het museum konden vliegen. Ook kon men rondgeleid worden door Marten van der Veen, auteur van het *Dagboek van een steward*. Bovendien was er zang en dans van The Vocal Department en Lucia Marthas en konden bezoekers ook zelf dansen onder begeleiding van VJ Eddi Bal en DJ Jurr.

Adam Broomberg & Oliver Chanarin, *Mghobozeli Mkhize, Madala Hostel, Alexandra Township, 2003*



'Broomberg & Chanarin: Facts, fictions and stories, two projects' was de titel van de succesvolle fototentoonstelling die vanaf 10 november te zien was en uiteindelijk met een maand verlengd zou worden. Het was de eerste Nederlandse solotentoonstelling van het fotografenduo Adam Broomberg (1970, Zuid-Afrika) en Oliver Chanarin (1971, Engeland). Te zien waren twee projecten: hun meest recente werk *Chicago* (2006), dat zich concentreert op aspecten van oorlog en propaganda in Israël en de fotoserie *Mr. Mkhize's portrait* (2004), gerealiseerd in Zuid-Afrika tien jaar na de apartheid. Met hun reportages onderzoeken Broomberg en Chanarin de mogelijkheden en de beperkingen van een foto bij het representeren van een onderwerp. Of zoals *Het Parool* het formuleerde: 'Zij verkennen de verantwoordelijkheid van de fotograaf en de morele grenzen van de fotografie. Ze zoeken in op zo specifiek mogelijke omstandigheden en vertellen daarmee een universeler en complexer verhaal.' De fotoboeken *Chicago* en *Mr. Mkhize's portrait*, tijdens de expositie te koop in de museumwinkel, bleken al snel uitverkocht; logisch aldus *de Volkskrant*, want 'er is wel ellende te zien, maar die baadt als het ware in gouden licht. De foto's verleiden je met hun schoonheid.'

Deze maand laaide een discussie op tussen zeven grote musea (waaronder het Stedelijk Museum) en de Mondriaan Stichting. In een brandbrief uitte een aantal museumdirecteuren hun onvrede over de Mondriaan Stichting, die zij 'bevoogdend, betuttelend en bureaucratistisch' noemden en zij stelden verder te weinig betrokken te worden in de be-

sluitvorming ondermeer ten aanzien van de beoordelingen van het subsidiëren van museale aankopen. De Mondriaan Stichting – bij monde van directeur Gitta Luiten - achtte deze kritiek bezijden de waarheid en onterecht en stelde 'dat de musea zelf het structurele overleg hadden verbroken'. Ook museumdirecteuren die de brief niet hadden ondertekend mengden zich in de discussie, die er in ieder geval toe leidde dat alle betrokkenen hun uitgangspunten weer eens duidelijk formuleerden, zoals die over de autonomie van kunst, de zelfstandigheid van musea en hun rol in de 21^e eeuw.

Begin november reageerde directeur Gijs van Tuyl via de website van het museum op een artikel in *NRC Handelsblad* van 28 september getiteld 'Harde kritiek Stedelijk op erfenis Fuchs', dat verwees naar het beleidsplan *Naar een nieuwe top*. Volgens de schrijver van het artikel werden de problemen waarvoor het Stedelijk Museum zich geplaatst zag in het beleidsplan toegeschreven aan de persoon van Rudi Fuchs. Van Tuyl reageerde onder de titel *Geen kwaad woord over Fuchs* verantwoordigd: 'Dat ik in het stuk onze plannen niet herkende is op zich al spijtig. Werkelijk beneden alle peil is het echter dat iemand die zoveel heeft betekend voor de nationale en internationale kunstwereld als Fuchs zo in een kwaad daglicht wordt gesteld. Fuchs is één van de weinige grote Nederlandse curatoren van de laatste vijftig jaar, met een ongevenaarde internationale reputatie.'

Stedelijk-bibliothecaris Michiel Nijhoff kreeg 7 november op de *Online Conferentie Nederland* in de

Amsterdamse RAI de Essayprijs Victorine van Schaick Fonds NVB 2006 uitgereikt voor zijn essay *Een tweedehands leven in stilte* over het imago en het clichébeeld van de bibliothecaris in de film.

Naar aanleiding van de uitreiking van de Erasmusprijs (150.000 euro) aan de Franse kunstenaar Pierre Bernard (Parijs, 1942) wijdde het Stedelijk Museum aan zijn werk een kleine presentatie, mogelijk gemaakt door de Gemeente Amsterdam. Bernard is één van de meest toonaangevende grafisch ontwerpers van de laatste decennia en was één van de leidende figuren van het ontwerpcollectief Grapus. Zijn werk is ruim vertegenwoordigd in de collectie van het museum. De Erasmusprijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een persoon die binnen het kader van de Europese culturele tradities een belangrijke bijdrage heeft geleverd op cultureel, sociaal of sociaal-wetenschappelijk gebied. Bernard: 'Grafische vormgeving zal van de wereld geen paradijs maken, maar het kan er in ieder geval toe bijdragen deze wat menselijker te maken.'

Conservator Carolien Glazenburg met Erasmusprijs-winnaar Pierre Bernard



December 2006

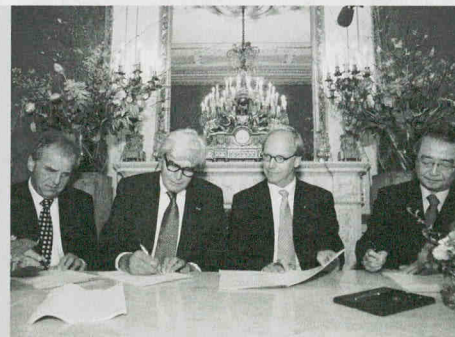
De maand begon met de opening van 'Just in Time: voorstel tot gemeentelijke kunst aankopen'. Ook na de verzelfstandiging blijft de gemeente Amsterdam haar aankopen doen via het Stedelijk, waarvoor buiten de reguliere steun aan het museum 170.000 euro extra beschikbaar gesteld werd. Deze jaarlijks terugkerende tentoonstelling kende dit keer een nieuw element, namelijk een gastcurator: Maxine Kopsa. Er was werk van onder anderen Sebastian Diaz Morales, Radio Rietveld en Mark Manders. 'Een groep kunstenaars die in meer of mindere mate eer betonen aan invloeden van buitenaf, of dit nu historische referenties zijn of actuele vraagstukken', aldus Kopsa. 'Als we "Just in Time" als een markering in de tijd zouden beschouwen, kunnen we zeggen dat het hier inderdaad een vrolijke verzameling gedreven vertellers betreft, die allen hun eigen interpretaties geven van het noodzakelijke – oprecht en met het vizier wijd open.' Dat noodzakelijke verwees naar de titel van de expositie 'Just in Time', een economisch principe, gebaseerd op het maken van het juiste onderdeel op de juiste plaats en het juiste moment – om verspilling te voorkomen. Omdat kunstenaars opzettelijk kiezen voor omwegen en openstaan voor vergissingen en onverwachte raaklijnen verschilden de diverse interpretaties nogal en bood de tentoonstelling 'een niet onaangenaam allegaartje' (*de Volkskrant*).

De Deen Jesper Just (Kopenhagen, 1974) was de tweede kunstenaar die voor *Docking Station* werd uitgenodigd. Vanaf 9 december waren drie korte

films van zijn hand te zien: *Invitation to love* (2003), *The lonely villa* (2004) en *Something to love* (2005). Waar Daria Martin in oktober thema's als verleiding, emotionaliteit en identiteit vanuit het feminiene perspectief benaderde, verkende Just de ander kant van het spectrum: de beperkte ideeën over mannelijkheid in de populaire cultuur in films zonder lineaire verhaallijnen en zonder gesproken tekst.

14 december werd bekend dat het Japanse bedrijf Teijin Ltd. de eerste grote buitenlandse sponsor van de nieuwbouw van het Stedelijk was geworden. Door de hoogte van de financiële bijdrage werd Teijin één van de hoofd-founders daarvan. 'Dit is zeer goed nieuws voor het Stedelijk,' aldus directeur Van Tuyl. 'We kunnen nu voortvarend van start met de nieuwbouw. Bovendien spreekt hieruit een groot vertrouwen in de internationale positie en allure van het Stedelijk Museum die dankzij deze sponsor alleen maar sterker zullen worden'.

Net voor de kerstvakantie opende de tentoonstelling 'Onder de oppervlakte: Aanwinsten 2005-2006', een selectie van de tot dan toe onder Van Tuyls directoraat gedane aankopen, die in de pers gunstig werd ontvangen. 'Op zijn keuze valt, zeker gezien zijn vrij bescheiden budget van krap een miljoen euro per jaar, weinig af te dingen,' schreef *de Volkskrant*. *NRC Handelsblad* meldde: 'Met zijn aankopen lijkt Van Tuyl een nieuw realisme te vertegenwoordigen in het Stedelijk (...) geen spectaculaire tentoonstelling, maar het is een verademing om zoveel goede kunstwerken bij elkaar



Ondertekening sponsorovereenkomst door v.l.n.r. Gijs van Tuyl, Cor van Zadelhoff, Eiso Alberda van Ekenstein en Norio Otsuki van Teijin Ltd.

Lucy Stein,
*When I discovered we
shared an URGE TO PURGE,
I knew you were the one,*
2006

te zien.' Onder die aankopen waren werken van onder anderen Francis Alÿs, Mike Kelley, William Kentridge, Aernout Mik, Isa Genzken en Thomas Ruff.

Op 21 december genoot het museum personeel in SMCS van het jaarlijkse kerst/eindejaarsdiner, dit keer geheel verzorgd door Jules Haltman van de afdeling Beveiliging. Een huzarenstukje dat succesvol bleek en zo een belangrijke bijdrage leverde aan een zeer geslaagde avond.

Het jaar werd afgesloten met twee positieve berichten. De kunstredactie van *Het Parool* vatte op 30 december het kunstjaar 2006 samen in een aantal lijstjes. Onder het kopje *Comeback* plaatste men het Stedelijk Museum, omdat '(...)

het weer begint te swingen. Met tentoonstellingen zoals 'Mapping the Studio', 'The Vincent Award', 'Saskia Olde Wolbers' en 'Just in Time' bewijst het museum dat het eindelijk aansluiting vindt bij de allerlaatste ontwikkelingen in de beeldende kunst.' Tenslotte bleek dat – ondanks de tijdelijke locatie aan de Oosterdokskade, met alle voor- en nadelen vandien – het SMCS in 2006 meer bezoekers had getrokken dan het jaar daarvoor: 209.810 bezoekers om precies te zijn; een stijging van in totaal 6,6 procent.

**Tentoonstellings-
overzicht Stedelijk
Museum CS**

| | | |
|--|---|---|
| 1.10.2005 - 8.1.2006 'Vito Hannibal Acconci Studio-Word/Action/ Architecture' Samenstelling: Dorine Mignot | Samenstelling: Maarten Bertheux | 20.10 - 26.11.2006 'Daria Martin-In the palace / Wintergarden' (Docking Station) Samenstelling: Martijn van Nieuwenhuizen |
| 1.10.2005 - 15.1.2006 'Yang Fudong-Recente films en video's' Samenstelling: Maarten Bertheux | 10.3 - 18.6.2006 'Next Level-Art, Games & Reality' Samenstelling: Marten Jongema | 10.11.2006 - 25.2.2007 'Broomberg & Chanarin: Facts, Fictions and Stories- twee projecten van Broomberg en Chanarin' Samenstelling: Hripsimé Visser |
| 19.11.2005 - 29.1.2006 'Paradoxs 2-IDFA, De werkelijkheid in scènes' Samenstelling: Marten Jongema, Hripsimé Visser | 12.5 - 20.8.2006 'Mapping the Studio' Samenstelling: Leontine Coelewijn, Suzanna Héman | 24.11.2006 - 7.1.2007 'Pierre Bernard- Erasmusprijs 2006' Samenstelling: Caroliën Glazenburg |
| 4.11.2005 - 26.2.2006 'Rineke Dijkstra- Portretten' Samenstelling: Hripsimé Visser | 19.5 - 18.6.2006 'De Best Verzorgde Boeken 2005' Samenstelling: Caroliën Glazenburg | 1.12.2006 - 11.3.2007 'Just in Time-Voorstel tot Gemeentelijke Kunstaankopen 2006' Gastcurator: Maxine Kopsa |
| 16.12.2005 - 12.2.2006 'Jeroen de Rijke, Willem de Rooij- Mandarin Ducks' Samenstelling: Martijn van Nieuwenhuizen | 16.6 - 22.10.2006 'Breaking the Rules' Samenstelling: Gijs van Tuyl, Maarten Bertheux | 9.12.2006 - 21.1.2007 'Jesper Just- Something to Love' (Docking Station) Samenstelling: Martijn van Nieuwenhuizen |
| 3.2 - 17.4.2006 'Shirin Neshat' Samenstelling: Hripsimé Visser | 23.6 - 23.9.2006 'Saskia Olde Wolbers- The Falling Eye' Samenstelling: Martijn van Nieuwenhuizen | 22.12.2006 - 18.2.2007 'Onder de oppervlakte- Aanwinsten 2005-2006' Samenstelling: Gijs van Tuyl, Marten Jongema |
| 17.2 - 21.5.2006 'Gespot-Aanwinsten Vormgeving' Samenstelling: Marjan Boot, Ingeborg de Roode | 21.7 - 5.11.2006 'Airworld. Design en architectuur voor de luchtvaart' Samenstelling: Ingeborg de Roode | |
| 18.2 - 18.6.2006 'Michel Quarez- Affiches' Samenstelling: Caroliën Glazenburg | 15.9.2006 - 7.1.2007 'The Vincent Award 2006' Samenstelling: Maarten Bertheux | |
| 10.3 - 28.5.2006 'Eberhard Havekost- Harmony 2. Schilderijen 1997-2005' | 20.10 - 10.12.2006 'Een keuze uit de collectie door Tino Sehgal' Samenstelling: Martijn van Nieuwenhuizen | |

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

In 2006 is een belangrijke reorganisatie doorgevoerd die heeft geleid tot een afdeling Collecties, die wordt aangestuurd door twee hoofden, te weten Jan van Adrichem en Geurt Imanse. De afdeling is verantwoordelijk voor de wetenschappelijke ontsluiting en het wetenschappelijke beheer van de collecties. Het brede takenpakket is zo verdeeld dat Jan van Adrichem verantwoordelijk is voor de subafdelingen Collectieregistratie, Documentatie & Onderzoek, Bibliotheek en Fotografie en Geurt Imanse de collectiebeherende conservatoren aanstuurt.

Bibliotheek

Door het bibliotheek- en collectiebeheersysteem Adlib werkten Bibliotheek en Documentatie & Onderzoek al enige jaren samen, maar nu is deze samenwerking verbreed en organisatorisch hechter geworden. Bovendien zijn alle medewerkers Collectieregistratie, die voorheen disciplinegebonden en per afdeling werkten, nu werkzaam als één groep, zoals ook de medewerkers van Documentatie & Onderzoek dat zijn. Diverse interne verhuizingen werden daartoe doorgevoerd. Door deze veranderingen is een verbeterd databeheer en een efficiëntere informatievoorziening, intern en aan het publiek, mogelijk geworden. Het is een belangrijke opmaat naar het geplande informatiecentrum in de nieuwbouw.

Verschillende retrospectieve projecten voor Bibliotheek en Collectieregistratie werden in 2006 aangepakt. De collecties beeldende kunst en vormgeving waren eind 2006, op een paar duizend objecten na, geheel ingevoerd in het collectieregistratiesysteem en zullen medio 2007 op basisregistratieniveau geheel in Adlib zijn opgenomen.

De Bibliotheek voltooide in 2006 een grote catalogiseeractie, begonnen in 2004. Er werden in totaal 27.000 oudere titels van publicaties ingevoerd. Eveneens in 2006 werden 110.000 oudere tentoonstellingscatalogi vanaf handgeschreven kaarten ingevoerd door het bedrijf Ingressus. Deze titels zijn in januari 2007 ingelezen in het Adlibsysteem. Vijftig jaar na de officiële openstelling van de Bibliotheek en de oprichting van de afdeling

Kunstinventaris/Collectieregistratie zijn daarmee bibliotheek- en kunstcollecties zo goed als ingevoerd in Adlib – respectievelijk 170.000 titels en 90.000 objecten. Werkelijk bijzonder aan deze situatie in het Stedelijk Museum is echter dat ook de koppeling tussen beide databases in Adlib gerealiseerd werd. Een groot voordeel, omdat bepaalde informatie van bibliotheek en collectieregistratie zo sterk versneld vindbaar en onderling op elkaar te betrekken is.

De bibliotheekcatalogus is via de website van het museum en via links in bijvoorbeeld Adamnet en de website van OKBN (Overleg Kunsthistorische Bibliotheken Nederland) online raadpleegbaar.

Een nieuwe server bij Basic Orange, het bedrijf dat de Stedelijk Museum-website host, zorgde voor een veel betere performance. Ook aansluitingen bij www.fotografiebibliotheek.nl, een webcatalogus waaraan onder meer het Nederlands Fotomuseum en het Rijksmuseum deelnemen, en de internationale catalogus Virtueller Katalog Kunstgeschichte (www.ubka.uni-karlsruhe.de/kvk/vkk/) zijn in voorbereiding.

De Bibliotheek verwerkte in 2006 ruim drieduizend nieuwe aanwinsten en maakte een begin met het retrospectief beschrijven van de twintigduizend knipselmappen. Er zijn momenteel 210 abonnementen op kunsttijdschriften. Een nieuwe parttime kracht werd verantwoordelijk voor het depotbeheer van de bibliotheek en het scannen en invoeren van de knipsels over het Stedelijk Museum en de tentoonstellingsactiviteiten.

Met het Stedelijk Intranet werd een bescheiden begin gemaakt. Recente knipsels zijn daar *full text* raadpleegbaar. In samenwerking met de afdeling Marketing & Communicatie wordt intern ook een wekelijks persmapje samengesteld en verspreid.

Het digitaliseren van de collectie documentaire video's werd voortgezet. Ook dit project nadert zijn voltooiing; de ruim vijftienhonderd documentaire video's zijn binnenkort alle op DVD gezet.

Het aantal bibliotheekbezoekers aan de Deccaweg is met ruim driehonderd vrij constant in 2006. Daaronder vallen naast studenten van de UvA en de VU en ander Amsterdams publiek ook wetenschappelijk onderzoekers van bijvoorbeeld de Getty Foundation.

De combinatie van bibliotheek en archief en de omstandigheid dat inhoudelijk deskundig personeel van Bibliotheek, Documentatie & Onderzoek en archief aanwezig is, blijken voor externe onderzoekers uiterst aantrekkelijk. Nu het archief van het Stedelijk Museum geordend en ontsloten wordt, blijkt meer nog dan voorheen de rijkdom en het belang van deze bron voor wetenschappelijk onderzoek. Omdat de archiefwet van toepassing is op het archief van het Stedelijk Museum, zal dit op termijn echter aan het Amsterdamse Gemeentearchief moeten worden overgedragen – nieuws dat eind 2006 definitief werd.

Collectieregistratie

Het aantal werken dat in Adlib is voorzien van een foto neemt gestaag toe. De tekeningen en foto's en sinds eind 2006 ook de keramiek- en glascollectie worden stelselmatig gefotografeerd door collectieregistratiemedewerkers en de beschrijvingen in Adlib voorzien van een identificerende digitale foto. De Fotoafdeling liet zich hierbij niet onbetuigd; in 2006 werden hier ongeveer duizend objecten uit de collectie gefotografeerd en duizend opnames gemaakt voor de Khardjiev-catalogus; deze foto's zijn kwalitatief geschikt voor publicaties en voor gebruik bij het webproject.

Ook vrijwel alle tentoonstellingsopstellingen werden digitaal vastgelegd. Daarnaast zijn honderden foto's ten behoeve van de restauratieafdeling gemaakt, honderden digitale scans van analoog materiaal en de 1250 opnames van het meubelboek overgezet naar TIF-bestanden. Dit materiaal werd digitaal bewerkt en gearchiveerd.

In totaal werd in 2006 met de verkoop van fotoreproducties vijftigduizend euro verdiend, een stijging van veertig procent ten opzichte van het jaar ervoor, en kwam een groot aantal bewijsexemplaren van publicaties binnen.

Documentatie en onderzoek

Naast de gangbare activiteiten werkten medewerkers van Documentatie & Onderzoek aan een draaiboek Adlib. Hiermee moet een eenhedelijke registratie van objecten in Adlib, zowel de reeds aanwezige maar ook nieuwe werken, gegarandeerd worden. Ook moeten op basis hiervan straks formats voor titelkaartjes en collectiecatalogi vervaardigd kunnen worden. Naar verwachting zal dit draaiboek Adlib medio 2007 zijn voltooid.

Gegevens van Adlib worden vergeleken met die van *The Furniture Collection Stedelijk Museum Amsterdam*, de eerste Stedelijk Museumcollectiecatalogus uit 2004, en waar nodig in Adlib gecorrigeerd. Ook vindt geïntensiveerd aanvullend literatuuronderzoek plaats naar de meubels in de collectie, dat vervolgens in Adlib vastgelegd wordt.

Ook dit jaar is er gewerkt aan controle en redactie van gegevens van de publicatie *Aanwinsten/Acquisitions 1983/2003*. Stedelijk Museum Amsterdam', het boek waarin de aankopen uit de periode van het directoraat van Rudi Fuchs zijn gepubliceerd en deels toegelicht. Het boek kwam dit jaar uit en werd op 21 september in het Stedelijk Museum CS feestelijk gepresenteerd.

Ook was Documentatie & Onderzoek betrokken bij werkzaamheden – het vergaren en controleren van gegevens van werken in de collectie, redactie op teksten – rond de presentatie van achthonderd topstukken op de Stedelijk Museum-website, een omvangrijk project waarvan de eerste resultaten in 2007 aan

het publiek getoond gaan worden. Daarnaast zijn vanuit Documentatie & Onderzoek in 2006 twee grote projectplannen geformuleerd en in gang gezet met betrekking tot de heropening van het nieuwe museum eind 2009: de werkzaamheden aan een gids met tweehonderd hoogtepunten uit de collectie, en een grote publicatie *Re-view: Perspectives on the Collection of the Stedelijk Museum*, waarin circa veertig museummedewerkers, Nederlandse en buitenlandse kunsthistorici aan de hand van specifieke vraagstellingen bepaalde onderdelen van de verzamelingen van het Stedelijk Museum zullen belichten. Twee projectteams van museummedewerkers begeleiden deze producties.

Onderzoeker Maarten Maas werkte verder aan de studie naar de geschiedenis van de fotocollectie van het Stedelijk Museum. Onderzoek dat mede tot stand komt met ondersteuning van het VSB fonds en de Mondriaan Stichting en dat in 2007 moet worden afgerond. Verder werkten Sophie Tates en Fleur Jeunier aan twee kleine onderzoekprojecten aangaande werken van Severini en Nauman in de collectie van het museum: beide zijn projecten van het Stedelijk Museum met de Onderzoekschool Kunstgeschiedenis die naar verwachting in september 2007 voltooid zullen zijn.

Tot slot werkt Jan van Adrichem aan een onderzoek naar de relatie van de Nederlandse musea van moderne kunst en de internationale neo-avant-garde – eveneens op basis van een ondersteuning vanuit de Mondriaan Stichting. Door de afdeling werd in 2006 mee-

gewerkt aan verschillende symposia, waaronder dat van 16 juni 2006, ter viering van de verlening van een eredoctoraat Letteren aan de Universiteit van Amsterdam aan Joop Joosten, voormalig hoofdconservator Wetenschappelijke Documentatie.

Schenkingen

NN = anoniem

Affiches

Atelier de Création Graphique [ont]
Bernard, Pierre [ont]
S.O.S. Kinderdorf [politiek (buitenland)] 1997
Salon internationale de l'architecture [tentoonstelling kunst (buitenland)] 1999
Vingtième fête de la musique [festiviteiten] 2001
Orléans Jazz [concerten] 2000
All's well, that sells well [politiek (buitenland)] 1997)
Jules Grandjouan [tentoonstelling kunst (buitenland)] 2001
Soyez raisonnables, demandez l'impossible [tentoonstelling kunst (buitenland)] 2000
The Dept... or the earth [politiek (buitenland)] 1992
Solidaire, solidaire [politiek (buitenland)] 1993
Bernard, Pierre (Parijs)

Atelier de Création Graphique [ont]
Les vacances c'est du bonheur qui fait grandir [politiek (buitenland)] 2006
Louvre laissez-passer pour les jeunes [commercieel (buitenland)] 1995
Parcs Nationaux de France [diversen] 1998
Jean Dubuffet Centre Pompidou [tentoonstelling kunst (buitenland)] 2001)
Louvre laissez-passer pour les jeunes [commercieel (buitenland)] 1995
Jean-Luc Godard. Centre Pompidou [tentoonstelling kunst (buitenland)] 2006

Académies musicales [concerten] 2004
La colombe. Secours Populaire Français [politiek (buitenland)] 2001
La révolution surréaliste. Centre Pompidou [tentoonstelling kunst (buitenland)] 2002
JOB Parilux [diversen] 1993
Contre la marchandisation de la culture [festiviteiten] 1992
Demain se décide aujourd'hui [tentoonstelling kunst (buitenland)] 1991
Borges Amériques latines. Centre Georges Pompidou [tentoonstelling kunst (buitenland)] 1992
Bernard, Pierre (Parijs)

Atelier de Création Graphique [ont]
Bernard, Pierre [ont]
Romanet, Grégoire [ont]
Contre les violences faites aux femmes [veiligheid en gezondheidszorg] 2004
Bernard, Pierre (Parijs)

Grapus [ont]
Graphic design Grapus [tentoonstelling kunst (Nederland)] 1988
Julistemuseo Lahti 8.10.-11.12.1988 [tentoonstelling kunst (buitenland)] 1988
Bernard, Pierre (Parijs)

Knip, René [ont]
Colors of Sheng Crimson Concertgebouworkest [concerten] 2005
Wereldpremière Unisono de Raaff Concertgebouworkest [concerten] 2004
Prokofjev zesde symfonie Concertgebouworkest [concerten] 2005
Wereldpremière

Tango Waltz Concertgebouworkest [concerten] 2005
100 jaar Dimitri Sjostakovitsj Concertgebouworkest [concerten] 2004
Weiner, Lawrence [ont]
Lawrence Weiner San Antonio Texas. Lawrence Markey 19 October - 8 December 2006 [tentoonstelling kunst (buitenland)] 2006
Knip, René (Amsterdam)

Beeldhouwkunst

Vroegindeweij, Leo *Zonder titel* 1992
Dekkers, Akko (Amsterdam)

Bewegend beeld en/of geluid

Orozco, Gabriel
Clinton is innocent 1998
Nieuwenhuysen, Martijn van (Amsterdam)

Industriële vormgeving/apparaten

Rietveld, Wim [ont]
Inventum BV, Koninklijke Fabriek [pro]
KG 75 [kachel] Escher, Gieliijn (Amsterdam)

Sottsass, Ettore [ont]
Olivetti [pro]
ET Personal 55 [schrijfmachine] - [z.j.]
Vliegers, E. (Sainz)

Starck, Philippe [ont]
Puma [pro]
Philippe Starck Sandal 2005 [schoeisel]
3x zonder titel, 2005 [schoeisel]
PUMA Benelux BV (Leusden)

Industriële vormgeving/gereedschap (ook schrijfgerei en inktpotten)

Zwart, Piet [ont]
[pennenbak] Kras, Reyer (Amsterdam)

Industriële vormgeving/kunststof

Ninaber van Eyben, Bruno [ont] Centendo [pro] Sikkens Groep n.v. [opd] 2004-2005 Ninaber van Eyben, Bruno (Delft)

Slothouber, Jan [ont] Graatsma, William [ont] *Cubische constructie 15.1.3* [doos] 1966- [ca.] Slothouber, Jan 7x *Cubische constructie*, 1966 [ca.] [doos] *Cubische constructie* 1966 [ca.] [frame] *Cubische constructie* [bol] *Cubische constructie 14.2.1*, 1966- [ca.] [doos] *Cubische constructie 11.10.3*, 1966- [ca.] [frame] *Cubische constructie 15.5.1*, 1966- [ca.] [doos] 2x *Cubische constructie 15.2.2*, 1966- [ca.] [doos] *Cubische constructie 15.1.3*, 1966- [ca.] [doos] 4x *Cubische constructie 15.5.1*, 1966- [ca.] [doos] 2x *Cubische constructie*, 1966 [ca.] *Cubische constructie 14.7.1*, 1965- [ca.] [doos] *Cubische constructie 9.1.1*, 1966- [ca.] [knoop] *Cubische constructie 10.1.1*, 1966- [ca.] [knoop] *Cubische constructie 13.4.1*, 1966- [ca.] [doos] Slothouber, Jan (Eindhoven)

Industriële vormgeving/lampen, haarden, klokken, spiegels

Boontje, Tord [ont] Artecnic [pro] *Garland* [hanglamp] 2002 Boontje, Tord (Bourg-Argental)

Industriële vormgeving/metaal-diverse huishoudelijke artikelen

Baan, Jacob de [ont] 2x *Piccola* [waxine-lamp] Baan, Jacob de (Amsterdam)

Industriële vormgeving/meubelen

Kho Liang le [ont] Visser, Carel [uit] Brattinga, Pieter [opd] *[tafel]* 1965-1966 [ca.] Steendrukkerij Amsterdam BV (Amsterdam)

Onbekend [ont] [stoel] 1950- [ca.] Glazenburg, Carolien (Amsterdam)

Panton, Verner [ont] *fau-teuil* Alkema, F. (Oudorp)

Slothouber, Jan [ont] Graatsma, William [ont] *Cubische constructie* [tafel] 1966- [ca.] *Cubische constructie* 1966- [ca.] Slothouber, Jan (Eindhoven)

Industriële vormgeving/spelgoed

Slothouber, Jan [ont] Graatsma, William [ont] *Cubische constructie* [blokkendoos] 1974- [ca.] Slothouber, Jan (Eindhoven)

Slothouber, Jan [ont] Graatsma, Peter [ont] *Cubriks* [bouwdoos] Slothouber, Jan (Eindhoven)

Industriële vormgeving/textiel/interieurtextiel

Boontje, Tord [ont] Kvadrat [pro] *Prince* [bekledingsstof] *Cushion Collection* [kussen] 2005 *Cushion Collection* [kussen] 2005 *Sleeping Rose 203* [gordijnstof] 2005 *Wilderness* [gordijnstof] *Sleeping Rose 903* [gordijnstof] *Nectar* [gordijnstof] 2005 *Eternal Summer* [gordijnstof] 2005 *Shadow* [gordijnstof] 2005

Boontje, Tord [ont] Kvadrat [pro] *Princess 602* [bekledingsstof] 2005 *Happy 906* [bekledingsstof] 2005 *Pressed Flower 115* [gordijnstof] 2005 *Pressed Flower 105* [gordijnstof] 2005 Kvadrat (Amsterdam)

Toegepaste kunst/houten siervoorwerpen

Slothouber, Jan [ont] Graatsma, William [ont] *Cubische constructie 1.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 2.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 3.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 4.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 5.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] Graatsma, William (Maastricht)

Slothouber, Jan [ont] Graatsma, William [ont] *Cubische constructie 1.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 2.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 3.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 4.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 5.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 6.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 6.4.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 7.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 8.1.1*, 1964 [ca.] [knoop] *Cubische constructie 11.3.1*, 1964 [ca.] [doos] 6x *Cubische constructie*,

1966 [ca.] [reliëf] Slothouber, Jan (Eindhoven)

Saint Phalle, Niki de [ont] *Nana* 1968 Crommelin, Liesbeth & Visser, Henk (Amsterdam)

Fotografie

Breukel, Koos
Céline van Balen
 1998 Breukel, Koos

Fieret, Gerard *Riekje Riekje Kruseman*, 1964
Parijs, 1969
Soesja Citroen
Atelier Breedstraat
Marianne de Bas
Zelfportret, atelier Wildenborchstraat
Riekje Kruseman, 1963
 13x *Zonder titel*
 NN

Puttelaar, Carla van de *Untitled* 2005
 Puttelaar, Carla van de (Amsterdam)

Schwartz, Johannes
Paashopen, # 19 2003
 Schwartz, Johannes

Grafiek en andere repro-technieken

Poest Clement, Marita van der *La citadelle*, 1972
Ciel gris, 1989
Le sein maternel, 1986
Cerisier en fleurs, 1990
Nuit de lune, 2002
L'univers est un potiron, 2003
Arbre en hiver, 2006
Enfant rwandais blessé, 1997
Passage, 2001
 Poest Clement, Marita van der (Parijs)

Grafische vormgeving

75B [ont] *Fonds voor beeldende kunsten, vormgeving en bouwkunst. Jaarverslag 2005* [jaarverslag] 2006

Atelier de Création Graphique [ont]
Louvre laissez-passer pour les jeunes, 1995 [folder]
Partir en vacances...
Secours Populaire Français, 2003 [brochure]
Parcs Nationaux de France, 1998 [kaart]
Terre en tête, 2006 [uitnodiging]
Postzegels Rode Kruis, 1992 [postzegel]
 Bernard, Pierre (Parijs)

Atelier de Création Graphique [ont]
Bernard, Pierre [ont]
Romanet, Grégoire [ont]
Vingt ans de découvertes, 2005 [boek]
 Bernard, Pierre (Parijs)

Atelier de Création Graphique-Grapus [ont]
Contre la marchandisation de la culture, 1992 [kaart]
La Villette le parc et la grande halle. Un parc et des jardins à découvrir, 1994 [brochure]
 Bernard, Pierre (Parijs)

Barlock [ont] *Geef jezelf kleur. Agenda Drukkerij Ando BV 2006* [agenda] 2005 Drukkerij ANDO b.v. (Den Haag)

Bennekom, Jop van [ont] *BUTT #11 autumn 2004* [tijdschrift] 2004 Bennekom, Jop van (Amsterdam)

Bons, Jan [ont]
Concerti, de solisten van het Nieuw Ensemble, 2006 [kaart]
Grand tour, 25 briljante musici uit oost en west. Atlas Ensemble, 2006 [kaart]
De keuze van de chef. Ed Spanjaards favorieten. Nieuw Ensemble, 2006 [kaart]
 Filmmuseum (Amsterdam)

Bons, Jan [ont]
Nieuw Ensemble [z.j.] [tas]
 Glazenburg, Carolien (Amsterdam)

Boom, Irma [ont]
OOG. Het oogziekenhuis Rotterdam, 2006 [boek]
Grafisch Nederland 2005 - kleur. Kerstnummer, 2004 [tijdschrift]

Boom, Irma [ont]
Sheila Hicks: weaving as a metaphor, 2006 [boek]
 Bard Graduate Center for Studies in the Decorative Arts (New York)

Cornet, Baer [ont]
Omgaan met kunst en natuur. Jo en Marlies Eyck in Wijlre. Rosbeek 54 [boek] 2002 Drukkerij Rosbeek (Nuth)

Crouwel, Wim [ont]
Crouwel, Remco [ont] **Onbekend** [ont]
Encomium Moriae,

i.e. Stultitiae Laus. Erasmi Roterodami [boek] 2006 Crouwel, Wim (Amsterdam)

Crouwel, Wim [ont]
Venice Biennale 2005 Dutch Pavilion. deRReb Jeroen de Rijke/Willem de Rooij [huisstijl] 2005

Designpolitie [ont]
Verzameld werk HKU 2005. Examen 2005 Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving HKU [catalogus] 2005 Designpolitie (Amsterdam)

Eisenmann, Leander [ont] *Frische Schriften / Fresh type* [catalogus] 2004 Museum für Gestaltung (Zürich)

Grapus [ont]
Exposition Né(e) pour Naître. Une petite enfance dans la vie, 1983 [catalogus tentoonstelling]
Petit journal de la Salamandre N 7 septembre 1978. Vive la rentrée, 1978 [bulletin]

Petit journal de la Salamandre N 11 janvier 1979. Tourcoing c'est oui, 1979 [bulletin]
Louvre. Administration Générale [z.j.] [briefpapier]
 Bernard, Pierre (Parijs)

Grapus [ont]
Bernard, Pierre [ont]
Draaijer, Fokke [ont]
Nouvel album-souvenir dit le "Quoniam". *Louvre*, 1989 [catalogus]
 Bernard, Pierre (Parijs)

Halem, Hansje van [ont] *Mondriaan Stichting. Jaarverslag 2005* [jaarverslag] 2006 Halem, Hansje van (Amsterdam)

Knip, René [ont]
Art Rotterdam 06, 2006 [catalogus]
Domino. Een vrolijk spel van kleuren en waarden, 2003 [spel]
Art Rotterdam 05, 2005 [catalogus]
Gilgames ou le grand homme qui ne voulait pas mourir, 1995 [boek]
More than memo, 2006 [spel]
Het ABC op de Hoofdweg..., 2002 [boek]
 Knip, René (Amsterdam)

Knip, René [ont]
Concertgebouworkest Sjostakovitsj 1906-2006, 2006 [programma]
 Concertgebouw Amsterdam (Amsterdam)

Knip, René [ont]
Scholten, Olga [ont]
Concertgebouworkest seizoen 05/06, 2005 [boek]
 Knip, René (Amsterdam)

Kummer & Herrman ontwerpers [ont]
Rijksakademie van beeldende kunsten jaarverslag 2005 [jaarverslag] 2006 Kummer & Herrman ontwerpers (Utrecht)

Mevis & van Deursen [ont] *Jaarverslag 2001/2002/2003/2004*
 Museum Boijmans Van Beuningen [jaarverslag] 2005

Museum Boijmans Van Beuningen (Rotterdam)

Niessen, Richard [ont]
Liemburg, Harmen [ont] *(Non) Electrical Collection Jacob de Baan* [folder] - [z.j.] Baan, Jacob de (Amsterdam)

Quarez, Michel [ont] *Positif?* [kaart] 2005 Quarez, Michel (Saint Denis)

Quarez, Michel [ont] *Immédiat* [boek] 2006 Quarez, Michel (Saint Denis)

Reitsma, Lex [ont]
Design is geen vrijblijvende zaak. Organisatie, imago en context van de ptt-vormgeving tussen 1906-2002 [boek] 2006 Museum De Beyerd (Breda)

Sandberg, Willem [ont] *Brief aan mevr. T. Timmer-Broekhuis* [brief] 1975 Timmer-Broekhuis, T. (Amsterdam)

Snitker, Michaël [ont]
Peper, Sanne [fotograaf] *All dressed up - No place to go* [publicatie] 2006 Snitker, Michaël (Amsterdam)

Svoboda, Heather [ont] **Valentini Gabriel, Christopher** [ont] *Gray issue Nr. 0 00 Gerrit Rietveld Academy 30th june 2005* [tijdschrift] 2005 Svoboda, Heather (Amsterdam)

UNA (Amsterdam) designers [ont] *RE UNA* [agenda] 2003 UNA (Amsterdam) designers (Amsterdam)

Velden, Daniël van der [ont] **Mooren, Maureen** [ont] *Holland Festival 2-25 juni 2006* [programma] 2006 Holland Festival (Amsterdam)

Kunstenarsboeken

Arling & Cameron *Dirty Robot* (grammofoonplaat) 2001 Stedelijk Museum Bureau Amsterdam (Amsterdam)

Bauer, Marc *Tautology* 2005 Rijksakademie van Beeldende Kunsten (Amsterdam)

Baumgarten, Lothar
Nikkels, Walter
[vormgever] *AIR* 2006 Nikkels, Walter

Calvi, D. *Out of fashion: 3D* (grammofoonplaat) - [z.j.] Nieuwenhuyzen, Martijn van (Amsterdam)

Ebinger, Moritz *Woud zonder genade* 2006 Ebinger, Moritz

Erek, Cevdet Melzer, Tine *Die neue Papa ist Deutsch* [CD] 2005 Rijksakademie van Beeldende Kunsten (Amsterdam)

Garcia Lopez, Dora *Dora Garcia* (CD) 2002 Stedelijk Museum Bureau Amsterdam (Amsterdam)

Gruijthuijsen, Krist
Mendizabal, Asier
Lagomarsino, Runo
Frei, Luca
Kolding, Jakob
Post 2006 Gruijthuijsen, Krist

Gruijthuijsen, Krist
More stories on absence: a project by Krist Gruijthuijsen 2006 Gruijthuijsen, Krist

Halmans, Frank
Elders, reizen 2001 Nieuwenhuyzen, Martijn

van (Amsterdam)
Heesen, Bernard *De wereld van de glasblazer* 2003 Heesen, Bernard

Immendorff, Jörg
Meese, Jonathan
Sherwood Forest 2005 Nieuwenhuyzen, Martijn van (Amsterdam)

Koelewijn, Job
Primordial. Selected Works 1992-2006 2006 Koelewijn, Job (Amsterdam)

Levin, Alon e.a.
Open Ateliers 2005: Rijksakademie van Beeldende Kunsten, Amsterdam 2005 Rijksakademie van Beeldende Kunsten (Amsterdam)

Masereel, Frans
Gisteren nog misdaad ...heden? : een bundel anti-oorlogsteekeningen van Frans Masereel - [z.j.] Timmer-Broekhuis, T. (Amsterdam)

Medic, Sanja *Interior monologue, a soliloquy* 2005 Rijksakademie van Beeldende Kunsten (Amsterdam)

Meerman, Bas *Journal intime 1996-2005* 2006 Galerie De Praktijk (Amsterdam)

Mulders, Marc *De zachte vacht van het sterven* 2006 Nieuwenhuyzen, Martijn van (Amsterdam)

Müller, Gijs Nicolai, Carsten *Cargo I Catalogue* (grammofoonplaat) 2001 Stedelijk Museum Bureau Amsterdam (Amsterdam)

Nauman, Bruce *Body Pressure 1974* - [copy-right] Adrichem, Jan van (Amsterdam)

O'Hara, Morgan *Live transmission 4 : attention and drawing as time-based performance* 2006 O'Hara, Morgan

Oldham, Will Wesselo, Erik *Forest time* (grammofoonplaat) 2002 Stedelijk Museum Bureau Amsterdam (Amsterdam)

Putten, Hendri van der *Te voorschijn = Emergent* 1988 Poot, Jurrie (Amsterdam)

Seibold, Stefanie A *reader by Stefanie Seibold : a visual archive* 2006 Nieuwenhuyzen, Martijn van (Amsterdam)

Spry, Sonya
Goodbye Holland 2006 Spry, Sonya

Starling, Simon
J. Footnote No. 1, Chapter 11, Section A. (Respiration of Cactus Opuntia) : Chemical Research on Vegetation by Nicolas Théodore de Saussure 1804 : Cutting from an Opuntia Robusta cactus 2005 Tuyl, Gijs van (Amsterdam)

Tillmans, Wolfgang
Why we must provide HIV treatment information 2006 Tillmans, Wolfgang

Traoré, Saliou *The zoo of space, let me be your dictionary* 2006 Adrichem, Jan van (Amsterdam)

Wyn Evans, Cerith
The curves of the needle 2005 Tuyl, Gijs van (Amsterdam)

Schilderkunst

Ben Ali, Rachid *Zonder titel* 2002- [ca] Imanse, Geurt (Amsterdam)

Lataster, Ger *Zelfportret* 1989 Smit-Lub, mev. drs. Jannie (Amstelveen)

Snijders, Ad *Bouwrijp* 1955-1956 Snijders, Ad (Eindhoven)

Tekeningen en andere unica

Alÿs, Francis
4x *Untitled*, 1994
2x *Untitled* [z.j.]
Alÿs, Francis (Mexico D.F.)

Antonakos, Stephen
Untitled D # 2 1987 Antonakos, Stephen (New York (NY))

Henneman, Jeroen
Emily Dickinson Het atelier in de Vossiusstraat Bruggen Villa in zee aangevalen door zeilen Atelier Schoorsteen Henneman, Jeroen (Amsterdam)

O'Hara, Morgan
Live transmission: Handmovements of Petr Kotik conducting the SEM Ensemble in Christian Wolff's "SPRING"; Alice Tully Hall, New York, 8 march 1996 1996- [8 maart] Poot, Jurrie (Amsterdam)

O'Hara, Morgan *LIVE TRANSMISSION: movement of KEITH JARRETT while performing on piano at the VERONA JAZZ FESTIVAL, the ARENA, Verona, Italia, 28 June 1999* 1999- [29 juni] Poot, Jurrie (Amsterdam)

Wechgelaar, Lex *Portret Willem Sandberg* [project] 1969- [3 sept.] 1970- [opname foto] Wechgelaar, Lex (Rotterdam)

Wesley, John *Blondie gratulating* 1974 NN

Wesley, John *The Last Fish* 1974 NN

Wesley, John
Nude 1989 NN

Aankopen

(MS = met subsidie van de Mondriaan Stichting)

Affiches

Bill, Max [ont]
Wohnbedarf [opd]
Klapptisch für Garten und Wohnung. Wohnbedarf Zürich, 1935 [commercieel (buitenland)] Berman, Merrill C. (Rye (NY))

Fuchs, Heinz [ont]
Arbeiter Hunger Tod naht. Streik zerstört, Arbeit ernährt, 1919 [politiek (buitenland)]
Wollt Ihr satt werden? Ohne Kohle keine Lebensmittelzufuhr, 1919 [politiek (buitenland)]
Scanlon, Anthony & Maryline (Cork)

Lohse, Richard Paul [ont]
Unsere Wohnung. Wanderausstellung des SWB im Kunstgewerbemuseum Zürich, 1943 [tentoonstelling kunst (buitenland)]
Scanlon, Anthony & Maryline (Cork)

Quarez, Michel [ont]
Le théâtre de la commune [z.j.] [theater]
Le théâtre de la commune [z.j.] [theater]
29 intellectuels d'aujourd'hui et l'humanité, 2005 [boeken, tijdschriften en kranten]
Le théâtre de la commune [z.j.] [theater]
Bienvenido! Forum social européen, 2003 [politiek (buitenland)]
Bienvenido! Forum social européen, 2003 [politiek (buitenland)]
Positif? , 2005 [veiligheid en gezondheidszorg]
Sex is politics, 2006 [filmaffiche]
Saint Denis 98,

1998 [sport]
Le Pen [z.j.] [politiek (buitenland)]
Bobigny neuf-trois, bon 2003, 2003 [diversen]
Tous en 2000. Meilleurs vœux des communistes du 93, 1999 [politiek (buitenland)]
L'emploi CGT 93, 1993 [politiek (buitenland)]
Chaumont Jeux de lettres, 1997 [festiviteiten]
Bobigny neuf-trois, bon 2003, 2003 [diversen]
Bienvenue au Monde, 1998 [festiviteiten]
Saria stop! [z.j.] [politiek (buitenland)]
Saint Denis Ateliers ouverts, 1993 [tentoonstelling kunst (buitenland)]
Bobigny neuf-trois, bon 2003, 2003 [diversen]
Bobigny neuf-trois, bon 2003, 2003 [diversen]
Bienvenido! Forum social européen, 2003 [politiek (buitenland)]
Quarez, Michel (Saint Denis)

Willimann, Alfred
Licht, 1932 [tentoonstelling kunst (buitenland)]
Scanlon, Anthony & Maryline (Cork)

Bewegend beeld en/of geluid

Condon, Brody
DeRezFX.Kill(KarmaP hysics<Elvis>); 2004
Voldère Gallery, Virgil de (New York) MS

Fischli, Peter Weiss, David
Der Lauf der Dinge, 1987
museumwinkel (Amsterdam)

Kentridge, William
7 Fragments for Georges Méliès, 2003
Day for Night, 2003
Goodman Gallery (Johannesburg)

Industriële vormgeving/glas-diversen

Bloch, Lucienne [ont]
Glasfabriek Leerdam NV [pro] [automascotte]
1929/1930-1955- [ca.]
Christie's (Amsterdam)

Morrison, Jasper [ont]
Cappellini [uit] [fles]
1988 Brutto Gusto (Rotterdam)

Industriële vormgeving/keramiek-serviezen

Bellefroid, Edmond [ont]
Petrus Regout & Co [prod] *Thea, 1934* [theeservies]
Christie's (Amsterdam)

Heringa/Van Kalsbeek [ont/uit] *Cruel Bonsai, 2005* [plastiek]
Heringa/Van Kalsbeek collectie toegepaste kunst/keramiek MS

Wolf, Lam de [ont/uit] *Ijzere Harten en Gouden Kooitjes* [wandobject] Galerie Ra (Amsterdam)
collectie toegepaste kunst/keramiek

Jongerius, Hella [ont] **Ikea** [producent]
PS Jonsberg, 2005 [vaas] Ikea (Haarlem)

Kouswijk, Manon van [ont/uit] *Lady Grey, 2005* [plastiek]
No Milk Today, 2005 [plastiek] *Tablespoon, 2003* [plastiek]
Eierlepel, 2003 [plastiek]
Galerie Ra (Amsterdam)

Rashid, Karim [ont]
Morphescape [bord]
Gaia & Gino Decorum Inc. (Istanbul)

Diversen

Mackert, Suska [ont/uit]
Juwelen, 1998 [boek]
reasons for wearing jewellery, 2006 [object]
wie gold so rein schau ich das glück, wenn ich dir in das auge blick, 2006 [boek]
Galerie Louise Smit (Amsterdam)

Fotografie

Breukel, Koos
Cosmetic View, 2005
Zoetendaal, W. van (Amsterdam) MS

DiCorcia, Philip-Lorca
Head # 11, 2000
2006 [druk] *Head # 8, 2000* *Asia, 2004* 2005 [druk]
Pace/MacGill Gallery (New York)

Dijkstra, Rineke
Vondelpark, Amsterdam, June 10, 2005, 2005
2006 [march 7; druk]
Goodman, Marian (New York (NY))

Hosoe, Eikoh
Hijkata, Tatsumi
Tanaka, Ikko [vor]
Yokoo, Tadanori [vor]
Kamaitachi, 2005 [fotoboek] Libridis (Sint-Niklaas)

Mthethwa, Zwelethu
Nhlengethwa, Sam
Crucifixion II, 2000
Michael Stevenson (Kaapstad)

Grafische vormgeving

Beeke, Studio Anthon
[ont] Stolk, Swip [ont]
Geluk happiness.
Grafisch Nederland
2006, 2006 [tijdschrift]
Grafische
Cultuurstichting
(Amstelveen)

Gerards, Piet [ont]
Grafisch Nederland 2007.
Kerstnummer, 2006
[tijdschrift] Grafische
Cultuurstichting
(Amstelveen)

Industriële vormgeving/meubelen

Klerk, Michel (Sam)
de [ont] Woonhuys, 't
[uit] [dressoir] 1915
Christie's (Amsterdam)

Lust, Xavier [ont] De
Padova [pro] Crédence,
2003 [dressoir]
Labordus Agenturen
(Voorschoten) MS

Rohe Holland [pro]
[kruk] 1955- [ca.]
Kringloopwinkel De
Schalm (Haarlem)

Van Severen, Maarten
Vitra Nederland BV
[pro] *MVC Chaise*
[chaise longue]
Vitra Nederland BV
(Ouderkerk a/d Amstel)

Verschuuren, Nel *Lagos*,
1979 [bank (meubel)]
Artifort/Lande (Schijndel)

Installaties

Bock, John *Salon*
de Béton, 2005
Martin Klosterfelde
Galerie (Berlijn)

Hirschhorn, Thomas
Neighbours, 2002 Arndt
& Partner Gallery (Zürich)

Kelley, Mike
3x Black Curtain,
2005 *Switching*
Marys, 2005 Gagolian
Gallery (New York)

Mik, Aernout *Vacuum*
Room, 2005 Galerie
Carlier - Gebauer (Berlijn)
MS

Kunstenarsboeken

Baumgartner,
Christiane
Brodsky, Joseph [aut]
Golde, Sabine [vor]
Weniger als man, 2002
Johan Deumens
(Heemstede)

Baumgartner,
Christiane *How*
something looks, 2005
Johan Deumens
(Heemstede)

Feldmann, Hans-Peter
Fussballer, 2006
Multiple XX
galerie, Rotterdam
(Rotterdam) MS

Huyghe, Pierre
One year celebration
Vol. 1, 2006 Onestar
press (Parijs)

MacCarthy, Paul
Kelley, Mike
Heidi: midlife crisis
trauma center and
negative media-engram
abreaction release zone,
1992 Art Base (Kitzingen)

Noorman, Ronald
Faverey, Hans
Sur place, 2006
Noorman, Ronald
(Amsterdam)

Pettibon, Raymond
Brush life, the last veil
lifted and revealing
nothing: a bruiser of
a biopic [z.j.] MS
First person show [z.j.]
38 times, over
easy: a book [z.j.]
Gemeentemuseum
Den Haag (Den Haag)

Schilderkunst

Alÿs, Francis
Untitled, 1994 Lisson
Gallery (Londen)

Alÿs, Francis
Rivera, Emilio [uit]
2x Untitled, 1994 Lisson
Gallery (Londen)

Havekost, Eberhard
Sender 1 - 2, 2006
Galerie Gebr. Lehmann
(Dresden)

Sasnal, Wilhelm
Untitled (Tagilsky
front), 2005
Untitled (block
Ural), 2005
Untitled (Asia), 2005
Foksal Gallery
Foundation (Warschau)

Sieraden

Britton, Helen [ont/uit]
Flower, 2006 [broche]
Britton, Helen (München)

Hilbert, Thérèse [ont/uit]
Glow, 2006 MS [broche]
Glow, 2006 [broche]
Galerie Ra (Amsterdam)

Sarneel, Lucy [ont/uit]
Zonder titel, 2006
MS [broche]
Knot, 2005 [halssieraad]
Galerie Marzee
(Nijmegen)

Tekeningen en andere unica

Heringa/Van Kalsbeek
Zonder titel, 2004
Heringa/Van Kalsbeek
(Amsterdam) MS

Toegepaste kunst/ glaskunst

Heesen, Bernard
[ont/uit] *Negerin*, 2006
[plastiek]
Palmboom, 2006
[plastiek]
Hutje, 2005-2006
[plastiek] Brutto
Gusto (Rotterdam)

**Toegepaste kunst/
houten siervoorwerpen**

Mackert, Suska [ont/uit]
[doos] 2006
Galerie Louise Smit
(Amsterdam)

**Gemeentelijke
Kunstaankopen**

**Bewegend beeld
en/of geluid**

Holleman, Arnoud
Zonder titel
(*Staphorst*), 2003

**Installatie m.b.v.
diverse niet-cinematografische materialen**

Kruip, Germaine
Daytime, 2004

Schilderkunst

Avikainen, Adam
New Lavender (scene 4) uit: *WARDIAN CASES*, 2006
Smogbow (scene 17) uit: *WARDIAN CASES*, 2006
Chardonnay
Chemotherapy (scene 7) uit: *WARDIAN CASES*, 2006
Avikainen, Adam
(Amsterdam)

Kunstenarsboeken

Avikainen, Adam
Wardian Cases, 2006

Manders, Mark
Night Drawings from Self-portrait as a Building, 2000
Thin Newspaper with Drawings, 2002
Hallway with Sentences, 2005
Eucaryote Tarp, 2005
Ornamento com pontos focais, 2006
Curculio Bassos / Sonantal Lush, 2006

Manders, Mark
Langelaar, Marije
Tokyo Newspaper, 2000
La Roquette
Secrète, 2006
Angus 15 jaar / 3-11-2001, 2001

Manders, Mark
Willems, Roger
Newspaper with Fives, 1999
Newspaper with Fives, 2001

Schoorel, Maaïke
The Cyclists, 2006

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

Eind 2005 is formeel een reorganisatie afgerond, die in 2006 gefaseerd is doorgevoerd. In deze reorganisatie is de voormalige sector Museale Zaken omgevormd tot de sector Collecties & Presentaties. De indeling van de sector is functioneel gericht: waar voorheen de restauratoren samen met de conservatoren per discipline georganiseerd waren, zijn zij nu, met instandhouding van de onderscheiden specialisaties, samengebracht in de afdeling Restauraties. Deze afdeling is onder leiding komen te staan van Sandra Weerdenburg, die daarnaast werkzaam is als restaurator. Ook is een nieuwe functie gecreëerd, namelijk die van coördinerend restaurator Toegepaste Kunst en Vormgeving. Dit is een grote vooruitgang: tot nu toe was er voor deze discipline slechts een textielrestaurator voor één dag per week werkzaam. Naast de normale afdelingsactiviteiten (onder meer: behandeling en onderzoek, conditiecontroles, bruikleenafhandeling, werkzaamheden voor tentoonstellingen, het begeleiden van stagiaires en projectmedewerkers) is in 2006 relatief veel tijd besteed aan de naderende depotverhuizing.

Daarnaast liep ook het WEB-project nog door en waren er weer extra gelden ter beschikking in het kader van de inhaal-slag 'onderhoud collectie'. Deze gelden zijn bij alle specialisaties ingezet, enerzijds voor een systematische controle van conditie en materialen en technieken, en anderzijds voor behandelingen van objecten.

Enige activiteiten per discipline

(Een overzicht van de belangrijkste werkzaamheden staat vermeld vanaf p.60.)

Schilderijenrestauratie

De afdeling Schilderijenrestauratie heeft van de extra collectiegelden een freelance restaurator, Maude Daudin-Schotte, kunnen inhuren voor de restauratie van het schilderij *Horizontal, Horizontal* van Brice Marden. De verflaag van dit monochrome werk bestaat uit een mengsel van olieverf en was, dat is aangebracht op een katoenen doek. Het oppervlak van deze verflaag is bijzonder gevoelig. Het kunstwerk is tijdens een

Restaurator Maude Daudin met het gedemonteerde schilderij van Brice Marden, *Horizontal, Horizontal*, 1972



transport zwaar beschadigd geraakt: er was een zeer grote lacune in de verflaag ontstaan.

Restauratie was pas mogelijk na uitgebreid onderzoek van de techniek van Marden. Op basis van dit onderzoek werden kleine proefschilderijen ('dummies') vervaardigd in dezelfde techniek als die van Marden. Met behulp hiervan kon een geschikte restauratiemethode ontwikkeld worden. De behandeling begon met het reinigen van het verfoppervlak en aansluitend werd de losse verf langs de rand van de lacune vastgezet, de lacune geplamuurd en geretoucheerd. Een van de grootste moeilijkheden bij deze behandeling was om structuur, kleur en glans van de ingevulde lacune aan te passen aan het originele oppervlak. Maar dankzij het uitgebreide vooronderzoek kon de restauratie met succes uitgevoerd worden.

Papierrestauratie

Bij Papierrestauratie is ook dit jaar weer verder gegaan met het 'afficheproject'. Melissa Potter, privé-restaurator, heeft 118 affiches behandeld en opnieuw beschreven qua conditie, materialen en technieken. Daarnaast is, vanwege de grote aantallen (er zijn 20.000 affiches in de collectie), besloten middels een steekproef inzicht te krijgen in de fysieke toestand van de werken. Hiervoor is een statistisch model gebruikt dat ontwikkeld is door het Nationaal Archief in samenwerking met TNO, de 'Universal Procedure Archive Assessment' (UPAA). De resultaten van de steekproef strookten met de verwachtingen: 35% van de affiches hebben urgent behandeling

nodig, 15% van de collectie binnen twee jaar, 20% binnen vijf jaar en 30% is in goede staat en heeft geen behandeling nodig.

Ook is de afdeling Papierrestauratie in 2006 begonnen met de conditiecontrole en technische beschrijving van fotografische kunstwerken. Er is een eerste groep foto's geselecteerd en er is een conditiecontrolelijst voor foto's ontwikkeld. Uit deze groep zijn 48 werken beschreven en onderzocht door de foto-restaurator Clara von Waldthausen.

Beeldenrestauratie

Wat restauraties betreft, is door de afdeling Beeldenrestauratie in 2006 onder andere een verguld beeld van Ossip Zadkine, *Het hert* (langdurige bruikleen ICN), behandeld. Het beeld is vervaardigd uit meerdere stukken hout en door krimp zijn de naden tussen de verschillende delen van de drager open gaan staan. Tijdens de behandeling zijn deze lacunes opnieuw gevuld en verguld. Op enkele plaatsen bleken de oude vulingen, aangebracht bij eerder behandelingen, te stijf om het hout te kunnen volgen en zijn deels losgeraakt. Deze zijn met een vullende flexibele lijm opnieuw vastgezet. Het is erg belangrijk dat het beeld in een stabiel klimaat wordt bewaard.

Toegepaste kunst en vormgeving

De discipline Toegepaste Kunst en Vormgeving is afgelopen (na)jaar verrijkt met een coördinerend restaurator. Deze discipline omvat veel deelcollecties. Er is een begin gemaakt met het ontwikkelen van verschillende conditiecontrolelijsten,

onder andere voor textiel en meubels. Aan de hand van deze formulieren zijn circa 270 objecten gecontroleerd, deels via uitbesteding (75 meubelen door Jurjen Creman en Jan Paul Folkers). Ook is door deze discipline in 2006 een aantal objecten ter restauratie uitbesteed aan Michiel Langeveld (metaalrestaurator), waaronder een bijzondere klok van Jan Eisenloeffel, vervaardigd in 1924. Het object, bestaand uit onder meer brons, messing, verguldsel en emaille, is zeer rijk aan details, zowel abstract, als figuratief. Bijvoorbeeld in de weergave van de tekens van de dierenriem, die zich op de getrapte, opengewerkte omlijsting van de wijzerplaat bevinden. Schade was er vooral in de vorm van veel vuil, corrosie, verfspatten, oude soldeerreparaties, retouches, vervormingen en ontbrekende details. Door droge, en na demontage, gefaseerde chemisch oppervlaktereiniging is veel van vuil, lijm, verf, oude was, storende retouches, en corrosie verwijderd. Hierdoor is de grote variatie in kleuren metaal en emaille weer zichtbaar geworden. Het emaille is waar nodig geconsolideerd en aangevuld. Vervormingen zijn deels gecorrigeerd, en loszittende delen van de klok zijn gefixeerd.

Restauratie- overzicht

Schilderijen-restauratie

Behandelde werken

Aalders, Steven.
Going West, 2003.1.8
(1-10) S&B/SK
Armando.
Tête noir II, A 6739
Baselitz, Georg.
Fingermalerei,
Akt; 1993.1.0121 S&B/SK
Beckmann, Max.
Selbstportrait von Quappi und mir,
A 1816
Feyen, Eugène.
Nettenboetster, A 271
Gestel, Leo.
Septemberdag, A 9148
Havekost, Eberhard.
Hobby Industries I,
2002.1.0086 S&B/SK
Holtrop, Riemko.
Gepantserde vormen,
A 34612
Jawlensky, Alexej.
Frauenkopf, A 3150
Lucebert.
Het Paddenbeest,
A 6905
Malevich, Kazimir.
Vrouw bij reclamezuil,
A 7857
Malevich, Kazimir.
Hoofd Boerenvrouw,
A 7673
Marden, Brice.
Horizontal, horizontal,
A 35202
Noland, Kenneth.
Trans West, A 9148
Picasso, Pablo.
Twee Hoofden, A 3805
Reveron, Armando
Interieur van een werkplaats, A 4352
Rauschenberg, Robert.
Charlene, A 23547
Rooskens, Anton.
Oerwoud, A 5271
Rooskens, Anton.
Compositie met zwart, B 2608
Schmidt-Rottluff, Karl.
Landschaft in Dangast, A 3737

Villeglé, Jaques de la.
Affiches lacerées,
A 25486

Behandelde werken, buiten collectie

Tentoonstelling
'Michel Quarez: Affiches':
plaatselijke oppervlaktereiniging van schilderijen op geplastificeerd doek.
Tentoonstelling 'Eberhard Havekost: Harmony 2, schilderijen 1997-2005':
minimale, plaatselijke oppervlaktereiniging van 17 schilderijen (uitbesteed)

Onderzoek

Johns, Jasper.
Untitled 1964,
A 24222; Pigment- en bindmiddelonderzoek
Malevich, Kazimir.
Suprematistische compositie, A 7671;
Röntgen-opnamen
Malevich, Kazimir.
Suprematistische compositie, A 7675;
Röntgen-opnamen
Malevich, Kazimir.
Suprematisme, A 7669;
Röntgen-opnamen
Malevich, Kazimir
Schilderkunstig realisme, A 7682;
Röntgen-opnamen
Newman, Barnett.
The Gate, A 25259;
Pigmentonderzoek

Lijsten

Ook zijn negen nieuwe lijsten voor schilderijen uit de A-collectie gemaakt en 14 ornamentlijsten gerestaureerd. De werkzaamheden aan de lijsten zijn uitbesteed en door de schilderijenrestauratoren begeleid.

Conditie-controle met terugwerkende kracht

In 2006 zijn 344 conditiecontrolelijsten gemaakt waarvan de gegevens zijn verwerkt in een database. Daarnaast zijn van 27 schilderijen conditierapportages gemaakt voor het Web-project.

Uitgaande bruiklenen

In 2006 zijn voor dit doel 105 conditierapporten gemaakt en door de schilderijenrestauratoren zijn kunstwerken elf keer van en naar locaties in het binnenland begeleid en dertien keer in het buitenland.

Beeldenrestauratie

Behandelde werken

Appel, Karel.
Hanging Heads,
2002.2.0434 S&B/BK
Armagnac, Ben d'.
Project Bickerseiland,
1992.5.1789 S&B/BK
Bade, David.
Appellation...,
1997.1.0111 S&B/BK
Ben.
Armoire d'idées pour Arman, BA 3773
Bock, John.
Salon de Béton,
2006.1.0343(1/19) S&B/BK
Delvoye, Wim.
Concrete Mixer, 1992.1.01580 (1-3) S&B/BK
Gygi, Fabrice.
Canon à eau,
2001.1.0062 S&B /BK
Herold, George.
Salon des Dames...,
1996.1.0243 S&B/BK
Hirschhorn, Thomas.
Neighbours,
2006.1.0109 S&B /BK
Kooning, Willem de.
Clamdigger, BA 3706
Kooning, Willem de.
Small Seated figure, BA 3714
Koons, Jeff.
Mound of flowers,
1992.1.032 S&B/BK
Kusama, Yayoi.
Aggregation
Rowboat, BA 1534
Lotsy, Henk.
Tafel en Theepot,
BA 4019
Oldenburg, Claes.
Tube et boîte d-anchois, BA 3317
Otten, Kees.
Tors, BA 3284
Rädecker, John.
Kop, BA 8
Rädecker, John.
Kop, BA 9
Rückriem, Ulrich.
Boden Arbeit,

1997.1.0112(1-16) S&B /BK

Schouten, Marien.
Schilderij met twee zwarte kruizen,
beslag en plank,
1994.1.06 S&B/BK
Spoerri, Daniel.
Machine, chose, bidule, truc, quoi, A 27514
Stienstra, Elisabeth.
Falling Man,
1991.4.0365 S&B/BK
Thek, Paul.
Object, BA 2745
Tinguely, Jean.
L-âme du Heipaal,
BA 553
Tinguely, Jean.
Meta II, BA 3315
Tinguely, Jean.
Metamatic no.10, BA 515
Visch, Henk.
z.t., BA 3904 (1-2)
Visser, C.
1x gevouwen, 2x gevouwen...,
BA 2992 (1-4)
Vitulo Sesostris.
Rio de la Plata, BA 536
Zadkine, Ossip.
Le Cerf, BB 78

Behandelde werken, buiten collectie

Schneider, Gregor.
Totes Haus u r,
(‘Mapping the Studio’
12-05-2006 t/m
20-08-2006)
Atelier van Lieshout.
Slave University,
(‘Mapping the Studio’)
Matta-Clark, Gordon.
Untitled, (‘Mapping the Studio’)
Evans, Cerith Wyn.
La Part..., (‘The Vincent Award’)
Monastyrski, Andrei.
Finger, (‘The Vincent Award’)

Onderzoek
Gabo, Naum.

Linear Construction in Space No. 2, BA 320;
materiaaltechnisch onderzoek
Raysse, Martial.
Colonne, BA 1367;
materiaaltechnisch onderzoek

Conditie-controle met terugwerkende kracht

In 2006 zijn 73 conditiecontrolelijsten gemaakt waarvan de gegevens zijn verwerkt in een database. Daarnaast zijn van zes objecten conditierapportages gemaakt voor het Web-project.

Uitgaande bruiklenen

In 2006 zijn voor dit doel 22 conditierapporten gemaakt en door de beeldenrestauratoren zijn kunstwerken drie keer van en naar locaties in het binnenland begeleid en zeven keer in het buitenland.

Papierrestauratie

Conserverings- en restauratie-werkzaamheden

In 2006 zijn 118 affiches gerestaureerd en twee archiefstukken. Daarnaast hebben de volgende conserverings-activiteiten plaatsgevonden: 117 affiches achter glas gemonteerd 184 affiches in een hoes gezet 373 affiches hoezen gemaakt 5 dozen gemaakt voor affiches 31 passe-partouts gemaakt 580 werken op een achterkarton gemonteerd 251 werken in- of uitgelijst; zowel voor onderhoud als tentoonstellingen; 72 werken achter perspex gemonteerd Tevens heeft de afdeling papierrestauratie werkzaamheden verricht voor tentoonstellingen, negen in totaal.

Conditie-controle met terugwerkende kracht

In 2006 zijn van 147 conditiecontrolelijsten van foto's en affiches gemaakt en 200 formulieren ingevuld en verwerkt ten behoeve van de steekproef 'toestand affiches'. Daarnaast zijn zeventien conditierapportages gemaakt voor het Web-project.

Conditierapporten en bruiklenen

In 2006 zijn 188 conditierapporten gemaakt voor

uitgaande bruiklenen. Door de papierrestauratoren zijn kunstwerken naar één locatie in het binnenland begeleid.

Toegepaste kunst en vormgeving

Behandelde werken

Sottsass, Ettore.
Voglio Dire, 1992.1.1195
Wirkkala, Tapio.
kandelaar, 2005.1.0370
Eisenloeffel, Jan.
klok; KNA 286

Behandelde werken, buiten collectie

Saarinen, Eero.
model: Dulles Airport Washington D.C.
(‘Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart’)
Colani, Luigi.
2 x photoprint, (‘Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart’)
Sagebiel, Ernst.
model: Flughafen Tempelhof Berlin
(‘Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart’)
Onbekend.
serviezen (‘Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart’)
Anoniem.
model: Boeing 747 sectional Model
(‘Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart’)
Anoniem.
Flugzeugsitz/ Chair Boeing 727, SICMA
(‘Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart’)
Anoniem.
Flugzeugsitz SICM
(‘Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart’)
Girard, Alexander.
Sofa (‘Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart’)
Rohe, Mies van der.

Daybed (‘The Vincent Award’)

Uitgaande bruiklenen

In 2006 zijn voor dit doel acht conditierapporten gemaakt. Er hebben vijf begeleidingen naar het buitenland plaatsgevonden.

Conditie-controlelijsten met terugwerkende kracht

In 2006 zijn conditiecontrolelijsten gemaakt van 188 textielobjecten en tachtig meubelen. Verder is op dit gebied de periode september-december voornamelijk besteed aan het ontwikkelen van de lijsten voor de diverse collectiegroepen binnen Toegepaste Kunst & Vormgeving (serviezen, sieraden, meubelen, glaskunst, keramiek, en een grote groep diversen). De geautomatiseerde vorm van de conditiecontrolelijsten is in ontwikkeling. Daarnaast zijn zeventien conditierapportages gemaakt voor het Web-project.

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

Na jaren van voorbereiding heeft het Stedelijk Museum in 2006 de afdeling Art Handling opgezet, een unicum binnen de Nederlandse museumwereld. Als hoofd Art Handling is Feroza Verberne aangesteld, die zich vanaf februari is gaan bezighouden met het structureren van de nieuwe afdeling. Art Handling bestaat uit zes subafdelingen: transport, emballage, depot, de registrar, de tentoonstellingsdienst en audiovisueel. Voorheen waren deze verspreid over verschillende sectoren in het museum.

De afdeling is opgericht met drie doelen. Ten eerste dient zij optimale voorwaarden te scheppen voor het behoud van de collecties, ervan uitgaande dat preventie de noodzaak voor actieve conserverende interventies aanzienlijk vermindert. Hiertoe dient een museumbreed beleid te worden ontwikkeld met betrekking tot onder meer het opzetten van een collectie hulpverlening plan in geval van calamiteiten, risico analyses en het uitvoeren hiervan, collectiezorgbeleid en het preventieve conserveringsbeleid ten behoeve van het in stand houden van de collecties.

Binnen dit kader moeten ook de juiste standaarden en procedures worden ontwikkeld voor de hantering en bescherming van de collecties, voor het vervoeren, opslaan en presenteren ervan. Een zorgvuldig en efficiënt beheer moet mogelijk gemaakt worden, binnen de tegenstrijdige vereisten die gelden voor collectiezorg en preventieve conservering enerzijds en het presenteren van de collecties anderzijds.

Een tweede doel van Art Handling is het geven van een kwaliteitsimpuls aan de logistieke processen met betrekking tot de collectiemobiliteit en de presentatie van de collecties. Veel aandacht zal hiervoor uitgaan naar het afstemmen van de Art Handling activiteiten binnen de totale coördinatie van de sector. De nieuwe afdeling zal een brugfunctie gaan vervullen binnen het museum, tussen alle overige afdelingen die direct en indirect werken met de collecties.

Ten derde zal vanuit de afdeling de focus gelegd worden op de kwaliteit en professionaliteit van alle afdelingen die zich binnen het Stedelijk Museum met Art Handling bezighouden. Het trainen van de medewerkers van de Art Handling-groepen zal hiervan een belangrijk onderdeel zijn.

Activiteiten

In 2006 verzorgde de transportafdeling het logistieke deel van alle tentoonstellingen, van zowel het bruikleenverkeer, de binnenkomende nieuwe aanwinsten als het vervoer van facilitaire benodigdheden ten behoeve van presentaties. De afdeling audiovisueel deed de inrichting van negen tentoonstellingen waarin audiovisuele collecties of werken werden tentoongesteld. Medewerkers van deze afdeling installeerden ook de audiovisuele werken uit de collectie van het Stedelijk Museum, die als bruiklenen in buitenlandse instellingen werden geëxposeerd. In samenwerking met de afdeling Marketing & Communicatie zijn daarnaast 21 videoproducties gerealiseerd, merendeels bestaande uit interviews met levende kunstenaars. Ten behoeve van de registratie van multimedia kunstwerken zijn, in samenwerking met de afdeling collectieregistratie, nog eens achttien videoproducties gemaakt. Een mijlpaal werd bereikt toen in 2006 de digitalisering van de collectie videokunst was afgerond, waardoor de gehele videocollectie van het Stedelijk Museum nu digitaal te bezichtigen is.

De registrar heeft in 2006 149 bruikleen-aanvragen behandeld. In totaal zijn 257 werken van de verschillende collecties aan 72 bruikleenemers uitgeleend, in binnen- en buitenland. Ten behoeve van het beleid rondom collectiebewegingen van deze aard is door Art Handling een essentieel document opgesteld: het Facility Report. Daarnaast is gewerkt aan een plan van aanpak voor het opstellen van een definitief overzicht van de langdurige bruiklenen in en uit.

De medewerkers van de afdeling emballage hebben naast hun structurele werkzaamheden met betrekking tot tentoonstellingen, uitgaande bruiklenen en onderhoud van de collectie, workshops gegeven aan studenten museologie van de Reinwardt Academie in Amsterdam. Ze hebben meerdere malen voorlichting over hun vak gegeven aan derden. De tentoonstellingsdienst heeft zich ingezet voor de inrichting en soms de bouw van in totaal 26 tentoonstellingen in Stedelijk Museum CS en het Stedelijk Museum Bureau Amsterdam samen. Incidenteel is de dienst ook op locatie in het buitenland geweest om uitgeleende werken uit de eigen collectie te installeren.

De depotmedewerkers hebben naast hun dagelijkse taken onder meer voorbereidingen getroffen ten behoeve van de praktijkopdrachten voor de cursisten van de VTLM Art Handler Cursus. Daarnaast hebben ze intensief gewerkt aan de voorbereidingen van het inrichtingsplan voor het toekomstige nieuwe depot van het Stedelijk Museum. De gehele afdeling Art Handling was in 2006 betrokken bij het beoordelen van de voorlopige ontwerpen van het toekomstige museumgebouw aan het museumplein en van het nieuw te bouwen depot. De inhoudelijke kennis van alle afdelingmedewerkers is hiervoor benut.

Bruiklenen 'in'

Andringa, Hil [ont/uit] [tegel] 1976- [circa] Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Arend, Lucien den [ont/uit] [plastiek] 1970- [circa] Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Bosch, Françoise van den [ont/uit] *Levenscyclus* [plastiek] 1969-1970 [circa] Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Bosch, Françoise van den [ont/uit] *afscheidspanning PTT* [schetsontwerp] 1974-1977 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Bosch, Françoise van den [ont/uit] *Kussenbroche* [broche] 1975-1976 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Bosch, Françoise van den [ont/uit] [armband] 1970-1972 [circa] Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Bosch, Françoise van den [ont/uit] [armband] Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Bosch, Françoise van den [ont/uit] *Kussenobject* [plastiek] 1972 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Draper, Gemma [ont/uit] *Is almost the right shape (cream, green and black)*

[halssieraad] 2005 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Ines Monclús, Xavier [ont/uit] *The Whales Playground* [broche] 2004 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Monzó, Marc [ont/uit] [broche] 2004 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Monzó, Marc [ont/uit] [broche] 2004 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Monzó, Marc [ont/uit] [ketting] 2004 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Ninaber van Eyben, Bruno [ont/uit] [halssieraad] 1975 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Sanchez, Blanca [ont/uit] 2005 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Sanchez, Blanca [ont/uit] [broche] 2005 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Smit, Robert [ont/uit] *Bottle in Landscape* [broche] 2002-2003 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Vaart, Jan van der [ont] [vaas] 1972 Bosch, Stichting Françoise van den (Naarden)

Ahtila, Eija-Liisa Lahja 2001 Monique Zajfen

Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Althamer, Pawel *The Dancers* 1997 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Dumas, Marlene *The Believer* 2006 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Graham, Paul *Untitled No. 14* 1996-1998 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Graham, Paul *Untitled No. 12* 1996-1998 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Graham, Paul *Untitled No. 1* 1996-1998 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Graham, Paul *Untitled No. 22* 1996-1998 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Graham, Paul *Untitled No. 32* 1996-1998 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Graham, Paul *Untitled No. 34* 1996-1998 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Graham, Paul *Untitled No. 20* 1996-1998 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Graham, Paul *Untitled*

No. 22 1996-1998 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Rauch, Neo *Neujahr* 2005 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

Schütte, Thomas *Three Capacity Men* 2005 Monique Zajfen Collection, Stichting (Zwijndrecht)

**Bruiklenen 'uit'
Nederland**

Bij het overzicht van de uitgaande bruiklenen ten behoeve van tentoonstellingen in 2006 zitten geen langdurige bruiklenen. Verder is er natuurlijk altijd overlap – van 2005 naar 2006 en van 2006 naar 2007. De tentoonstellingen die tot in januari 2006 doorliepen zijn buiten beschouwing gelaten, net zoals tentoonstellingen die in december 2006 begonnen. Deze zijn terug te vinden op de jaaroverzichten van 2005 en 2007. Het merendeel van de bruikleenaanvragen voor tentoonstellingen in 2006 is geweigerd. Onderstaande geeft geen overzicht van de aanvragen, gedaan in 2006, maar van wat er dat jaar daadwerkelijk 'de deur uit is gegaan'.

'Jan Wolkers - hommage aan een dubbeltalent' De Zonnehof, Amersfoort
29.01.2006 - 09.04.2006
Aantal: 1

'Anton Rooskens: hommage' Cobra Museum voor Moderne Kunst, Amstelveen
25.11.2006 - 25.02.2007
Aantal: 3

'Armando 1952 - 2005' Cobra Museum voor Moderne Kunst, Amstelveen
18.03.2006 - 04.06.2006
Aantal: 1

'Friso Wiegersma' Museum Jan van der Togt, Amstelveen
05.05.2006 - 11.06.2006
Aantal: 1

'Aspecten van arbeid (1885-1925): een keuze uit de collectie van het Stedelijk Museum Amsterdam' Van Gogh Museum, Amsterdam
31.03.2006 - 11.06.2006
Aantal: 43

'Geef mij maar Amsterdam' Amsterdams Historisch Museum, Amsterdam
12.10.2006 - 17.03.2007
Aantal: 1

'Le Nouveau Siècle' Museum van Loon, Amsterdam
04.11.2006 - 15.01.2007
Aantal: 1

'Francoise van den Bosch (1944-1977), tijdgenoten en jong talent' CODA Museum, Apeldoorn
20.11.2005 - 05.03.2006
Aantal: 57

'Van de straat: het sociaal engagement van Johan van Hell' Museum voor Moderne Kunst Arnhem, Arnhem
13.11.2005 - 12.02.2006
Aantal: 5

'John Rädecker: de droom van het levende beeld' Museum voor Moderne Kunst Arnhem, Arnhem
15.10.2006 - 28.01.2007
Aantal: 5

'Park Meerwijk: manifest van de Amsterdamse school' Museum Kranenburgh, Bergen
01.10.2005 - 12.02.2006
Aantal: 4

'Kunst rond 1900, Idealisten en gelukzoekers 1890-1915' Noordbrabants

Museum, Den Bosch
23.09.2006 - 07.01.2007
Aantal: 2

'Johan Tahon: In Fluidum' Museum Beelden aan Zee, Den Haag
20.11.2006 - 11.03.2007
Aantal: 1

'Erwin Blumenfeld: zijn Hollandse jaren 1918 - 1936' Fotomuseum Den Haag, Den Haag
09.09.2006 - 26.11.2006
Aantal: 4

'K.P.C. de Bazel (1869 - 1923): ontwerper voor de elite' Gemeentemuseum Den Haag, Den Haag
25.03.2006 - 11.06.2006
Aantal: 11

'K.P.C. de Bazel (1869 - 1923): ontwerper voor de elite' Drents Museum, Assen
04.07.2006 - 15.10.2006

'Ode aan Constant' Gemeentemuseum Den Haag, Den Haag
03.12.2005 - 26.02.2006
Aantal: 3

'Samuel Jesserun de Mesquita: indrukwekkende eenvoud' Gemeentemuseum Den Haag, Den Haag
10.12.2005 - 12.03.2006
Aantal: 2

'Co Westerik: een groots overzicht' Gemeentemuseum Den Haag, Den Haag
16.09.2006 - 10.12.2006
Aantal: 11

'Bram van Velde, 1895-1981: de kracht van kleur' Dordrecht Museum, Dordrecht

29.10.2006 - 21.01.2007
Aantal: 3

'Jan Jordens en tijdgenoten: lyrisch abstracte kunst 1948-1962' Groninger Museum, Groningen
18.02.2006 - 17.09.2006
Aantal: 2

'De helden van het circus: Appel, Koch, Israëls, Chagall, Picasso, Klee...' Teylers Museum, Haarlem
07.10.2006 - 07.01.2007
Aantal: 3

'Het ware schoone - Kijken naar kunst met Lodewijk van Deyssel' Frans Halsmuseum/De Hallen, Haarlem
17.06.2006 - 03.09.2006
Aantal: 1

'Mondriaan, Breitner, Sluijters e.a.: de onstuitbare verzamelaar J.F.S. Esser' Singer Museum, Laren
13.12.2005 - 29.04.2006
Aantal: 3

'De Italiaanse verlokking: hedendaagse kunstenaars geïnspireerd door Italië' Museum Het Valkhof, Nijmegen
20.05.2006 - 27.08.2006
Aantal: 1

'Willem Roelofs (1822-1897): de adem der natuur' Museum Jan Cunen, Oss
26.11.2006 - 25.02.2007
Aantal: 3

'De Kunstpaus: H.P. Bremmer' Kröller Müller Museum, Otterlo
14.10.2006 - 25.02.2007
Aantal: 1

'Jaap Gidding: Art

'Deco in Nederland' Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam
20.01.2006 - 19.03.2006
Aantal: 7

'Erik van Lieshout: this can't go on (stay with me)' Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam
25.11.2006 - 04.02.2007
Aantal: 1

'Henry Moore: sculptuur en architectuur' Kunsthal, Rotterdam
14.10.2006 - 29.01.2007
Aantal: 1

'Picasso, Klee, Miró en de moderne kunst in Nederland 1946-1958' Stedelijk Museum Schiedam, Schiedam
09.04.2006 - 20.08.2006
Aantal: 6

'In kleur geweven - Ria van Eyk - wandkleden 1970-1985' Nederlands Textielmuseum, Tilburg
10.06.2006 - 24.09.2006
Aantal: 4

'Never felt before - 10 jaar Studio Claudy Jongstra' Nederlands Textielmuseum, Tilburg
03.06.2006 - 03.09.2006
Aantal: 1

'Willem de Kooning: al zijn schilderijen in de Nederlandse musea' De Pont, Tilburg
28.10.2006 - 28.01.2007
Aantal: 13

'Jan Andriess: 30 jaar tekeningen' De Pont, Tilburg
23.09.2006 - 07.01.2007
Aantal: 1

'Franse passie: Courbet,

Daubigny, Monet: Franse schilderkunst in Nederlands bezit' Centraal Museum, Utrecht
11.11.2006 - 11.03.2007
Aantal: 5

'Wim Oepts' Museum Henriëtte Polak, Zutphen
12.02.2006 - 14.05.2006
Aantal: 4

**Bruiklenen 'uit'
buitenland**

| | | | | |
|---|---|---|---|--|
| 'Chagall in America 'Aomori Prefectural Museum of Art, Aomori 15.07.2006 - 24.09.2006 Aantal: 1 | Grabbeplatz, Düsseldorf 16.09.2006 - 07.01.2007 Aantal: 1 | light' Milwaukee art Museum, Milwaukee 28.01.2006 - 09.04.2006 Aantal: 1 | Civici agli Eremitani, PMMK-Museum voor Moderne Kunst Oostende 27.10.2006 t/m 25.02.2007 | Zürich, Zurich 16.06.2006 - 03.09.2006 Aantal: 1 |
| 'Max Beckmann: Traum des Lebens ' Zentrum Paul Klee, Bern 01.04.2006 - 18.06.2006 Aantal: 1 | 'Henk Visch: focus' Stedelijk Museum voor Actuele Kunst, Gent 27.01.2006 - 19.03.2006 Aantal: 1 | 'Elusive Signs: Bruce Nauman, works with light' Indianapolis Art Museum, Indianapolis 14.05.2006 - 06.08.2006 | 'Robert Rauschenberg: Combines' Centre Pompidou, Parijs 09.10.2006 - 15.01.2007 Aantal: 1 | |
| 'Turner e gli impressionisti: la grande storia del paesaggio moderno in Europa' Museo di Santa Giulia, Brescia 28.10.2006 - 25.03.2007 Aantal: 2 | 'Museumnacht Hannover' Kestnergesellschaft, Hannover 17.06.2006 - 18.06.2006 Aantal: 1 | 'Elusive Signs: Bruce Nauman, works with light' Museum of Contemporary Art Miami, Miami 14.10.2006 - 07.01.2007 | 'Yves Klein: corps, couleur, immatériel' Centre National d'Art et de Culture Georges Pompidou, Parijs 04.10.2006 - 05.02.2007 Aantal: 2 | |
| 'Gauguin, Van Gogh. l'avventura del colore nuovo' Museo di Santa Giulia, Brescia 22.10.2005 - 26.03.2006 Aantal: 2 | 'Baselitz: painter' Louisiana Museum of Modern Art, Humlebaek 10.02.2006 - 05.06.2006 Aantal: 1 | 'Sheila Hicks: weaving as a metaphor' The Bard Graduate Center for Studies in the Decorative Arts, Design, and Culture, New York 12.07.2006 - 15.10.2006 Aantal: 1 | 'Os anos 80' Fundacao de Serralves, Porto 10.11.2006 - 28.02.2007 Aantal: 1 | |
| 'Avery Preesman' Renaissance Society, Chicago 17.09.2006 - 29.10.2006 Aantal: 1 | 'The Eighth Square: gender, life, and desire in the Visual Arts since 1960' Museum Ludwig, Keulen 19.08.2006 - 12.11.2006 Aantal: 1 | 'The Art of Richard Tuttle' Whitney Museum of American Art, New York 10.11.2005 - 05.02.2006 Aantal: 6 | 'Into seeing new: the art of Roger Hilton ' Tate Saint-Ives, St. Ives 07.10.2006 - 21.01.2007 Aantal: 1 | |
| 'Henri Matisse: Figur Farbe, Raum' K20 Kunstsammlung am Grabbeplatz, Düsseldorf 29.10.2005 - 26.02.2006 Aantal: 2 | 'Kandinsky: the path to abstraction' Tate Modern, Londen 22.06.2006 - 01.10.2006 Aantal: 1 | 'Picasso and American Art' Whitney Museum of American Art, New York 28.09.2006 - 28.01.2007 Aantal: 1 | 'Peter Bogers' Württembergischer Kunstverein, Stuttgart 24.11.2006 - 21.01.2007 Aantal: 1 | |
| 'Henri Matisse: Figur Farbe, Raum' Fondation Beyeler, Basel 19.03.2006 - 23.07.2006 | 'Kandinsky: the path to abstraction' Kunstmuseum Basel, Basel 21.10.2006 - 04.02.2007 | 'Ensor en de avant- gardes aan zee' PMMK - Museum voor Moderne Kunst, Oostende 30.09.2006 - 25.02.2007 Aantal: 1 | 'Episode I: Jacques Monory, détour' Musée d'art contemporain du Val-de-Marne, Val-de-Marne 17.11.2005 - 26.03.2006 Aantal: 1 | |
| 'Zero: internationale Künstler-Avant der 50er ' 60er Jahre' Museum Kunst Palast, Düsseldorf 08.04.2006 - 16.07.2006 Aantal: 2 | 'Modernism: designing a new world 1914-1939' Victoria and Albert Museum, Londen 06.04.2006 - 23.07.2006 Aantal: 3 | 'Gijs Bakker and Jewelry' Oratorio di San Rocco, Musei Civici agli Eremitani, Padua 03.04.2006 - 06.06.2006 Aantal: 1 | 'Neo Rauch: neue Rollen, Bilder 1993 - 2006' Kunstmuseum Wolfsburg, Wolfsburg 10.11.2006 - 11.03.2007 Aantal: 2 | |
| 'Francis Bacon: die Gewalt des Faktischen' K20 Kunstsammlung am | 'Elusive Signs: Bruce Nauman, works with | 'Gijs Bakker and Jewelry' Oratorio di San Rocco, Musei | 'The expanded eye: sehen, entgrenzt und verflüssigt ' Kunsthaus | |

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

Publicaties

'Just in Time!'- Voorstel tot gemeentelijke kunst aankopen'
Cat.nr. 885
ISBN 90-5006-333-0
Eindredactie:
Marie Baarspul
Redactie: Maxine Kopsa, Will Holder
Tekst: Francesco Bernardelli, Mai abu ElDahab, Maxine Kopsa, Raimundas Malasauskas, Frances Stark
Stedelijk Museum Amsterdam, 2006
90 pagina's, 30 cm., Nederlands/Engels
Bevat juryrapport. Los inlegvel met tekstbijdrage van Arnoud Holleman.

'Just in Time!'- Voorstel tot gemeentelijke kunst aankopen'
Tekst: Maxine Kopsa
Stedelijk Museum Amsterdam, 2006
Leporello, 25 cm.
Brochure bij de tentoonstelling. Ook Engelse uitgave.

'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart'
Redactie: Marie Baarspul
Tekst en coördinatie:
Rixt Hulshoff Pol
Stedelijk Museum Amsterdam, 2006
Vouwblad, 21 cm.
Brochure bij de tentoonstelling. Ook Engelse uitgave.

'Mapping the Studio'
Tekst: Leontine Coelewijn, Suzanna Héman
Stedelijk Museum Amsterdam, 2006
Leporello, 25 cm.
Brochure bij de tentoonstelling. Ook Engelse uitgave.

'Saskia Olde Wolbers - The Falling Eye'
Redactie: Karin Verboeket
Tekst: Martijn van Nieuwenhuizen
Coördinatie: Rixt Hulshoff Pol
Stedelijk Museum Amsterdam, 2006
Vouwblad, 21 cm.
Brochure bij de tentoonstelling. Ook Engelse uitgave.

'The Vincent van Gogh Biennial Award for Contemporary Art in Europe 2006'
ISBN 90-8690-031-3
Redactie: Roos Gortzak
Tekst: Marius Babias, Roos Gortzak, Boris Groys, Beatrix Ruf, James Tierney
Stedelijk Museum Amsterdam, 2006
92 pagina's, 28 cm., Nederlands/Engels
Met bio- en bibliografie en lijst van tentoonstellingen.

'Aanwinsten/Acquisitions 1983/2003. Stedelijk Museum Amsterdam'
Cat.nr. 879
ISBN 90-5006-168-0
Eindredactie:
Geurt Imanse
Redactie: Jan van Adrichem, Nicole Delissen, Saar Groenevelt, Geurt Imanse, Maurice Rummens, Jan Hein Sassen, Margreeth Soeting
Tekst: Marjan Boot, Meghan Ferill, Rudi Fuchs, Carolien Glazenburg, Suzanna Héman, Geurt Imanse, Jurrie Poot, Ingeborg de Roode, Ada Stroeve, Gijs van Tuyl,

Hripsimé Visser
Stedelijk Museum Amsterdam, 2006
393 pagina's,
Nederlands/Engels

'Stedelijk Museum Amsterdam 2005'
[jaarverslag]
ISBN-10: 90-5006-171-0
ISBN-13: 978-90-5006-171-1
Samenstelling, redactie en productie:
Carolien de Bruijn
Ontwerp: Richard Niessen & Esther de Vries
176 pagina's,
Nederlands/Engels

'Stedelijk Museum Bulletin 2006'
ISSN 0921-6189
Verscheen viermaal, één dubbelnummer
Eindredactie:
Roos Gortzak
Ontwerp: Mannschaft, Amsterdam
Basisontwerp:
Experimental Jetset
Nederlands/Engels

Shirin Neshat
Hripsimé Visser

Iran als obsessie
Arjan Reinders

*Next Level. Art,
Games & Reality*
Marten Jongema

*Verlangen naar
Sancho Panza*
Dirk van Weelden

*Een gesprek met
Eberhard Havekost*
Jan Seewald

*Gespot. Aanwinsten
vormgeving*
Marjan Boot en
Ingeborg de Roode

Michel Quarez
Carolien Glazenburg

Recensies SMCS op 11
Eva Fotiadi, Sabine
Niederer

*The Vincent Award
SMBA*
Hala Elkoussy
Jelle Bouwhuis

Mapping the Studio
Leontine Coelewijn

*De mythe van het
post-studio tijdperk*
Wouter Davidts

Concrete fictie
Arjan Reinders

*Authentiek onvervalst
oprecht eerlijk*
Maxine Kopsa

Aspecten van arbeid
Suzanna Héman
en Jurrie Poot

*In Memoriam: Jeroen
de Rijke (1970-2006)*
Martijn van
Nieuwenhuyzen

*De stinkende, maar zo
zoete geur van geld*
Laura van Grinsven

*De Best Verzorgde
Boeken*
Boek over Sandberg
wint prijs

*Airworld. Design
voor de luchtvaart*
Arjan Reinders

*De schoonheid van de
vliegende machine*
Marc Dubois

Breaking the Rules
Een gesprek tussen
Roos Gortzak, Maarten
Bertheux en Gijs van Tuyl
Roos Gortzak

Drawing for Freedom,
Dan Perjovschi
Ileana Pintilie

Andrei Monastyrski
Nikita Alekseev

*We All Laughed at
Christopher Columbus*
Interview met
November Paynter en
Krist Gruijthuijsen
Jelle Bouwhuis

Karel Appel
Geurt Imanse

Een interview met Urs
Fischer. Fantasia
Massimiliano Gioni

Drie films van
Wilhelm Sasnal. The
movie vanishes
Dominic van den
Boogerd

Een gesprek met
Cerith Evans. The
curves of the needle
Hans Ulrich Obrist

Tino Sehgal. Dit
is geen object
Nancy Spector

Docking Station
Daria Martin
Martijn van
Nieuwenhuyzen

Daria Martin. Theatrale
fantasiewerelden
Merel Willemsen

Adam Broomberg
en Oliver Chanarin.
Over fotografische
grenzen. Facts,
Fictions and Stories
Daphne Hogeweg
en Hripsimé Visser

Erasmusprijs 2006.
Pierre Bernard
Carolien Glazenburg

Gemeentelijke
Kunstaankopen
2006. Just in Time
Maxine Kopsa

Schiphol als voorbeeld
Ingeborg de Roode

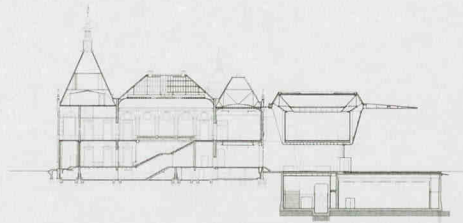
Hysterische
schilderkunst. SMBA.
Lucy Stein
Jelle Bouwhuis

Galerie RA en het
Stedelijk Museum
Marjan Boot

Right About Now:
Remodernism.
Modernisme: een
terugkeer?
Katja Sokolova

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

In 2006 zijn verschillende stappen gezet die moeten leiden tot de daadwerkelijke realisatie van zowel het nieuwe museum- als het nieuwe depotgebouw.



Doorsnede nieuw Stedelijk Museum

V.l.n.r. Marcel Blom, Jan Benthem en Mels Crouwel

Museumgebouw

Medio 2006 startte de aanbesteding van het museumgebouw. Deze aanbesteding leidde tot de selectie van de installateurs en de aannemer die vanaf 2007 zullen beginnen met de bouw. Aannemer Midreth uit Mijdrecht gaat het nieuwe Stedelijk Museum bouwen. De heropening van het museum, naar ontwerp van Benthem Crouwel Architecten, is nu gepland eind 2009.

Het nieuwe Stedelijk Museum zal beschikken over een expositieoppervlak van 8.000 vierkante meter – een substantiële uitbreiding ten opzichte van de oude situatie. De entree is naar het Museumplein verplaatst zijn en bevindt zich in een moderne, transparante toevoeging aan het gebouw, evenals het restaurant, het informatiecentrum en de museumwinkel. Een verdieping hoger domineert de futuristisch aandoende 'badkuip', een gesloten volume met ruime expositiemogelijkheden, verbonden met de 'erezaal' van de oudbouw, het nieuwe auditorium en de filmzaal. In de kelder van de nieuwbouw komt een grote en hoge museumzaal, samen met enkele intiemere ruimten en een ruimte voor educatie. Bovenop de 'badkuip' komen de nieuwe kantoren, deels met uitzicht op het Museumplein, en op de zolderverdiepingen van de oudbouw komen restauratieateliers.

Ook initieerde de gemeente in 2006 een mogelijke sponsoring met het Japanse bedrijf Teijin. Dit leidde uiteindelijk tot een positief besluit van Teijins Raad van Bestuur in Tokyo. Op 15 december ondertekenden de partijen in de ambts-

woning van burgemeester Cohen het contract. Het Japanse bedrijf werd daarmee de eerste grote buitenlandse sponsor van de nieuwbouw van het Stedelijk Museum. Door de hoogte van zijn financiële bijdrage wordt Teijin één van de hoofd-founders van de nieuwbouw.

Teijin is wereldwijd marktleider op het gebied van synthetische fabrikaten die onder andere worden toegepast in de medische industrie en informatie technologie. Een bijzonder element van de overeenkomst is dat twee bedrijfsonderdelen van Teijin, Teijin Twaron en Toho Tenax GmbH, synthetische vezels zullen leveren voor de gigantische 'badkuip' van de nieuwbouw van het Stedelijk Museum.

2006 was ook het jaar van de sloop. In opdracht van de gemeente zijn alle bijgebouwen gesloopt en is de oudbouw ontdaan van alle later ingebouwde vloeren, wanden en plafonds. Hierdoor is veel aan het licht gekomen over het gebouw en daarmee de te treffen renovatiemaatregelen. Eén hoekzaal op de bovenverdieping van de oudbouw is ingericht als proefkamer. Hier wordt geëxperimenteerd met licht, kleur, klimaatbeheersing etcetera, om de kunstwerken in het nieuwe en gerenoveerde gebouw zo goed mogelijk te kunnen presenteren. De proefkamer zal in 2007 getoond worden aan museumpersoneel, founders en pers, die zo een beeld krijgen hoe de museumzalen er in de toekomst uit komen te zien.

Depotgebouw

Het nieuwe depotgebouw zal in 2007 gebouwd, en in 2008 opgeleverd, worden. In juni 2006 sloot de gemeente een intentieovereenkomst met projectontwikkelaar Nemaco. Nemaco zal het depotgebouw in het Westelijk havengebied in opdracht van de gemeente bouwen. Het ontwerp van het gebouw is in handen van Dedato ontwerpers en architecten, Amsterdam.

Entreegebied nieuw Stedelijk Museum



| | | |
|-----|---|---|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief |
| | | 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs |
| | | 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten |
| | | 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie |
| | | 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

Deze sector verzorgt de algehele communicatie voor het museum ten aanzien van het beleid, de tentoonstellingen, de evenementen en de nieuwbouw.

Voor het Stedelijk Museum is Marketing & Communicatie van essentieel belang. Eén van de zeven kernopgaven in het beleidsplan 2006-2008 is de herinrichting van deze sector: het ontwikkelen van een doelmatige en efficiënt opererende sector Marketing & Communicatie en het aanscherpen van haar activiteiten hebben naast de professionalisering van de organisatie de hoogste prioriteit.

In september 2006 is het nieuwe sectorhoofd Marjolijn Bronkhuyzen aangesteld om dit proces te coördineren en begeleiden. Later in het jaar is begonnen met ontwikkelen van een beleidsplan voor de sector en de prioritering van de activiteiten. Eén van de prioriteiten betreft de verdere ontwikkeling en uitbreiding van de afdeling educatie. Hiertoe is in 2006 een start gemaakt.

Marketing & Communicatie is een veelomvattende sector binnen het museum. Naast educatie behoren hiertoe de informatiedesk, de fondsen en sponsorwerving, de Vereniging Vrienden van het Stedelijk, de founders en de Businessclub, het Stedelijk Museum Bulletin, pers en publiciteit, evenementen, de website en elektronische nieuwsbrieven en marketing. Daarnaast vallen ook de externe betrekkingen, de allianties, onderzoek en interne communicatie binnen de sector.

Pers en Publiciteit

In 2006 is een actief pers- en publiciteitsbeleid gehanteerd, gericht op zowel het informeren over tentoonstellingen en activiteiten die het museum organiseert, als op het actief uitdragen van het beleid en de algemene visie van het museum, mede op basis van het nieuwe beleidsplan. Met als doel het genereren van zoveel mogelijk aandacht in de verschillende nationale en internationale media, liefst zo positief mogelijk en van een hoge inhoudelijke kwaliteit (*free publicity*).

Een apart plan van aanpak vergde de renovatie en nieuwbouw van het museum in de Paulus Potterstraat, met alle ontwikkelingen die zich op dat vlak voordeden – onder meer de laatste ontwerpplannen, de afbraak van de Nieuwe Vleugel en de aankondiging van nieuwe sponsors. Vooral het startsein voor het afbreken van de Nieuwe Vleugel haalde, door de steenwerpende wethouder Gehrels, alle media en deed veel stof opwaaien. Om pers en publiek inhoudelijk te informeren en op de hoogte te houden over de nieuwbouw, is besloten tot het ontwikkelen van een bouwblad, een regelmatig verschijnende brochure met actuele informatie, die in 2007 voor het eerst zal verschijnen.

Een constant punt van aandacht was de nog te geringe bekendheid en zichtbaarheid van de tijdelijke locatie van het Stedelijk Museum, het Post CS-gebouw nabij Centraal Station. Het feit dat de klassiek moderne hoogtepunten uit de collectie hier niet getoond kunnen wor-

den, bleek onder de bezoekers van het museum ook te weinig bekend. Om te leurstelling te voorkomen is dit gegeven in alle media-uitingen (ook via de website van het Stedelijk) extra benadrukt.

Net als al het nieuws vanuit het Stedelijk, gingen alle tentoonstellingen gepaard met een persbericht en ging aan elke opening een persconferentie vooraf. De opkomst bij deze laatste wisselde sterk, mede omdat tegenwoordig veel journalisten individuele voorbezoeken onder begeleiding van curator, conservator of museumdirecteur prefereren. Beeldmateriaal bij de tentoonstellingen werd in de eerste plaats beschikbaar gesteld via de website van het Stedelijk Museum, waar het kosteloos valt te downloaden.

Tentoonstellingen en overige activiteiten van het Stedelijk Museum hebben uitvoerig aandacht gekregen in talloze verschillende media. De mate waarin verschilde per tentoonstelling. Positieve uitschieters waren de tentoonstellingen 'Shirin Neshat' en 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart'.

Nieuw voor het Stedelijk Museum was de bekendmaking van een prijswinnaar, namelijk van de prestigieuze The Vincent Award 2006 op vrijdag 17 november. Door een intensieve en nauwkeurige persbriefing, volgde, zonder dat de naam van de winnaar vroegtijdig was uitgelekt, direct na de prijsuitreiking het bericht van de winnaar in de grotere landelijke (en later ook in enkele buitenlandse) kranten, *Het Parool* voorop met een volledige 'spread'.

Website en digitale nieuwsbrief

De website van het Stedelijk Museum (www.stedelijk.nl) en de *e-news* applicatie vormen belangrijke 'tools' in de communicatie. De realisatie, het technische beheer en de hosting van de website is in handen van Basic Orange. Experimental Jetset maakte het oorspronkelijke ontwerp. In 2006 had de site meer dan één miljoen bezoekers. De gratis digitale nieuwsbrief werd steeds vaker ingezet om het publiek te informeren omtrent tentoonstellingen en andere activiteiten van het museum. De Nederlandstalige nieuwsbrief werd 44 keer verstuurd, de Engelstalige circa 20 keer, naar ruim 6000 Nederlandse en 1000 Engelse abonnees. Het streven is om eind 2007 op zo'n 10.000 abonnees uit te komen.

Stedelijk Museum Bulletin

Net als voorgaande jaren besteedde het Stedelijk Museum Bulletin in 2006 middels achtergrondartikelen, recensies en interviews aandacht aan de lopende tentoonstellingen en aanverwante activiteiten (lezingen, symposia, boekpresentaties etc.) georganiseerd door het Stedelijk Museum en het Stedelijk Museum Bureau Amsterdam. Naast de losse verkoop in de museumwinkel – gemiddeld ruim 250 verkochte exemplaren per nummer, met nummer 1 als uitschieter (668 exemplaren) – bleef de totale afname door abonnees en Vrienden van het Stedelijk stabiel: circa 2000. Mede door personele wisselingen verscheen het Stedelijk Museum Bulletin in 2006 slechts vier keer, in plaats van vijf.

Evenementen

| | |
|---|--|
| 04.02.2006 <i>Opening 'Shirin Neshat'</i> | <i>door Tino Sehgal'</i> |
| 17.02.2006 <i>Opening 'Gespot- Aanwinsten vormgeving'</i> | 04.11.2006 <i>Museumn8</i> |
| 17.02.2006 <i>Opening 'Michel Quarez- Affiches'</i> | 10.11.2006 <i>Opening en lezing 'Broomberg & Chanarin- Facts, Fictions and Stories- two projects'</i> |
| 10.03.2006 <i>Opening 'Eberhard Havekost- Harmony 2. Schilderijen 1997-2005'</i> | 23.11.2006 <i>Opening 'Pierre Bernard. Erasmusprijs 2006'</i> |
| 10.03.2006 <i>Opening 'Next Level. Art, Games & Reality'</i> | 01.12.2006 <i>Opening 'Just in Time- Voorstel tot gemeentelijke kunstaankopen'</i> |
| 08/09.04.2006 <i>Museumweekend</i> | 09.12.2006 <i>Opening 'Jesper Just- Something to love' (Docking Station)</i> |
| 12.05.2006 <i>Opening 'Mapping the Studio'</i> | 21.12.2006 <i>Kerstdiner personeel</i> |
| 16.06.2006 <i>Opening 'Breaking the Rules'</i> | 22.12.2006 <i>Opening 'Onder de oppervlakte- Aanwinsten 2005-2006'</i> |
| 23.06.2006 <i>Opening 'Saskia Olde Wolbers- The Falling Eye'</i> | |
| 21.08.2006 <i>Opening 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart'</i> | |
| 26/27.08.2006 <i>Uitmarkt</i> | |
| 15.09.2006 <i>Opening 'The Vincent Award'</i> | |
| 20.10.2006 <i>Opening 'Daria Martin- In the palace / Wintergarden' (Docking Station)</i> | |
| 20.10.2006 <i>Opening 'Een keuze uit de collectie</i> | |

Founders, Sponsors, Donateurs

Sinds de oprichting in 2004 van de Stichting Fondsenwerving en -beheer Stedelijk Museum, met als trekkers Cor van Zadelhoff, Rijkman Groenink en Morris Tabaksblat, voert het Stedelijk Museum een voortvarend beleid ten aanzien van fondsenwerving. Deze fondsen zijn een belangrijke aanvulling op het gemeentelijke budget voor het Stedelijk Museum, en worden aangewend voor verschillende sectoren binnen het museum: inrichting, exploitatie, aankoopfonds en nieuwbouw. In 2006 werd er met name ingezet op dit laatste, het werven van financiële bronnen ten bate van de renovatie en nieuwbouw aan de Paulus Potterstraat.

Hieruit voort vloeide de overeenkomst met het Japanse bedrijf Teijin, de eerste grote buitenlandse sponsor van de nieuwbouw van het Stedelijk Museum en door de hoogte van zijn financiële bijdrage één van de hoofd-founders.

ABN AMRO maakte, als partner van de Stichting Stedelijk Museum Amsterdam, alle tentoonstellingen in het Stedelijk Museum mede mogelijk. Daarnaast droegen verscheidene andere sponsors bij aan het succes van menige tentoonstelling. Zo was KPN hoofdsponsor van de tentoonstelling 'Next Level. Art, Games & Reality' en sponsorde Amsterdam Airport Schiphol de tentoonstelling 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart' in het kader van een bijzondere verjaardag. Op 19 september 1916, tijdens de tentoonstelling precies negentig jaar geleden, landde namelijk

het eerste vliegtuig op Schiphol. ABN AMRO maakte ook deze tentoonstelling mede mogelijk en organiseerde rond de tentoonstelling bovendien diverse activiteiten voor haar relaties, waaronder gratis rondleidingen.

Deze structurele en incidentele steun, zowel financieel als in natura, gedoneerd door landelijke en plaatselijke overheid, particuliere stichtingen en niet te vergeten het bedrijfsleven, is door het museum met grote erkentelijkheid besteed aan de realisatie van de diverse projecten en tentoonstellingen.

ABN AMRO
Amsterdam Partners
BankGiro Loterij
Blauwhoed BV
The Broere Charitable
Foundation
British Council
Capi Lux Vak
DigiPrint / Repro
Sloterdijk
Dolf en Antoinetty
van den Brink
Clifford Chance
CMS Derks Star
Busmann
DDB Amsterdam
Delta Lloyd NV
G & S Vastgoed BV
De heer drs.
L.G.M.R. Geeris
Gelderland Groep
Gemeente Amsterdam
Heijmans NV
Hilders Groep
Hörmann
Houthoff Buruma
Imtech Infra BV
Keyser & Mackay
Koninklijke Ahrend NV
KPN
La Vie Catering
Lensvelt
M.A.O.C. Gravin van
Bylandt Stichting
Maarsen Bouw en
Ontwikkeling (MBO) BV
Maison van den Boer BV
Ministerie van OCW
Nederlandse
Waterschapsbank NV
De heer J. Onderdijk
P2 Group
Pon's Automobielhandel
BV/Audi
Prins Bernhard
Cultuurfonds
Riaskoff Holding
Schiphol Group
Select Catering
Sotheby's
Stadsdrukkerij
Amsterdam NV
Stedelijk Museum
Business Club
Stichting K.F. Hein Fonds
Stichting De Best

Verzorgde Boeken
Teijin Holding
Theo van Gogh Stichting
TNT
VandenEnde Foundation
VSBfonds
De heer drs. C.
van Zadelhoff

Totaal 58, vijf organisaties
wensen anoniem te blijven.

**Stedelijk Museum
Business Club**

De Stedelijk Museum Business Club (SMBC) is in 1997 opgericht voor bedrijfsvrienden. In 2006 heeft de SMBC 97 leden. Voor SMBC-leden worden bij tentoonstellingen verschillende activiteiten georganiseerd, zoals rondleidingen, lezingen en avondontvangsten met diner. Externe ontvangsten vinden ook bij de leden plaats.

Activiteiten SMBC

In 2006 organiseerde de SMBC de volgende ontvangsten:

14 maart
Avondontvangst 'Next Level. Art, Games & Reality' en 'Eberhard Havekost: Harmony 2, schilderijen 1997-2005' (met diner) Stedelijk Museum CS

3 mei
Art Amsterdam, preview

15 juni
Avondontvangst 'Mapping the Studio' (met diner) Stedelijk Museum CS

20 september
Avondontvangst 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart' (met diner) Stedelijk Museum CS

17 oktober
Bezoek aan de restauratieateliers en het depot Stedelijk Museum

17 november
Lezing, prijsuitreiking en diner ter gelegenheid van 'The Vincent Award'

19 december
Eindejaarsborrel en 'Docking Station' Stedelijk Museum CS

Bestuur SMBC

De heer prof. dr. Dolf G.C. van den Brink
Voorzitter

De heer drs. Hans C.F.J. Janssen
Penningmeester

Mevrouw mr. Marry T.H. de Gaay Fortman
Secretaris

De heer mr. Henk Th.E.M. Rottinghuis
Bestuurslid

De heer Dolf P.L.C. le Conge Kleyn
Bestuurslid

De heer Rob Frohn
Bestuurslid

Mevrouw mr. drs. Joannette B.I. Balvert
Bestuurslid

Waarnemers:
De heer Gijs van Tuyl
Directeur

Mevrouw Marjolijn Bronkhuyzen
Hoofd Marketing & Communicatie

Coördinator:
Mevrouw M.A. Stam

Leden SMBC

A D P architecten
ABN AMRO Private Wealth Management
AEGON NV
AKD Prinsen Van Wijmen
Alfa Delta Compendium
Amsterdam RAJ
AMVEST
AON Nederland
Arbo Unie BV

Aromedia BV
ATOS Interim Management
Bank Oyens & van Eeghen
Beheer Brouwershoff
Blauwhoed BV
Boekel De Nerée NV
Boer & Croon Strategy and Management
Group BV
Boer Hartog Hooft
Booz Allen Hamilton
Bouwfonds MAB
Development BV
Breevast BV
Broeren & Wiegers makelaar o.g.
Buro philip van den hurk
Business Art Service
Commerciële
Beleidsvorming 2000 BV
Christie's Amsterdam BV
Clifford Chance
CMS Derks Star
Busmann
Cunningham Lindsey
Europe BV
Dam & Partners
Architecten
De Brauw Blackstone
Westbroek NV
De Heus Voeders
De Nederlandsche Bank NV
De Stuers Beheer BV
Delta Lloyd NV
Dura Vermeer Groep NV
Dyna Seal BV
Fortress Groep
Frans Molenaar BV
Galerie Het Cleyn Huys
GCI Holland
Geeris Holding
Getronics PinkRoccade
GlaxoSmithKline
Hay Group BV
Hopman Interheem
Groep BV
Houthoff Buruma
ING Groep
Ingrosiel
Insinger de Beaufort
KAS BANK NV
Keyser & Mackay
Koninklijke Ahold NV

KPMG Assurance
KPMG Meijburg & Co
LeasePlan
Corporation NV
Lensvelt BV
Link Art Company
Maarsen Bouw & Ontwikkeling (MBO) BV
Marsh BV
Martinair partyservice
Media Capital Partners
ModoVanGelder
Motivaction
Nauta Dutilh
Nederlandse Waterschapsbank NV
NEMACO BV
Only
Oranje-Nassau Groep
P2 Group
Palthe Oberman
Advocaten
Partnership Bonnike
Pesman Advocaten
Pon Holdings BV
Pon's Automobielhandel BV
Punta Est Publishers
Rabobank Amsterdam en Omstreken
Readershouse Hearst
Roord Binnenbouw BV
Select Catering
Shell Nederland BV
SNS Reaal Fonds
Sotheby's
Stadsdrukkerij
Amsterdam NV
S-W-H
The Boston
Consulting Group
The Broere Charitable
Foundation
Theodoor Gilissen
Bankiers NV
Van den Oever, Zaaijer & Partners architecten
Van der Moolen
Holding NV
Van Dooren Advies
Van Erp Notarissen
VandenEnde Foundation
VBAT
Vittra Nederland BV
Wegener
Wooncentrum Co

van der Horst
WPG Uitgevers
Zwarts & Jansma
Architecten

100 leden, 2 leden
wensen anoniem te blijven

Het uitvoerige
jaarverslag van de SMBC
is te lezen op
www.stedelijk.nl
bij 'Business Club'
onder 'Bestuur'.

**Vereniging Vrienden
van het Stedelijk
Museum**

De Vereniging Vrienden heeft de volgende doelstellingen geformuleerd: Het bevorderen van de groei en ontwikkeling van het museum. Het bevorderen van een goede relatie tussen het museum en de verschillende voor haar belangrijke publieksgroepen. In 2006 heeft de Vereniging Vrienden 888 leden.

Bestuur

Prof. Dr. Dolf G.C. van den Brink
Voorzitter

Drs. Hans C.F.J. Janssen,
Penningmeester

Mr. Evert-Jan Henrichs,
Tijdelijk secretaris

Mw. Floor van Spaendonck
Bestuurslid
Dhr. Guus Ros
Bestuurslid

Mw. Balou van de Ven
Bestuurslid
Dhr. Joost Quant
Bestuurslid

Dhr. Gijs van Tuyl,
Directeur Stedelijk
Museum

Mw. Emilie C. Nord,
Coördinator

Activiteiten

Zondagochtend
rondeleidingen

Begeleiding: Rian Beex

29.01.2006
'Rineke Dijkstra:
Portretten'

26.02.2006
'Shirin Neshat'

26.03.2006
'Gespot: aanwinsten
vormgeving'

23.04.2006
'Next Level. Art, Games
& Reality', 'Michel
Quarez: Affiches'

28.05.2006
'Eberhard Havekost:
Harmony 2, schilderijen
1997-2005'

25.06.2006
'Mapping the Studio'

24.09.2006
'Saskia Olde Wolbers:
The Falling Eye',
'Breaking the Rules:
zomeropstelling 2006'

29.10.2006
'Airworld. Design en
Architectuur voor de
Luchtvaart', 'Tino Sehgal:
collectiepresentatie rond
de nieuwe aanwinst'

26.11.2006
'The Vincent Award'

17.12.2006
'Tino Sehgal:
collectiepresentatie rond
de nieuwe aanwinst',
'Daria Martin: In the
palace / Wintergarden'
(Docking Station)

Museumcursussen
Begeleiding: Rian Beex

01.2006 – 02.2006
'Shirin Neshat', 'Michel
Quarez: Affiches',
vaste collectie

03.2006 – 04.2006
'Eberhard Havekost:
Harmony 2, schilderijen
1997-2005', 'Next Level.

Art, Games & Reality'

05.2006 – 06.2006
'Mapping the Studio',
'Aspecten van Arbeid,
een keuze uit de
collectie van het
Stedelijk Museum
te gast in het Van
Gogh Museum'

06.2006 – 07.2006
'Saskia Olde Wolbers:
The Falling Eye',
'Breaking the Rules:
zomeropstelling 2006'

08.2006 – 09.2006
'Airworld. Design en
Architectuur voor de
Luchtvaart', 'Tino Sehgal:
collectiepresentatie rond
de nieuwe aanwinst'

10.2006 – 11.2006
'The Vincent Award',
'Tino Sehgal:
collectiepresentatie rond
de nieuwe aanwinst',
'Daria Martin: In the
palace / Wintergarden'
(Docking Station)

12.2006 – 01.2007
'Broomberg & Chanarin:
Facts, fictions and
stories, two projects',
'Jesper Just: Something
to love' (Docking Station),
'Just in Time: voorstel
tot gemeentelijke
kunstaankopen'

Ontvangsten
Begeleiding: diverse
conservatoren

27.01.2006
'De Rijke / De Rooij
– Mandarin Ducks'

09.03.2006
Preview 'Next level.
Art, Games & Reality'

13.04.2006
'Gespot: aanwinsten
vormgeving'
24.05.2006
Algemene
Ledenvergadering
en Avondontvangst
13.09.2006
Lezing: Het beeld van
de bibliothecaris in film

19.10.2006
'Airworld. Design en
Architectuur voor
de Luchtvaart'

02.11.2006
'The Vincent Award'

18.12.2006
Eindejaarsbijeenkomst

Excursies
Organisatie i.s.m. Voyage
& Culture, Amsterdam

20.01.2006 – 21.01.2006
Brussel Europalia
(afgelast)

18.04.2006 – 23.04.2006
Dresden, Leipzig,
Dessau (afgelast)

20.06.2006 - 25.06.2006
Bilbao en Madrid
(afgelast)

29.09.2006 – 08.10.2006
Shanghai & Peking,
begeleiding Stedelijk
Museum: drs. Maarten
Bertheux, drs.
Carolien de Bruijn,
mw. Emilie Nord

Speciale acties
Toegang met korting tot:
03.05.2006 – 07.05.2006
Art Amsterdam

Gastprogrammering
Het Muziektheater
26.09.2006
Waiting for the Bar-
barians van Philip Glass.

Membership office

Per 1 november heeft
Emilie Nord, coördinator
Vrienden, het Stedelijk
Museum verlaten.
Het Bestuur van de
Vrienden heeft in
november afscheid
van haar genomen.

Het uitvoerige jaarverslag
van de Vereniging Vrienden is
te lezen op www.stedelijk.nl
bij 'Vrienden' onder 'Bestuur'.

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

Educatie is een essentiële taak van het Stedelijk Museum. De afdeling bevindt zich in het hart van het beleid van het museum en brengt een divers publiek in contact met kunst. Bezoekers worden uitgenodigd om van gedachten te wisselen over moderne en hedendaagse kunst en vormgeving. Educatieve activiteiten prikkelen tot intensiever kijken, vragen stellen, discussiëren en te reflecteren over artistieke, culturele en maatschappelijke thema's én inspireren tot zelf creëren.

Educatie en publieksbegeleiding spelen in op de verschillen in belangstelling en achtergrondkennis bij bezoekers. Bezoekers met weinig achtergrondkennis beleven vaak meer plezier aan beeldende kunst tijdens een actieve ervaring, waarbij zij zich met kunstwerken kunnen identificeren en er met anderen over kunnen praten. Het Stedelijk Museum biedt handvatten bij het kijken naar kunst en vormgeving en treedt op als intermediair bij het geven van betekenis aan moderne hedendaagse kunst en vormgeving. Bezoekers ontwikkelen in het museum de eigen visuele vermogens en leren hierop te vertrouwen. Is de interesse eenmaal gewekt? Dan kunnen bezoekers met specifieke vragen en informatiebehoefte terecht bij museumdocenten, medewerkers van de afdeling educatie en publieksbegeleiding en de bibliotheek van het museum.

Dankzij de vele programma's en tentoonstellingen steeg het aantal deelnemers aan educatieve programma's en activiteiten in 2006 naar het totaal van 29.040.

Educatie

Scholen

In januari kwamen nog altijd veel scholieren en jongeren naar de overzichtstentoonstelling van Rineke Dijkstra. Vervolgens trok de tentoonstelling 'Next Level. Art, Games & Reality' een jong publiek, waaronder veel scholieren. Deze scholieren – en hun leerkrachten – kwamen af op het met Vizier Amsterdam speciaal ontwikkelde programma met een interactieve rondleiding en stellingen voor pittige debatten. 'Zijn games nou eigenlijk wel kunst?' 'Bevorderen games geweld in de samenleving?' 'Zijn games vooral voor jongens en *nerds*?' De soms vurige discussies vonden plaats in de educatieve ruimte die voor de gelegenheid was omgetoverd tot *Gamelounge*.

Scholieren kwamen ook af op interactieve rondleidingen bij diverse tentoonstellingen, de vele kinderworkshops gegeven door kunstenaars, andere actieve familierondleidingen, de kunstkijkuren, CKV-programma's, het VMBO G.R.A.S.-project of het Goed Gevormd-project in samenwerking met ARCAM.

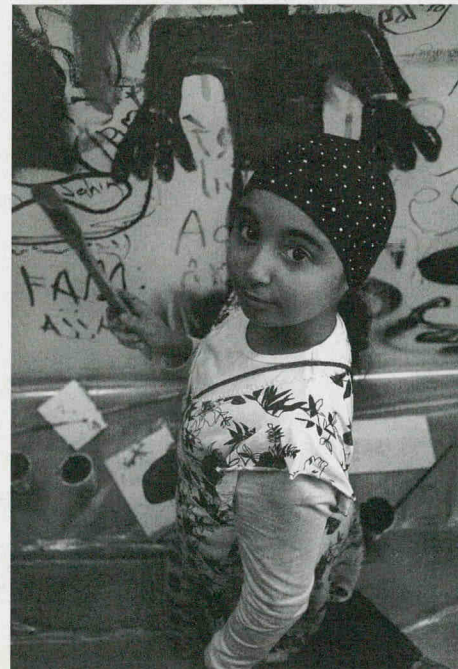
Kinderen/familieprogramma's

In de tot *Gamelounge* omgetoverde educatieve ruimte tijdens de tentoonstelling 'Next Level. Art, Games & Reality' gaven ook vormgevers en kunstenaars, onder wie de *Gamekings*, Luna Maurer en Roel Wouters, VJ Vasco en Mamabart, workshops aan kinderen en jongeren. Voor kinderen was er een speurtocht en een ontwerpwedstrijd. Het programma van deze activiteiten werd aangekondigd in de eerste *Junioragenda* van dat jaar,

speciaal samengesteld en gerealiseerd bij de tentoonstelling 'Next Level. Art, Games & Reality'.

In augustus opende de tentoonstelling 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart' met een wervelende luchtvaartmodeshow van de studenten van de Gerrit Rietveld Academie. Ook bij deze tentoonstelling verscheen een speciale *Junioragenda*, met daarin een uitgebreid aanbod aan activiteiten. Een uitgebreid familieprogramma was samengesteld, met een speurvlucht, familierondleidingen en verschillende workshops (over de architectuur door Job Schroën van Benthem Crouwel, over verkeersproble-

Leerling IMC
Weekendschool werkt
o.l.v. Hugo Kaagman aan
een muurschildering.



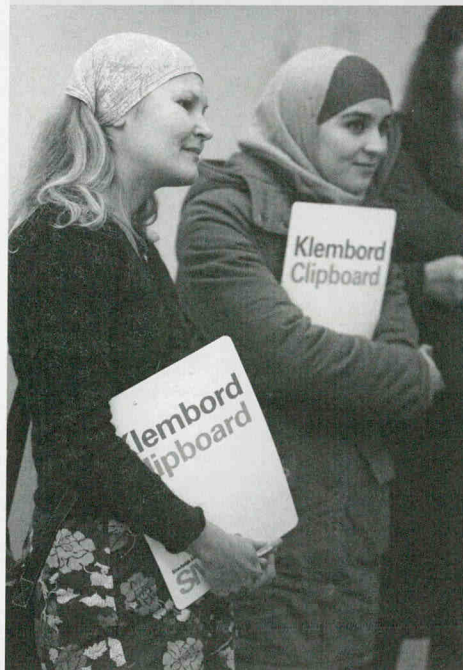
matiek door Patrick Dippell, over kunst voor op Schiphol door Serge Verheugen en over *foodstyling* door Yvette van Boven). Kunstenaar Hugo Kaagman werkte, samen met 36 leerlingen van de IMC Weekendschool, vier weken lang aan een kleurrijke en uitbundige luchtvaartlounge voor jongeren.

De derde *Junioragenda* van dit jaar verscheen bij de tentoonstelling 'Just in Time: Voorstel tot Gemeentelijke Kunstaankopen'. Bij deze groepstentoonstelling met jonge internationale kunstenaars waren, naast actieve familierondleidingen, tal van verrassende en vernieuwende workshops georganiseerd. Zo waren er de workshop megamuurverftekening met kunstenaar Lucy Stein, een workshop geluidskunst met kunstenaar Arnoud Holleman en verscheidene workshops in samenwerking met Radio Rietveld, waarin live radio-uitzendingen gemaakt konden worden vanuit het museum. Enkele workshops zijn uitgebreid in de pers verslagen.

Stad en Taal, Ontmoet kunst

Het Stedelijk Museum CS is voor educatie en publieksgeleiding een proeftuin. Nieuwe programma's worden er uitgebreid getest en geëvalueerd, in samenspraak met bezoekers. Een zo'n programma is *Stad en Taal, Ontmoet kunst*, waarmee het Stedelijk Museum sinds augustus 2006 een brug slaat tussen Amsterdammers met internationale wortels en moderne en hedendaagse kunst. *Ontmoet kunst* is een lesprogramma dat zowel de taalontwikkeling als de culturele participatie stimuleert. Het programma is opgezet in samenspraak met Nt-2

taaldocenten en tijdens een proefjaar (2006/2007) uitgebreid getest. De reacties zijn zeer positief. Uitgangspunten van het programma zijn: interactie, eigen inbreng en herkenning. Onderdeel van het programma is een kunstproject van kunstenaar Frank Koolen waarin stad, cultuur en communicatie centraal staan. Daarnaast blijft het museum zich richten op onderzoek en kennisoverdracht.



Deelnemers Stad en Taal

Publieksbegeleiding

Brochures

In 2006 is de afdeling begonnen met het produceren van begeleidende brochures, waarin activiteiten worden aangekondigd en waarin achtergrondinformatie te vinden is, in tekst en beeld, over een specifieke tentoonstelling. De brochures dienen als aanvulling op de zaalteksten van de tentoonstellingen, waarvan de productie ook gecoördineerd wordt door de afdeling Educatie en publieksbegeleiding. De eerste brochure verscheen al bij de tentoonstelling van Rineke Dijkstra. Vervolgens zijn ook bij de tentoonstellingen 'Mapping the Studio', 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart' en 'Just in Time - Voorstel tot Gemeentelijke Kunstaankopen' brochures gerealiseerd.

Eerste hulp bij design

Begin 2006 kwam ook de 'Eerste hulp bij design' uit. Dit boekje laat leerlingen en andere museumbezoekers beter kijken naar industrieel ontwerp door middel van een designtest, spannende opdrachten voor thuis of op school, een stellingen spel en uitvoerige informatie over het onderwerp.

Rondleidingen

Rondleidingen in het Stedelijk hebben altijd een rode draad, een centraal thema dat steeds terugkeert en waarmee ook wordt afgesloten. Het thema wordt van tevoren aangevraagd bij het boeken van een rondleiding. Zo kan bijvoorbeeld voor een specifieke tentoonstelling worden gekozen of een onderwerp als 'nieuw of vernieuwend'.

Het Stedelijk Museum maakt onderscheid tussen twee typen rondleidingen. Bij de communicatieve rondleiding ligt het accent op uitwisseling en dialoog. Deelnemers raken met elkaar in gesprek en maken kennis met andere gezichtspunten. Het kijkproces staat voorop, kennisverwerving volgt daaruit. Bij de informatieve rondleiding ligt het accent juist op dat laatste, hoewel hier ook altijd sprake blijft van uitwisseling. De rondleiders en museumdocenten van het Stedelijk Museum nemen graag de tijd voor het ontvangen van de deelnemers, om optimaal te kunnen aansluiten bij de verwachtingen en informatiebehoefte.

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 136 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

SMCS op 11, het programma van lezingen, debatten en filmvertoningen dat sinds de start in 2004 een breed scala aan sprekers en screenings heeft geprogrammeerd, bleek ook in 2006 weer een inspirerend podium voor discussie en verdieping. Niet minder dan 38 activiteiten werden georganiseerd, al dan niet in samenwerking met diverse culturele instanties. In totaal kwamen er in 2006 ruim 4300 bezoekers naar SMCS op 11 (de lezingen van *Right About Now* in de aula van de UVA niet meegerekend).

Het eerste symposium van 2006, getiteld *Cultural Activism Today*, was een samenwerking tussen het Stedelijk Museum, de Jan van Eyck Academie en het Rotterdamse collectief BAVO. Aan de hand van verschillende prominente sprekers – onder anderen Boris Groys, Jens Haaning, Dieter Lesage, Joep van Lieshout en Alexei Monroe – werd er vanuit verschillende standpunten gesproken over de hernieuwde golf van cultureel activisme die opgekomen zou zijn vanuit antipopulistische of antiglobalistische bewegingen. Het thema werd mede geïllustreerd met filmwerk van Aernout Mik en Sašo Podgoršek & Laibach.

In het kader van de veelbesproken tentoonstelling 'Shirin Neshat' die 3 februari in het SMCS opende, vond een dag eerder – in een volgeboekt SMCS op 11 – een avond plaats die geheel was gewijd aan deze kunstenares. Zo sprak zij na de vertoning van de film *Khaneh siah ast* (*The house is black*) van de Iraanse dichteres Forugh Farrokhzad, over het belang van dit werk voor haar eigen

oeuvre. Ook ging zij in gesprek met de eveneens uit Iran afkomstige schrijver Kader Abdolah. Er werd van gedachten gewisseld over hun geboorteland en de meerduidigheid van grenzen in de Islam, grenzen tussen man en vrouw, tussen heilig en profaan, tussen werkelijkheid en magie.

Samen met de redactie van website PhotoQ en *Volkskrant Magazine* organiseerde SMCS op 11 een 'talkshow-avond' getiteld PhotoQ Live. Kern van het programma was een gesprek dat Hripsimé Visser, conservator fotografie van het Stedelijk, voerde met fotografe Rineke Dijkstra, die op dat moment de expositie 'Rineke Dijkstra – Portretten' in Stedelijk Museum CS had. Ook besteedde PhotoQ Live aandacht aan de fotografie van het *Volkskrant Magazine*. Tussen de aktes door verzorgde de band Bauer muziek.

Belangrijke tentoonstellingen in het SMCS die van meer verdieping werden voorzien door de activiteiten op 11 waren 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart', 'The Vincent Award' en 'Mapping the Studio'. Van de laatstgenoemde waren op twee verschillende avonden Wouter Davidts, Jon Wood, Caroline Jones en Frank Reijnders te horen over de rol van het atelier bij de moderne kunstpraktijk. Ook het SMBA had een aanzienlijk aandeel in de programmering van SMCS op 11. Naar aanleiding van de tentoonstelling 'We All Laughed at Christopher Columbus' bijvoorbeeld, gingen twee van de exposerende kunstenaars, Jeremiah Day en Florian Wüst, in discussie en werd er op dezelfde

avond de aangrijpende film *November* vertoond van de Duitse kunstenares Hito Steyerl. Krist Gruijthuijsen, gastcurator van deze tentoonstelling, initieerde in december ook nog het seminar 'Archives of Disappearance' waarin de keuze van kunstenaars om demonstratief te stoppen met de vervaardiging van kunst, belicht werd.

Naast de genoemde symposia en filmvertoningen zijn er nog vele andere goedbezochte activiteiten geweest zoals het symposium *Suburban Scenarios*, dat in samenwerking met Citythoughts Architects en het lectoraat Kunst en Publieke Ruimte georganiseerd werd. De sprekers, onder anderen Aaron Betsky, Jeroen Boomgaard, Bastiaan Gribling en Hans van Houwelingen, bogen zich over de vraag hoe het actuele proces van metropoolvorming in de Randstad Holland zich verhoudt tot hedendaagse culturele ontwikkelingen.

Playtime was een vooruitblik op de tentoonstelling 'Next Level. Art, Games & Reality' in het Stedelijk. Studenten van de Rietveld Academie Amsterdam presenteerden onder leiding van 'ringmaster' Klaas Kuitenbrouwer hun verrassende 'games' voor een bomvolle zaal. Ook de avond op 11 die twee maanden later gehouden werd ter gelegenheid van de tentoonstelling in het Stedelijk, was mede door de inspirerende sprekers, onder wie Evert Hoogendoorn, Andy Clarke, Grethe Mitchell en Brody Condon, een groot succes.

Naast alle lezingen en vertoningen op 11, vonden er verschillende boekpresen-

taties plaats. Sven Lütticken en Camiel van Winkel presenteerden samen begin februari hun respectievelijke publicaties '*Geheime Publiciteit*' en '*Het primaat van de zichtbaarheid*'. In een levendig tafelgesprek bespraken de auteurs, onder leiding van moderator Hans Maarten van den Brink, overeenkomstige thema's in hun boeken. Andere boekpresentaties werden georganiseerd rond de verschijning van het boek over de aanwinsten van Rudi Fuchs '*Aanwinsten/Acquisitions 1983/2003. Stedelijk Museum Amsterdam*', en de verzamelde hoogtepunten uit vijf jaar *BUTT* magazine in de bonte anthologie '*BUTT BOOK*'. Bij alle presentaties werden prikkelende sprekers uitgenodigd of filmprogramma's vertoond. Ook bood SMCS op 11 podium voor vieringen en feesten. Voorbeelden zijn het dertigjarig bestaan van de Amsterdamse galerie Galerie Ra, de party van het tijdschrift '*Girls Like Us*' en de uitreiking van de TheaterAffichePrijz 2006.

Naast de verschillende sprekers is er nog een veelvoud aan andere personen binnen en buiten het Stedelijk geweest die, meestal geheel belangeloos, mee hebben gewerkt aan de organisatie van SMCS op 11. Hun steun wordt zeer gewaardeerd.

**SMCS op 11
Programma-
overzicht**

| | | | | | | | |
|--|---|--|---|---|---|--|---|
| 19.01.2006 <i>Cultural Activism Today</i> Symposium met o.a. Boris Groys, Joep van Lieshout, Alexei Monroe en een film van Aernout Mik i.s.m. Jan van Eyck Academie en BAVO. Aantal bezoekers: 200 | Symposium met o.a. Jeroen Boomgaard, Steven Jacobs, Aaron Betsky, Bastiaan Gribling, Hans van Houwelingen. i.s.m. Citythoughts. Aantal bezoekers: 200 | 27.04.2006 Filmpresentaties: <i>Journal / Beautiful World</i> twee nieuwe films van Mieke Gerritzen en Claude Closky. Gevolgd door een forumgesprek met oa Jelle Bouwhuis, Henk Oosterling, Elly Stegeman, Nelly Voorhuis en Bas Vroege. O.l.v. Hans Maarten van den Brink i.s.m. De Beyerd. Aantal bezoekers: 195 | 18.05.2006 <i>Mapping the Studio</i> In het kader van de gelijknamige tentoonstelling, lezingen van Wouter Davidts en Jon Wood over 'het kunstenaarsatelier'. Aantal bezoekers: 45 | 18.05.2006 <i>Mapping the Studio</i> In het kader van de gelijknamige tentoonstelling, lezingen van Wouter Davidts en Jon Wood over 'het kunstenaarsatelier'. Aantal bezoekers: 45 | Gelijktijdig vond er een performance plaats door Johanna de Schipper, 'This is Not A Fashion Show'. Aantal bezoekers: 95 | aanwinsten voor de collectie van het Stedelijk Museum, verworven onder het directoraat van Rudi Fuchs (1993-2003). Aantal bezoekers: 150 | 09.11.2006 <i>Ad!dict lab</i> Presentatie rond <i>Ad!dict's</i> laatste onderzoeksthema en inspiratieboek #26 met als thema <i>GAMING</i> . Lezingen van o.a. Jan Van Mol, Tommy Goffin en Geert Mul. i.s.m. Ad!dict Creative Lab. Aantal bezoekers: 90 |
| 01.02.2006 Boekpresentaties Camiel van Winkel en Sven Lütticken Moderator Hans Maarten van den Brink i.s.m. Nai Uitgevers. Aantal bezoekers: 95 | 02.03.2006 Filmvertoning <i>Khaneh siah ast (the house is black)</i> In het kader van tentoonstelling 'Shirin Neshat'. Aantal bezoekers: 90 | 04.05.2006 <i>Close Connections</i> Videoprogramma met toelichtingen door internationale curatoren in het kader van de Art Amsterdam. Met o.a. Judit Angel, Chaos Y. Chen en Edwin Ramoran. Aantal bezoekers: 85 | 01.06.2006 <i>Mapping the Studio</i> Tweede lezingenavond in het kader van de gelijknamige tentoonstelling. Lezingen van Caroline Jones en Frank Reijnders over het 'kunstenaarsatelier'. Aantal bezoekers: 56 | 01.06.2006 <i>Mapping the Studio</i> Tweede lezingenavond in het kader van de gelijknamige tentoonstelling. Lezingen van Caroline Jones en Frank Reijnders over het 'kunstenaarsatelier'. Aantal bezoekers: 56 | 20.07.2006 <i>The Permanence of Revolution</i> Gesprek tussen Jeremiah Day en Florian Wüst en filmvertoning. Ter gelegenheid van de opening van 'We All Laughed at Christopher Columbus' in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam. Aantal bezoekers: 80 | 28.09.2006 <i>Jubileum Galerie Ra</i> Lezingen en presentaties in het kader van het 30-jarig bestaan van de Amsterdamse Galerie Ra. M.m.v. Guus Beumer, Paul Derrez, Daniel Kruger en Constanze Schreiber. Aantal bezoekers: 100 | 15.11.2006 Lezingenprogramma: <i>The Vincent Award</i> Presentaties en debat in het kader van 'The Vincent Award' met o.a. Lia Perjovschi, Aleksander Komarov, Dorothee Bienert en Antje Weitzel. Aantal bezoekers: 15 |
| 02.02.2006 <i>Neshat over Neshat</i> Shirin Neshat in gesprek met Kader Abdollah en filmvertoning. Aantal bezoekers: 300 | 30.03.2006 Filmvertoning: <i>A Journey to Lithuania</i> Vertoning van de filmtrilogie <i>A Journey to Lithuania</i> van Jonas Mekas uit de collectie van het Stedelijk Museum. Aantal bezoekers: 35 | 11.05.2006 Filmpresentaties van Marc Bijl, Jakob Boeskov en Erik van Lieshout Extra activiteit in het kader van het symposium 'Art and the City' van het Lectoraat kunst in de publieke ruimte. i.s.m. Lectoraat kunst in de publieke ruimte en Universiteit van Amsterdam. Aantal bezoekers: 190 | 13.06.2006 <i>Next Level. Art, Games & Reality</i> In het kader van de gelijknamige tentoonstelling een avond over kunst en de computergame. Met o.a. Brody Condon, Andy Clarke, Evert Hoogendoorn en Grethe Mitchell. Aantal bezoekers: 110 | 13.06.2006 <i>Next Level. Art, Games & Reality</i> In het kader van de gelijknamige tentoonstelling een avond over kunst en de computergame. Met o.a. Brody Condon, Andy Clarke, Evert Hoogendoorn en Grethe Mitchell. Aantal bezoekers: 110 | 07.09.2006 Avond rond <i>Fokker F27 Friendship</i> In het kader van de tentoonstelling 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart' i.s.m. Premesla. Aantal bezoekers: 78 | 02.11.2006 <i>Schiphol 90 jaar: architectuur, inrichting, bewegwijzering</i> In het kader van de tentoonstelling 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart'. Met lezingen van o.a. Michael Gülller, Paul Mijksenaar en Hubert-Jan Henket. Aantal bezoekers: 70 | 16.11.2006 Filmvertoning Antoni Muntadas en Marshall Reese, <i>Political Advertisement</i> . Aantal bezoekers: 10 |
| 09.02.2006 <i>Slothouber & Graatsma</i> Discussieavond ter gelegenheid van een omvangrijke schenking van het werk van Slothouber & Graatsma. Met o.a. William Graatsma, Hein van Haaren, Wim Crouwel, Stefan Scholten. Aantal bezoekers: 85 | 06.04.2006 <i>Playtime</i> In het kader van de tentoonstelling 'Next Level. Art, Games & Reality', een presentatie van 'games' ontworpen door studenten van de Rietveld Academie Amsterdam. i.s.m. Luna Maurer, Klaas Kuitenbrouwer en Roel Wouters. Aantal bezoekers: 280 | 18.05.2006 Prijzuitreiking <i>De Best Verzorgde Boeken 2005</i> Elk jaar toont het Stedelijk Museum de selectie bestverzorgde Nederlandse boeken. i.s.m. Stichting De Best Verzorgde Boeken. Aantal bezoekers: 350 | 16.06.2006 Symposium in het kader van de verlening van een eredoctoraat Letteren aan de Universiteit van Amsterdam aan Joop Joosten, voormalig hoofdconservator Wetenschappelijke Documentatie in het Stedelijk Museum. Aantal bezoekers: 80 | 16.06.2006 Symposium in het kader van de verlening van een eredoctoraat Letteren aan de Universiteit van Amsterdam aan Joop Joosten, voormalig hoofdconservator Wetenschappelijke Documentatie in het Stedelijk Museum. Aantal bezoekers: 80 | 15.09.2006 <i>Design in de Luchtvaart</i> In het kader van de tentoonstelling 'Airworld. Design en Architectuur voor de Luchtvaart' is deze middag gewijd aan ontwerpen voor de luchtvaartindustrie die zijn gemaakt door Nederlandse of in Nederland werkende ontwerpers. m.m.v. Sabino Valentino en André Roelofsen Aantal bezoekers: 62 | 08.11.2006 Lezingenprogramma: <i>The Vincent Award</i> Presentaties en debat in het kader van 'The Vincent Award' met o.a. Chus Martinez Anton Vidokle en Laura Horelli. Aantal bezoekers: 60 | 23.11.2006 Lezingenprogramma: <i>The Vincent Award</i> Presentaties en debat in het kader van 'The Vincent Award' met o.a. Paolo Falcone, Paul O'Reilly en Michelangelo Pistoletto. Aantal bezoekers: 25 |
| 16.02.2006 <i>PhotoQ Live met Rineke Dijkstra</i> Gesprek tussen Rineke Dijkstra en Hripsimé Visser en discussie over <i>Volkskrant Magazine</i> (m.m.v. Frits Gierstberg en redactie van <i>Volkskrant Magazine</i>). i.s.m. PhotoQ en Volkskrant Magazine. Aantal bezoekers: 250 | 13.04.2006 Filmvertoning: <i>The Day I Became a Woman</i> Tweede filmvertoning in het kader van de tentoonstelling 'Shirin Neshat'. <i>The Day I Became a Woman (Roozi Khe Zan Shodam)</i> filmdebuut van de Iraanse regisseuse Marziyeh Meshkini. Aantal bezoekers: 20 | 03.07.2006 Presentatie <i>HTV de IJsborg nr. 64</i> (modespecial) Met lezingen van Simon de Boer, Maaike Gottschal, Monique Roso, Michiel Scheffer. | 03.07.2006 Presentatie <i>HTV de IJsborg nr. 64</i> (modespecial) Met lezingen van Simon de Boer, Maaike Gottschal, Monique Roso, Michiel Scheffer. | 03.07.2006 Presentatie <i>HTV de IJsborg nr. 64</i> (modespecial) Met lezingen van Simon de Boer, Maaike Gottschal, Monique Roso, Michiel Scheffer. | 21.09.2006 Presentatie <i>Aanwinsten/Acquisitions 1993/2003. Stedelijk Museum Amsterdam</i> Presentatie van de catalogus van | 09.11.2006 <i>Adam Broomberg en Oliver Chanarin</i> Middagpresentatie van Broomberg en Chanarin naar aanleiding van de tentoonstelling 'Broomberg & Chanarin: Facts, fictions and stories, two projects'. Aantal bezoekers: 150 | 29.11.2006 Lezingenprogramma: <i>The Vincent Award</i> Presentaties en debat in het kader van 'The Vincent Award' met o.a. Reinier de Graaf. Aantal bezoekers: 50 |
| 24.02.2006 <i>Suburban Scenarios</i> | | | | | | | 30.11.2006 Uitreiking <i>Theaterafficheprijs 2006</i> |

Met o.a. Rick Poynor
als gastspreker
i.s.m. Muller Visual
Communication, G&D
Promotions BV, Items,
All Media Solutions,
Beroepsorganisatie
Nederlandse
Ontwerpers en Theater
Instituut Nederland.
Aantal bezoekers: 180

07.12.2006
*Curating &
Feminism Today*
Naar aanleiding van het
rondreizende project 'If
I Can't Dance, I Don't
Want To Be Part Of Your
Revolution' wordt er
aandacht geschonken
aan het hedendaagse
feministische
gedachtegoed. Lezingen
van o.a. Mirjam
Westen, Bettina
Steinbrügge, Heike
Munder, Katja Kobolt
and Dunja Kukovec.
i.s.m. 'If I Can't Dance,
I Don't Want To Be Part
Of Your Revolution'.
Aantal bezoekers: 78

14.12.2006
Presentatie *Butt Book*
(plus filmprogramma)
Presentatie van
de verzamelde
hoogtepunten uit vijf jaar
BUTT magazine in de
anthologie 'BUTT BOOK'.
i.s.m. BUTT (Jop
van Bennekom en
Gert Jonkers).
Aantal bezoekers: 60

16.12.2006
*Forms of Refusal -
Archiving Disappearance:
the archive*
Lezingen over de
keuze van kunstenaars
om demonstratief
te stoppen met de
vervaardiging van

kunst. Met o.a.
Andreas Gedin, Bob
Nickas, Hinrich Sachs,
Hedwig Saxenhuber
i.s.m. Krist
Gruijthuijsen en het
Van Abbemuseum.

21.12.2006
Girls Like Us
– filmprogramma & party
Feestavond vol
vrouwelijk vertier.
Filmprogramma:
Susanne Winterling.
Muziek: Melanie
Bonajo, Ingie Pop,
Kinga, Shedney en
Anat Ben-David.
i.s.m. 'If I Can't Dance, I
Don't Want To Be Part
Of Your Revolution'.
Aantal bezoekers: 175

| | | | |
|-----|--|-----|--|
| 1 | Voorwoord | | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 3 | Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 34 | Schenkeningen |
| | | 47 | Aankopen |
| | | 52 | Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 39 | Restauraties | 50 | Restauratie-overzicht |
| 51 | Art Handling | 55 | Bruiklenen 'in' |
| | | 57 | Bruiklenen 'uit' Nederland |
| | | 59 | Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 | Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 | Pers en Publiciteit |
| | | 84 | Website en digitale nieuwsbrief |
| | | 85 | Stedelijk Museum Bulletin |
| | | 86 | Evenementen |
| | | 87 | Founders, Sponsors, Donateurs |
| | | 88 | Stedelijk Museum Business Club |
| | | 89 | Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 94 | Educatie |
| | | 97 | Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 104 | Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 | Tentoonstellingen |
| | | 113 | Projecten |
| | | 115 | Evenementen |
| | | 116 | Communicatie |
| | | 116 | P&O |
| | | 117 | Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 121 | Ondertakenlogboek |
| | | 130 | ARBO-commissie |
| | | 131 | Nevenactiviteiten |
| | | 134 | Organigram |
| | | 135 | Personeelslijst |
| | | 136 | Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | | |
| 163 | Bezoekcijfers | | |
| 167 | English Summary | | |
| 201 | Colofon | | |

2006 was voor Stedelijk Museum Bureau Amsterdam een overgangsjaar. Per 1 januari werd curator Martijn van Nieuwenhuyzen opgevolgd door Jelle Bouwhuis, voorheen voorlichter van het Stedelijk Museum en programmeur van het lezingen- en activiteitenprogramma 'SMCS op 11'. In SMBA lag nog een aantal verplichtingen uit de voorgaande periode terwijl lopende zaken van het Stedelijk ook nog afgehandeld moesten worden. SMBA nam daarom het adviseurschap van Postivisme over van het moedermuseum. Postivisme is een organisatie die zich ten doel stelt opdrachten te verlenen voor werk voor de videoschermen van Club 11 in het Post CS-gebouw. Dit resulteerde in 2006 in drie nieuwe videoprojecten gemaakt door Amsterdamse kunstenaars. Ook het succesvolle lezingenprogramma *Right About Now*, georganiseerd door SMBA en W139 in samenwerking met de Universiteit Utrecht, Stedelijk Museum en de Mondriaan Stichting, kreeg het afgelopen jaar zijn belangrijkste gestalte met zes avonden.

Het reeds geplande project van Chris Evans, bestaande uit een presentatie in SMBA en daaropvolgend een tijdelijke 'kunstenaarsresidentie' op locatie in Westpoort, speelde gedurende het gehele jaar door alles heen een rol. De tentoonstelling werd uiteindelijk overgenomen door het International Project Space in Birmingham. De groepstentoonstelling 'We All Laughed at Christopher Columbus', samengesteld door gastcuratoren Krist Gruijthuisen en November Paynter, reisde na SMBA in iets gewijzigde opzet door naar Platform Garanti in

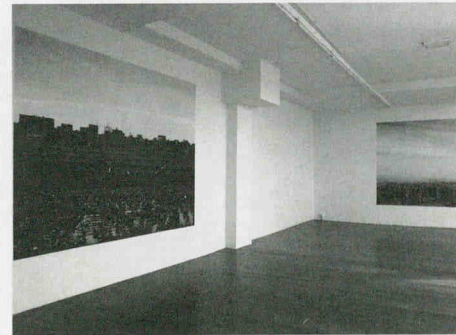
Istanbul. Daardoor kregen onder anderen de twee in Amsterdam werkende kunstenaars die in deze groepsexpositie waren vertegenwoordigd, een internationaal platform.

Belangrijk ook is de opzet van een nieuw artist-in-residence programma (naast BijlmAIR) met als doel het internationale kwaliteitsniveau van SMBA in de toekomst verder uit te bouwen. Deze kunstenaarsresidentie werd met steun van het Lectoraat Kunst & Publieke Ruimte en Virtueel Museum Zuidas gerealiseerd aan de Prinses Irenestraat. De eerste resultaten zullen in het voorjaar van 2007 te zien zijn in SMBA.

Los van de programmering werden ook enkele wijzigingen doorgevoerd in de communicatie. De eerste stap was in september met een nieuwe, gratis SMBA Nieuwsbrief. Ook zijn er voorbereidingen getroffen voor de vernieuwde, tweetalige website die in 2007 van start zal gaan. Daarnaast vond een groot aantal evenementen plaats, voor het eerst sinds lange tijd weer in SMBA, maar ook op andere locaties.

In totaal organiseerde Stedelijk Museum Bureau Amsterdam zes tentoonstellingen in eigen huis en daarnaast het retraiteproject in Westpoort. De drie voornaamste projecten in 2006 waren BijlmAIR, de Zuidas-residentie en Postivisme. Er vonden veertien lezingen/debatten plaats in SMBA en op locatie, inclusief het programma *Right About Now*. In totaal werden dit jaar ruim 9800 bezoekers geteld.

SMBA werd in 2006 mede ondersteund door Amsterdams Fonds voor de Kunst, Mondriaan Stichting, Lectoraat Kunst & Publieke Ruimte, Virtueel Museum Zuidas, Moderna Museet Stockholm, Iaspis en de Zweedse ambassade.



Zaalopname 'Hala Elkoussy – Peripheral (and other stories)'

Tentoonstellingen

'Roma Pas – Here in China'

Het jaar begon met Roma Pas die werk toonde dat vlak daarvoor tijdens een verblijf in de Zuid-Chinese stad Xiamen was ontstaan. In tegenstelling tot menig Westerse kunstenaar die China bezoekt en met semi-documentair werk terugkomt, legde Pas de nadruk op de onmogelijkheid om een eenduidig of samenvattend beeld te geven van haar ervaringen daar. De presentatie legde dit vast door fotografie in verschillende hoedanigheden te tonen – video, flashfilm-projecties, prints op manshoge doeken – en door soms sterk introspectieve elementen in te voegen.

'Hala Elkoussy – Peripheral (and other stories)'

Begin april volgde de in Amsterdam wonende Egyptische kunstenaar Hala Elkoussy met haar essayistische videowerk *Peripheral* en bijbehorende behangfoto's. Het werk gaat over de migratie van de bevolking van het centrum van Caïro naar de vele buitenwijken die in deze enorme metropool als paddestoelen uit de grond schieten – en soms weer even snel verdwijnen. Het werk was eerder al getoond op de Biënnale van Istanbul. In SMBA was daarnaast nog een nieuw werk te zien dat reflecteerde op het (verlangen naar) consumptisme in de overwegend islamitische hoofdstad.

'Chris Evans – Militant Bourgeois: An Existentialist Retreat'

Chris Evans was al in 2005 uitgenodigd om een werk te realiseren als *pilot project* van het nieuwe Community Art pro-

gramma van het Amsterdams Fonds voor de Kunst. De tentoonstelling 'Militant Bourgeois: An Existentialist Retreat' vormde aldus een prelude op het project dat later plaatsvond in Westpoort: een retraite waar kunstenaars konden verblijven met als doel hun kunstenaarsschap te overdenken. In de tentoonstelling was onder meer een grote houtkachel te zien die later een plek zou krijgen in deze retraite, en een film waarin Rembrandts beroemde *Portret van Jan Six* centraal stond. De huidige nazaat van Six, Jan Six van Hillegom, die het portret nog altijd in zijn bezit heeft, verleende zijn medewerking aan het project. De tentoonstelling opende begin 2007 nogmaals in

Zaalopname 'Chris Evans
– Militant Bourgeois:
An Existentialist Retreat'



International Project Space in Birmingham ter gelegenheid waarvan een boekje is verschenen met een compleet overzicht van Evans' veelzijdige onderneming.

'We All Laughed at Christopher Columbus'

De zomertentoonstelling werd traditiegetrouw gemaakt door een jonge gastcurator, in dit geval twee personen: Krist Gruijthuijsen en November Paynter. Aan hun tentoonstelling namen zes kunstenaars deel, waarvan twee uit Amsterdam, die bestaande geschiedenissen op persoonlijke en artistieke wijze toepassen in hun werk: Jeremiah Day, Florian Wüst, Amalia Pica, Runo Lagomarsino, Roderick Buchanan en Ola Pehrson. Het werk van de laatste bestond uit tweehonderd afzonderlijke objecten waarmee een documentaire over de Una-Bomber werd geherinterpreteerd. Deze installatie werd speciaal voor SMBA uitgeleend door het Moderna Museet in Stockholm om daarna door te reizen naar de Biënnale van São Paulo. Bij de expositie werd ook een performance door Day in SMBA en een debat in SMCS op 11 georganiseerd. Het toonaangevende Britse tijdschrift *Frieze* recenseerde 'We All Laughed...'. In gewijzigde vorm was de tentoonstelling, dankzij steun van de Mondriaan Stichting, in de herfst te zien in Platform Garanti Istanbul onder de naam 'Hepimiz Kristof Colomb'a Güldük'.

'Lucy Stein – Schilderijen en tekeningen'

'Anat Stainberg & Norberto Llopis Segarra – Now or Never'

In de herfst volgde een dubbeltentoonstelling met werk van Lucy Stein, en



Zaalopname 'We all laughed
at Christopher Columbus'.
Werk van Ola Pehrson, *Hunt
for the Unabomber*, 2005

een doorlopend performanceproject van Stainberg en Llopis Segarra, die aan het Amsterdamse instituut DasArts waren verbonden. Wekelijks voerden zij een performance op die, net als in een soapserie, steeds een vervolg waren op de voorgaande 'aflevering'. Het op lichamelijke gerichte werk van Stein vormde daarvoor een prachtige entourage. Haar schilderijen en tekeningen bestaan uit karakterschetsen van vrouw en vrouwelijkheid, soms neergezet met onmiskenbare zelfspot, soms met zwaar aangezette stemmingen. Hiervoor nam zij nog tijdens de tentoonstelling de Koninklijke Prijs voor de Vrije Schilderkunst in ontvangst en later maakte haar werk ook deel uit van de expositie van Gemeentelijke Kunstaankopen in het Stedelijk Museum.

'Chris Evans – Militant Bourgeois: An Existentialist Retreat' (in Westpoort)

Vrijwel gelijktijdig liep het project van Evans op locatie in Westpoort. De existentialistische retraite kon daar gerealiseerd worden mede dankzij de hulp van het stadsdeel. Volgens plan kwam de retraite te staan in de middenberm van een zeer drukke verkeersader, de Transformatorweg ter hoogte van de ringweg A10. Daar konden kunstenaars, oog in oog met de houtkachel waarmee het patronaat van de familie Six werd gesymboliseerd, gratis vertoeven en werken, zij het onder barre omstandigheden. Dit alles om te kunnen reflecteren

op het 'warme kunstsubsidieklimaat' in Nederland, aldus Evans. In totaal maakten vijftien kunstenaars gebruik van de retraite. Sommigen van hen maakten er zeer doelgericht werk. Zo tekende de Friese 'koefilosoof' Pedro Bakker er een volledige tentoonstelling bij elkaar die later was te zien in Expositieruimte Sign in Groningen.

'Guido van der Werve – The Clouds Are More Beautiful From Above'

Het jaar werd afgesloten met de expositie van twee nieuwe films van de grote Nederlandse belofte Guido van der Werve. De nieuwe krant *NRC Next* besteedde er een volle pagina voorbeschouwing aan: "Ervaringen uit zijn eigen leven schakelt Van der Werve aan elkaar tot een soms vervreemdend en poëtisch, associatief geheel. De directheid waarmee muziek aan de zintuigen appelleert, probeert hij ook met zijn films te bereiken. Op komische wijze drammatiseert Van der Werve de romantische positie van de kunstenaar. Het gaat hem om het neerzetten van een stemming, niet om het vertellen van een eenduidig verhaal. Torenhoge ambitie en menselijk onvermogen, daar lijkt het telkens om te gaan."

(Manon Braat, 'Films van en over een hopeloze romanticus', *NRC Next*, 16 november 2006).

Projecten: BijlmAIR, Zuidas-residentie en Postivisme

BijlmAIR

In 2006 werd de nu al vijf jaar durende samenwerking met CBK Zuidoost in het residentieprogramma BijlmAIR met nieuw élan voortgezet. BijlmAIR is vooral bedoeld voor kunstenaars die nog relatief aan het begin van hun carrière staan. In 2006 vertoefden de kunstenaars Thomas Adolf en Jetske de Boer vier maanden in het stadsdeel Zuidoost, resulterend in een presentatie in respectievelijk het stadsdeelkantoor en in de atelierwoning zelf. Adolf verwerkte in zijn installaties de vroegere en huidige Bijlmer tot beelden die ook als voorstel voor een mogelijke toekomstige Bijlmer kunnen worden opgevat. De Boer gaf rondleidingen door het stadsdeel waarin allerlei op het eerste gezicht triviale objecten een nieuwe, energetische waarde werd toegekend. Werden de kunstenaars in 2006 nog gekozen na voorspraak van vijf Nederlandse kunstacademies, in hetzelfde jaar besloot de commissie om toch weer terug te keren naar de vroegere methode van het zelf werven van geschikte kandidaten. Daarnaast zal de commissie de kunstenaarsprojecten ter plaatse actiever gaan begeleiden. BijlmAIR krijgt nu behalve de presentaties in Zuid-Oost ook aandacht in de SMBA Nieuwsbrief. De selectiecommissie bestond in 2006 uit: Jelle Bouwhuis, Xander Karskens, Haco de Ridder en Patricia Kaersenhout.

Zuidas-residentie

Samen met het Lectoraat Kunst en Publieke ruimte (een samenwerkingsor-

gaan van de Gerrit Rietveld Academie, de Universiteit van Amsterdam, SKOR en Virtueel Museum Zuidas) initieerde Stedelijk Museum Bureau Amsterdam een nieuwe residentieplek aan de Zuidas, in het daartoe verbouwde voormalige Sandberginstituut aan de Prinses Irenestraat. Het doel is om er jaarlijks een ervaren, buitenlandse kunstenaar gedurende een aantal maanden te laten wonen en werken en daarmee te reflecteren op deze enorme kantorenwijk in aanbouw. De resultaten daarvan worden getoond in een expositie in SMBA. De residenten worden gekozen door de betrokken partners op voorspraak van SMBA.

In oktober 2006 streek het Berlijnse kunstenaarsduo Nina Fischer / Maroan el Sani neer op de Zuidas voor een periode van ruim vijf maanden. Zij werken er momenteel nog aan een filminstallatie waarin de moderne bebouwing in relatie wordt gezet tot de globalisering en de daarmee samenhangende angst voor terrorisme. Later zullen zij ook onderdelen van dit werk tonen in Platform 21 en op een groot videoscherm bij het WTC complex. De film zal ook in het buitenland op diverse plekken worden vertoond.

Postivisme

Stichting Postivisme is een door Club 11 in het leven geroepen stichting met als doel om jonge kunstenaars opdracht te geven tot het maken van werk voor de grote panoramavideoschermen van de clubzaal in het Post CS-gebouw. SMBA droeg in 2006 drie kunstenaars aan en begeleidde deze bij de ontwikkeling van het werk. Rafael Rozendaal maakte een

flash-animatie die qua kleuren en vormen refereerde aan het grote werk van Matisse in de collectie van het Stedelijk. Joris Lindhout en Hayder Çakal maakten hun eigen Club 11-versie van Fellini's film *8½* over de regisseur-zonder-idee. Pantelis Makkas koppelde het gegeven van flaneren in de massa aan dat van de criminele voyeur, in een videoprojectie die uit zes verschillende, simultaan getoonde schermen bestond.

Evenementen

Right About Now

Het lezingenprogramma Right About Now was in 2005 opgezet door SMBA en W139, maar kreeg voornamelijk in 2006 zijn beslag door samenwerking met de UvA, Stedelijk Museum en steun van de Mondriaan Stichting. Twee internationale sprekers gaven telkens een lezing over een vooraf vastgesteld thema waarna een debat volgde tussen henzelf en de zaal. Alle avonden vonden plaats in de prestigieuze Aula, de voormalige Lutherse kerk aan het Spui. Right About Now bleek een daverend succes. In totaal werden de avonden, inclusief de eerste lezing in november 2005, door 2244 mensen bezocht. In 2007 volgt de publicatie van alle lezingen.

Close Connections

In het kader van de Amsterdam Art Fair (voorheen KunstRai) en in samenwerking met Ellen de Bruijne Projects waren twintig internationale curatoren uitgenodigd voor een verblijf in Amsterdam. In dat kader organiseerde Suzanne van de Ven in opdracht van SMBA een discussie op 3 mei, die plaatsvond in SMBA. Op 4 mei presenteerden enkele van de gasten op uitnodiging van SMBA video's in SMCS op 11.

Norman Klein

In oktober presenteerde SMBA in samenwerking met Motive Gallery het boek *Mr. Wood* van fotograaf Martine Stig en ontwerper Vanessa van Dam. Om de presentatie luister bij te zetten werd Norman Klein uitgenodigd, gevierd filosoof en cultuurtheoreticus te Los

Angeles. Vanwege diens komst presenteerde een aantal kunstenaars de avond ervoor hun werk in zijn aanwezigheid.

SMCS op 11

Aan het einde van het jaar organiseerde freelance curator Krist Gruijthuisen, in opdracht van SMBA en in samenwerking met het Van Abbemuseum Eindhoven, een seminar in SMCS op 11, waarin het fenomeen centraal stond van kunstenaars die op het hoogtepunt van hun carrière besluiten te stoppen met hun kunstenaarsschap. Zo kwamen ondermeer Tehching Hsieh, Anna Winteler, Cady Noland en Laurie Parsons aan bod. Daarna volgde een discussie over dit fenomeen onder leiding van organisator Gruijthuisen.

Communicatie

Begin 2006 werd besloten tot een verfrissing van de SMBA huisstijl. De directe aanleiding daartoe vormde de verouderde website die een complete vernieuwing behoeft. Dit leidde er onder andere toe dat ook de SMBA Nieuwsbrief een ander jasje kreeg. De uitnodiging voor de opening van de tentoonstelling werd samengevoegd met de tekstuele begeleiding, zodat er niet langer sprake was van twee verschillende verzendmomenten: de nieuwe Nieuwsbrief wordt voortaan naar alle relaties gestuurd en niet alleen meer naar abonnees. De tweetalige Nieuwsbrief is sindsdien ook gratis verkrijgbaar voor bezoekers.

Op voorspraak van SMBA-huisstijlontwerpers Mevis en Van Deursen ontwikkelde de jonge vormgever Jonathan Puckey de nieuwe website, die uiteindelijk op 20 januari 2007 online ging. Ook de rest van de huisstijlopfrijsing volgt begin 2007.

SMBA was in 2006 met het lopende programma deelnemer van het Tijdelijk Museum Amsterdam, een samenwerkingsverband van hedendaagse kunstinstellingen tijdens de duur van de Amsterdam Art Fair met het oog op publiekswerving. Ook nam SMBA met de op dat moment lopende programmering deel aan de Atelierroute Jordaan. Verder had SMBA een stand op de Uitmarkt en deed het mee aan de Museumnacht (met een performance door Stainberg/Segarra).

P&O

Speciaal met het oog op het omvangrijke project van Chris Evans werd in het voorjaar een projectmedewerker in deeltijd aangetrokken. Gezien het aantal activiteiten van SMBA zal deze projectmedewerker, voor zover het budget het toelaat, ook in 2007 aanblijven. SMBA heeft drie vaste medewerkers die in totaal circa 2,15 FTE volmaken. Daarnaast waren twee vrijwilligers op ambulante basis werkzaam, een invalkracht op uitzendbasis en twee stagiaires.

**Stedelijk Museum
Bureau Amsterdam
Activiteiten-
overzicht**

**Tentoonstellingen
in SMBA**

'Roma Pas – Here
in China'
22.01.2006 - 12.03.2006

'Hala Elkoussy
- Peripheral (and
other stories)'
02.04.2006 - 14.05.2006

'Chris Evans –
Militant Bourgeois: An
Existentialist Retreat'
26.05.2006 - 02.07.2006
(reizend)

'We All Laughed at
Christopher Columbus'
(groepstentoonstelling
/ gastcuratoren)
16.07.2006 - 03.09.2006
(reizend)

'Lucy Stein – schilderijen
en tekeningen',
'Anat Stainberg &
Norberto Llopis Segarra
- Now or Never'
24.09.2006 - 05.11.2006

'Guido van der Werve
- The Clouds Are More
Beautiful From Above'
19.11.2006 - 07.01.2007

**Tentoonstellingen
op locatie**

'We All Laughed
at Christopher
Columbus' (Platform
Garanti, Istanbul)
24.09.2006 - 21.10.2006

'Chris Evans
– Militant Bourgeois: An
Existentialist Retreat'
(in Westpoort)
28.09.2006 - 15.12.2006

Speciale projecten

Postivism
(kunstopdrachten
videoschermen 11)

Mei:
Rafael Rozendaal –
Muchbetterthanthis

September:
Joris Lindhout / Hayder
Cakal - High & Low

Oktober:
Pantelis Makkas -
Man about Crowd
BijlmAIR

Februari – mei:
Thomas Adolf

Juni – september:
Jetske de Boer
Zuidas residentie

Oktober 2006 –
maart 2007:
Nina Fischer /
Maroan el Sani

Evenementen
(chronologisch)

25.01.2006
Right About Now:
Documentary Evidence.
Aula. I.s.m. W139, UvA,
Stedelijk Museum.
Met: Sophie Berrebi
(FR/NL), Vit Havranek
(CZ), Kitty Zijlmans (NL)

01.03.2006
Right About Now: *Body*.
Aula. I.s.m. W139, UvA,
Stedelijk Museum.
Met: Maaïke Bleeker
(NL), Deborah
Cherry (UK)

29.03.2006
Right About Now:
Money. Aula. I.s.m.
W139, UvA, Stedelijk
Museum.

Met: Marc Spiegler
(USA), Olav Velthuis (NL)

19.04.2006
Right About Now:
Curating. Aula.

I.s.m. W139, UvA,
Stedelijk Museum.
Met: Beatrice von
Bismarck (DE),
Jennifer Allen (USA)

03.05.2006
Close Connections
(debat). SMBA. I.s.m.
Ellen de Bruijne Projects
Met: Igor Dobricic (YU),
Hala Elkoussy (Eg.),
Eugene Tan (Sin.) en
Suzanne van de Ven (NL)

04.05.2006
Close Connections
(videovertoningen).
SMCS op 11.
Presentaties door
Judith Angel (Hon.),
Edwin Ramoran (USA),
Chaos Y. Chen (Chin.),
Jelle Bouwhuis (NL)

10.05.2006
Right About Now:
Remodernism. Aula.
I.s.m. W139, UvA,
Stedelijk Museum.
Met: Daniel Birnbaum
(SE), Margriet
Schavemaker (NL),
Camiel van Winkel (NL)

25.05.2006
Performance door
Jeremiah Day als
onderdeel van 'We All
Laughed at Christopher
Columbus'. SMBA.

07.06.2006
Right About Now:
Engagement. Aula.
I.s.m. W139, UvA,
Stedelijk Museum.
Met: Hal Foster (USA),
Jeroen Boomgaard (NL)

20.07.2006
*Permanence of
Revolution*. SMCS op 11.
Discussie tussen
Jeremiah Day en Florian
Wüst en filmvertoning

'November' van Hito
Steyerl. In het kader
van 'We All Laughed at
Christopher Columbus'.

17.10.2006
Kunstenaaarspresentaties.
SMBA.
Met Norman Klein (USA),
Hala Elkoussy (Eg.),
Delphine Bedel (FR/NL),
Pantelis Makkas (GR),
Fischer/El Sani (D).

18.10.2006
Martine Stig & Vanessa
van Dam: '*Mr. Wood*'
(boekpresentatie).
SMBA.
Met introductie
door Hripsimé
Visser en lezing door
Norman Klein.

04.11.2006
MuseumNacht:
slotperformance *Now
or Never*. SMBA.

16.12.2006
*Forms of Refusal -
Archiving Disappearance:
the archive*
(minisymposium).
SMCS op 11. I.s.m.
Van Abbemuseum.
Met: Bob Nickas (USA),
Andreas Gedin (Zwe),
Hinrich Sachs (CH)
en Krist Gruijthuisen
(organisator)

Overige evenementen
02.05.2006 - 07.05.2006
Tijdelijk Museum
Amsterdam (tijdens
Amsterdam Art Fair)

03.06.2006 - 05.06.2006
Atelierroute Jordaan

SMBA Nieuwsbrief

Aantal gepubliceerde
Nieuwsbrieven
(NL/EN): 6
Auteurs:

Jelle Bouwhuis
Clare Davies
Alex Farquaharson
Maaïke Gouwenberg
Krist Gruijthuisen
Douglas Heingartner
Xander Karskens
Neil Mulholland
November Paynter

Personeel

Jelle Bouwhuis
Curator

Jan Meijer
*Office manager /
Receptionist*

Marijke Botter
Receptionist

Johan Ondra
Invalkracht

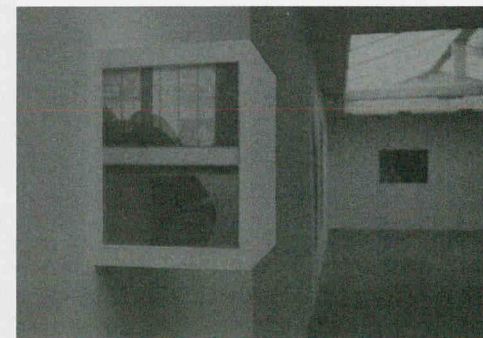
Jan Kappers
Projectmedewerker

Marie Bromander
Vrijwilliger

Christina Küster
Vrijwilliger

Soukaïna Hamdach
*Stagiaire, ROC
Amsterdam*

Nina Bosch
*Stagiaire, Universiteit
van Amsterdam*



Zaalopname 'Roma Pas
– Here in China'

| | |
|-----|---|
| 1 | Voorwoord |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw |
| 81 | Marketing & Communicatie 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief |
| | 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs |
| | 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam 110 Tentoonstellingen 113 Projecten |
| | 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie |
| | 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening |
| 163 | Bezoekcijfers |
| 167 | English Summary |
| 201 | Colofon |

Verzelfstandiging Stedelijk Museum

De verzelfstandiging heeft tot gevolg dat het Stedelijk Museum vanaf 1 januari 2006 niet langer een gemeentelijke dienst is. Het museum wordt als Stichting Stedelijk Museum Amsterdam een zelfstandige organisatie die voor haar activiteiten subsidie ontvangt van de Gemeente Amsterdam. De collectie blijft echter eigendom van de gemeente, de Stichting Stedelijk Museum blijft deze collectie voor de gemeente beheren, onderhouden, tentoonstellen en uitbreiden. Ook het gebouw aan het Museumplein blijft eigendom van de gemeente, de Stichting Stedelijk Museum draagt zorg voor het onderhoud en de exploitatie.

Door de verzelfstandiging verwacht het Stedelijk Museum flexibeler te kunnen opereren met een meerjarenbegroting en een planning die meer vrijheid van handelen geeft dan voorheen als gemeentelijke dienst mogelijk was. Het biedt bijvoorbeeld meer mogelijkheden om als culturele onderneming initiatieven te ontwikkelen waarmee inkomsten zijn te genereren.

Het museum heeft een nieuwe CAO afgesloten die het in de toekomst mogelijk maakt om vooral de publieksfunctie te verbeteren.

Herijking organisatiestructuur

In 2006 heeft er een herschikking van de organisatiestructuur plaats gevonden. Deze herschikking was bedoeld en er op gericht om planning, controle en projectmatig werken volgens de regels van de kunst, naast effectief leidinggeven en goed communiceren te realiseren.

Echter, alleen een structuurverandering op zich is daartoe niet voldoende. Daar is mede een cultuurverandering voor nodig. Een cultuurverandering kost echter veel meer tijd.

De herijking heeft geleid tot het wijzigen van de structuur. De organisatie bestaat uit een éénhoofdige directie, met drie lijnsectoren en drie staffuncties. De lijnsectoren zijn: Collecties & Presentaties, Marketing & Communicatie en Bedrijfsvoering. De staffuncties zijn: Control, Directiesecretariaat en P&O.

De sector Museale Zaken is omgevormd tot de sector Collecties & Presentaties en is onder leiding komen te staan van een manager. De directeur is primair verantwoordelijk voor de artistieke en wetenschappelijke aansturing, de manager Collecties & Presentaties voor de coördinatie en uitvoering van de werkzaamheden op dit gebied. De sector kent vier hoofdafdelingen, te weten: Collecties, Presentaties, Restauraties en Art Handling. Tevens zijn het projectbureau en projectsecretariaat in deze sector ondergebracht.

a. Met inachtneming en instandhouding van de onderscheiden vakbekwaamheid, zijn de restauratoren samengebracht in de afdeling Restauraties. De afdeling papierrestauratie heeft een belangrijke personele verandering doorgemaakt met het vertrek van André van Oort, die ruim 34 jaar op zeer verdienstelijke wijze voor het Stedelijk werkzaam is geweest. Zijn plaats is ingenomen door Monica Marchesi. Ook is een nieuwe functie gecreëerd, namelijk die van coördi-

nerend restaurator Toegepaste Kunst en Vormgeving, ingevuld door Netta Krumperman.

b. Het (wetenschappelijke) beheer van de collecties inclusief registratie, documentatie, onderzoek en publicatie is ondergebracht in de afdeling Collecties. Een afdeling die is gevormd uit de voormalige afdeling Documentatie & Onderzoek, de afdeling Kunstinventaris (inclusief fotografie), de bibliotheek en de collectiebeherende conservatoren met de disciplines Schilderijen & Beelden, Toegepaste Kunst & Vormgeving en Prenten, Tekeningen & Fotografie.

Voor Collectieregistratie, Documentatie & Onderzoek, Bibliotheek en Fotografie was 2006 een belangrijk jaar. Op 1 mei, de datum waarop het hoofd Collectieregistratie, Marijke Knies, met pensioen ging, werd een reorganisatie doorgevoerd waarbij de afdelingen onder leiding van Jan van Adrichem kwamen te staan, die direct leiding geeft aan de afdeling Documentatie & Onderzoek. Daarnaast is de nieuwe functie van teamleider informaticentrum in het leven geroepen, vervuld door Michiel Nijhoff. Hij valt onder het hoofd Collecties, maar stuurt de afdelingen Collectieregistratie, Bibliotheek en Fotoafdeling aan. Bij Collectieregistratie trad Saskia Stokhof als coördinator aan, een rol die bij de Bibliotheek door Willem van Beek wordt vervuld. De coördinatie bij de fotografen heeft Rob Versluys.

Bij de Bibliotheek verhuisde Saskia Stokhof naar Collectieregistratie en

maakte Joke Boedels gebruik van de *57+ regeling*. Bibliotheekmedewerkster Barbara Nijland kwam op 19 juni te overlijden. Bij Documentatie & Onderzoek ging Piet van Orsouw meer uren voor de afdeling werken, terwijl Albert Verschuieren aan de afdeling werd toegevoegd. De afdeling Collectieregistratie kreeg versterking van Kick Splinter, Bart Koekoek en Saar Groeneveld.

c. Om een eenduidige, zorgvuldige omgang met de collectie te bewerkstelligen met betrekking tot ondermeer opslag, transport, verpakking, tentoonstellingsbouw en bruikleenverkeer is de nieuwe afdeling Art Handling gecreëerd. Daartoe zijn de afdelingen transport, emballage, audiovisueel en tentoonstellingsopbouw van de sector Bedrijfsvoering overgeheveld naar de afdeling Art Handling binnen de sector Collecties & Presentaties. Tevens zijn alle depotmedewerkers en de coördinator bruikleenverkeer bij de afdeling Art Handling ondergebracht. De afdeling zal zich tevens sterk richten op preventieve conservering van de collectie.

De afdeling Presentaties bestaat uit drie curatoren die zich primair bezighouden met het maken van tentoonstellingen.

d. Er is een projectmanagementbureau gevormd van waaruit alle projecten worden geleid, begeleid, gecoördineerd en geëvalueerd volgens de spelregels van de projectorganisatie.

De sector Marketing & Communicatie functioneert als intermediair tussen de diverse publieksgroepen en het

museum. Alle activiteiten gericht op publiek en publieksgroepen worden hier samengebracht. De gedifferentieerde samenstelling van de sector zorgt voor de specifieke benadering van/en aandacht voor de diverse segmenten in de markt, pers & public relations, marketing, fondsenwerving, educatie en specifieke commerciële activiteiten zoals, evenementen en merchandising. Allemaal specifieke vakbekwaamheden, samengebracht in deze sector met een intermediaire functie. Een sector die ook met het oog op de verzelfstandiging een belangrijke functie inneemt als het gaat om de uitbouw van de publieksfunctie en het verruimen van de noodzakelijke financiële armslag.

Door een herschikking van een aantal functies en afdelingen is de sector Bedrijfsvoering ontstaan. Deze bestaat uit Commerciële dienstverlening, waaronder de winkel en in de toekomst de horeca, Financiën, Bedrijfsbeveiliging, Automatisering, Technische dienst en Verzorgingsdienst.

De controlfunctie is in de bedrijfsvoering losgekoppeld van de uitvoering, anders controleert men zichzelf en dat is niet wenselijk. Deze staffunctionaris rapporteert rechtstreeks aan de directeur. De controller houdt toezicht op en adviseert over processen en procedures zoals primair beschreven en weergegeven in de administratieve organisatie.

Het centrale secretariaat is gesplitst. Secretariële ondersteuning is aan de sectormanagers toebedeeld. Als staf-functie is een Directiesecretariaat

gevormd door de directiesecretaris, een directiesecretaresse en een secretaresse/indicateur voor de correspondentie.

De overlegstructuur

Het doel van overleg binnen het Stedelijk is het uitwisselen van standpunten, werktechnische en praktische informatie, op basis waarvan beslissingen kunnen worden genomen. Het kunnen beschikken over alle relevante informatie is daarbij van essentieel belang. Het vervolgens toetsen van genomen beslissingen bij diegenen die daarmee moeten werken of daaraan uitvoering moeten geven, maakt deel uit van een goede overlegstructuur. Wisselwerking tussen beleid en uitvoering.

Bij het samenstellen van de structuur werd uitgegaan van het zogenaamde linking-pin-systeem, dit systeem veronderstelt dat overlegvormen elkaar telkens overlappen van laag tot hoog. Individuele afstemming vindt plaats middels functioneringsgesprekken en de basis van het groepsgewijze overleg wordt gevormd door het werkoverleg, met daarop volgend een vertegenwoordigend overleg. Dit systeem op zich staat borg voor een effectieve communicatie en informatievoorziening, waaraan iedereen ook deelneemt. De manier van werken en samenwerken, het werk op zich en de omstandigheden waaronder zijn vaste onderwerpen van gesprek.

Werkgelegenheidsproject

Het Stedelijk Museum biedt in samenwerking met DWI een stagetraject aan voor bepaalde doelgroepen waarbij leren en werken gecombineerd wordt.

In een periode van minimaal zes maanden worden deelnemers aangepast en omgeschoold voor een reguliere volwaardige baan in de beveiligingsbranche. Het Stedelijk Museum heeft jarenlang ervaring met het opleiden van stagiaires in de beveiliging en vindt dit belangrijk.

Er is gekozen voor het actief begeleiden van doelgroepen die (langere tijd) uit het arbeidsproces zijn geweest. De gedachtegang hierachter is het maatschappelijke plichtsbesef om jongeren en andere (langdurige) werklozen, een kans te geven om werkervaring op te doen. De gedachte is het creëren van een situatie waarvoor het voor beide partijen een winsituatie is. Voor de stagiaires is het een mogelijkheid praktijkervaring op te doen op het gebied van beveiliging van gebouwen en eigendommen. Voorwaarde is wel dat de deelnemer zelf zich optimaal inzet om zijn eigen ontwikkelingsproces te bevorderen. Een proactieve houding van deelnemers is daarbij van groot belang.

Voor het Stedelijk Museum is het gunstig voor het verkrijgen van extra ondersteuning in het beveiligingsproces. Tevens is het voordeel van deze stage-trajecten dat de kennis van het eigen beveiligingspersoneel op deze wijze op peil gehouden wordt en dat de functies van een aantal beveiligingsmedewerkers van het Stedelijk Museum verrijkt wordt met coachingsaspecten. In 2006 heeft het Stedelijk Museum vijftien stageplekken in de beveiliging opgevuld. Ruim twaalf stagiaires zijn inmiddels met een diploma op zak uitgestroomd naar een reguliere beveiligingsbaan.

Functietyperings- en waarderingstraject

Als gevolg van de verzelfstandiging van het Stedelijk Museum per 1 januari 2006 is gekozen voor een 'nieuw' functie-waarderingsstelsel. Met nieuw wordt bedoeld, een geheel nieuw systeem voor het Stedelijk Museum.

Voortvloeiende uit de CAO van de Stichting Stedelijk Museum wordt gewerkt met het systeem ORBA. Dit systeem wordt toegepast in veel bedrijfstakken, onder meer bij veel Nederlandse musea. Het behoort tot de vier grootste functie-waarderingsstelsels van Nederland. Ook de vereniging van Rijksgesubsidieerde Musea werkt met ORBA. Het feit dat deze methodiek veel wordt toegepast in de museum-wereld, zorgt ervoor dat er beter wordt aangesloten bij functieweging zoals dat ook gebeurt bij andere musea en collega-instellingen.

De functies zijn omschreven door P&O met behulp van AAVN en in samenwerking met de sectorhoofden binnen het Stedelijk Museum. In overleg met de sectorhoofden werd op basis van het beschikbare materiaal (informatie van leidinggevenden en medewerkers, typeringen volgens de 'oude' MRF-methode en relevant vergelijkingsmateriaal van andere musea) de typeringen opgesteld. Daarna zijn de functies ingedeeld door de indelingscommissie bestaande uit het hoofd P&O en de sectorhoofden. De indeling van functies is tot stand gekomen door het vergelijken van de zwaarte van de functies met de VRM-referentiefuncties.

Mede door de komst van een aantal nieuwe leidinggevenden is er in de loop van 2006 vertraging opgetreden in het functiebeschrijvings- en waar-deringstraject. Inmiddels zijn de inde-lingresultaten bekend gemaakt aan de medewerkers.

Functionerings- en beoordelingsgesprekken

In 2006 is er door de leidinggevenden een start gemaakt om functioneringsge-sprekken met medewerkers te voeren. In de loop van 2007 zal dit onderwerp verder uitgebouwd en geprofessio-naliseerd worden. Daarnaast zullen medewerkers in de toekomst jaarlijks beoordeeld worden op basis van een beoordelingssysteem. Dit beoordeling-systeem, dat in 2007 ontwikkeld wordt, zal gebaseerd worden op de compe-tenties, die voor de functie zijn vereist. Daarnaast kunnen ook individuele afspraken tussen de leidinggevende en de medewerker onderdeel uitmaken van de beoordeling. De doorgroei in een sa-larisschaal wordt met de komst van het nieuwe beoordelingsstelsel afhankelijk van de prestaties van de medewerker.

CAO

Zoals in het vorige jaarverslag al werd gememoreerd sprak op 27 januari 2006 een meerderheid van het personeel zich uit voor de nieuwe CAO waarmee een belangrijke stap richting verzelfstan-diging werd gezet. De CAO heeft een looptijd van één jaar en loopt op 1 januari 2007 af. Bij het schrijven van dit jaar-verslag zijn de voorbereidingen voor de onderhandelingen van een nieuwe CAO 2007 in volle gang.

De CAO omvatte een aantal taakstel-lende onderwerpen, die thans worden geïmplementeerd of ontwikkeld, zoals:

- functiewaardering (inmiddels ingevoerd)
- beoordelingssystematiek ontwikkelen aan de hand van competentieprofielen (door de afdeling P&O is een begin gemaakt tot de ontwikkeling van een dergelijk beoordelingssysteem)
- persoonlijke ontwikkelingsplannen (pop)

Opbouw personeelsbestand

Het personeelsbestand van de Stichting Stedelijk Museum Amsterdam was in 2006 opgebouwd uit vaste medewer-kers (met een contract voor onbepaalde of bepaalde tijd), pantar-medewerkers (voorheen quado-medewerkers), mede-werkers via het werkgelegenheidspro-ject, uitzendkrachten en freelancers.

Het gemiddeld aantal personeelsleden op fulltime basis bedroeg 148,6 (exclu-sief Pantar medewerkers). Mede door de *57+ regeling* is het aantal vaste medewerkers gedaald tot 179, het aantal pantar-medewerkers is vrijwel stabiel gebleven en was in december 27. In 2006 waren er voor bepaalde functies freelance medewerkers actief voor het Stedelijk Museum, onder andere op de posten hoofd bedrijfsvoering, controller en bouwcoördinator.

Voor het gehele personeelsbestand is het percentage mannen en vrouwen gelijk, elk 50%. Wanneer er alleen geke-ken wordt naar de vaste medewerkers, dus zonder de pantar-medewerkers en uitzendkrachten mee te tellen, is het percentage vrouwen groter dan het

percentage mannen, respectievelijk 52% en 48%.

Ondanks de *57+ regeling* zijn medewer-kers in de leeftijd tussen 50 en 59 nog steeds in de meerderheid: in december waren er 68 medewerkers in deze leef-tijdscategorie en 10 medewerkers waren boven de 60. Hier staat tegenover dat er wel meer medewerkers in de leeftijd tussen 20 en 39 bij zijn gekomen, er waren in januari 53 medewerkers in deze leeftijd, in december waren dat er 64. In de leeftijdscategorie tussen de 40 en 49 jaar waren weinig verschuivingen. In ja-nuari waren er 35 medewerkers in deze leeftijdscategorie, in december 37.

In- en uitstroom

Een grote groep medewerkers verliet het museum in het kader van de *57+ rege-ling*. Naast deze 18 medewerkers, verlie-ten ook 18 anderen het museum. Hetzij in verband met pensionering, hetzij door ontslag (op eigen verzoek). In 2006 heeft het museum 24 nieuwe medewerkers verwelkomd, waaronder één pantar-me-dewerker. In totaal hebben in 2006 15 stagiaires in het museum werkervaring opgedaan, twee van hen zijn een jaar ge-bleven. Zij liepen stage in het kader van de Masteropleiding Museumconservator.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim was in 2006 inclusief langdurig verzuim 4,9% en zonder lang-durig verzuim 4,3%. Dit is een verbe-tering ten opzichte van 2005, toen het verzuim nog net boven de 6% eindigde. Het landelijk gemiddelde in 2006 is nog niet bekend, waardoor we ons verzuim-cijfer daar niet mee kunnen vergelijken.

Een goede begeleiding door leiding-gevenden en de bedrijfsarts, een tijdige bespreking in het Sociaal Medisch Team, en een voortschrijdend inzicht bij medewerkers dat een te hoog ziektever-zuim niet goed is voor henzelf en voor het museum, hebben zeer zeker aan het lage ziekteverzuim bijgedragen. In overeenstemming met de situatie in de rest van Nederland, is het ziektever-zuim onder vrouwelijke medewerkers (iets) hoger dan onder mannelijke mede-werkers, namelijk respectievelijk 5,01% en 4,78%. Inmiddels is het ziekteverzuimregle-ment aangepast aan de nieuwe wet- en regelgeving. Dit zal onder de aandacht van leidinggevenden en medewerkers gebracht worden, zodat het voor ieder-een een punt van aandacht blijft.

Handboek

De afdeling P&O is in 2006 begonnen het bestaande, maar verouderde handboek P&O te herschrijven. In het handboek staan de reglementen, procedures en regelingen beschreven die binnen de Stichting op het gebied van P&O voorko-men, variërend van het proces van wer-ving en selectie, ziekteverzuim tot primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. De inhoud van het handboek is een nadere uitwerking van de CAO van de Stichting. Als het handboek klaar is, zal het ter goedkeuring voorgelegd worden aan het MT en de OR, Uiteindelijk zal het hand-boek op intranet geplaatst worden, zodat voor alle medewerkers duidelijk is wat er van hen en van P&O verwacht wordt.

Klachtencommissie en vertrouwenspersoon

Na de pensionering van één van de vertrouwenspersonen, was het nodig een nieuwe vertrouwenspersoon aan te stellen. De directie heeft één van de medewerkers van het museum gevraagd deze positie te vervullen, waartoe zij bereid was.

Gedurende het proces van zoeken naar een geschikte vertrouwenspersoon bleek dat ook de klachtencommissie de gevolgen van ontslag en pensionering had ondervonden, slechts één van de drie leden van de commissie was nog bij het museum in dienst. Omdat een klachtencommissie van groot belang is in een organisatie, is de directie vervolgens ook op zoek gegaan naar medewerkers die zitting willen nemen in de klachtencommissie. Medewerkers van het museum kunnen nu weer terecht bij een vertrouwenspersoon en de klachtencommissie met problemen en klachten op het gebied van seksuele intimidatie, agressie, discriminatie of ander ongewenst gedrag van collega's of leidinggevenden.

Een klachtenreglement over zowel de vertrouwenspersoon als de klachtencommissie bleek niet meer voorhanden te zijn, maar is inmiddels ook weer beschikbaar. De tekst zal, na goedkeuring door MT en OR op intranet geplaatst worden, zodat het voor alle medewerkers toegankelijk is.

Opleidingsplan

In de eerste eigen CAO van het verzelfstandigde museum staat dat 2% van de salarisbegroting besteed zal worden aan

opleiding van medewerkers. Dit betreft, volgens de CAO, zowel bedrijfsopleidingen als opleidingen in het kader van een Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP). Dit budget is in 2006 niet geheel gebruikt, maar voor 2007 is er wederom budget voor opleidingen voor medewerkers.

Eind 2006 is begonnen met het inventariseren van de opleidingswensen via de afdelingshoofden, waarna gekeken is of alle wensen binnen het budget passen. Er is evenwel een discrepantie tussen de wensen en de (financiële) mogelijkheden, waardoor er door de sectorhoofden kritisch bekeken wordt welke opleidingen prioriteit hebben in 2007 en welke nog tot 2008 kunnen wachten.

Er zijn nog geen 'POP-gesprekken' met de medewerkers gevoerd naar aanleiding van hun opleidingswensen. Uiteindelijk is dit wel – mede op grond van de CAO-bepalingen – het doel en moet er voor elke medewerker een 'meerjarigenplan' ontwikkeld worden, waarin de opleidings- en loopbaanwensen worden beschreven.

Keuzemodel arbeidsvoorwaarden 2006

Bij de overgang van de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam naar de CAO van de Stichting Stedelijk Museum Amsterdam heeft de Stichting een keuzemodel arbeidsvoorwaarden (cafetariamodel) ontwikkeld in overleg met de Ondernemingsraad.

In het eerste jaar van de verzelfstandiging hadden de medewerkers de mogelijkheid om vakantie-uren bij te kopen of

te verkopen voor geld en de mogelijkheid op jaarbasis maximaal 32 uur extra vakantieverlof op te bouwen. Daarnaast had men ook de mogelijkheid de arbeidsvoorwaarden in te zetten voor een fiscaal aantrekkelijke voorziening, namelijk het fietsproject. Het fiscale voordeel zit in het feit dat een fiets aangeschaft kan worden tegen inlevering van een deel van het brutosalaris, de bruto-eindejaarsuitkering of een deel van het brutovakantiegeld. Bovendien kan ook dankzij het cafetariamodel de brutotegenwaarde van vakantie-uren worden ingezet voor het fietsproject.

Ondernemingsraad

De nieuwe Ondernemingsraad (OR), bijna geheel bestaand uit nieuwe leden waarvan vier met weinig tot geen OR-ervaring, moest zich allereerst inwerken. Een intensieve cursus en de praktijk hebben hieraan bijgedragen. In 2006 stonden er voor de Stichting en dus ook voor de Ondernemingsraad een aantal belangrijke zaken op de agenda. De ORBA functietypering en -waarderingsystematiek en de CAO 2007 waren belangrijke items. Ook nieuwbouw, depot en museum kwamen regelmatig aan bod en eisten veel tijd en aandacht. De OR was weliswaar geen onderhandelingspartner in deze besprekingen, maar kreeg wel het verzoek mee te denken en eventueel zaken aan te dragen.

OR-samenstelling

Ron Volmer
Voorzitter
Rik Staphorsius
Vice-voorzitter
Monique Splinter
Secretaris
Mustafa Acikgöz
2° secretaris
Linda Dielen
Sergei Menshov
(heeft per 1 november 2006 de Ondernemingsraad verlaten)
Hannie Wolkers

Fieke Werner maakte in 2006 de notulen en verslagen voor de OR- en de Overlegvergadering.

Vergaderfrequentie

De reguliere OR-vergaderingen vonden elke maand plaats. De overlegvergadering vond elke twee maanden plaats.

ARBO-commissie

De commissie had in het verslagjaar de volgende samenstelling:

Huib Meijjer
Hoofd P&O, voorzitter
Rob Schoelitsz
Technisch adviseur en secretaris
Rik Staphorsius
OR lid
Hannie Wolkers, vervangen door Linda Dielen
OR lid
Matheus Pranger
Hoofd facilitaire zaken (tot mei 2006)
Geert Schreurs
Hoofd BBV
Feroza Verberne
Hoofd Art Handling
Ron van Velzen
Hoofd TD
Geurt Imanse
Hoofd Collecties
Gert Lanjouw
Bedrijfsarts Prevent ARBO dienst

In 2006 hebben de volgende leden de commissie verlaten:
Matheus Pranger (mei 2006, andere betrekking)
Hannie Wolkers

De commissie is achtmaal bijeengewees. De volgende punten kwamen aan de orde:
Definitief ontwerp Paulus Potterstraat ARBO Check.
Er zijn diverse cursussen gegeven – tillen, vorkheftruck, hoogwerker – ter bevordering van veiligheid op de werkplek.
RI&E (Risico-analyse) Centraal Buiten Depot en Badhoevedorp uitgevoerd.

Planning voor 2006-2007:
Noodverlichting CBD is uitgevoerd in 2006
Controle uitgevoerd RI&E van SMCS, Deccaweg 26, Depot CBD&Dok.

De verslagen 2006 liggen ter inzage bij de ARBO secretaris

Nevenactiviteiten Personeel

Jan van Adrichem

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Lid Raad van Adviseurs, Vereniging Rembrandt
- Lid Museumcommissie Centraal Museum Utrecht
- Lid Internationale Beeldencommissie Rotterdam
- Lid bestuur Jan van Eyck Academie Maastricht
- Lid Amsterdamse Kunstraad
- Lid sectie Moderne Kunst van de Onderzoeksschool Kunstgeschiedenis
- Lid stuurgroep van de Stichting Behoud Moderne Kunst
- Lid verschillende ad hoc commissies van de Mondriaan Stichting

Publicaties:

- 'Het kubisme en Schelfhout 1911-1913', in tent. cat. *Lodewijk Schelfhout en tijdgenoten De komst van het kubisme in Nederland*, Kortenhoef (Oude Kerkje) 2006, pp. 6-19.
- 'Henry Moore's Rotterdamse *Wall Relief* en zijn Nederlandse context', in tent. cat. *Henry Moore. Sculptuur en architectuur*, Rotterdam (Kunsthall) 2006, pp. 116-132.
- 'Picasso, Klee, Miró en de moderne kunst in Nederland, 1946-1958', in *De Witte Raaf*, (2006) 122, pp. 21, 23.
- 'The collecting and critical reception of Cézanne in Holland, 1895-1920', in *The Burlington Magazine*, 148 (2006)

1242, pp. 595-604.

Overige:

- Begeleiding promotieonderzoek aan de Universiteit Utrecht
- Medeorganisatie symposium (in samenwerking met de Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit van Amsterdam, Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie, Den Haag, en Gemeentemuseum, Den Haag), d.d. 16 juni 2006, ter viering van de verlening van een eredoctoraat d.d. 9 januari 2006 aan Joop Joosten bij de Universiteit van Amsterdam

Ankie van den Berg

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Bestuurslid van de Nederlandse Registrars Groep (NRG), onderdeel van de NMV. De NRG valt onder de sectie collectie van de Nederlandse Museum Vereniging (NMV).

Joosje van Bennekom

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Nationale Werkgroep Collectie Nood Plan

Elisabeth Bracht

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Begeleidingscommissie opleiding restauratoren, Stichting Restauratie Atelier Limburg

Marjan Boot

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Lid werkgroep universitaire master-opleiding *MA-museumconservator*, een samenwerkingsverband van de Vrije Universiteit, de Universiteit van Amsterdam, vijf grote Amsterdamse musea en het Centraal Museum in Utrecht
- Specialist / plaatsvervangend lid werkgroep subcommissie vormgeving Fonds BKVB

Lezingen:

- Manchester Art Gallery, Museum of Modern Art, New York, Musée des Arts Décoratifs, Parijs: drie verschillende musea met een nieuwe opstelling kunstnijverheid/vormgeving
- Studiedag 'Sprekend in vorm', georganiseerd door Culturele Biografie Vlaanderen vzw en de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel 9 november 2006
- Moderator van The classroom with: Grayson Perry, georganiseerd door Lectoraat Kunst en Publieke Ruimte / The Professorship for Art and Public Space, Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam, 30 november 2006

Jelle Bouwhuis

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Lid bestuur Expodium kunstruimte, Utrecht
- Lid Adviescommissie Beeldende Kunst,

gemeente Utrecht (vanaf december 2006)

- Lid ad-hoc Adviescommissie Tijdschriften, Mondriaan Stichting

Jury's e.d.:

- Impakt Festival 2006, jury viewer 'Panorama'

Publicaties:

- 'From Zadkine to Santa Claus. A guide to the Rotterdam International Sculpture Collection', in *From Zadkine to McCarthy*, Rotterdam (CBK/IBC/Donner), 2006, p.16-35 (NL/EN).
- 'Hysterical Painting', *HTV de IJsborg*, nr. 63, mei 2006 (gewijzigde herdruk in *Stedelijk Museum Bulletin* nr. 4/5, 2006, NL/EN).
- 'Jill Magid – Evidence Locker', audio essay, *Aspect Magazine*, nr. 7, April 2006 (dvd).
- Drie Colums, *Lucas X*, jaargang 2006
- '1996-2006, Veranderingen / Changes', in: *Radiant 30 jaar Ra / 30 years Ra*, Amsterdam (Galerie Ra) 2006, pp. 158-188.

Overige:

- Lid debatpanel 'Hoge, lage en nieuwe kunst', Tumult, Utrecht, 14 december 2006.
- Lid debatpanel 'Goed gezien', De Brakke Grond, Amsterdam, 19 november 2006

Kunstenarsgesprekken:

- 'De Kas', CBK Utrecht, met Reinier Legendijk (8 oktober) en Anna van Suchtelen (19 november)
- *Right About Now. Art and theory in the 90s*,

10 mei 2006 (moderator).

- Rondetafeldebat met Linda-Maria Birbeck, Robbie Cornelissen, Yvonne Lacet, Roland Sohler, Walter Simon, 'Het Gebouw', Leidsche Rijn, 8 januari 2006.

Carolien Glazenburg

Jury's e.d.:

- Jurylid Theater Affiche Prijs 2006
- Jurylid Culturele Affichewedstrijd voor Vlaanderen 2006

Suzanna Héman

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Secretaris van het bestuur van de Stichting Lucebertiana
- Extern deskundige bij de AKI in Enschede

Martijn van Nieuwenhuyzen

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Lid Commissie Beeldende Kunst en Vormgeving Internationaal, Mondriaan Stichting, Amsterdam
- Lid ad hoc Commissie Aankopen C, Mondriaan Stichting, Amsterdam
- Lid werkgroep Sectoranalyse Beeldende Kunst, Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling DMO, Amsterdam
- Lid adviesraad, Straat van 1000 Sculpturen, Amsterdam Zuidoost

Michiël Nijhoff

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Voorzitter van de vereniging Overleg Kunsthistorische Bibliotheken Nederland

(OKBN/ARLIS NL)

- Lid van Commissie Museale Boekencollecties van de Erfgoedinspectie
- Lid van International Relations Committee van ARLIS/NA (Art Libraries Society North America)

Publicaties:

- 'Een tweedehands leven in stilte: de bibliothecaris in de film', *Informatie Professional: vakblad voor informatieverkers* 10 (2006) 11, pp. 34-38.

Lezingen:

- Voordracht Adlib Gebruikersgroep, Openluchtmuseum Arnhem, juli 2006: 'Opbergen of verbergen: Adlib als hulpmiddel bij een efficiënte informatievoorziening in musea'
- Speech On-Line conferentie Nederland: 'Image van het vak'

Overige:

- Winnaar Victorine van Schaick essayprijs 2006 met essay 'Een tweedehands leven in stilte: de bibliothecaris in de film'
- Deelnemer internationaal discussiepanel, tevens opening conferentie ARLIS/UK (Art Libraries Society United Kingdom/Ireland) augustus 2006, Newcastle-on-Tyne

Rixt Hulshoff Pol

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Adviesgroep Museumnacht Amsterdam
- Werkveldcommissie

Academie voor beeldende vorming

- Werkgroep G.R.A.S. project, educatief project VMBO leerlingen

Lezingen:

- Gastcollege studenten kunstgeschiedenis UvA.

Ingeborg de Roode

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Adviesraad Tapio Wirkkala/Rut Bryk Foundation, Helsinki

Jury's e.d.:

- Jury Woonawards, Sanoma Uitgevers
- Sanoma essaywedstrijd *Morf*, Premisela
- Jury BLVD Modeprijs, BLVD

Publicaties:

- 'Bericht van de jury Morf Essayprijsvraag II.' *Morf* 5, pp. 8-12.

Lezingen:

- Colleege 'Nederlandse tapijtvormgeving', opleiding textielrestauratie ICN Amsterdam
- 'Where have all the Italians gone? Recent Italian Design in an international perspective.' *Congres Italy and the Low Countries. Artistic relations: 50 Years of Design*, NIKI/Universiteit Utrecht

Maurice Rummens

Lezingen:

- Lezing/fronleiding 'Russian avant-garde art at the Stedelijk Museum Amsterdam (Malevich a.o.)', cursus 'Cultural Transfer', Huizinga Instituut, Universiteit van Amsterdam,

Monique Splinter

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Secretaris Vereniging Historisch Eiland Marken/Marker Museum

Rebecca Timmermans

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Nationale Werkgroep Collectie Nood Plan

Balansgroep:

klankbordgroep voor specifieke problemen bij de restauratie van moderne kunst

Gijs van Tuyl

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Sinds 1999 bestuurslid van de International Committee of ICOM for Museums and Collections of Modern Art (CIMAM)
- Sinds 2000 bijzonder hoogleraar aan de Braunschweig School of Art

Feroza Verberne

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Voting member ICOM CC
- Projectleider Nationale Werkgroep Collectie Nood Plan

Publicaties:

- Samen met René Boitelle (Van Gogh Museum): 'Nationale Projectgroep voor het opzetten van een collectie hulpverleningplan' *Cr, interdisciplinair vakblad voor conservering en restauratie*, Cr -1 2006.

Hripsimé Visser

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Bestuurslid Nederlands Fotogenootschap
- Bestuurslid Stichting Philip Mechanicus
- Redactielid Lexicon geschiedenis van de Nederlandse fotografie
- Redactielid Dutch Eyes, een nieuwe geschiedenis van de Nederlandse fotografie
- Lid adviescommissie Nederlands Fotoarchief, Nederlands Fotomuseum Rotterdam

Jury's e.d.:

- Jurylid 'Spectrum' Internationaler Preis für Fotografie der Stiftung Niedersachsen

Publicaties:

- Twee teksten (over Ed van der Elsken en over Emmy Andriess) in: Kate Bush and Mark Sladen (ed.), *In the face of History, European Photographers in the 20th Century*, London, 2006

Lezingen:

- Lezing/Interview met Rineke Dijkstra in Rudolfinum Praag (mei 2006) en Milaan (december 2006)

Sandra Weerdenburg

Bestuurs- en adviesfuncties:

- Begeleidingscommissie opleiding restauratoren, Stichting Restauratie Atelier Limburg
- Commissie 'veld' voor accreditatie Masterfase van nieuwe restauratieopleiding aan de UvA

Balansgroep:

klankbordgroep voor specifieke problemen bij de restauratie van moderne kunst

Louise Wijnberg

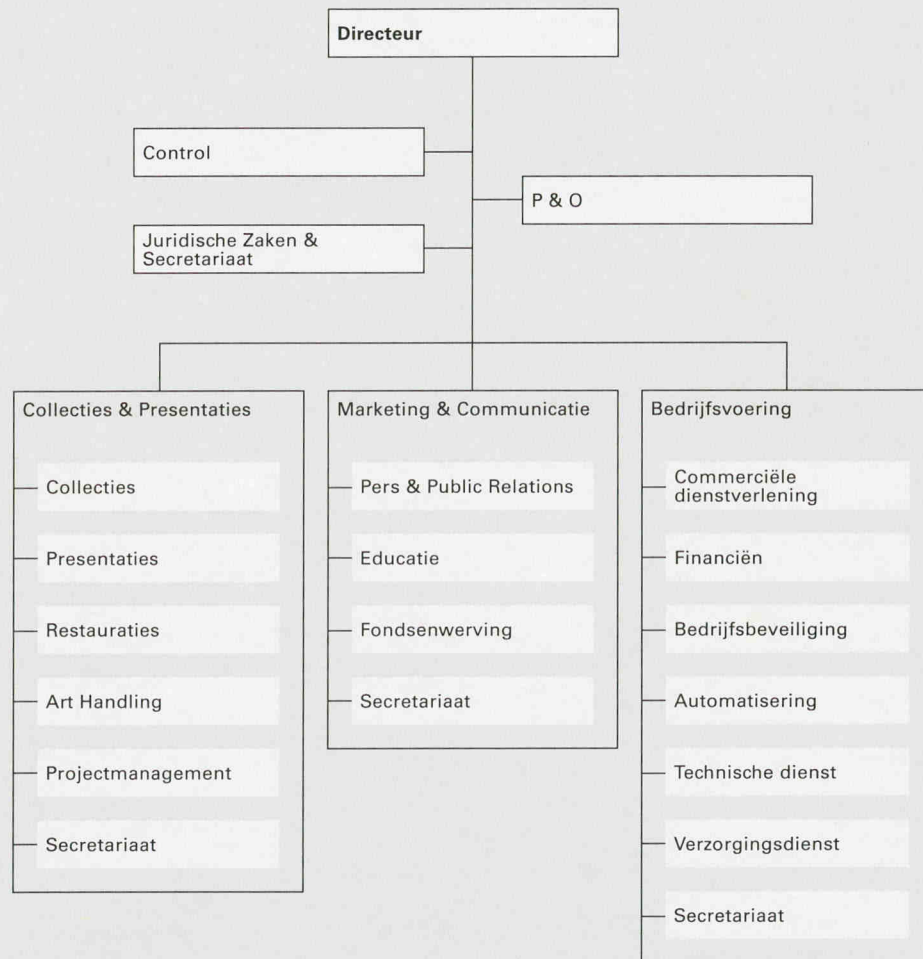
Bestuurs- en adviesfuncties:

- Begeleidingscommissie opleiding restauratoren, Stichting Restauratie Atelier Limburg
- Nationale Werkgroep Collectie Nood Plan

Lezingen:

- Examinator restauratieopleiding in Avignon: Ecole des Beaux-Arts, Restoration et Conservation
- Gastdocent UvA: lessen over 'Technologie Moderne Kunst'

Organigram Stichting Stedelijk Museum Amsterdam



**Personeelslijst
Medewerkers
Stedelijk Museum**

1 januari t/m
31 december 2006

Directie

Tuyl, G.A. van
Directeur

Sectorhoofden

Delissen, N.S.B.
*Sectorhoofd Collecties
& Presentaties*
Bronkhuizen, M.E.
*Sectorhoofd Marketing
en Communicatie*
Kuppens, N.A.T.
*Sectorhoofd
Bedrijfsvoering*
Pranger, M.
*Sectorhoofd
Bedrijfsvoering*

Art Handling

Verberne - Khurshid, F.D.
Hoofd Art Handling

Audio Visueel

Hoogeveen, G.
Teamleider AVA
Holtus, P.B.M.
Medewerker

Automatisering

Açikgöz, M.
Hoofd Automatisering
Brant, J.
Medewerker
Automatisering
Schreurs, ND
Stagiaire

Bibliotheek

Nijhoff, M.
Teamleider
Informatiecentrum
Beek, W.V. van
Medewerker
Boedels, J.S.J.
Medewerker
Hendricks, M.J.
Medewerker
Jacobs, S.M.
Medewerker
Spieker, V.N.L.
Medewerker
Vogel, C.G.J.
Medewerker
Zwart, E.A. de
Medewerker
Brakenhoff, E.

Medewerker
Erven van - Nijland, BJ
Medewerker
Veltman, D.G.
Medewerker
Brouns, B.
Projectmedewerker

Bruikleenverkeer

Berg, A.R. van den
Registrar

Bedrijfsbeveiliging

Schreurs, G.W.
Hoofd Bedrijfsbeveiliging
Anches, N.R.
Instructeur
Pijper, P.W.
Instructeur
Boer, R. de
Teamchef Beveiliging
Moore, R.
Teamchef Beveiliging
Nabizada, M.D.
Teamchef Beveiliging
Al Kadi, J.
1e Beveiliging
Anoep, M.S.
1e Beveiliging
Asruf, H
1e Beveiliging
Begenisic, M.
1e Beveiliging
Begzad, M.
1e Beveiliging
Erdem, K.
1e Beveiliging
Gepken, C.L.J.
1e Beveiliging
Ghoreshizadeh, S.M.
1e Beveiliging
Goher Zayed, M.R.
1e Beveiliging
Hajhassan, A.A.A.
1e Beveiliging
Haltman, J.F.
1e Beveiliging
Houtepen, M
1e Beveiliging
Jamaly, N.
1e Beveiliging
Karimi, A.B.
1e Beveiliging
Kruiswijk, A.
1e Beveiliging
Liaghat, A.

1e Beveiliging
Menshov, S.
1e Beveiliging
Molina, O.M.
1e Beveiliging
Nourzai, F.M.
1e Beveiliging
Ruit, E.M. van de
1e Beveiliging
Sadiq, H.J.
1e Beveiliging
Safi, J.
1e Beveiliging
Singh - Badloe, P.
1e Beveiliging
Vogel, M.R.P.
1e Beveiliging
Wetters, B.R.
1e Beveiliging
Abodi, Z. el
Beveiliging
Berg, P.A.M. van den
Beveiliging
Bloem, F.
Beveiliging
Bogaard, T.J.
Beveiliging
Borghuis, L.
Beveiliging
Bunjaku, S.
Beveiliging
Charalambides, S.
Beveiliging
Coppes, J.B.
Beveiliging
Deursen, E. van
Beveiliging
Hovius, M.
Beveiliging
Jong, A. de
Beveiliging
Mosegaard, K.B.
Beveiliging
Pas, K. wie v.d.
Beveiliging
Piroe, S
Beveiliging
Putten, J. van der
Beveiliging
Ramdas, E.S.
Beveiliging
Rijn, T. van
Beveiliging
Rijnja, L.
Beveiliging
Schakel, G.L.G.

Beveiliging
Sonneville, D. de
Beveiliging
Stevenson, M.P.
Hoofd Collecties
Tibold, A.
Beveiliging
Vries, J. de
Beveiliging
Bircan, Z.
Beveiliging in opleiding
Brown, R.S.
Beveiliging in opleiding
Eniya, A.
Beveiliging in opleiding
Fazazi, M.
Beveiliging in opleiding
Felix, D.O.G.
Beveiliging in opleiding
Seymonson, R.M.
Beveiliging in opleiding
Visser, H.W.
Beveiliging in opleiding

Bedrijfsvoering

Nunen Karioen, S.M. van
Secretaresse

**Bouwkundige &
Technische Dienst**

Coster, A.
Elektromonteur
Coesel, J.M.
Schilder
Bakker, K.
Technicus A

Bureau Amsterdam

Bouwhuis, J.J.
Curator
Meijer, J.
*Algemeen
Medewerker SMBA*
Bosch, N.W.
*Algemeen
Medewerker SMBA*
Kappers, L.J.
*Algemeen
Medewerker SMBA*
Botter, M.C.
*Medewerker
Informatiebalie*

Collecties

Adrichem, J.N.M. van
Hoofd Collecties
Imanse, G.J.
Hoofd Collecties
Hogeweg, D.
Stagiaire
Jordens, C.
*Stagiaire master
Museumconservator*
Sijberden, C.V.
*Stagiaire master
Museumconservator*
Maas, M.P.H.
Uitzendkracht onderzoek

Collectieregistratie

Knies, M.C.J.
*Hoofd
Collectieregistratie*
Stokhof, S.M.
*Coördinator
Collectieregistratie*
Voogd, W.A. de
Applicatiebeheerder
Adlib

Bakker, G
*Administratief
Coördinator
Gemeentelijk Bezit
Moderne Kunst*
Barboric, M.
Medewerker
Becic, S.
Medewerker
Besjes, E.M.E.
Medewerker
Dam, J.C.J. van
Medewerker
Groenevelt, S.
Medewerker
Koning - Strater, E. de
Medewerker
Splinter, B.
Medewerker
Kauwen, R.
Medewerker
Zweers, M.L.
Medewerker
Klerk - Biere, V.H.
Medewerker
Koekoek, B.F.M.
Medewerker

Desk/Informatiebalie

Lips, J.R.M.M.
*Coördinator
informatiebalie en
evenementen*
Felling, H.E.
Medewerker
Gimpel, A.
Medewerker
Sen, I.
Medewerker
Vermaning, H.R.
Medewerker

Conservatoren

Boot, M.

Conservator
Glazenburg, C.C.E.
Conservator
Héman, S.M.T.A.
Conservator
Mignot, D.M.M.G.
Conservator
Poot, J.A.
Conservator
Roode, I.V.H. de
Conservator
Sassen, J.H.T.M.
Conservator
Visser, T.H.C.
Conservator
Lamoen, F.M. van
Assistent Conservator
Splinter, A.M.
Assistent Conservator

Curatoren

Coelwijn, L.M.H.
Curator
Jongema, M.D.
Curator
Nieuwenhuysen,
M.D.J. van
Curator

Depot

Bemt, M.H.J. van den
Depotmedewerker
Boekel, G.C.
Depotmedewerker
Dam, M.J. van
Depotmedewerker
Jong, F.C. de
Depotmedewerker
Pramudji, H.
Depotmedewerker
Staphorsius, R.S.
Depotmedewerker

Desk/Informatiebalie

Lips, J.R.M.M.
*Coördinator
informatiebalie en
evenementen*
Felling, H.E.
Medewerker
Gimpel, A.
Medewerker
Sen, I.
Medewerker
Vermaning, H.R.
Medewerker

Wolters, J.W.
Medewerker
Ket, D.
Telefoniste

**Documentatie
en Onderzoek**

Rummens, M.J.
*Wetenschappelijk
medewerker*
Soeting, M.M.
*Wetenschappelijk
medewerker*
Verschueren, A.A.J.M.
*Assistent
wetenschappelijk
medewerker*
Orsouw, P.G.M. van
*Assistent
wetenschappelijk
medewerker*

**Educatie en
Publieksbegeleiding**

Hulshoff Pol, R.A.
*Hoofd Educatie en
Publieksbegeleiding*
Veen, H.J. van der
Medewerker
Molhoek, H.
Medewerker
Audiovisuele
Presentaties
Gastel, M.L.M. van
Projectmedewerker
Stad & Taal
Wild, K. de
Stagiaire

Emballage

Bongaarts, M.H.
Teamleider Emballage
Koops, J.
Emballleur

Evenementen

Hermelijn, F.I.
*Coördinator
Evenementen*
Schagen, A.E. van
*Coördinator
Informatiebalie en
Evenementen*

Financiën

Bakker - Kalkhoven, A.S.

Hoofd Financiën
Dielen, L.
Boekhouder
Impelen, H.M. van
Medewerker Kassier
Blankenzee - Vos, M.
medewerker
Meijer, C.W.J.J.
Medewerker F.A.
Douich, M.
Medewerker
Goudoever, M.E. van
Medewerker
Pol, A.M. van der
Medewerker
Stuurman, B.H.P.
Medewerker

Fondsenwerving

Bree, M.L.A.
Manager
Fondsenwerving

Fotografie

Versluys, R.W.P.
Coördinerend Fotograaf
Hogers, D.
Fotograaf
Balog, E.K.
Fotolaborant
Benarfa, M.M.
Medewerker
Wessels, H.G.
Medewerker Beeldbank

Internationale betrekkingen

Bertheux, M.
Medewerker
Internationale
Betrekkingen

JzS Juridische zaken

Geerlings, P.F.E.
Bedrijfsjurist-
Directiesecretaris

JzS Directiesecretariaat

Visscher, E.
Directiesecretaresse
Burg, P.P. van der
Indicateur
Bronotte, A.R.F.J.
medewerker
Steens, A.
medewerker

Vastenhoud, J.A.L.T.
Chauffeur

JzS Postkamer

Wolkers, J.C.
Beheerder Postkamer
Timpico, R.H.M.
medewerker

Magazijn

Schoolitsz, R.F.
Meewerkend
Voorman Magazijn
Beek, N van
Medewerker Magazijn
Rhebok, D.M.
Medewerker Magazijn

Marketing

Cramer, M.
Medewerker Marketing

Marketing en Communicatie

Leijtens, C.G.M.
Secretariaats-
medewerker

Pers en PR

Bruijn, J.C. de
Webmaster
Cremers, R.J.M.
Persvoorlichter
Reinders, A.
Persvoorlichter

Personeel en Organisatie

Meijer, J.H.
Hoofd Personeel
en Organisatie
Bardai, O. el
Personeelsfunctionaris
Viehoff, H.J.W.
Personeelsfunctionaris
Volmer, R.
Beleidsmedewerker
Arbeidsvoorwaarden
Fehres, A
Secretaresse
Werner, F.
Secretaresse Personeel
& Organisatie

Projectmanagement

Hemmes, E.

Projectleider
Hendriks, M.
Projectleider
Vrij, A.C.
Projectleider
Schoenberger, J.T.
Tijdelijk medewerker
Hoekstra, M.A.
Projectassistent
Otter, R.M.
Projectassistent
Tates, S.H.
Projectassistent

Restaurants

Weerdenburg, C.O.M.
Hoofd Restaurants

Beelden

Bennekom, J.W. van
Restaurator
Timmermans, R.M.
Restaurator
Papier
Oort, AG van
Cats, L.J.M.
Restaurator
Marchesi, M.
Restaurator
Restaurator
Beekhuizen, R.E.
Encadreur
Stafleu, A.N.
Medewerker

Schilderijen

Bracht, E.H.M.
Restaurator
Wijnberg, L.
Restaurator
Toegepaste Kunst
Krumperman, R.
Coördinerend
restaurator TKV
Vogel, M.A.
Textielrestaurator
Stagiaires
Godfrey, J.
Stagiaire
Moomaw, K.W.
Stagiaire

Stedelijk Museum Business Club

Stam, M.
Coördinator SMBC

Technische Dienst

Velzen, A.G. van
Hoofd technische Dienst
Ham, G. van
Elektromonteur
Fritz, L.W.
Medewerker
Technische Dienst
Hartog, R den
Medewerker
Technische Dienst
Evers, A.
Schilder
Pels, C.M.
Timmerman
Elst, A. van
Werktuigbouwkundige

Tentoonstellingsdienst

Kox, T.W.L.M.
Meewerkend Voorman
Tentoonstellings-
opbouwgroep
Clement, D.G.
Medewerker TTD
Kenter, J.S.L.
Medewerker TTD
Lem, P. van der
Medewerker TTD
Staphorsius, F.G.
Medewerker TTD

Transport

Ruijendaal, R.
Teamleider Transport
Paske, J.A. te
Coördinator Intern
Transport SMCS
Boot, R.
Chauffeur-Transporteur
Hendriks, R.P.
Chauffeur-Transporteur
Kral, H.H.
Chauffeur-Transporteur

Verzorgingsdienst

Knaup, S.H.
Hoofd Verzorgingsdienst
Güler, L.
Meewerkend Voorman
Verzorgingsdienst
Meulen, JH van der
Meewerkend Voorman
Verzorgingsdienst
Dubois, P.S.
medewerker

Cerenich-Borowina, M.
medewerker kantine
Devid, L.R.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Do Carmo, S.M.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Hoffmann, C.M.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Kraehe, A.M.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Kremers, H.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Krumeich, M.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Moelee, M.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Pels - van Dorth, A.M.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Sewgobind, S.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Swinkels, M.W.
Medewerker
Verzorgingsdienst
Verschut, G
Medewerker
Verzorgingsdienst

Vereniging Vrienden

Nord, E.C.
Coördinator
Vriendenvereniging

Winkel

Verwaal, F.M.
medewerker
Woudstra, A.
medewerker
Kortekaas, M.
Medewerker
Verkoop Winkel
Krijgsman, C.
Medewerker
Verkoop Winkel
Wolters, J.W.

Medewerker
Verkoop Winkel

De Interim-medewerkers
zijn hier niet vermeld.

Personeels- magazine

Het Personeelsmagazine
is het personeelsblad
van het Stedelijk
Museum en verschijnt
circa tien keer per
jaar in een oplage van
175 exemplaren. Het
is intern ook digitaal
beschikbaar via intranet.

De redactie bestond
in 2006 uit Willem van
Beek (Bibliotheek),
Carolien de Bruijn
(Marketing &
Communicatie) en
Huib Meijer (Personeel
& Organisatie).
Vormgeving: Herlof
Schürman.
Druk (en deels
sponsoring): Digiprint/
Repro Sloterdijk B.V.

In de huidige
vorm beleefde het
Personeelsmagazine
in 2006 zijn zevende
jaargang. Het blad
bestaat sinds 1995.

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

Bericht van de Raad van Toezicht

Jaarrekening en bestemming van het exploitatiesaldo

De door de directie opgestelde jaarrekening over het jaar 2006 is gecontroleerd door een onafhankelijk accountant (conform artikel 15 lid 2 van de Akte van Oprichting.). De accountant is ACAM Accountancy en Advies, de accountantsdienst van de Gemeente Amsterdam. De verklaring van de accountant is opgenomen bij de overige gegevens. De directie heeft de jaarrekening vastgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De Raad heeft mede op grond van de accountantsverklaring de jaarrekening goedgekeurd. (conform artikel 15 lid 4 van de Akte van Oprichting.) In overleg met de directie is besloten het exploitatiesaldo toe te voegen aan de algemene reserves.

Samenstelling Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht zijn bij de verzelfstandiging van het museum per 1 januari 2006 benoemd. De leden van de Raad van Toezicht zijn: de heer mr. Rijkman Groenink (voorzitter); de heer Hans Andersson (vice voorzitter); mevrouw Jacobina Brinkman RA (penningmeester); mevrouw mr. Marry de Gaay Fortman (secretaris); de heer Jan Dibbets; mevrouw Maria Hlavajová; mevrouw drs. Els van der Plas en de heer drs. Yoeri Albrecht. Er zijn in het verslagjaar geen wijzigingen geweest in de samenstelling van de Raad van Toezicht.

Toezicht

De Raad heeft in het verslagjaar 6 maal overleg gevoerd met de directie.

Daarnaast was er sprake van tussentijds overleg tussen individuele leden van de Raad en de directie.

In de vergaderingen met de directie is het afgelopen jaar veel aandacht besteed aan de voorbereidingen op de start van de verbouw van het oude gebouw en de nieuwbouw aan de Paulus Potterstraat, de bouw van de depots en het ontwikkelen van beleidsplan voor de komende jaren Naar een nieuwe top. Ook de financiering van het nieuwe gebouw en de financiële resultaten van het lopende boekjaar waren iedere vergadering onderwerp van gesprek. De Raad van Toezicht heeft het budget 2007 besproken en goedgekeurd.

Twee leden van de Raad van Toezicht hebben zitting in de stuurgroep Stedelijk Museum waar twee wethouders van de Gemeente, de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, het Project Management Bureau en de directie van het Stedelijk Museum het bouwproces bewaken. Er is in 2006 twee maal overleg gevoerd.

De Raad van Toezicht bedankt de directie en de medewerkers voor hun bijdragen in het afgelopen jaar.

Amsterdam, 26 april 2007

De Raad van Toezicht

Verslag van de directie

2006 is een belangrijk jaar in de geschiedenis van het Stedelijk Museum. Het was met ingang van 1 januari niet langer een dienst van de Gemeente Amsterdam, maar een zelfstandige Stichting met als belangrijkste subsidient de Gemeente Amsterdam. In het dagelijkse werk viel die verandering in eerste instantie niet erg op, maar in de loop van het jaar werd duidelijk dat er op bepaalde punten anders moest worden gewerkt. Zo is dit jaarverslag opgezet volgens een totaal ander stramien dan bij de Gemeente gebruikelijk was. Dergelijke veranderingen vergen het een en ander van de flexibiliteit van medewerkers. Gelukkig bleek de meerderheid daarvan zich te realiseren dat deze nieuwe rechtsvorm het museum grote kansen biedt; de aangepaste taken werden over het algemeen doortastend ter hand genomen.

Op inhoudelijk gebied heeft het Stedelijk de blik op de toekomst gericht door het beleidsplan *Naar een Nieuwe Top (2006-2008)* te produceren. In de aanloop naar de heropening van het museum op het Museumplein wil het Stedelijk zich nadrukkelijk profileren als plek voor de actualiteit. Bij terugkeer op het Museumplein zullen wij die platformfunctie combineren met die van klassiek museum voor onze waardevolle en wereldberoemde collectie. Na het overdonderende succes van de Rineke Dijkstratentoonstelling bevatte het tentoonstellingsprogramma van 2006 titels als Shirin Neshat, Havekost, Olde Wolbers, de luchtvaarttentoonstelling

Airworld en *Mapping The Studio*. De 'Mapping'-serie, waarvan dit deel twee was, is bedoeld om onderzoek te doen naar de plek van het museum ten opzichte van de kunst, de kunstenaars en de wereld tijdens de ballingschap van het museum. Ook maakte het Stedelijk de eerste Amsterdamse editie mogelijk van de uitreiking van de Vincent Award, een prijs voor jonge Europese kunstenaars.

De Stichting Stedelijk Museum heeft in 2006 een belangrijke schenking ontvangen: de kunstenaar Jan Dibbets heeft de contactafdrukken en negatieven van zijn oeuvre sinds 1967 geschonken. Dit is een mooie aanvulling van de Stedelijkcollectie, en een genereus gebaar. Nu de schenkingsmogelijkheden aan het museum zijn uitgebreid (een schenker heeft de keuze om aan de Gemeente of aan de Stichting te schenken), is de verwachting dat in de toekomst veel meer van dergelijke schenkingen zullen worden gedaan.

In het kader van een educatief project in samenwerking met de wethouder van onderwijs ontvangt het Stedelijk Museum sinds 2006 groepen nieuwe Amsterdammers, die inburgeren onder de noemer *Stad en Taal*. Bij het burgerschap van Amsterdam hoort uiteraard deelname aan het culturele leven, en dus bezoek aan het Stedelijk Museum. Dit programma is zowel voor de deelnemers als voor de museummedewerkers zeer inspirerend. Het onderstreept het belang van zichtbaarheid van het museum gedurende de renovatie en nieuwbouw aan het Museumplein.

Er zijn in 2006 belangrijke stappen gezet op weg naar de terugkeer van het Stedelijk naar het eigen gebouw. De aanbesteding van de bouwwerkzaamheden is begonnen en aan de vooravond daarvan diende het Japanse bedrijf Teijin zich aan als sponsor voor (onder meer) het materiaal waarvan de gevel van de nieuwe vleugel wordt gemaakt.

Dit eerste zelfstandige jaar is met een klein positief resultaat geëindigd. Het bezoek is uitgekomen op 209.810, een lichte groei ten opzichte van het voorgaande jaar. Dergelijke resultaten geven vertrouwen in de toekomst. Die gaan wij als jonge organisatie dan ook zelfverzekerd tegemoet.

Balans per 31 december 2006

| | Balans per 31 december 2006 | Balans per 1 januari 2006 |
|-------------------------------------|--------------------------------|------------------------------|
| Materiele vaste activa | 657.489 | 803.795 |
| Vlottende activa | | |
| Voorraden | 136.557 | 221.892 |
| Vorderingen | 415.437 | 726.129 |
| Overlopende activa | 1.450.655 | 10.377.107 |
| | 2.002.649 | 11.325.128 |
| Liquide middelen | 1.423.504 | 51.468.866 |
| | 4.083.642 | 63.597.789 |
| Eigen vermogen | | |
| Algemene reserve | 22.928 | - |
| Bestemmingsreserve kunstaankopen | - | 322.446 |
| | 22.928 | 322.446 |
| Voorzieningen | 260.573 | 30.844 |
| Langlopende schulden | 482.277 | 803.795 |
| Kortlopende schulden | 3.317.864 | 62.440.704 |
| | 4.083.642 | 63.597.789 |

Exploitatierkening

2006

Baten

| | |
|-----------------------|-------------|
| Bijdragen | -11.835.179 |
| Directe opbrengsten | -2.183.952 |
| Indirecte opbrengsten | -748.229 |

Som der baten

-14.767.360

Lasten

| | |
|--------------------|-----------|
| Personeelslasten | 8.518.961 |
| Afschrijvingen | 195.685 |
| Huisvestingskosten | 1.520.884 |
| Kunstaankopen | 1.256.592 |
| Overige lasten | 3.556.110 |

Som der lasten

15.048.232

Saldo baten en lasten

280.872

| | |
|--|----------|
| Financiële baten en lasten | 18.646 |
| Mutatie bestemmingsreserve kunstaankopen | -322.446 |

Exploitatieresultaat

-22.928

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Verzelfstandiging per 1 januari 2006

Tot en met 31 december 2005 was het Stedelijk Museum een gemeentelijke dienst. Met ingang van 1 januari 2006 is het museum verzelfstandigd in de Stichting Stedelijk Museum Amsterdam. De in de balans per 1 januari 2006 opgenomen activa en passiva zijn ingebracht in deze Stichting. In de vergelijkende cijfers bij de balans per 31 december 2006 is deze, door de gemeentelijke accountantsdienst gecontroleerde, openingsbalans opgenomen.

Materiele vaste activa en voorraden zijn tegen de per 1 januari 2006 geldende boekwaarde ingebracht. Alle overige activa en passiva zijn ingebracht tegen de nominale waarde.

Omdat er in 2005 geen Stichting Stedelijk Museum Amsterdam bestond zijn in de exploitatierkening geen vergelijkende cijfers over 2005 opgenomen.

Kunstcollectie

De kunstcollectie is in eigendom gebleven van de Gemeente Amsterdam en daarom niet in de balans opgenomen.

Overige Algemene waarderingsgrondslagen

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Lasten en risico's die

hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het maken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het jaar na ingebruikneming.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met een voorziening voor incourant.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening is bepaald op basis van een beoordeling van de individuele vorderingen.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Grondslagen voor de waardering van het resultaat

Kunstaankopen

De onderdelen van de subsidie en de overige bijdragen welke bestemd zijn voor kunstaankopen worden evenals de kunstaankopen zelf in de exploitatierekening verantwoord. De bedragen ten behoeve van kunstaankopen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed, worden toegevoegd aan het bestemmingsfonds kunstaankopen. Bij aankoop van kunstvoorwerpen in latere jaren vallen deze bedragen vrij ten gunste van de exploitatie. De mutatie in het bestemmingsfonds kunstaankopen wordt separaat verantwoord in de exploitatierekening.

De nog niet bestede subsidies voor gemeenteaankopen zijn, conform voorgaande jaren, verantwoord onder de overlopende passiva.

Toelichting op de balans per 31 december 2006

Materiële vaste activa

| | Aanpassingen gebouwen | Inventaris | IT Apparatuur | Inventaris kunst-depots | Totaal |
|--|-----------------------|----------------|-----------------|-------------------------|-----------------|
| Stand per 1 januari 2006 | 126.239 | 387.439 | 660.673 | 46.612 | 1.220.963 |
| Cumulatieve afschrijvingen | -36.894 | -106.278 | -262.049 | -11.947 | -417.168 |
| Boekwaarde per 1 januari 2006 | 89.345 | 281.161 | 398.624 | 34.665 | 803.795 |
| Mutaties 2006 | | | | | |
| Investerings 2006 | - | 8.706 | - | 40.673 | 49.379 |
| Afschrijvingen 2006 | -8.222 | -58.771 | -123.883 | -4.809 | -195.685 |
| | -8.222 | -50.065 | -123.883 | 35.864 | -146.306 |
| Stand per 31 december 2006 | 126.239 | 396.145 | 660.673 | 87.285 | 1.270.342 |
| Cumulatieve afschrijvingen | -45.116 | -165.049 | -385.932 | -16.756 | -612.853 |
| Boekwaarde per 31 december 2006 | 81.123 | 231.096 | 274.741 | 70.529 | 657.489 |

Bedragen groter dan EUR 1.000 met het karakter van een materieel vast actief worden geactiveerd. De afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de economische levensduur. Met afschrijven wordt gestart in het jaar volgend op het jaar van aanschaf. De afschrijvingspercentages liggen tussen de 5% en 20%.

Vlottende activa - Voorraden

| | Balans per 31 december 2006 | Balans per 1 januari 2006 |
|-----------------------|--------------------------------|------------------------------|
| Winkelvoorraden | 145.791 | 232.176 |
| Voorziening voorraden | -47.138 | -47.138 |
| | 98.653 | 185.038 |
| Overige voorraden | 37.904 | 36.854 |
| | 136.557 | 221.892 |

De overige voorraden ter grootte van EUR 37.904 (1 januari 2006: EUR 36.854) bestaan uit museumjaarkaarten, schoonmaak- en kantoorartikelen e.d.

Vlottende activa - Vorderingen

De vorderingen bestaan uit debiteuren en overige vorderingen.

| | Balans per 31 december 2006 | Balans per 1 januari 2006 |
|---------------------|--------------------------------|------------------------------|
| Debiteuren | 381.340 | 709.135 |
| Overige vorderingen | 34.097 | 16.994 |
| | 415.437 | 726.129 |

Debiteuren

| | Balans per 31 december 2006 | Balans per 1 januari 2006 |
|---|--------------------------------|------------------------------|
| Centrale Stad, Stadsdelen en Gemeentelijke Diensten | 340.622 | 146.514 |
| Vrienden van het Stedelijk | 22.500 | - |
| Stedelijk museum Business Club | 37.000 | - |
| Overige debiteuren | 131.190 | 562.621 |
| | 531.312 | 709.135 |
| Voorziening debiteuren | -149.972 | - |
| | 381.340 | 709.135 |

De vorderingen op de Vrienden van het Stedelijk en de Stedelijk Museum Business Club betreffen doorbelastingen van door het Museum gemaakte kosten.

Overige vorderingen

Onder de overige vorderingen is een bedrag ter grootte van EUR 20.939 begrepen uit hoofde van vorderingen op personeel. (1 januari 2006: EUR 8.636)

Vlottende activa - overlopende activa

| | Balans per 31 december 2006 | Balans per 1 januari 2006 |
|----------------------------|--------------------------------|------------------------------|
| Nog te ontvangen bedragen | 1.053.688 | 10.216.698 |
| Vooruitbetaalde kosten | 390.519 | 151.836- |
| Overige overlopende activa | 6.448 | 8.572- |
| | 1.450.655 | 10.377.106 |

Het nog te ontvangen bedrag per 1 januari 2006 heeft betrekking op de afrekening over 2005. Deze vordering is gedurende 2006, tezamen met het aanwezige saldo aan liquide middelen, gebruikt om de schuld uit hoofde van nieuwbouw en renovatie te verrekenen.

De nog te ontvangen bedragen per 31 december 2006 hebben betrekking op de afrekening van de diverse subsidies over 2006.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn per direct opeisbaar. De daling in liquide middelen wordt veroorzaakt door het feit dat gedurende 2006 de kortlopende schuld aan de gemeente Amsterdam uit hoofde van nieuwbouw en renovatie is terugbetaald.

Eigen vermogen

| | Algemene Reserve | Bestem- mings- reserve kunst- aankopen | Totaal |
|--|---------------------|--|----------------|
| Stand per 1 januari 2006 | - | 322.446 | 322.446 |
| Toevoeging bestemmings- reserve uit Gemeentesubsidie | | 809.146 | 809.146 |
| Toevoeging bestemmings- reserve uit subsidie Mondriaan Stichting | | 125.000 | 125.000 |
| Aankoop kunstvoorwerpen | | -1.256.592 | -1.256.592 |
| Resultaat boekjaar | 22.929 | | 22.928 |
| Stand per 31 december 2006 | 22.928 | - | 22.928 |

Het positieve exploitatiesaldo over 2006 is toegevoegd aan de algemene reserves.

Voorzieningen

| | Voorziening personeel | Overige voorzieningen | Totaal |
|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|----------------|
| Stand per 1 januari 2006 | - | 30.844 | 30.844 |
| Toevoeging voorziening personeel | 246.606 | - | 246.606 |
| Vrijval overige voorzieningen | | -16.877 | -16.877 |
| Stand per 31 december 2006 | 246.606 | 13.967- | 260.573 |

De voorziening personeel bestaat uit mogelijke verplichting tot vergoeding van cursusgelden en studiekosten over 2006, alsmede bijdragen t.b.v. de levensloopregeling en ZKV.

Langlopende schuld

De langlopende schuld betreft een schuld aan de gemeente Amsterdam ter grootte van oorspronkelijk EUR 803.795. De lening heeft een looptijd van 5 jaar. De rente bedraagt 4,05% op jaarbasis. De lening wordt in 5 jaarlijkse termijnen afgelost, beginnende 31 december 2006. Het kortlopende deel van deze langlopende schuld is verantwoord onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

| | Balans per 31 december 2006 | Balans per 1 januari 2006 |
|---|--------------------------------|------------------------------|
| Schulden aan leveranciers | 1.578.252 | 167.561 |
| Vooruitontvangen bedrag inzake nieuw-bouw en renovatie Stedelijk Museum | - | 59.766.110 |
| Overige schulden Gemeente Amsterdam | - | 49.432 |
| Kortlopende deel langlopende schuld | 321.518 | - |
| Belastingen en sociale premies | 160.120 | 465.587 |
| Overige schulden | 3.956 | - |
| Overlopende passiva | 1.254.018 | 1.992.014 |
| | 3.317.864 | 62.440.704 |

Het vooruitontvangen bedrag inzake de nieuwbouw en renovatie van het Stedelijk Museum is gedurende 2006 voldaan, na verrekening met de openstaande vordering op de Gemeente Amsterdam.

Kortlopende schulden – Overlopende passiva

| | Balans per 31 december 2006 | Balans per 1 januari 2006 |
|-----------------------------|--|--------------------------------------|
| Vooruitontvangen subsidies | 411.026 | 164.791 |
| Nog te ontvangen facturen | 572.158 | 653.133 |
| Betalingen onderweg | 159 | 1.007.723 |
| Af te handelen schades | 23.049 | 74.469 |
| Vakantiegeld | 225.000 | - |
| Overige overlopende passiva | 22.626 | 91.898 |
| | 1.254.018 | 1.992.014 |

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het Stedelijk Museum is verplichtingen aangegaan ter grootte van ca. EUR 1.498.000 inzake huur-, lease- en servicekosten. Voor 2007 bedragen de verplichtingen ca. EUR 696.000, voor 2008 ca. EUR 602.000 en voor 2009 ca. EUR 200.000.

Claims en risico's - Malevich

Er ligt een claim van de erven Malevich op de gemeente welke momenteel wordt behandeld door een Amerikaanse rechter. Het geschil betreft werken welke, zoals uit voorgaande blijkt, in eigendom zijn van de gemeente. Bij de verzelfstandiging is besloten dat het geschil met bijbehorende kosten achter blijft bij de gemeente.

Toelichting op exploitatierekening

Bijdragen

| | 2006 |
|--|-------------------|
| Subsidie Gemeente | 10.221.790 |
| Subsidie Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 237.660 |
| Overige Bijdragen Bureau Amsterdam | 102.561 |
| Bijdrage Mondriaan Stichting | 125.000 |
| Hermez subsidie | 503.018 |
| Subsidie loonkosten | 300.000 |
| Overige bijdragen | 345.150 |
| | 11.835.179 |

Bijdrage Mondriaan Stichting

De bijdrage van de Mondriaan Stichting is bedoeld voor het doen van kunstaankopen.

Hermez subsidie

Het museum heeft voor de periode 2004 – 2006 een subsidie toegezegd gekregen uit hoofde van het economische beleidsprogramma HERMEZ. De subsidie is verstrekt om het Stedelijk Museum, tijdens de uitbreidings- en renovatiewerkzaamheden, nationaal en internationaal als een toonaangevend instituut te positioneren op een speciale locatie in de stad; het Stedelijk Museum CS (SMCS.)

Eenmalige subsidie loonkosten

Het museum heeft voor extra werkgeverslasten in de periode na de verzelfstandiging van de gemeente een eenmalige subsidie ontvangen ter grootte van EUR 300.000.

Directe opbrengsten

Publieksinkomsten

| | |
|-----------------------------------|------------------|
| Entreegelden | 872.471 |
| Bulletin / nieuwsbrief | 50.781 |
| Inkomsten uit winkel / uitgeverij | 402.730 |
| Overige publieksinkomsten | 18.161 |
| | <hr/> |
| | 1.344.143 |

Overige directe inkomsten

| | |
|------------|------------------|
| Sponsoring | 839.809 |
| | <hr/> |
| | 2.183.952 |

Indirecte opbrengsten

Onder de indirecte opbrengsten zijn begrepen de inkomsten uit reizende tentoonstellingen, doorbelaste bruikleenkosten, doorbelaste transportkosten en de doorbelaste salariskosten aan Bureau Amsterdam, alsmede inkomsten uit zaalverhuur en diverse fees. Daarnaast zijn de nog in rekening te brengen beheerkosten 2006 onder de indirecte opbrengsten opgenomen.

Personeelslasten

| | |
|--|------------------|
| | 2006 |
| Lonen en salarissen | 6.689.265 |
| Sociale lasten | 717.586 |
| Pensioenlasten | 627.892 |
| Inhuur derden / uitzendkrachten / advieskosten | 484.218 |
| | <hr/> |
| | 8.518.961 |

Het gemiddeld aantal personeelsleden in 2006 op fulltime basis bedroeg 148,6 (excl. Pantar medewerkers.)

Het aantal Pantar medewerkers in 2006 bedroeg 27. Pantar medewerkers worden door de Gemeente Amsterdam begeleid naar een volledige baan op de arbeidsmarkt. De kosten voor deze medewerkers worden gedragen door de Gemeente.

Ultimo 2006 waren de FTE als volgt over de diverse afdelingen verdeeld:

| | |
|---------------------------|---------------|
| Directie & Staf | 8,55 |
| Collecties & Presentaties | 60,12 |
| Communicatie & Marketing | 9,83 |
| Bedrijfsvoering | 62,26 |
| | <hr/> |
| | 140,76 |

De bezoldiging van de Raad van Toezicht bedroeg nihil.

Huisvestingskosten

| | 2006 |
|----------------------------|------------------------|
| Huur- en servicekosten | 1.171.918 |
| Onderhoudskosten | 22.148 |
| Bewakingskosten | 50.124 |
| Schoonmaakkosten | 48.873 |
| Kantinekosten (netto) | 47.915 |
| Overige huisvestingskosten | 179.906 |
| | <hr/> 1.520.884 |

Onder de overige huisvestingskosten is een bedrag ter grootte van EUR 149.972 begrepen voor lopende kosten Paulus Potterstraat in 2006.

Overige lasten

| | 2006 |
|--|------------------------|
| Winkel / uitgeverij | 284.218 |
| Collectiebeheer, conservering en restauratie | 625.697 |
| Tentoonstellingen | 1.389.879 |
| Publicaties | 75.517 |
| Communicatie en marketing | 227.384 |
| Educatie | 54.461 |
| Bulletin | 83.084 |
| Bibliotheek en foto-atelier | 74.330 |
| Automatisering | 59.267 |
| Kantoorkosten | 218.472 |
| Transport, reis en verblijfkosten | 129.630 |
| Overige | -6.908 |
| Bureau Amsterdam | 341.079 |
| | <hr/> 3.556.110 |

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Stedelijk Museum Bureau Amsterdam fungeert als proeftuin voor het Stedelijk Museum en als nationale en internationale springplank voor kunst en kunstenaars uit de Amsterdamse context. Concreet heeft Bureau Amsterdam in 2006 naast een aantal lezingen een zevental tentoonstellingen georganiseerd en wordt een nieuwsbrief uitgegeven.

Bureau Amsterdam heeft in 2006 bijdragen ter grootte van EUR 340.221 ontvangen. De uitgaven voor Bureau

Amsterdam bedroegen in 2006 EUR. 341.079. Bureau Amsterdam heeft derhalve (nagenoeg) kostenneutraal geopereerd.

Bestemming van het exploitatiesaldo
Het positief exploitatiesaldo ter grootte van EUR 22.928 is toegevoegd aan de algemene reserves.

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Postbus 1078
1000 BB Amsterdam
Telefoon 020 520 6666
Fax 020 520 6600



Gemeente Amsterdam
ACAM Accountancy en Advies

Nr. 617.000.06-A

Aan het bestuur van de Stichting Stedelijk Museum Amsterdam

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de jaarrekening 2006 van de Stichting Stedelijk Museum Amsterdam, te Amsterdam bestaande uit de balans per 31 december 2006 en de winst- en verliesrekening over 2006 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Stichting Stedelijk Museum Amsterdam is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de Stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de Stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

ACAM is bereikbaar per metro, sneltram (lijn 51) en tram (lijn 7 en 10) halte Weesperplein

25 april 2007
617.000.06-A
Pagina 2 van 2

Gemeente Amsterdam
ACAM Accountancy en Advies

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Stedelijk Museum Amsterdam per 31 december 2006 en van het resultaat over 2006 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Amsterdam, 2 mei 2007

ACAM Accountancy en Advies

D. van Eeden RA

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

Bezoekcijfers

| | 2005 | 2006 |
|--------------------------------------|----------------|----------------|
| Volwassenen | 45.140 | 41.236 |
| Kinderen/65+ | 11.933 | 28.694 |
| Gezin | 1.798 | 2.053 |
| Reductie | 10.764 | 2.517 |
| Rondleidingen | 2.638 | 3.657 |
| CJP | 1.300 | 767 |
| Museumkaarthouders | 44.345 | 63.522 |
| Basisscholieren | 13.223 | 12.929 |
| Openingen | 4.381 | 3.541 |
| Stadspas | 2.852 | 2.161 |
| Nevenactiviteiten | 921 | 9.666 |
| Gratis en reductie vouchers | 10.981 | 11.682 |
| Rabokaart europas | | |
| ABN AMRO | 4.727 | 8.379 |
| NS - Museumkaart | 17.561 | |
| Museumnacht | 7.200 | 2.456 |
| Vrienden en SMBC | 1.254 | 1.169 |
| Kinderen tot 7 jaar (gratis) | 1.494 | 1.345 |
| Overigen (o.a. pers, Uitmarktbezoek) | 10.832 | 4.871 |
| Totaal Stedelijk Museum CS | 197.900 | 200.645 |
| Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 9.070 | 9.165 |
| Totaal | 202.414 | 209.810 |
| SMCS op 11 | 4.556 | 4.300 |

| | | |
|-----|---|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | 31 Tentoonstellingsoverzicht |
| 33 | Collecties | 39 Schenkingen 47 Aankopen 52 Gemeentelijke Kunstaankopen |
| 53 | Restauraties | 58 Restauratie-overzicht |
| 61 | Art Handling | 65 Bruiklenen 'in' 67 Bruiklenen 'uit' Nederland 69 Bruiklenen 'uit' buitenland |
| 71 | Publicaties | 75 Register Stedelijk Museum Bulletin |
| 77 | Het nieuwe museum- en depotgebouw | |
| 81 | Marketing & Communicatie | 83 Pers en Publiciteit 84 Website en digitale nieuwsbrief 85 Stedelijk Museum Bulletin 86 Evenementen 87 Founders, Sponsors, Donateurs 89 Stedelijk Museum Business Club 91 Vereniging Vrienden van het Stedelijk Museum |
| 93 | Educatie & Publieksbegeleiding | 95 Educatie 97 Publieksbegeleiding |
| 99 | SMCS op 11 | 103 Programma-overzicht |
| 107 | Stedelijk Museum Bureau Amsterdam | 110 Tentoonstellingen 113 Projecten 115 Evenementen 116 Communicatie 116 P&O 117 Activiteiten-overzicht |
| 119 | Personeel & Organisatie | 129 Ondernemingsraad 130 ARBO-commissie 131 Nevenactiviteiten 134 Organigram 135 Personeelslijst 138 Personeelsmagazine |
| 139 | Jaarrekening | |
| 163 | Bezoekcijfers | |
| 167 | English Summary | |
| 201 | Colofon | |

FOREWORD

2006 has been an important year in the history of the Stedelijk Museum. As of January 1, 2006, it was no longer a service of the City of Amsterdam, but an autonomous Foundation with the City of Amsterdam as its most important funder. In the everyday operations this change was not so noticeable at first, but over the course of the year it became clear that at certain points things had to be done differently. For instance, this annual report is organised along totally different lines than was customary under the City. Such changes have demanded a good deal of flexibility from the staff. Fortunately, the majority of them seemed to realise that this new legal structure offers great opportunities for the Museum; in general the redefined tasks were taken up with vigour.

At the substantive level the Stedelijk has turned its gaze to the future by producing the policy plan *Toward a New Summit* (2006-2008). In the run-up to the reopening of the museum on the Museumplein, the Stedelijk wishes to emphatically profile itself as a place for what is happening today. In the return to the Museumplein we will combine this function as a podium with that of the classic museum

for our valuable and world-famous collection. After the overwhelming success of the Rineke Dijkstra show, the exhibition programme for 2006 included shows such as Shirin Neshat, Havekost, Olde Wolders, the air travel exhibition 'Airworld: Design and Architecture for Air Travel' and 'Mapping the Studio'. The 'Mapping' series, of which this was the second part, is intended to investigate the place of the museum in relation to art, artists and the world during the exile of the Museum. The Stedelijk also made possible the first Amsterdam edition of the presentation of The Vincent Award, a prize for young European artists.

In 2006 the Stedelijk Museum Foundation received an important gift: the artist Jan Dibbets presented the contact prints and negatives from his oeuvre since 1967. This is a substantial supplement to the Stedelijk's collection, and a generous gesture. Now that the possibilities for donation to the Museum have been expanded (the donor has the choice of making the gift to the Municipality or the Foundation), the expectation is that there will be many more such gifts made in the future.

As a part of an educational project in cooperation with Amsterdam's City Councillor for Education,

since 2006, under the title *City and Language*, the Stedelijk Museum is receiving groups of new Amsterdamers who are being integrated into Dutch society. Naturally, participation in cultural life – and thus a visit to the Stedelijk Museum – is a part of being a citizen of Amsterdam. This programme has proven very inspirational for both the participants and the Museum staff. It underscores the importance of the Museum's visibility during the renovation and new construction on the Museumplein.

Important steps were taken during 2006 on the way to the return of the Stedelijk to its own building. Contracting out the construction work has begun, and on the eve of the work the Japanese firm Teijin stepped forward as the sponsor for the material from which the façade of the new building will be made, along with other materials.

We ended this first year as an autonomous institution with a small positive balance. Visitor numbers rose to 209,810, a small increase over the previous year. Such results are reason for confidence in the future. As a young organisation, we therefore look toward the future with assurance.

Gijs van Tuyl, director

STEDELIJK MUSEUM CHRONICLES

January, 2006

This year marked a new milestone in the history of the Museum. As of January 1 the City of Amsterdam's Museum of Modern Art Department ceased to exist, and the Stedelijk Museum Foundation launched its activities. During his New Year's address on January 9 in the Stedelijk Museum, Director Gijs van Tuyl reported that a contract was being drawn up with ABN AMRO in which the Bank, which was linked with the Museum as a partner until the end of 2008, would contribute a substantial sum for the new building. The document was officially signed in early April, with Mr. Cor Zadelhoff (Chairman of the Foundation for Raising and Managing Funds for the Expansion and Renovation of the Stedelijk Museum) and Mr. Yoeri Albrecht (Treasurer of the same Foundation) representing the Museum. This month Audi also signed an agreement.

Soil tests conducted next to the museum on the Paulus Potterstraat indicated the presence of the highly toxic chemical cyanide. Fortunately this soil contamination, a consequence of the location once having been used as a garbage dump, proved to be no danger to public health,

nor a problem for the Museum's new building planned for the site. On the contrary: 'The client can count himself lucky. The contamination is less than we expected', said Arnold Bleumink, project leader from the Environmental Service and Building Inspection.

A major retrospective of Rineke Dijkstra, which had begun in November, 2005, was running in the Museum as the year began, to conclude February 26. After Paris, Winterthur and Barcelona 'Rineke Dijkstra – Portraits' had reached its final destination, Stedelijk Museum CS, late the previous year. The retrospective included 75 photo works dating from the early 1990s to the present, such as her world-famous beach portraits, the photographs of matadors after bullfights, and the male and female Israeli soldiers. Two video installations were also included. It was the first time that Dijkstra's work had been shown in such a broadly inclusive context. 'The retrospective, which is also a self-portrait, is rock solid', wrote *Het Parool*, the *NRC Handelsblad* observed, 'The photographs that Rineke Dijkstra makes of children and adolescents on beaches or in parks are moving in their simplicity.'

On January 9 Joop Joosten, from 1969 to

1991 the head curator of scientific documentation at the Stedelijk Museum, received an honorary doctorate from the University of Amsterdam 'for his central position in the historical appreciation of Dutch modernism of the first half of the 20th century, the art-historical significance of his work (including his magnum opus, the oeuvre catalogue of Piet Mondriaan) and its great importance for the accessibility of the Dutch heritage.'

With this year the *Today's Music* concerts in the Museum – a tradition that began over fifty years ago under Director Willem Sandberg – came to an end for the time being. This decision was a direct consequence of the Museum's two locations, on the Oosterdokskade and the Deccaweg, and limitations in time, space and finances. 'Let us hope that after we move back to the Paulus Potterstraat there will be sufficient subsidies and interest from the Museum to restore this beautiful concert tradition to its former glory', said Arthur van Drift, staffer at Gaudeamus, the co-organiser of the concerts.

February, 2006

On Thursday, February 2 the final design for the new building and renovation

of the Museum, prepared by Bentham Crouwel Architects, was presented to the museum staff, neighbourhood residents and the press in the now barren Honour Gallery of the old building on Paulus Potterstraat. It is a much-discussed design that will change the face of the Museum radically, without slighting the old building, with as its most striking aspects a large glass cube with a canopy along the whole length of the building, and about 2300 square metres of extra exhibition space, a good deal of that below ground level. A planned 17.5 metre tower next to the new building on the Van Baerlestraat is the upper structure of a service elevator, which at the same time will serve as an advertising pillar for exhibitions. The jury described the design as 'The best urban design solution, with the plaza in front of the new main entrance as its surprising climax. It presents a self-confident, inviting appearance that will whet the curiosity of the public already from a distance.'

'Shirin Neshat – Six Video Installations' opened this month, to run to April 16. The exhibition was discussed extensively in daily papers and weekly magazines, and various art periodicals, with some regularity

there were links made between it and the film *Submission*, by Theo van Gogh and Ayaan Hirsi Ali. The similarity was however purely visual, in terms of content and intention, they are worlds apart: 'The apolitical video installations of Shirin Neshat in the Stedelijk Museum' read the subtitle of an article in the *NRC Handelsblad*. At the time, renewed acquaintance in 1991 with Iran, the country where she had been born, made a deep impression on Neshat, and since then her work has focused on the collision of cultures between Islam and the West: the antitheses between men and women, culture and nature, rationality and soul.

Under the title 'Spotting' an exhibition of the Museum's acquisitions in the field of design was mounted, running from February 17 to May 21. 'It is primarily optimism that dominates', wrote *de Volkskrant* about the works of the many, generally young artists and designers from The Netherlands and other countries. The well-visited exhibition was accompanied by videos with portraits of the artists and commentary from the curators responsible, Marjan Boot, Marten Jongema and Ingeborg de Roode. There was a booklet for secondary school pupils entitled *Eerste hulp bij*

design (First aid with design), realised by the Education Department, with discussion-starters and assignments, background information, fascinating facts and a design quiz. Another booklet in this series had already appeared – *Eerste hulp bij fotografie* (First aid with photography) – which, among other things, had included an interview with Rineke Dijkstra.

After functioning for two years as a Board of Supervisors in formation, from January 1 this Board became a vital component of the Stedelijk Museum Foundation. Prior to one of their six annual meetings, on February 27 the Board of Supervisors visited the museum's depots on the Deccaweg, dropping in on the sculpture and painting restoration ateliers at the same time.

March, 2006

In early March the Slotervaart District Council enthusiastically approved the design for a future local park in the Staalmanplein neighbourhood. The design was made by young people and local residents in cooperation with the artist Jeanne van Heeswijk and architect Dennis Kaspori, and had already been exhibited in Stedelijk Museum CS in October, 2006. The construction of the park is planned for 2009.

During the spring 'Spacesoup', an art and culture education programme for secondary school pupils, toured The Netherlands. The one-day programme 'Well formed', on March 1, organised by Arcam, Stedelijk Museum CS and the Vizier Foundation, and including a workshop in the Museum, was held in conjunction with this.

On March 2, a festive and at the same time unique event took place in the restaurant on the 11th storey, in which 18 museum staff retired at the same time. Making use of what is called the *57+ rule*, and coming from all parts of the museum's structure, from the maintenance service and guards through restorers and curators, they left the Museum, often after decades of service there. Although not all the vacancies are to be filled, this was a step in the process of renewal and bringing down the average age of the museum personnel.

March 9 saw the well-attended opening of two exhibitions, 'Eberhard Havekost: Harmony 2. Paintings 1997-2005' (running to May 28) and 'Next Level. Art, Games & Reality' (to June 18). 'Harmony is an ambivalent word that is capable of being understood in many different ways,' explained Havekost, 'exactly as is my work.'

The reactions in the press reflected that image. 'Convincing theatrics', *de Volkskrant* called the work, continuing, 'Only a good painter can use his effects to force you to look better at the many faces that reality has.' Under the headline 'The painted glare of the flash: Convincing insignificance by Eberhard Havekost' the *NRC Handelsblad* wrote that the artist analyses the indifference, superficiality and emptiness of the digital gaze and that 'whatever you may think of Eberhard Havekost's paintings, it is certain that they show a view of today's reality which is so convincing that they seize your attention.'

The large and generally young audience ('It is striking that it is overwhelmingly boys and their fathers that one finds at this exhibition': *Algemeen Dagblad*) that came to see 'Next Level' were for the most part very enthusiastic about this exhibition on computer games and digital graphic design, so unusual for a museum. They were attracted by the interactive artworks, such as the touch screen by Joes Koppers on which visitors could distort or even explode one another, and a game lounge full of X boxes in the Sandberg Hall, which was specially transformed for this purpose. 'I wanted to

show how the world is presented in games,' explained curator, Marten Jongema, 'and how a new realism is evolving, such as in *World of Warcraft*, the most popular fantasy game in the world.' Thus there was also work by the American artist Brody Condon, who produced the game *9/11 Survivor* in 2003, in which the player must try to escape from an inferno in a skyscraper. Many Americans felt that the artist had crossed the line of the permissible with this fusion of fiction and reality – a line which is, as this exhibition indicated, already considerably blurred.

Thanks to its main sponsor KPN, the Museum was able to develop an extensive educational programme to accompany this exhibition, with game workshops led by artists and discussions with secondary school pupils on questions such as 'How much influence do games have on daily life?' and 'Are games art?'

April, 2006

Among the exhibitions which opened in mid-February and ran through to mid-May there was also one devoted to the posters of Michel Quarez. With his striking work and unusual approach, his uncompromising individualism and strong social conscience, he

has become a living legend in graphic design in France. Quarez's work is characterised by either the use of bright colours, or black line drawings on a white background. The physical movement of the brush on paper is of major importance for this painting designer, who derives his themes from the life immediately around him. According to graphic design curator Carolien Glazenburg, 'Quarez, from his political engagement, frequently works on commissions in the suburbs of Paris such as Bobigny and Saint Denis, which are presently known all over the world for their serious problems with unemployment.'

In connection with the exhibition 'Next Level', on April 6 'Playtime!': The art academy as legitimate playground' took place at SMCS on 11. Design students from the Rietveld Academy presented the 'games', toys and ways of play that they had designed, beginning from the thought that possibilities for play can be found in every social situation, every task, every place with a purpose, and every object with a specific intention. During an hour-and-a-half, 21 interesting games, surprising toys and transformed situations passed in review.

On April 7, as its last act the staff association organised a large party

for museum staff in the Compagnie van Verre, a party centre on the Spuistraat. The meeting at which the association voted itself out of existence had taken place in early January, after which the Management Team announced that in the future such activities would be organised by a new personnel commission that would be established.

April 8 and 9 the Stedelijk Museum participated in the Museum Weekend, during which five vital exhibitions could be visited this year. A follow-up visit to the interior and design centre Post Amsterdam on the 9th and 10th storeys of the Post CS-Building, and finally a bite to eat in Club 11 and a drink on the roof terrace with a view over the whole city rounded off the day for many Museum Weekend visitors.

Since 2005 the Stedelijk Museum, together with Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, W139 and the University of Amsterdam, has been organising a lecture series under the title 'Right About Now'. On April 19 the role, significance and influence of nomadic curators operating internationally was examined in the lecture 'Curating' by Beatrice von Bismarck and Jennifer Allen. Later, on May 10, it was the turn

of 'Remodernism', with the speakers Daniel Brinbaum and Alison Gingeras, and on June 7 of 'Engagement', with Hal Foster and Jeroen Boomgaard.

On April 27, together with De Beyer, the Museum for Graphic Design in Breda, the Stedelijk Museum presented two new films on the 11th storey: *Journal* (2005) by Claude Closky (b. 1963, Paris) and *Beautiful World* (2006) by Mieke Gerritzen (b. 1962, Amsterdam). The first is comprised of 24 minutes of images/sounds from the media which the artist had seen or heard at his desk, presented in rapid succession, the second is a typographic film of 20 minutes with only text: statements, logos, book titles and film texts. They were followed by a panel discussion.

This month the Museum announced that the Dutch designer William PARS Graatsma had donated his archive, containing materials regarding what were termed 'cubistic constructions': sketches, books, objects and letters. It is a wonderful supplement to the Stedelijk Museum's graphic design collection. An evening in SMCS on 11 was organised in conjunction with this gift.

May, 2006

On Wednesday, May 5, Karel Appel, one of the

most remarkable Dutch artists, died at the age of 85 in Zurich, where he currently resided. He also played a crucial role in the history of the Stedelijk Museum, with fifteen solo exhibitions and countless group shows, and about 150 works in the collection, including many gifts, and of course the Appelbar from 1951 and the Appel Wall in the museum restaurant, from 1956. In 1999 the Museum was the site for Appel receiving the distinction of Commander of the Order of the Dutch Lion, from the hands of the then Secretary of State for Culture, Rick van der Ploeg.

There was commotion in the press at the beginning of May, suggesting that ABN AMRO, as partner of the Stedelijk Museum, was getting too much influence. 'Stedelijk on ABN's leash' was even a headline in *Het Parool*. All absolutely untrue, responded Director Gijs van Tuijl: 'Their partnership is a welcome support for activities that we were already planning. We are free to do what we think is best.' He termed artistic independence the be-all and end-all, just as there is no interference in substantive matters in the case of other museums and sponsors, such as the Van Gogh Museum and Rabobank, or the Rijksmuseum and ING Bank. ABN AMRO also once again

emphasised, 'The Stedelijk also retains full artistic independence. A sponsor cannot order up exhibitions.'

During the annual Art Amsterdam (formerly KunstRAI) from May 3 to 7, the art fair, together with SKOR (Foundation for Art and Public Space) conceived the Temporary Museum. Visitors to the fair received a passe-partout valid for free admission to the city as a notional museum, with a number of museums (including Stedelijk Museum CS and Stedelijk Museum Bureau Amsterdam) and exhibitions spread here and there around the city as its 'galleries'.

On May 12 'Mapping the Studio' opened, a large-scale exhibition about how artists related to their own workspaces, particularly during the critical period 1965-1975, when many artists decided to leave the isolation of the traditional atelier. 'Although the emphasis lay very much on American art, and references to the art that termed itself an institutional critique were lacking, still "Mapping the Studio" is an inspiring exhibition showing many interesting but seldom-seen works', concluded the *NRC Handelsblad*. In addition to a historical section with big names such as Bruce Nauman, Jan Dibbets, Robert Smithson and

Gordon Matta-Clark, work was also shown from contemporary artists including Gregor Schneider, Atelier Van Lieshout and The Land Foundation, a collective atelier practice of artists, students, farmers and handcrafts practitioners in Thailand. In connection with this exhibition, which ran through August 20, lectures, public discussions and excursions to Land Art projects by Robert Smithson and Robert Morris were organised.

As is the case every year, the Stedelijk Museum also showed the Best Designed Books of the previous year. Beginning May 19 that selection was on display, thematically supplemented by the Stedelijk Museum itself – the new format for the Best Designed Books-exhibitions – with photo books and periodicals from the previous year-and-a-half. Moreover, for the first time the jury chose not 50, but only 33 nominees from the 403 submissions, which they felt particularly distinguished themselves through their design, handling of images, typography, selection of materials and technical realisation.

Two books in which the Stedelijk Museum plays an important role saw the light of day this month: *De verdwaalde collectie*, by Lien Heyting, with

the history of the Malevich collection that was acquired by the Stedelijk in 1958, and *Kunstvaldalisme*, by Frank Kuitenbrouwer and Tjeerd Schiphof, which among other cases dealt with the destruction of Barnett Newman's *Who's Afraid of Red, Yellow and Blue*.

At an auction on May 16 at Christie's Amsterdam, where the collection of the Amsterdam art dealer Frans Leidelmeijer (famous as an expert on the AVRO programme 'Tussen kunst en kitsch', the Dutch equivalent to the 'Antiques Road Show') went under the hammer, most of the objects went to private buyers, but many Dutch museums were on hand too. The Stedelijk Museum purchased a sideboard by the Amsterdam School architect Michel de Klerk, and a glass car mascot by Lucieënne Bloch.

June, 2006

The fifth *n8salon* (pronounced *nachtsalon* or night salon) took place on Friday, June 2, this time in Stedelijk Museum CS in connection with the exhibition 'Next Level'. Organised three times per year by the Museum Night Amsterdam Foundation, each time in a different museum, this is a fete for young Amsterdammers who have no time for visiting museums during the day, or who would just rather go in the evening.

In addition to the games, they could enjoy special performances, films and interactive installations by students from the Hogeschool for the Arts in Utrecht, and music by DJ Krien and others.

Earlier that same day, in the Lloyd Hotel in Amsterdam, Caroline Roodenburg-Schadd received the prize for special publications from the Dutch branch of the AICA (Association Internationale des Critiques d'Art) for her book *Expressie en ordening. Het verzamelbeleid van Willem Sandberg voor het Stedelijk Museum 1945-1962*. The AICA award is a recognition for this form of art-historical investigation by a museum, which in this case unearthed a wealth of material, placed it in a wider context, and produced a new view of Sandberg.

This month it also appeared that the annual report, *Stedelijk Museum Amsterdam 2003/2004*, designed by Ben Laloula/Didier Pascal, had once again garnered a prize. After being honoured as the Best Designed Dutch Annual Report of 2005, and one of the 32 Best Designed Dutch Books of 2005, and receiving a bronze medal at the Schönste Bücher aus aller Welt competition in Leipzig, on June 8 it was recognised for Distinctive Merit in the graphic design category

by the Art Directors Club in New York.

As a tribute to the honorary doctorate he received in January, on June 16 the University of Amsterdam, in cooperation with the institutions where he had worked (the National Art Historical Documentation Service, the Gemeentemuseum in The Hague and the Stedelijk Museum Amsterdam), organised a festive gathering for Joop Joosten on the 11th storey of the TPG Building.

'Saskia Olde Wolbers: The Falling Eye', the first solo exhibition in Stedelijk Museum CS by Saskia Olde Wolbers opened on June 23. Now internationally recognised, she debuted in late 2000 in Stedelijk Museum Bureau Amsterdam. Through September 17 her latest work (*Trailer*, 2005) was to be seen, together with three previous videos full of marvellous stories, and images full of sensory illusions. (*Trailer* was subsequently purchased by the Museum.) According to *de Volkskrant*, 'Saskia Olde Wolbers borrows from literature, science and cinema, enabling her to bring remarkably fresh work into the museum. She is a narrator, a raconteur – and that means she can speak to just about everyone. Who can resist a good story?'

At the end of this month the museum made public that it had assigned furniture manufacturer Vitra to design a chair, which shall be used throughout the museum from the reopening on.

A facetious connection was made with music when it was announced that the admission wrist band worn by visitors to the Belgian Rock Werchter festival would also give them free access to 48 museums in Belgium and The Netherlands through the end of September. Stedelijk Museum CS was one of them.

July, 2006

At the beginning of July the Khardziev Foundation announced that it planned to return the literary archive of the Russian art collector Nikolaj Khardziev (notes, manuscripts, letters and such), which had been on long-term loan to the Stedelijk Museum since the early 1990s, to Russia. Two staff members from the Russian State Archive will spend months studying the archive, after which it must still be recorded on microfiche, before the actual return to Russia takes place. The Foundation's artworks – about nine hundred paintings and drawings – will remain on long term loan with the Stedelijk Museum, which is going to publish a catalogue of them.

On July 5 *Het Parool* trumpeted, 'Stedelijk faces 3.8 million hole', a headline that suggested a financial shortfall, when the story only involved the sum that would be needed to realise all of the ambitions which were formulated in the policy plan. The Stedelijk Museum responded by letting it be known that this of course would not happen, and later in the summer presented – following its agreements with the City of Amsterdam – a new policy plan, with the accompanying financial underpinnings.

The exhibition 'Airworld. Design and Architecture for Air Travel', assembled by the Vitra Design Museum in Weil am Rhein, Germany, and seen in Stedelijk Museum CS from July 21 through November 5, drew crowds. The history of air travel, from aeroplane design to signposting, from terminals to in-flight plates and cutlery, was shown, and, for Amsterdam, supplemented with works from the Museum's own collection, such as a number of historic posters. 'Air travel exhibition a feast of memories: Flying is still fascinating', wrote *De Telegraaf*, and *Het Parool* found it 'Fun for both regular visitors and former students at the Rietveld Academy

designed uniforms for stewards and stewardesses as part of a competition set up by the Stedelijk Museum. The jury, comprised of Aziz Bekkaoui (designer), Milou van Rossum (fashion journalist, *de Volkskrant*) and Ingeborg de Rooede (curator, Stedelijk Museum and co-organiser of the exhibition) ultimately chose as the winning designs those of Marie Burlot (beginners) and Monika Kluckova and Melanie Brown (advanced). The design by the latter was worn by the hosts and hostesses at the exhibition, and was for sale as a pattern in the Museum Shop. This blockbuster of 2006, sponsored by ABN AMRO and Schiphol Airport, ultimately drew more than 60,000 visitors.

Demolition of the annexes to the old museum on the Paulus Potterstraat officially began on July 17: what was called the Marmot House and the conservatory that had extended the old restaurant. In October the most symbolic intervention would take place: the demolition of the Sandberg Wing (or New Wing) along Van Baerlestraat.

The temporary accommodations of the Stedelijk Museum on the Oosterdokskade proved to be rather a danger zone this month.

The cooling tower of the Post CS-Building turned out to be the source for an outbreak of Legionnaires' Disease, which caused several deaths. Several staff at the museum were infected, fortunately there were no serious consequences in the end. Shortly thereafter the sheetpile wall in the excavation site next to Stedelijk Museum CS broke, a problem which was however remedied in time by pumping in 4200 cubic metres of sand to stabilise the situation.

In expectation of the plans for the new building on the Museumplein, with one concept for the restaurant, coffee corner and staff canteen, management of the museum's staff canteen was turned over to the firm Eurest, beginning this month.

August, 2006

The summer has traditionally been the time for shows from the Museum's own collection. That happened this year in the exhibition 'Breaking the Rules' (June 16 through October 22, 2006), based on seventy works, in which recent acquisitions such as *Neighbours* (2005) by Thomas Hirschhorn were placed in the context of works created over the previous four decades – works in which style defies the laws of classic

aesthetics, or with an anti-aesthetic that has a very contagious effect. 'It is precisely this infectiousness that makes this exhibition worth seeing. The longer you look, the more you realise that these "anti-aesthetic" artists do not want to make ugly work, but want to show that beauty, emotion or pleasure can also be achieved in ways other than the classical ones. For that, you must break conventions, confront the viewer with enigmas, possibly even deploy humour', said the *NRC Handelsblad*. Not all reactions were as enthusiastic, however, witness the headline in *Het Parool*, 'Breaking the Rules isn't stimulating', while *de Volkskrant* wrote, 'Lots of outward histrionics, without any historical continuity that puts the art in its context. The consequence: rebellious art as innocent rooting around, that does justice neither to the motivation of the artists, nor to the subject itself.'

Toward a new summit read the title of the policy memorandum, as formulated by Director Gijs van Tuyl. Looking forward, and not looking back in nostalgia is his motto. According to the policy plan 2006-2007, the Museum must be balanced: a podium for current developments, but also a classical museum for modern art. The exhibition machine must be slowed down

to give ample room for the museum, the collection possibly thinned out somewhat, and the organisation professionalised. The ultimate goal is 'a new summit', an internationally renowned institution that shares the heights with giants such as the Tate Modern in London and the Pompidou Centre in Paris.

In cooperation with the Amsterdam Historical Museum, the Stedelijk Museum is undertaking a number of programmes under title of *City and Language*, a project following up on ideas of former Amsterdam Councilman (now a member of the Cabinet)

Ahmed Aboutaleb, in which future citizens integrating into Dutch society can become acquainted with the art and history of Amsterdam. It is a unique project in that it couples the historical collection of the Amsterdam Historical Museum with the collection of modern and contemporary art at the Stedelijk Museum. The City of Amsterdam made 140,000 Euro available for the project, in which the Stedelijk will focus primarily on better educated non-Dutch residents, through the programme *Hier woon ik* (I live here), among others. The museums will also be taking a look at museums in other countries, such

as the Victoria & Albert in London, where they have been working on social inclusion projects for some time now.

The 29th Uitmarkt at the end of August, with over a half-million visitors, was one of the most heavily visited in recent years, and with seven outdoor and twenty indoor podia it was also one of the largest. The Stedelijk Museum's stand attracted attention primarily with information about and advertising for the 'Airworld' exhibition (for instance, the inflatable aeroplanes from sponsor ABN AMRO), and the announcement of the massive Andy Warhol show in 2007.

September, 2006

On September 1 Marjolijn Bronkhuizen took up the post of Head of the Marketing & Communication sector, which includes education, press, publicity and sponsoring. After years of service with the broadcaster VPRO, she will now be occupied primarily with the reopening of the Museum on the Museumplein and the challenges of the new policy. Management was further expanded with the arrival of Nicole Kuppens, formerly managing director of vdB / Communicatie Groep, as new Head of the Operations Department. On the other hand, September saw the

departure of Dorine Mignot, who had served the Museum for over thirty years as a curator. On September 8 she was given a festive send-off in Stedelijk Museum CS, at which many colleagues and ex-colleagues from the museum and the Dutch and international museum world were present to congratulate her on her retirement.

Although there has already been a tax policy encouraging cultural investment in place for two years, on September 13 the sale of shares began in the Triodos Cultural Fund, intended for individual investors who wish to place their monies in cultural projects. The Fund had already received approval from the Ministry of Education, Culture and Science for over 180 million Euro in cultural projects. One of the first to receive support was the Stedelijk Museum, which obtained a low-interest mortgage for its renovations.

'The Vincent Award' opened on September 19, an exhibition surrounding the Vincent van Gogh Biennial Award for Contemporary Art, the prestigious prize for current European art presented every two years, which had previously been organised three times at the Bonnefantenmuseum in Maastricht. This year

the Broere Charitable Foundation, which created the prize in 2000 in memory of the Antwerp gallery owner Monique Zajfen after her untimely death, chose the Stedelijk Museum in hope that it would attract more attention for the award, and especially for the discussion programme surrounding it, which interrogates European identity within art. Unlike in Maastricht in the past, here not only was the work of the winner shown, but also that of all the nominees: Urs Fischer, Andrei Monastyrski, Dan Perjovschi, Wilhelm Sasnal and Cerith Wyn Evans. This shortlist revealed a shift in the focus of contemporary art in the direction of Eastern Europe, where serious work is relieved by elegant contributions. Where *De Telegraaf* reported 'With The Vincent, everybody is the winner', and *Vrij Nederland* found that 'Dan Perjovschi deserves the Vincent', it seems *de Volkskrant* got it right with the headline above its review, 'The Vincent has to go to Wilhelm Sasnal'. He indeed received the prize awarded on November 17 by Amsterdam's Councilwoman for Culture, Carolien Gehrels, because the jury were convinced that Sasnal was going to make a lasting contribution to the development of contemporary art. Their report states, 'He seeks

his inspiration in a by now immense archive of old cards, business folders, documentaries, books, rock music and political posters. He successfully transforms all this into works that appeal to our collective consciousness and at the same time are personal.' The Polish artist handed the prize of 50,000 Euro over to charitable purposes, including a Polish orphanage.

In honour of the artist Karel Appel, who passed away in May, at the initiative of Harriet Appel the Stedelijk Museum and the Gemeentemuseum in The Hague organised a memorial on September 23 in the Small Concert Hall of the Concertgebouw in Amsterdam, where the art critic Carlo McGormick, the art historian Michel Ragon and former director Rudi Fuchs were the speakers.

This month a group of the Friends of the Stedelijk Museum made a ten-day art tour through China, led by Emilie Nord and Carolien de Bruijn, visiting Shanghai and Beijing. In addition to modern art in the Modern Art Fair and in the galleries on Moganshan Road in Beijing, classics such as the Forbidden City and the Great Wall were also included in the tour. On September 21 there was great interest as

the catalogue of all acquisitions by the Stedelijk Museum during the directorate of Rudi Fuchs (1993-2003) was presented. The first copy of this substantial volume (392 pages thick and designed by Walter Nikkels) was presented by Director Gijs van Tuyl to Rudi Fuchs himself, who appeared very satisfied with the final result.

It was also crowded at the meeting on the 11th storey at Stedelijk Museum CS on September 28, marking the 30th anniversary of the opening of Galerie Ra, with its driving force Paul Derrez. Throughout all these years there has been a close relation between the gallery and the Stedelijk Museum, as was explained by Marjan Boot, curator of applied arts and design at the Museum.

October, 2006

October 9 saw the official beginning of the demolition of the Sandberg Wing, often called the New Wing. This was marked by Amsterdam's Councilwoman for Culture, Carolien Gehrels, symbolically throwing a stone through the windows – the main result of which was kicking up a metaphorical storm in the press. In *de Volkskrant* Kees Fens called it 'cultural swinishness', and in the *NRC Handelsblad* Henk Hofland spoke of 'a stone through the past,

through my memory'. But the Councilwoman defended herself, saying 'Sandberg was himself innovative, controversial, scintillating. The stone was precisely out of respect for Sandberg the innovator. Somewhat provocative, but that is what the Stedelijk has always been.' In any case, it was clear that a start had indeed been made on the new building for the Museum, while in the meantime the preparatory work within the museum in connection with the renovation was being finished up. During this month the Stedelijk Museum opened a new project space for young artists in the Post CS-Building on the Oosterdoksade, under the name 'Docking Station', a term that comes from computer technology, referring to a platform for connections between computers and subordinate apparatus. For the Stedelijk Museum that is a metaphor for a place where information flows in and contacts are made. According to the press release, 'This space enables the museum to respond quickly to what is currently happening in international art.' In the future, work that is 'relatively simple, not entirely perfected or not previously seen in Amsterdam' can be shown for runs of four or five weeks.

The first to be seen in the space was the American artist Daria Martin, with two film clips of a performance that visualised the myth of Persephone. In fact, Docking Station has a function similar to that of Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, the difference being that there the emphasis lies on artists working in Amsterdam, while here it is primarily young foreign artists who will be seen.

Beginning October 20 there was an unusual presentation by the English artist Tino Sehgal (b. London, 1976) to be seen in Stedelijk Museum CS. He is one of the most discussed artists at this moment, because he produces no material objects, but works together with dancers, actors and museum guards with whom he rehearses movements or conversations which he then has performed in the presence of the public. Moreover, after the events the artist insists that every physical trace of the work disappears, so that its further existence is only in the memory of those who have encountered the work live. His earliest work, *Instead of allowing some things to rise up to your face dancing bruce and dan and other things* (2000), with references to the work of Bruce Nauman and Dan Graham, was

acquired by the Museum last year. In part in connection with that, this modest presentation of his selection from the Museum's collection was to be seen in Stedelijk Museum CS, just as the Museum has for some time regularly invited artists to make similar selections, in order to offer space for subjective, unexpected approaches to the collection and the work of the artists themselves.

October 26, Pontus Hulten, one of the most important exhibition curators of the second half of the 20th century passed away at the age of 82. Hulten, who had been director at the Moderna Museet in Stockholm and the Pompidou Centre in Paris, was a golden light. The photographs seduce you with their beauty.'

November, 2006

Again this year lots of visitors found their way to the Stedelijk Museum CS for Museum Night. The Night fell during the final weekend of the 'Airworld' exhibition. The artist Mamabart had constructed an installation, *Nightflight*, in which visitors could fly in the Museum. They could also join a guided tour led by Martin van der Veen, author of the *Dagboek van een steward*. To top things off, there was song and dance from The Vocal Department and Lucia Marthas, and visitors

themselves could dance to music provided by Eddi Bal and DJ Jurr.

'Broomber & Chanarin-Facts, Fictions and Stories, two projects' was the title of the successful photo exhibition that opened on November 10, and ultimately was extended by a month. It was the first Dutch solo exhibition of the pair of photographers, Adam Broomberg (b. 1970, South Africa) and Oliver Chanarin (b. 1971, England). With their reportage Broomber and Chanarin investigate the limitations that a photograph imposes in representing a subject. Or, as *Het Parool* formulated it, 'They explore the responsibility of the photographer and the moral boundaries of photography. They zoom in on such specific possible circumstances, in order to tell a more universal a complex truth.' The photo books *Chicago* and *Mr. Mkhize's portrait*, which were on sale in the Museum Shop during the exhibition, quickly sold out, only logical, said *de Volkskrant*, because 'while there is indeed misery to be seen, it is bathed as it were in a golden light. The photographs seduce you with their beauty.'

This month a discussion flared up between seven large museums (including the Stedelijk Museum) and the

Mondriaan Foundation. In a pressing letter a number of museum directors expressed their discontent with the Mondriaan Foundation, which they called 'patronising, paternalistic and bureaucratic', and further suggested was too little involved in decision making with regard to the reviewing the subsidies for museum purchases. The Mondriaan Foundation, in the person of its Director, Gitta Luiten, labelled this critique wide of the truth and unjustified, and proposed 'that the museums themselves had broken off the structural consultations'. Museum directors who had not signed the letter also got involved in the discussion, which in any case led to all parties once again clearly formulating their positions on matters such as the autonomy of art, the independence of museums, and their role in the 21st century.

In early November, via the Museum's website Director Gijs van Tuyl responded to a rather tendentious article in the *NRC Handelsblad* of September 28, entitled 'Stedelijk's sharp critique of Fuchs' legacy', with reference to the *Toward a new summit* policy plan. According to the author of the article, the problems which the Stedelijk is facing were, in that document, attributed to the person of Rudi Fuchs. Under

the title *Geen kwaad woord over Fuchs* (No bad word about Fuchs) Van Tuyl responded indignantly, 'It is already to be regretted that I did not recognise our plans in the article. But it is really beneath contempt that someone who has meant as much for the Dutch and international art world as Fuchs should be cast in such a bad light. Fuchs is one of the great Dutch curators of the past half century, with an unequalled international reputation.'

On November 7, at the *Online Conferentie Nederland* in the RAI in Amsterdam, the Stedelijk Museum's librarian Michiel Nijhoff received the 2006 Victorine Essay Prize from the Schaick Fund NVB for his essay *Een tweedehands leven in stilte* (A second-hand life in silence), on the image and stereotyped picture of the librarian in cinema.

To mark the presentation of the Erasmus Prize (150,000 Euro) to the French artist Pierre Bernard (b. 1942, Paris), the Stedelijk Museum devoted a small presentation to his work, made possible by the City of Amsterdam. Bernard is one of the most prominent graphic designers of the last decade, and was one of the leading figures in the Grapus design collective. His work is well represented in the Museum's collection. The Erasmus Prize is

presented annually to a person who, within the cultural traditions of Europe, has made an important contribution to the fields of culture, society or the social sciences. To cite Bernard: 'Graphic design will not make the world a paradise, but it can in any case contribute to making it somewhat more humane.'

December, 2006

The month began with the opening of 'Just in Time: Municipal Art Acquisitions'. Even after its privatisation, the city of Amsterdam is continuing to do its art buying through the Stedelijk Museum, and for which an extra 170,000 Euro is made available to the Museum, outside its regular support. This time this annually recurring exhibition had a new element, namely a guest curator, Maxine Kopsa. There was work to be seen by Sebastian Diaz Morales, Radio Rietveld and Mark Manders, among others. 'It is a group of artists who, to one degree or another, pay respects to outside influences, whether these are historical references or contemporary issues,' explained Kopsa, 'and if we can regard "Just in Time" as a signpost in time, then we can say that indeed we have here a lively collection of passionate speakers, who all give their own interpretations to what is needed, sincerely and

candidly! The 'what is needed' referred to the title of the exhibition, 'Just in Time', a principle in economics, based on making the right judgement at the right place and the right time, to prevent waste. Because artists deliberately choose for circuitous methods and are open to mistakes and unexpected tangents, the diverse interpretations differ considerably, and the exhibition offered a 'not unpleasant mishmash' (*de Volkskrant*).

The second person to receive an invitation within the format of Docking Station was the Danish artist Jesper Just (b. 1974, Copenhagen). Three of his short films, *Invitation to love* (2003), *The lonely villa* (2004) and *Something to love* (2005) were screened there beginning December 9. Where in October Daria Martin had approached themes such as seduction, emotion and identity from the feminine perspective, Just explored the other end of the spectrum: the limited concepts of masculinity in popular culture and films, without linear story lines and without spoken text.

On December 14 it was announced that the Japanese firm Teijin Twaron had become the first major foreign sponsor for the Stedelijk's new building. In light of the size of its

financial contribution, Teijin became one of its chief founders. 'This is very good news for the Stedelijk', said Director Van Tuyl. 'We can now move forward with the start of the new construction. Moreover, this expresses great confidence in the international position and status of the Stedelijk Museum, which thanks to this sponsor can only increase.'

Just before Christmas vacation the exhibition 'Under the surface – acquisitions 2005-2006' opened. It presented a selection of the purchases made to date under Van Tuyl's directorship, and was well received in the press. 'There is little to be said against his choices, certainly in view of the rather modest budget of a scant million Euro per year', wrote the *Volkskrant*, and the *NRC Handelsblad* observed, 'With his acquisitions Van Tuyl appears to represent a new realism at the Stedelijk... no spectacular exhibition, but it is a relief to see so many good artworks together.' Among the acquisitions were works by Francis Alÿs, Mike Kelley, William Kentridge, Aernout Mik, Isa Genzken, Thomas Ruff and others.

December 21
The museum staff enjoyed their annual Christmas/year's end dinner in Stedelijk

Museum CS, this time prepared in its entirety by Jules Haltman, a fellow staffer in the Security Department – a deed of gallantry on his part that proved successful, and made an important contribution to a gala evening.

The year closed with two positive reports. On December 30 the arts staff at *Het Parool* summed up the art year in a series of lists. The Stedelijk Museum appeared under the heading 'Comebacks', because 'things are beginning to swing there again. With exhibitions such as "Mapping the Studio," "The Vincent Award," "Saskia Olde Wolbers" and "Just in Time" the museum is proving that it at last is in touch with the very latest developments in the visual arts.' And finally, it appeared that – despite its temporary location in the TPG Building on the Oosterdokskaade, with all the advantages and disadvantages that location has – Stedelijk Museum CS had drawn more visitors in 2006 than in the previous year: 210,000 visitors, to be precise, an increase of 6.6% in total.

COLLECTIONS

An important reorganisation was carried out in 2006 which has resulted in a Collections Department, presently headed up by two individuals, namely Jan van Adrichem and Geurt Imanse. The Department is responsible for the precise cataloguing of the collections and their management to the highest scientific standards. This wide task description is divided so that Jan van Adrichem is responsible for the sub-departments of Collection Registration, Documentation and Research, Library and Photography, and Geurt Imanse oversees the curators who manage the collections.

Library

Through the library and collection management system Adlib the Library and Documentation and Research had already been working together for some years, but now this cooperation has expanded and become closer at the organisational level. Moreover, all the staff in Collection Registration, who previously had been connected with specific disciplines and worked for the various departments, now work as one group, as do the staff in Documentation and Research. To accomplish this, various internal transfers were carried through. These changes have made

possible improved data management and more efficient provision of information, internally and to the public. This is an important first step toward the planned Information Centre in the new building.

Various retrospective projects for the Library and Collection Registration were tackled in 2006. By the end of 2006 the collections of visual art and design were – with the exception of a couple thousand objects – entirely entered into the collection registration system, and by the middle of 2007 will be included in the basic registration level in Adlib in their entirety. In 2006 the Library completed the major cataloguing action that had begun in 2004. A total of 27,000 titles of older publications were entered. Likewise during 2006 110,000 older exhibition catalogues were entered, from the previous hand-written library cards, by the firm Ingressus. These titles were read into the Adlib system in January, 2007. Fifty years after the Library was officially established and the organisation of the Art Inventory/Collection Registration department, the collections of the library and the art collections – respectively 170,000 titles and 90,000 objects – are as good as completely entered in Adlib. What is really special about

this situation in the Stedelijk Museum is, however, that the coupling between these databases has also been realised in Adlib. That is a major advantage, because certain information from the library and collection registration is thus traceable much more rapidly and can be brought into relation with other data. The library catalogue can be consulted online through the Museum's website and via links with, for instance, Adamnet and the OKBN (Overleg Kunsthistorische Bibliotheken Nederland). A new server at Basic Orange, the firm that hosts the Stedelijk Museum website, provided much improved performance. Links with www.fotografiebibliotheek.nl, a web catalogue in which the Netherlands Fotomuseum and Rijksmuseum, among others, participate, and the international Virtueler Katalog Kunstgeschichte (www.ubka.uni-karlsruhe.de/kvk/vkk/) are in preparation. The Library processed over 3000 new acquisitions in 2006, and made a beginning with the retrospective cataloguing of the 20,000 clipping files. There are presently 210 subscriptions to art periodicals. A new part-time worker, Vincent Spieker, was given responsibility

for managing the stacks of the library, and is the one who is entering and scanning the clippings on the Stedelijk Museum and its exhibition activities. A modest beginning was made with Intranet. The full text of recent cuttings can be consulted there. In cooperation with the department of Marketing and Communication a weekly press file is being compiled and distributed internally. The digitising of the collection of documentary videos is continuing. This project is also nearing its completion, the over 1500 documentary videos will shortly all be on DVD.

At over three hundred, the number of visitors to the library on the Deccaweg remained fairly constant in 2006. Included in this figure are students from the UvA and VU and other Amsterdammers, but also scholastic researchers from, for instance, the Getty Foundation. The combination of the Library and archive and the fact that persons with expertise regarding the materials in the Library, Documentation and Research and the archive are on site, seems to be extremely attractive for external visitors. Now that the archive of the Stedelijk Museum has been arranged and catalogued, the wealth of material

there and its importance as a source for academic research is clearer than ever before. Because the new archive law, however, applies to the archive of the Stedelijk Museum, this will in time have to be turned over to the Amsterdam Municipal Archive – news that became definitive at the end of 2006.

Collection Registration

After an inventory of the Collection Registration division in 2006, it appeared that a number of catch-up projects were going to be necessary. For instance, the administration of the long-term loans made by, and made to the Museum had not been consistent in the past years. Bringing these parts of the Adlib administration of the collection up to date will be taken in hand in 2007. The action we resolved to take to increase the quality level in the data recorded for objects has already begun. This involves, for example, cleaning up and regularising the spelling and form of names in the computerised system, which presently exhibit a number of undesirable variations as a result of having been input from various card catalogues. In 2006 thousands of names were already 'straightened out'. The Documentation and Research division is also systematically archivally examining the titles of

artworks to get them in their correct form. These are projects on which progress will be made in the coming years.

The number of works that are accompanied with a photograph in Adlib is steadily rising. The drawings and photographs, and since the end of 2006 the glass and ceramic collection are being systematically photographed by collection registration staff, and the descriptions in Adlib are being provided with a digital photo that identifies the work. The Photography division has also been keeping up their end in this: in 2006 about 1000 objects from the collection were photographed there, and thousands of shots were made for the Khardjiev catalogue, these photographs are of high enough quality to be used for publications as well as for the Web-project. The layout and design for almost all the exhibitions was also recorded digitally. In addition, hundreds of photographs were done for the use of the restoration atelier, hundreds of digital scans made of analogue material, and the 1250 pictures from the furniture book were converted into TIF files. This material was digitally edited and archived. In total, 50,000 Euro was realised from the sale of photo reproductions

during 2006, an increase of 40% over the previous year, and the Museum received a large number of voucher copies of publications in which they appeared.

Documentation and Research

In addition to their usual activities, staff in Documentation and Research worked on a scenario for Adlib. This is intended to guarantee the uniformity of registration of objects in Adlib – both those already present, and also new works. The format of title cards and collection catalogue entries will also soon be expected to reflect this. It is anticipated that this Adlib 'script' will be completed in mid-2007. The data from Adlib is being compared with that in 'The Furniture Collection Stedelijk Museum Amsterdam', the first Stedelijk Museum collection catalogue, from 2004, and where necessary Adlib is being corrected. Intensified research in the literature is also taking place in regard to furniture in the collection, the results of which will then be recorded in Adlib. Also this past year staff members have worked on checking and editing the information in the publication 'Aanwinsten/ Acquisitions 1983/2003. Stedelijk Museum Amsterdam', the book in which all purchases from the period of Rudi Fuchs's directorship are

listed, and the most important discussed. The book was published this year, and presented at a gala gathering at Stedelijk Museum CS on September 21.

Documentation and Research was also involved in the work – gathering and checking data for items in the collection and editing texts – surrounding the presentation of eight hundred top works on the Stedelijk Museum website, an extensive project the first results of which will be seen by the public in 2007. In addition two large project plans were formulated and gotten underway by Documentation and Research in 2006 with regard to the reopening of the new museum in late 2009: work on a guide to 200 high points of the collection, and an extensive publication, 'Re-view: Perspectives on the Collection of the Stedelijk Museum', in which, on the basis of specific issues, about forty museum staff and Dutch and foreign art historians will cast light on particular segments of the collection of the Stedelijk Museum. Two project teams of museum personnel are supervising these productions. Researcher Maarten Maas worked further on the study of the history of the photography collection at the Stedelijk Museum, research that is being done in

part with support from the VSB Fund and the Mondriaan Foundation, and must be completed in 2007. In addition, Sophie Tates and Fleur Jeunier worked on two small research projects regarding works by Severini and Nauman in the Museum's collection, both are projects of the Stedelijk Museum with the Research School for Art History, and are expected to be completed in September, 2007. Finally, Jan van Adrichem worked on an investigation into the relation of Dutch museums of modern art and the international neo-avant-garde, likewise on the basis of support from the Mondriaan Foundation. In 2006 the division cooperated in various symposia, including one on June 16, 2006, celebrating the University of Amsterdam's award of an honorary doctorate in Letters to Joop Joosten, former chief curator for Scientific Documentation.

RESTORATIONS

A reorganisation, which was formally completed on paper at the end of 2005, was introduced by phases during 2006. In this reorganisation the former Museal Affairs sector was transformed into the Collections and Presentations sector. The sub-divisions in this sector are defined on function: where formerly the restorers were organised together with the conservators by discipline, they are now brought together in the Restoration department, while maintaining the differentiation by specialities. This department is run by Sandra Weerdenburg who also works as a restorer. A new post has also been called into being, that of coordinating restorer for Applied Art and Design. This is a major step forward: until now, for this discipline there was only a textile restorer who worked one day per week.

In addition to the regular activities of the department, which include treatment and research, condition checks, processing loans, work for exhibitions and supervising interns and project staff, a relatively large amount of time in 2006 has been devoted to the upcoming relocation of the depot. In addition, the Web-project was still continuing, and

extra monies were again available for catching up on 'collection maintenance'. These funds were applied in all specialisations, on the one hand for a systematic control of condition, materials and techniques, and on the other for the treatment of objects.

Some activities, by discipline

(A list of the most important activities is to be found in the Dutch section)

Painting Restoration

Using extra collection funds, the Painting Restoration division was able to take on a freelance restorer, Maude Daudin-Schotte, for the restoration of the painting *Horizontal, Horizontal* by Brice Marden. The paint layer of this monochrome work is comprised of a mixture of oil paint and wax that is applied to a cotton canvas. The surface of this paint layer is particularly sensitive. The artwork became badly damaged during transport: a very large gap opened up in the paint layer. Restoration was only possible after an extensive investigation into Marden's technique. On the basis of this research small test-paintings ('dummies') were produced in the same technique that Marden had used. With the aid of these a suitable means of restoration

was developed. The treatment began with cleaning the surface of the paint, then the loose paint along the edge of the gap was securely fixed, and the gap filled and retouched. One of the greatest difficulties in this treatment was to conform to the texture, colour and gloss of the filled-in gap with the original surface. But thanks to the extensive preliminary research, the restoration was carried out successfully.

Paper Restoration

More was accomplished again this year in Paper Restoration on the 'poster project'. Melissa Potter, a private restorer, has treated 118 posters and prepared new descriptions of them with regard to condition, materials and techniques. In addition, because of the massive numbers involved (there are 20,000 posters in the collection) it was decided to obtain insight into the physical condition of the works by means of a random survey. A statistical model was used for this which had been developed by the National Archives in cooperation with TNO, the 'Universal Procedure Archive Assessment' (UPAA). The results of this random sample confirmed expectations: 35% of the posters are in urgent need of treatment, 15% of the collection within two years, 20% within five years, and 30%

are in good condition, requiring no treatment.

In 2006 the Paper Restoration division also began with a check on the condition, and technical description of the photographic artworks. A first group of photographs were selected, and a condition checklist for photographs was drawn up. 48 works from this group were described and investigated by the photo conservator Clara von Waldthausen.

Sculpture Restoration

With regard to restoration, among other projects in 2006 the Sculpture Restoration division treated a gilded sculpture by Ossip Zadkine, *The Stag* (on long-term loan from ICN). The sculpture is comprised of several pieces of wood, and as a result of shrinkage the seams between the various parts of this core had opened up. During the treatment these gaps were filled in again and gilded. In several places sections of the old filler which had been used in a previous treatment were revealed to be too rigid to follow the wood, and had become loose. These were once again affixed with a flexible glue filler. It is very important that this sculpture be preserved under stable climatic conditions..

Applied Art and Design

The discipline Applied Art and Design

was enriched this last autumn with a coordinating restorer. This discipline comprises many sub-collections, and a start has been made with developing different control checklists, including, at this point, for textiles and furniture. On the basis of these forms about 270 items have been checked, in part by outside experts under contract (75 items of furniture, by Jurjen Creman and Jan Paul Folkers).

During 2006 this division also contracted out a number of objects for restoration to Michiel Langeveld, a metal restorer, including a unique clock by Jan Eisenloeffel, produced in 1924. The object, the components of which include bronze, brass, gilt and enamel, has a wealth of detail, both abstract and figurative, for instance in the representation of the signs of the zodiac which are found on the several levels of the pierced frame of the clock face. The damage was primarily in the form of considerable dirt, corrosion, paint flecks, old solder from previous repairs, retouching, warping and missing details. Through dry – and after disassembly – phased chemical surface cleaning, much of the dirt, glue, paint, old wax, inappropriate retouching and corrosion was removed. This allowed the great

variety of colour in the metal and enamel to be seen again. Where necessary, the enamel was strengthened and filled in. Deformations were corrected to the extent possible, and loose parts of the clock were secured again.

ART HANDLING

After years of preparation in 2006 the Stedelijk Museum started off the department Art Handling, which was unparalleled in the museum world in the Netherlands. Feroza Verberne was appointed head of Art Handling and starting in February, she occupied herself with structuring the new department. Art Handling consists of six subdivisions: transport, packaging, depot, the registrar, the exhibition department and audiovisual. Formerly these subdivisions were scattered over different sections of the museum. The department is established with three objectives. First of all optimal conditions are to be created to conserve the collection, assuming that prevention will diminish the necessity of active conserving interventions. Therefore a policy is to be developed for the whole museum in relation to, amongst others, starting off a collective rescue plan in case of emergencies, risk analyses and its implementation, collection conserving policy and preventive conserving policy regarding the conservation of the collections. Within this framework the appropriate standards and procedures are to be developed for handling and conserving

the collections, for transporting, storing and presenting them. The most careful and efficient conservation is to be made possible, within the contradicting requirements for collection care and preventive conservation on the one hand and presenting the collections on the other. A second objective of Art Handling is to give quality impulses to logistic processes regarding the mobility of the collection and the presentation of the collections. Much attention will therefore go to tuning the Art Handling activities to the overall co-ordination within the sector. The new department will function as a bridge in the museum between all other departments that are involved directly or indirectly with the collections. Thirdly, the focus of the department will be on the quality and the professional approach of all departments in the museum that are involved in Art Handling. Training the employees of the Art Handling groups will be an important part of that process.

Activities

In 2006 the transport department handled the logistic aspects of all exhibitions, loaning of artworks, incoming new acquisitions as well as transporting general and technical equipment for presentations

The audiovisual department arranged nine exhibitions in which audiovisual collections or works were on display. Employees of this department also installed audiovisual works from the collection of the Stedelijk Museum, on display as loans in foreign institutes. Furthermore together with the Marketing & Communication department 21 video productions were realized, mostly interviews with living artists. For registering multimedia artworks, together with the collection registration department another eighteen video productions were made. A milestone was reached when in 2006 digitalisation of the video collection was completed, so the whole video collection of the Stedelijk Museum is now digitally available. In 2006 the registrar handled 149 applications for loans of artworks. A total of 257 works from different collections went on loan to 72 institutions in the Netherlands and abroad. For policy purposes in this kind of collection movements Art Handling has produced an essential document: the Facility Report. Besides that a proceeding plan is being made for producing a final review of loans coming in and going out. The employees of the packaging department,

apart from their structural activities in relation to exhibitions, loans going out and the preservation of the collection, also gave workshops for museology students of the Reinwardt Academy in Amsterdam. Several times they gave information on their profession to third parties. The exhibition department devoted itself to arranging and sometimes building a total of 26 exhibitions in Stedelijk Museum CS and Stedelijk Museum Bureau Amsterdam as well. Incidentally the department also worked abroad to install works from the collection on loan. The employees of the depots, apart from their daily tasks, amongst others made preparations for practical commissions for students of the VTLM Art Handler Course. Besides that they worked intensively on preparing plans for arranging the future new depot of the Stedelijk Museum. All of the Art Handling department was involved in 2006 in commenting on the preliminary design of the future museum building at the Museumplein and of the new depot, yet to be build. Knowledge concerning content of all employees of the department was used in this matter.

THE NEW MUSEUM AND DEPOT

In 2006 several steps were taken that must lead to the completion of a new museum as well as a new depot.

Museum

Mid-2006 the museum building was contracted out. This contracting-out led to a selection of installers and a contractor, who will start building as from May 1 2007. Contractor Midreth from Mijdrecht will be building the new Stedelijk Museum. The re-opening of the museum, designed by Benthem Crouwel Architects, is scheduled for the end of 2009. The new Stedelijk Museum will have an exhibition space of 7.000 square meters at its disposal – a substantial extension in view of the old situation. The entrance is relocated at the Museumplein in a modern, transparent extension of the building, just as the restaurant, the information centre and the museum shop. One floor up is the dominating futuristic like 'bathtub', a closed volume with ample exhibition space, connected to the 'erezaal' [main exhibition hall] in the old building, the new auditorium and the film hall. In the basement of the new building will be room for a big and tall exhibition hall, together with several more intimate

spaces and a room for educational purposes. The new offices, partly with a view of the Museumplein, are situated on top of the 'bathtub' and the restoration studios in the attic of the old building.

Also in 2006 the municipality initiated possible sponsoring by the Japanese company Teijin. This resulted in a positive decision of the board of directors of Teijin in Tokyo. On December 15 both parties signed the contract in the official residence of Mayor Cohen. Thus the Japanese company became the first big foreign sponsor of the new building of the Stedelijk Museum. Because of the amount of financial support Teijin will be one of the main founders of the new building. Teijin is worldwide market leader of synthetic fabrications which are applied amongst others in medical industry and information technology. Special about this agreement is that two subdivisions of the company, Teijin Twaron and Toho GmbH, will supply the synthetic fibres for the gigantic 'bathtub' of the new building of the Stedelijk Museum.

2006 was also a year of demolishing. All annexes were demolished by order of the municipality and the old building

was stripped of all build-in floors, walls and ceilings. This way much information came available about the building itself and thus about measures to be taken for renovation. One exhibition hall at the corner of the old building has been made a test room. Tests will be done in relation to lighting, colour, climate control et cetera, so artworks can be presented in the new and renovated building in optimal conditions. In 2007 the test room will be shown to the employees of the museum, the founders and the press, who thus will get an impression of the future exhibition halls.

Depot

The new depot building will be finished in 2007 and surrendered in 2008. In June 2006 the municipality signed a declaration of intent with real estate developer Nemaco. Nemaco will build the depot by order of the municipality in the Westelijk havengebied. The design is made by Dedato designers and architects, Amsterdam.

MARKETING & COMMUNICATIONS

The Marketing & Communications sector is responsible for the total communications package for the Museum, with regard to its policy, exhibitions, events, and the new building.

Marketing & Communications is of vital importance for the Stedelijk Museum. One of the seven core tasks in the policy plan for 2006-2008 is the restructuring of this sector: in addition to the professionalisation of the organisation, developing a functional and efficient sector for Marketing & Communication and sharpening up its activities have the highest priority.

The new head of the sector, Marjolijn Bronkhuyzen, was appointed in September, 2006, to coordinate and supervise this process. The development of a policy plan for the sector and the prioritising of its activities began later in the year. One of the priorities involves the further development and expansion of the education department. The first steps were taken on this in 2006.

Marketing and Communication is a sector with wide-ranging responsibilities within the Museum. Besides education,

the information desk, fundraising and recruiting sponsors, oversight of the Friends of the Stedelijk, the Founders and the Business Club, publication of the Stedelijk Museum Bulletin, press relations and publicity, events, the website and digital newsletters are all part of its remit. In addition, external relations, alliances, research and internal communication also come under this sector.

Press & Publicity

In 2006 an active press- and publicity policy was employed, directed at giving information about exhibitions and activities organised by the museum as well as promoting actively the policy and general vision of the museum, also based on the new policy plan. All this to generate as much attention possible in different national and international media, preferably as positive as possible and of the highest intrinsic quality (free publicity).

A different plan of approach was required for the renovation and new extension of the museum in the Paulus Potterstraat, including all developments in that field – such as the latest design plans, the tearing down of the Nieuwe Vleugel [New Wing] and the announcement of new sponsors. Especially the start of tearing down the Nieuwe

Vleugel made all media, because of the stone throwing alderwoman Gehrels, and stirred a lot of emotion. To keep informing the press and the public on the content and keep them posted on the new building, it was decided to develop a building magazine, a regularly appearing brochure with actual information, which will be published for the first time in 2007.

A constant matter of attention was the still limited publicity and visibility of the temporary location of the Stedelijk Museum, the Post CS-building not far from the Central Station. Visitors of the museum also proved to be insufficiently informed about the fact that the traditional highlights of the collection can not be exhibited there. To avoid disappointments efforts were made to emphasize this fact in all media (including the website of the Stedelijk).

Just as all news from the Stedelijk, all exhibitions were accompanied by press releases and every opening was preceded by a press conference. There was a varying attendance to the latter, partly due to the fact that today journalists prefer individual previews, by a curator or museum director. Visual material of the exhibition was primarily available through the website of the Stedelijk

Museum, where it can be downloaded for free. All exhibitions and other activities of the Stedelijk Museum got extensive attention in countless different media, to a different extent depending on the exhibition. Positive peaks were the exhibitions 'Shirin Neshat' and 'Airworld. Design and Architecture for Air Travel'.

New for the Stedelijk Museum was the announcement of a prize winner, the winner of the prestigious The Vincent Award 2006 on November 17th. By way of an intensive and precise press briefing, without leaking the name of the winner prematurely, directly after the prize distribution the announcement of the winner made the bigger national (and later some international) papers, led by *Het Parool* with a full 'spread'.

Website and digital newsletter

The Stedelijk Museum website (www.stedelijk.nl) and the e-news application are important tools in communication. The realisation, technical management and hosting of the website is in the hands of Basic Orange. Experimental Jetset produced the original design.

In 2006 the site had more than one million visitors. The free digital newsletter is being

used with increased frequency to inform the public with regard to exhibitions and other activities of the Museum. The Dutch newsletter was sent out 44 times, and the English version about 20 times, to about 7000 Dutch and about 1000 English-language subscribers.

Stedelijk Museum Bulletin

Just like the years before the Stedelijk Museum Bulletin in 2006 focused on the exhibitions on show and related activities (lectures, symposiums, book presentations et cetera) organised by the Stedelijk Museum and Stedelijk Museum Bureau by publishing background stories, reviews and interviews. Besides selling separate copies through the museum shop – with an average of more than 250 sold copies each issue, with issue number one as a peak (668 sold copies) – the sale to subscribers and Friends of the Stedelijk kept stable: about 2000 copies. Partly due to shifts in the staff the Stedelijk Museum Bulletin in 2006 was published only four times, in stead of five. As compensation a present by the editors was promised to the subscribers and Friends of the Stedelijk.

Sponsoring & Fund Raising

Since the Foundation

for Raising and Administering Funds for the Stedelijk Museum was established in 2004, under the auspices of Cor van Zadelhoff, Rijkman Groenink and Morris Tabaksblat, the Stedelijk Museum has exercised an energetic policy with regard to fund raising. These funds form an important supplement to the municipal budget for the Stedelijk, and are applied in various sectors in the Museum: equipment and furnishings, development, acquisition funds and the new building. In 2006 particular efforts were made with regard to the latter, raising funds for the renovation and new construction on the Paulus Potterstraat. As a result of these efforts an agreement was realised with the Japanese firm Teijin, the largest foreign sponsor of the Stedelijk Museum's new building and, in view of the size of the financial contribution, one of the principle founders. As a partner of the Stedelijk Museum Amsterdam Foundation, ABN AMRO makes possible, in part, all of the exhibitions in the Stedelijk Museum. In addition, various other sponsors contributed to the success of many exhibitions. For instance, KPN was the main sponsor of the 'Next Level: Art, Games & Reality' exhibition, and Amsterdam Airport Schiphol sponsored the

'Airworld: Design and Architecture for Air Travel' show in connection with an important anniversary: it was precisely ninety years ago, while the exhibition was running, that on September 19, 1916, the first aeroplane landed at Schiphol. ABN AMRO also joined in making this exhibition possible, and organised diverse activities around the show for its business contacts, including free guided tours. It is with the deepest appreciation that this structural and incidental support, both financial and in kind, donated by national and local governmental authorities, private foundations and, not to be forgotten, businesses, is utilised by the Museum for the realisation of various projects and exhibitions.

EDUCATION & INFORMING THE PUBLIC

Education is an essential task of the museum. The department is at the heart of the policy of the Stedelijk Museum and introduces art to the general public. Visitors are invited to exchange ideas about modern and contemporary art and design. Educational activities stimulate visitors to look more keenly, ask questions and debate and reflect on artistic, cultural and social themes. Education, too, inspires visitors to create for themselves.

Education & Informing the public anticipate the differences in interest an background knowledge of visitors. Visitors with little background knowledge usually enjoy visual art more during an active experience, in which they can identify with the art works and discuss them with other participants. The Stedelijk Museum lends a hand in looking at art and design and acts as an intermediary in the process of giving meaning to modern and contemporary art and design. In the museum, visitors develop their own visual skills and learn to trust on them. Is their interest aroused? In that case, visitors with specific questions can get help from museum teachers, co-workers of the department of Education and Informing the public and the library of the museum.

The many programmes and exhibitions resulted in a total of 29,040 participants to educational programmes and activities in the year 2006.

Education

Schools

As in 2005, in January 2006 many pupils and youngsters went to see the special exhibition of works by Rineke Dijkstra. Then the exhibition 'Next Level. Art, Games & Reality' attracted another young crowd. Many of them were pupils who, together with their teachers, were drawn to a project which was especially designed in collaboration with Vizer Amsterdam. The program involved an interactive tour and statements for lively debates. "Can games be considered as art or not?" "Do games encourage violence in society?" "Are games especially intended for boys and nerds?" Discussions, at times heated, took place in the educational room which had been transformed into a *Game Lounge* for the occasion.

The interactive tours that accompanied several exhibitions also attracted pupils, the many workshops for children, lead by artists, other active family tours, the 'art watching hours', CKV-programmes, the VMBO G.R.A.S. -project or the Goed Gevormd-project that was set up in partnership with ARCAM.

Programmes for children / family programmes

Designers and artists, including the *Gamekings*, Luna Maurer and Roel Wouters, VJ Vasco and Mamabart, organized workshops for children and youngsters in the educational room of the museum, which had been transformed into a *Game Lounge*. In addition, the children could go on a hunt or compete in a design contest. The activity program was announced in the first *Junioragenda* (Junior Program) of that year, specially put together and realized to accompany the exhibition 'Next Level. Art, Games & Reality'.

In August, the exhibition 'Airworld. Design and Architecture for Air Travel' opened with a dazzling fashion show of airline uniforms put together by students of the Gerrit Rietveld Academie. This exhibition was also accompanied by a special *Junioragenda*, which announces the varied program of activities. The family programme consisted of a 'search flight', several guided family tours and workshops (about the architecture by Job Schroën of Benthem Crowell, air traffic problems by Patrick Dippell, art designed for Schiphol by Serge Verheugen, and *foodstyling* by Yvette van Boven). Together with thirty-six students of the IMC Weekendschool, the artist Hugo Kaagman

spent four weeks creating a colourful and exuberant airport lounge for youngsters.

The third *Junioragenda* of the year 2006 accompanied the exhibition 'Just in Time: Municipal Art Acquisitions'. Along with this group exhibition with young international artists, several surprising and renewed work shops were organized in addition to the active guided family tours. Including the work shop mega wall painting with artist Lucy Stein, a work shop sound art with artist Arnoud Holleman and several work shops in co-operation with Radio Rietveld, during which live radio programs could be broadcasted from the museum. A number of work shops were extensively reviewed in the media.

Stad & Taal, Ontmoet kunst

Stedelijk Museum CS is an experimental garden for education and informing the public. Since August 2006, the Stedelijk Museum has used the programme *Stad en Taal, Ontmoet kunst* to form a bridge between Amsterdam residents who have international roots and modern and contemporary art. *Ontmoet kunst* is a teaching programme that stimulates both language development and cultural participation. The programme was set up in collaboration

with teachers of Nt-2 (Dutch as a second language) and was tested extensively for a year (2006/2007). The response has been very positive. Starting-points of the programme are interaction, own input and recognition. Part of the programme is an art project by artist Frank Koolen highlighting urban space, culture and communication. In addition, the museum will continue focussing on research and the transfer of knowledge.

Informing the public

Brochures

In 2006 the department started producing supplying accompanying brochures, in which the activities are announced and background information can be found – in words and pictures – about specific exhibitions. The brochures are in addition to the exhibition texts, of which the production is also coordinated by the department of Education and Informing the public. The first brochure appeared with the exhibition of Rineke Dijkstra. Subsequently, brochures were made to accompany the exhibitions 'Mapping the Studio', 'Airworld. Design and Architecture for Air Travel' and 'Just in Time: Municipal Art Acquisitions'.

Eerste hulp bij design
Early in 2006, the booklet *Eerste hulp bij design* was published.

The booklet teaches pupils to look with a sharper eye at industrial design. It offers a design test, as well as exciting assignments to be completed at home or at school, including making statements in the form of a game, combined with in-depth information on the subject.

Guided tours

Guided tours in the Stedelijk Museum always have a central theme, which reappears and is used to round off the tour. A theme is requested in advance, while booking the tour. Therefore one can choose, for example, a specific exhibition or a subject such as 'new or renewed'. The Stedelijk Museum distinguishes two types of guided tours. During the communicative tour exchange and dialogue are emphasised. Participants get into conversation with each other and get acquainted with other viewpoints. The focal point is the process of looking, as a result the visitors acquire knowledge. During informative guides acquiring knowledge is emphasised, although exchange always takes place. The guides and museum teachers of the Stedelijk Museum are more than happy to take time to receive participants, to come up to the expectations and information requirement.

SMCS ON 11

SMCS on 11, a series of lectures, discussions and films which since its beginning in 2004 presented a broad scale of speakers and screenings, proved in 2006 again to be an inspiring platform for discussion and insight. No less than 38 activities were organised, some of them in co-operation with different cultural institutions. More than 4300 people visited Stedelijk Museum CS on 11 in 2006 (the Right About Now lectures in the auditorium of the University of Amsterdam not included).

The first symposium in 2006, entitled 'Cultural Activism Today', was a co-operation between the Stedelijk Museum, the Jan van Eyck Academy and the Rotterdam collective BAVO. Prominent speakers – such as Boris Groys, Jens Haaning, Dieter Lesage, Joep van Lieshout and Alexei Monroe – discussed the renewed wave of cultural activism that supposedly sprang up from antipopulistic or antiglobal movements from different points of view. The theme was further illustrated by films of Aernout Mik and Saso Podgorsek & Laitbach.

As part of the widely discussed exhibition 'Shirin Neshat', that opened in SMCS on

February 3, a whole evening dedicated to this artist was organised in a packed SMCS on 11 the night before. There, after the screening of the film *Khaneh siah ast (the house is black)*, she spoke of the Iranian poet Forugh Farrokhzad, about the importance of this work for her own oeuvre. She furthermore spoke with Kader Abdolah, a writer also from Iran. Thoughts were exchanged on their native country and the ambiguity of the boundaries in the Islam, boundaries between man and woman, between sacred and profane, between reality and magic.

Together with the editors of website PhotoQ and Volkskrant Magazine, SMCS 11 organised a 'talkshow-evening' entitled PhotoQ Live. Core of the program was a conversation between Hripsimé Visser, curator photography at the Stedelijk, with photographer Rineke Dijkstra, who's exhibition 'Rineke Dijkstra – Portraits' was being shown in the Stedelijk Museum at that time. PhotoQ also focused on photography in the Volkskrant Magazine. In between these acts music was performed by the Bauer Band.

Important exhibitions in SMCS on 11 provided more insight on were

'Airworld. Design and Architecture for Air Travel', 'The Vincent Award' and 'Mapping the Studio'. The latter, on two different evenings, was reviewed by Wouter Davidts, Jon Wood, Caroline Jones and Frank Reijnders as to the part the studio plays in contemporary art practice. SMBA was also considerably responsible for the programming of SMCS on 11. In relation, for instance, to the exhibition 'We All Laughed at Christopher Columbus' two of the exposing artists, Jeremiah Day and Florian Wüst, had a discussion and later that night the moving film *November* by the German artist Hito Steyerl was shown. Krist Gruijthuisen, guest curator of the exhibition, in December also initiated another seminar 'Archives of Disappearance', during which the artists choice to stop making art ostentatiously was discussed.

Besides the symposiums and films mentioned before, many other successful activities were organised – for instance the symposium 'Suburban Scenarios' – in co-operation with Citythoughts Architects and the lectureship Art and Public Space. Speakers such as Aaron Betsky, Jeroen Boomgaard, Bastiaan Gribling and Hans van

Houwelingen tackled the question of how the actual metropolitan process in the Randstad Holland is related to contemporary cultural developments.

'Playtime' was a preview of the exhibition 'Next Level. Art, Games & Reality' in the Stedelijk. Students from the Rietveld Academy in Amsterdam directed by 'ringmaster' Klaas Kuitenbrouwer presented their surprising 'games' to a packed hall. The evening on 11 two months later on the occasion of the exhibition in the Stedelijk was also very successful, partly due to inspiring speakers such as Evert Hoogendoorn, Andy Clarke, Grethe Mitchell and Brody Condon.

Besides the lectures and screenings on 11, several book presentations took place. In February, Sven Lütticken and Camiel van Winkel together presented their publications respectively 'Secret Publicity' and 'The Primacy of Visibility'. During a lively conversation the authors, directed by moderator Hans Maarten van den Brink, discussed common themes in their books. Other book presentations were organised at the occasion of the publication of the collection book 'Aanwinsten/Acquisitions 1983/2003. Stedelijk Museum Amsterdam',

and the collected highlights of five years 'BUTT' Magazine in the colourful anthology 'BUTT BOOK'. Stimulating speakers were invited for all presentations or film programs were showed. SMCS on 11 also provided a platform for celebrations and festivities. For example the thirtieth anniversary of Gallery Ra in Amsterdam, the party of 'Girls like us' Magazine and the presentation of the TheaterAffiche Prize 2006.

Besides several speakers many more people from within and from outside of the Stedelijk, most of whom completely altruistically, co-operated in organizing SMCS on 11. Their support is greatly appreciated.

STEDELIJK MUSEUM BUREAU AMSTERDAM

2006 was a year of transition for Stedelijk Museum Bureau Amsterdam. As of 1 January, curator Martijn van Nieuwenhuizen was succeeded by Jelle Bouwhuis, previously spokesman of the Stedelijk Museum and compiler of the lecture and activities programme 'SMCS on 11'. SMBA had a number of commitments to fulfill from the previous year and had to deal with some unfinished tasks of the Stedelijk Museum. For this reason, SMBA took over the job of advising Postivisme from the Mother Museum. Postivisme is an organisation which commissions artists to produce works for the video screens of Club 11 in the Post CS building. In 2006, this resulted in three new video projects by Amsterdam artists. Also during the year, the successful lecture series Right About Now (organised by SMBA and W139 in partnership with the University of Utrecht, the Stedelijk Museum and the Mondriaan Stichting) culminated in six evening lectures.

The project by Chris Evans (which had already been planned) consisting of a presentation in SMBA followed by a temporary 'artists residence' on location in Westpoort, played an important role for the entire duration of

the year. Eventually, the exhibition was taken over by the International Project Space in Birmingham. After being shown in SMBA, a slightly changed version of the group exhibition 'We All Laughed at Christopher Columbus', organised by guest curators Krist Gruijthuisen and November Paynter, travelled on to Platform Garanti in Istanbul. This provided an international platform for, among others, the two Amsterdam based artists contributing to the exhibition.

Equally important was the establishment of a new artist in residence programme (next to BijlmAIR) with a view to strengthening the international quality level of SMBA. The artists' residence was set up on the Prinses Irenestraat with support from Lectoraat Kunst & Publieke Ruimte and Virtueel Museum Zuidas. The first works will be on show in the spring of 2007 at SMBA.

Apart from the programming, the communication process underwent some changes as well. In September the first step was taken by introducing a new, free SMBA Newsletter. Preparations were also made for the updated, bilingual website which will go on-line in 2007. In addition, for the first time after a long period

of drought, a large number of events took place in SMBA, as well as at other locations.

In all, Stedelijk Museum Bureau Amsterdam organised six exhibitions on its own premises as well as the artists' retreat project in Westpoort. The three main projects of 2006 were BijlmAIR, the artist in residence project at the Zuidas and Postivisme. Fourteen lectures/debates took place in SMBA and on location, including the lecture series Right About Now. In the year 2006 the venues attracted a total of 9,800 visitors. In 2006, SMBA received support from, among others, Amsterdams Fonds voor de Kunst, Mondriaan Stichting, Lectoraat Kunst & Publieke Ruimte, Virtueel Museum Zuidas, Moderna Museet Stockholm, Iaspis and the Swedish embassy.

Exhibitions

'Roma Pas – Here, In China'

The year began with an exhibition of works by Roma Pas which she had just finished in the southern Chinese city of Xiamen. Unlike many other Western artists who visit China and return with semi-documentary work, Pas underlined the impossibility of capturing her experiences in China in unambiguous or epitomizing images. This idea was presented

through the medium of photography in various forms: video, flash animations and prints on man-size canvasses, as well as by adding highly introspective elements.

'Hala Elkoussy – Peripheral (and other stories)'

Early April saw the opening of *Peripheral*, an exhibition of an essayistic video installation with accompanying wallpaper photographs. Elkoussy's work focuses on people migrating from the centre of Cairo to the many suburbs that spring up like mushrooms in this gigantic metropolis, sometimes only to disappear again as fast as they came. *Peripheral* was exhibited earlier on at the Biennale in Istanbul. SMBA also showed new work that reflected on (the desire for) consumerism in the predominantly Islamic capital.

'Chris Evans – Militant Bourgeois: An Existentialist Retreat'

As far back as 2005, Chris Evans was invited to create a work that would serve as a pilot project for the new Community Art programme of the Amsterdams Fonds voor de Kunst. The exhibition 'Militant Bourgeois: An Existentialist Retreat' was a prelude to the project which later took place at Westpoort: a retreat where artists could stay and reflect

on their artistry. Part of the exhibition featured a wood-burning stove, which would later be placed inside the retreat, as well as a film in which Rembrandt's famous *Portrait van Jan Six* played a key role. The painting is in the possession of a descendant of Jan Six, Jan Six van Hillegom, who gave his assistance to the project. At the beginning of 2007, the exhibition opened for a second time in the International Project Space in Birmingham. For the occasion a booklet was published that gives a complete overview of Evans' extensive background in studies of the arts.

'*We All Laughed at Christopher Columbus*' As tradition goes, the summer exhibition is put together by a young guest curator. In 2006 the task was taken on by two curators: Krist Gruijthuisen and November Paynter. Six artists contributed to their exhibition, two of whom are from Amsterdam. All six, Jeremiah Day, Florian Wüst, Amalia Pica, Roderick Buchanan and Ola Pehrson have their own personal, artistic way of using existing histories in their work. The work by Ola Pehrson consisted of two hundred separate objects that re-interpreted a documentary on the Unabomber. The

installation was loaned to SMBA by the Moderna Museet in Stockholm. It then travelled on to the Biennale in São Paulo. The exhibition also included a performance by Jeremiah Day in SMBA and a debate in SMCS on 11. The leading British magazine Frieze published a review of 'We All Laughed at Christopher Columbus'. In the autumn of 2006 an adapted version of the exhibition called 'Hepemiz Kristof Colomb'a Güldük' was staged in Platform Garanti in Istanbul, thanks to support given by the Mondriaan Stichting.

'Lucy Stein – Paintings and drawings' Anat Stainberg & Norberto Llopis Segarra - Now or Never' The autumn of 2006 also saw the opening of a double exhibition with work by Lucy Stein and a continuous performance project by Stainberg and Llopis Segarra who were connected to the Amsterdam institute DasArts. Just as in a soap series, they gave a weekly performance that was a continuation of the previous one. Stein's work, which focuses on the physical body, formed a splendid backdrop. Her paintings and drawings are character sketches of women and femininity. Some depict an unmistakable self-mockery, others a heavy mood.

During the course of the exhibition Stein received the Koninklijke Prijs voor de Vrije Schilderkunst. Later in 2006, her work was shown at the exhibition of Municipal Acquisitions in the Stedelijk Museum.

'Chris Evans – *Militant Bourgeois: An Existentialist Retreat*' (at Westpoort) Also in the autumn of 2006, Evans' project was running on location at Westpoort. The existentialist retreat was made possible with the assistance of, among others, the local city council. The retreat was built according to plan in the middle of a busy dual carriageway, Transformatorweg, in close proximity to ring road A10. Inside the retreat artists could sit eye to eye with the wood-burning stove, a symbol of the patronage by the Six family. They could stay and work there for free, be it under harsh circumstances, and reflect on 'the warm climate of granting subsidies to artists in The Netherlands', Evans said. A total of fifteen artists used the retreat. Some of them created extremely poignant work. Pedro Bakker, the 'cow philosopher' from Friesland, produced enough drawings for a complete exhibition to be staged later on in Expositieruimte Sign in Groningen.

'Guido van der Werve – The Clouds Are More Beautiful From Above' The last exhibition in 2006 showed two new films by Holland's promising Guido van der Werve. A full-page preview on the exhibition was published in the new newspaper *NRC Next*. "Van der Werve combines experiences from his own life to create a total image which is at times alienating, poetic and associative. In his films, he attempts to achieve the same directness with which music appeals to the senses. Van der Werve dramatises the romantic position of the artist in a comical way. His aim is to set a tone, not to tell an unambiguous story. Sky-high ambitions and human impotence appear to be the recurrent theme." (Manon Braat, 'Films of and about a hopeless romantic', in *NRC Next*, 16 November 2006).

Projects: BijlmAIR, Artists' Residence at Zuidas and Postivisme

BijlmAIR In 2006, the five-year-old partnership with CBK Zuidoost (the artist in residence programme BijlmAIR) was continued with new enthusiasm. BijlmAIR was set up especially for artists who are at the beginning of their career. Thomas Adolf and Jetske de Boer spent four months in the district Zuidoost, which resulted

in a display of works in both the district's offices and the studio itself. In his installations, Thomas Adolf shaped the Bijlmer district as it once was, and as it is now, into images that can be construed as a proposal for a possible future Bijlmer. Jetske de Boer gave guided tours of the Bijlmer during which objects that at first seemed trivial were given a new and energetic value. In 2006, the artists were selected on recommendation of five Dutch art academies but also the Committee in charge decided to use the old method of bringing in suitable candidates without external assistance. In addition, the Committee will play a more active role in supervising art projects on location. Besides the displays in Zuidoost, BijlmAIR will also be discussed in the SMBA Newsletter. Committee members for the year were Jelle Bouwhuis, Xander Karskens, Haco de Ridder and Patricia Kaersenhout.

Artists' Residence at Zuidas Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, in collaboration with the Lectoraat Kunst en Publieke Ruimte (a group in which the Gerrit Rietveld Academie, the University of Amsterdam, SKOR and the Virtual Museum Zuidas work closely together), took the initiative for a

new artists' residence to be set up on the Zuidas in the former Sandberginstituut on the Prinses Irenestraat. The institute was especially converted for this purpose. The idea is that every year an experienced artist from abroad will stay and work at the residency for a couple of months in order to reflect on the huge office blocks that are in the process of being constructed in the area. The artistic results will be exhibited at SMBA. The institutions involved, on recommendation of SMBA, will choose the residents. In October 2006, the Berlin artistic duo Nina Fischer / Maroan el Sani set up shop on the Zuidas for a period of at least five months. They are currently working on a film installation that will show the relationship between the modern buildings and globalisation and the resulting fear of terrorism. At a later stage, the duo will show parts of their work in Platform 21 as well as on a large video screen near the WTC. The film will also be shown on various locations abroad.

Postivisme Stichting Postivisme is a foundation initiated by Club 11 in order to commission artists to create work for the big panorama video screens in the clubroom of the Post CS building. In 2006, SMBA appointed

three artists and supervised them during the creation process. Rafael Rozendaal created a flash animation in which the colours and forms referred to the famous work by Matisse in the collection of the Stedelijk Museum. Joris Lindhout and Hayder Çakal put together their own Club 11 version of Fellini's film *8 1/2* about 'the director who has no ideas'. Pantelis Makkas linked the idea of strolling in a crowd with that of criminal voyeurism in a video projection comprising of six different screens that were displayed simultaneously.

Events *Right About Now* Although the lecture series Right About Now was assembled by SMBA and W139 in 2005 it did not become fully effective until 2006 as a result of a partnership with the UvA and the Stedelijk Museum, as well as support given by the Mondriaan Stichting. Every evening, two speakers from abroad gave a lecture on a topic that had been previously agreed to. A debate between them and the audience followed. All lectures took place in the prestigious Aula, in what used to be the Lutheran Church on the Spui. Right About Now was an overwhelming success. A total of 2,244 visitors attended the lectures (including the first lecture in November,

2005). A publication of the lectures will become available in 2007. *Close Connections* Within the framework of the Amsterdam Art Fair (previously known as KunstRai) and in collaboration with Ellen de Bruijne Projects, twenty international curators were invited to come to Amsterdam. Suzanne van de Ven was commissioned by SMBA to organise a debate, which took place on 3 May 2006 in SMBA. On 4 May some of the guests showed videos in SMCS op 11 at the invitation of SMBA. *Norman Klein* In October, SMBA – in partnership with Motive Gallery – presented the book 'Mr. Wood' by photographer Martine Stig and designer Vanessa van Dam. The celebrated philosopher and culture theorist, Norman Klein of Los Angeles, was invited to help liven up the presentation. The night before, some artists took this special opportunity to present their work in his presence. *SMCS op 11* At the end of the year, freelance curator Krist Gruijthuisen organised a seminar in SMCS on 11 in collaboration with the Van Abbemuseum in Eindhoven. The event was commissioned by SMBA. Theme of the seminar was artists who, at the height of their career, decide to

end their studies of the arts. Attention was paid to, among others, Tehching Hsieh, Anna Winteler, Cady Noland and Laurie Parsons. The seminar was closed with a debate (led by Krist Gruijthuisen) on this extraordinary theme. *Communication* At the beginning of 2006, it was decided to spruce up the house style of Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, mainly because the website had become outdated and was due for a complete overhaul. This resulted, among other developments, in a new layout of the SMBA Newsletter. The invitations for exhibitions were combined with their accompanying texts so they no longer had to be mailed separately. Instead of being sent to its subscribers only, the new Newsletter is now mailed to all contacts. The Newsletter, which is published in Dutch and English, is freely available for visitors. The young designer Jonathan Puckey was appointed on recommendation of Mevis & Van Deursen, the designers of SMBA's house style, to develop the new website. It went on-line on 20 January 2007. Early in 2007, the house style was further updated. In 2006, SMBA, with its running programme, took part in Tijdelijk Museum Amsterdam, a partnership of

contemporary art institutions for the duration of the Amsterdam Art Fair that aims to attract more visitors. TMA was designed by Annelys de Vet. In addition, SMBA contributed to the Atelierroute Jordaan with the exhibitions that were on show at the time. SMBA also had a stand on the Uitmarkt and joined the Museum Nacht with a performance by Stainberg / Segarra.

P & O

In the spring of 2006, a freelance project assistant was employed especially for the elaborate art project by Evans. In view of the large number of activities by SMBA the project assistant will stay on in 2007, budget permitting. SMBA had three staff members on a fixed contract (a total of approx 2,15 FTE). In addition, two volunteers, a temp and two trainees completed the work force of SMBA in 2006.

STAFF & ORGANIZATION

Self-sufficiency of the Stedelijk Museum

As result of gaining self-sufficiency the Stedelijk Museum from January 2006 on no longer is a municipal service. The museum as Stichting (Foundation) Stedelijk Museum Amsterdam is now a self-sufficient organization which receives financial support for its activities from the Municipality of Amsterdam. The museum collection however remains property of the Municipality, the Stichting Stedelijk Museum will manage, maintain, exhibit and extend the collection for the municipality. The building at the Museumplein also remains property of the Municipality, the Stichting Stedelijk Museum will take care of its maintenance and exploitation.

By gaining self-sufficiency the Stedelijk Museum expects to be able to operate more flexible a long-range budget and a planning which will offer more freedom of action than was possible as a municipal service. As a cultural company for instance it will offer more opportunities to undertake initiatives for generating revenues. The museum has negotiated a new CAO (Collective Bargaining Agreement), which

in future will make it possible to improve public functions.

Re-evaluating organizational structure

In 2006 a rearrangement of the organizational structure took place. This rearrangement was meant to realize and directed at realizing planning, control and working thematic according to the rules, just as effective managing and good communication. Just changing the structure however is not enough to achieve that objective. A cultural change is also necessary. But a cultural change will take more time.

The re-evaluating has resulted in a change in structure. The organization consists of a one-single-headed directorate, with three line sectors and three staff sectors. The line sectors are: Collections & Presentations, Marketing & Communication and Management. The staff sectors are: Control, Executive Secretary Office and P&O (Human Resources).

The sector Museale Zaken (Museological Business) has been transformed into the sector Collections & Presentations and is now run by a manager. The director is primary responsible for artistic and scientific decisions, the manager Collections & Presentations for

coordinating and executing activities in that area. The sector has four main departments: Collections, Presentations, Restorations and Art Handling. Also parts of this sector are the project managers and the project secretary.

a. Considering and maintaining the various professional competences, the restorers are combined in the Restoration department. This department with various disciplines is run by a restorer who will spend part of the time coordinating and heading the department and the other half of the time working as a restorer. The paper restoration has undergone a radical change in personnel, with the departure of André van Oort, who had given over 34 years of devoted service to the Stedelijk in that function. His place has been taken by Monica Marchesi. A new post has also been called into being, that of coordinating restorer for Applied Art and Design, filled by Netta Krumperman.

b. The (scientific) management of the collections including registration, documentation, research and publication is now placed under the heading of the Collections department. A department made up by the former Documentation &

Research department, the department Art Inventory (including photography), the library and collection managing curators in the disciplines Painting & Sculpture, Applied Arts & Design and Prints, Drawings & Photography. For Collection Registration, Documentation and Research, Library and Photography, 2006 was an important year. On May 1, the date of retirement for the head of Collection Registration, Marijke Knies, a reorganisation was carried out by which the division came under the supervision of Jan van Adrichem, who is also directly responsible for the Documentation and Research division. In addition, the new function of team leader for the Information Centre was created, and filled by Michiel Nijhoff. He is responsible to the head of Collections, but oversees the Collection Registration, Library and Photography divisions. Saskia Stokhof began work as coordinator of Collection Registration, a role which Willem van Beek fills for the Library. Rob Versluys is coordinator for Photography. Saskia Stokhof moved from Library to Collection Registration, and Joke Boedels took advantage of the early retirement regulations. On June 19 library staff worker Barbara Nijland passed away. In Documentation and Research Piet van

Orsouw took on more hours of work for the department, while Albert Verschueren was added to its staff. The Collection Registration division was strengthened by the addition of Kick Splinter, Bart Koekoek and Saar Groeneveld.

c. To bring about an unambiguous, meticulous handling of the collection in relation to a.o. storing, transportation, packaging, constructing exhibitions and loans, the new department Art Handling was created. Therefore the departments transportation, packaging, audiovisual and constructing exhibitions of the sector Management were transferred to the Art Handling department within the sector Collections & Presentations. Furthermore all employees in the depots and the loans coordinator were ranged under the Art Handling department. The department will also concentrate strongly on preventive conservation of the collection.

The department Presentations consists of three curators who essentially occupy themselves with organizing exhibitions.

d. A project management bureau was generated from which all projects were

directed, supervised, coordinated and evaluated according to the rules of the project organization.

The sector Marketing & Communication operates as an intermediary between the different public groups and the museum. All activities aimed at the public and the public groups are centralized in here. The differentiated constitution of the sector causes a specific approach of/and attention to the diverse sections of the market, press & public relations, marketing, fundraising, education and specific commercial activities such as events and merchandising. All specific competences, brought together in this sector with an intermediary function. A sector with an important function as well in view of the self-sufficiency regarding extending the public function and enlarging the necessary financial scope.

By re-arranging several positions and departments the sector Management was created. This consists of Commercial Services, including the museum shop and in future catering, Financial department, Security, Automation, Technical department and Maintenance department.

The control function in management is

detached from the execution, otherwise one is controlling oneself which is not advisable. This staff official reports to the director directly. The controller supervises and advises on processes and procedures such as primary described and reported in the administrative organization.

The central secretary is divided. Secretarial support is rendered to the sector managers. A Directory Secretary Office is formed as staff position by a two director's secretaries and a secretary/indicator for the correspondences.

Consultative structure

The main goal of consultation within the Stedelijk is exchanging points of view, working technical and practical information, on the basis of which decisions can be made. Being able to have all relevant information available is essential here. Decisions subsequently being tested by the people who have to work accordingly or have to implement them, is part of a good consultative structure. Interaction between policy and implementation.

In constructing the structure the point of departure was the so called linking-pin-system, this system implies that forms of consultation will overlap constantly from top to bottom.

Individual gearing will be done by job evaluation and the foundation of group consultation is the discussion of progress, followed by delegated consultation. This system guarantees effective communication and information supplying, in which everybody participates. The way people work and cooperate, the work itself and the circumstances involved are constant subjects of conversation.

Employment creation program

The Stedelijk Museum in co-operation with DWI offers a work placement path for certain target groups in which learning and working are combined. In a period of a minimum of six months participants are being assimilated and retrained for a regular skilled job in security. The Stedelijk Museum has years of experience in instructing trainees in security and considers that to be important.

The museum has chosen for an active coaching of the target groups that have been unemployed (for some time). The line of thought behind this is the social sense of duty to give young and other unemployed (for a longer time) people a chance to acquire work experience. The idea is to create a situation which is profitable for both parties. Trainees get a chance to acquire work experience in

security in relation to buildings and properties. It is stipulated that a participant will do his very best to advance his own development process. Being proactive is essential to participants.

The museum benefits by getting extra support in the security process. Another positive aspect of this traineeship is that this way the know-how of the museum security employees is kept up to standards and the positions of several security employees is enriched with coaching aspects. In 2006 the Stedelijk Museum offered room for fifteen trainees in security. By now more than twelve qualified trainees have found a regular job in security elsewhere.

Job characterization and -rating path

As a consequence of the self-sufficiency of the Stedelijk Museum a 'new' system of job rating was introduced in January 2006. New in the sense that it was a completely new system for the Stedelijk Museum.

Resulting from the CAO of the Stichting Stedelijk Museum the ORBA system is now applied. This system is applied in many branches of industry, including many Dutch museums. It is one of the four mayor systems in job rating in the Netherlands. The association of State-

aided Museums also uses ORBA. The fact that this system is widely applied in the museum world makes it easier to link up with job rating as applied in other museums and related institutions.

The positions are characterized by P&O with the help of AWWN and in dialogue met the sector managers in the Stedelijk Museum. In consultation with the sector managers job characterizations were made on the basis of the available material (information by executives and employees, characterizations according to the 'old' MRF-method and relevant reference material from other museums). Then the positions were classified by an arrangement committee consisting of the manager P&O and the sector managers. Arranging the positions was done by comparing the importance of the positions to the VRM reference positions. Partly due to the arrival of several new executives a delay was caused during 2006 in the job characterizing and rating path. By now the results of that arranging is been communicated tot the employees.

Performance and assessments interviews

In 2006 executives started performance interviews with

employees. During 2007 this subject will be developed and professionalized. Besides that in future employees will be assessed on the basis of an assessment system. This system, developed in 2007, will be based on the competences that are required for the job. Besides that individual agreements between executive and employee can be part of the assessment. The rise in salary scale in the new assessment system is dependent on the performance of the employee.

CAO

As mentioned in the last annual report a majority of the staff on January 27 2006 agreed to the new CAO, and so a big step was taken towards self-sufficiency. The CAO has a validity of one year and will end on January 1st 2007. During the writing of this annual report preparations for negotiations on a new CAO 2007 were well under way.

The CAO covers a series of job dictated subjects, which are implemented or developed at the time, such as:

- job rating (by now implemented)
- developing an assessment system by competence profiles (the P&O department has started to develop such an assessment system)
- personal development plan (POP)

Composition of personnel

In 2006, staffing of the Stichting Stedelijk Museum Amsterdam comprised contract employees with both fixed or unfixed time periods, Pantar-employees (formerly quado-employees), employees hired through the job creation project, temps and freelancers.

The average number of full time staff members was 148.6 (ex. Pantar-employees). Partly as result of the redundancy *57+regeling*, the number of staff on a fixed contract of employment was decreased and stood at 179 by the end of the year. The number of Pantar-staff members remained stable at 27 (December 2006). Some positions were filled by freelancers, among others the Head of Operations, Controller and Building Co-coordinator.

For the entire work force the percentage of men and women was the same, 50 per cent to be precise. Of those on a fixed contract (disregarding Pantar-employees and temporary staff) the percentage of women was larger than that of men, 52% and 48% respectively.

Despite the *57+regeling* employees aged 50 to 59 were still in the majority. In December 2006, 68 employees were in this age group.

Ten were older than 60. In contrast, more staff aged between 20 and 39 were hired. In January 2006, 53 employees were in this age group, as opposed to 64 in December. In the age category 40 to 49 few changes occurred. In January there were 35 employees aged 40 to 49, in December, 37.

Inflow and outflow of staff

A large number of staff (18) took advantage of the *57+regeling* and resigned from the Museum. Another 18 employees departed because they were either pensioned off or chose to resign of their own volition. In 2006 the Museum welcomed 24 new staff members, among whom was one Pantar-employee.

A total of 15 trainees gained work experience at the Museum. Two of these trainees remained for a full year as part of the training program for the Master's Degree Museum Curator.

Sadly, one of the Museum's employees passed away.

Absenteeism

In 2006 long-term absenteeism stood at 4.9%, short-term absenteeism at 4.3%. This is quite a good result. The figures are an improvement on 2005 when absenteeism was just over 6% for the whole year. The national average percentage of

absenteeism for 2006 is not yet known.

Proper supervision by management and the company doctor, a timely follow-up within the Social Medical Team, as well as a growing awareness that absenteeism is neither good for employees themselves nor for the Museum, were all factors that contributed to the low figures of absenteeism.

Just as it was for the rest of The Netherlands, the rate of absenteeism among women was slightly higher than that among men, 5.01 and 4.78 per cent respectively.

Meanwhile, the regulations concerning absenteeism have been brought in line with the new legislative measures. This point will be brought to the attention of both management and staff members. In this way, it will remain a focal point for all concerned.

Manual

In 2006 the Department of Human Resources (P & O) proceeded to re-write the existing but outdated staff department manual. The manual contains all rules and regulations, procedures and instructions that are applicable within the field of Human Resources at the Stichting Stedelijk Museum. Subjects

vary from recruitment procedures and absenteeism to terms of employment and fringe benefits. The manual represents a further elaboration of the collective bargaining agreement (CAO) of the Stichting Stedelijk Museum Amsterdam

On completion, the manual will be submitted for approval to the Management Team (MT) and the Works Council (OR). Eventually, the manual will be placed on the intranet, thus clearly setting out the Museum's expectations of both employees and Human Resources alike.

Complaints committee and ombudsman

When one of the ombudsmen retired, a current staff member was asked by management to fill the vacant position. She gladly obliged.

During the search for a new ombudsman it became evident that the complaints committee, too, had been facing the consequences of resignations and retirements. Only one member remained who was employed by the Museum. As a complaints committee plays an important role within an organization, management also began seeking people who would be willing to join the Museum's complaints committee.

As a result, staff members are again in a position where they can approach an ombudsman and the complaints committee if they have a problem or complaint concerning sexual harassment, aggression, discrimination or any other undesirable conduct of colleagues or superiors.

In addition, the missing complaints regulations covering both ombudsmen and the complaints committee, have now been recovered. As soon as the text has been cleared by MT and OR it will be made accessible on the intranet to all staff members once again.

Educational plan

The first CAO of the privatized museum states that 2% of the salary budget will be spent on staff training. In accordance with the CAO the training involves both company training courses as well as courses within the framework of a Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) / Personal Development Plan. Unfortunately, the 2006 budget was not used to capacity. In 2007, there will be a new budget for staff training.

Towards the end of 2006, sector heads began making an inventory of the requests from staff members concerning training possibilities. Was there enough room

in the budget? As it became evident that there was a discrepancy between requests and available finances, the sector heads need to decide which training courses will have priority in 2007 and which of those can be delayed until 2008.

As yet, no 'POP-talks' have been held with staff members concerning the courses they would like to follow. Partly on the basis of CAO-regulations, these talks will have to take place at some time. The development of a long-range plan describing both training and career choices for each member of staff will also be necessary.

Options model terms of employment 2006

For the transition of the terms of employment from the municipality Amsterdam to the CAO of the Stichting Stedelijk Museum Amsterdam the Stichting has developed a options model terms of employment (cafeteria model) in consultation with the Works Council.

During the first year of the museums self-sufficiency employees could either buy or sell vacation time for money and could assemble extra vacation time up to a maximum of 32 hours. Besides that terms of employment could also be used in a fiscal facility, the bicycle project. The fiscal advantage being the

fact that a bicycle can be bought by sacrificing part of the gross salary, the gross payment at the end of the year or part of the gross holiday allowance. Also because of the cafeteria model the gross counter value of vacation time can be used for the bicycle project.

22.07 – 09.09.2007 / Opening 21.07.2007, 17-19 uur / 5-7 p.m.

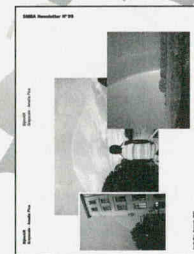
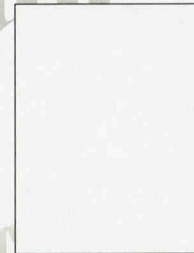
Gastcurator NATHALIE ZONNENBERG guest curator

drukkerij robstolk® biedt haar klanten de gelegenheid hun werk te tonen middels al haar huisstijl-uitingen. in deze advertentie willen wij SMBA onder uw aandacht brengen. ga ook naar www.smba.nl

SMBA

robstolk®

mauritskade 55 - t 020 668 42 46 - robstolk.nl

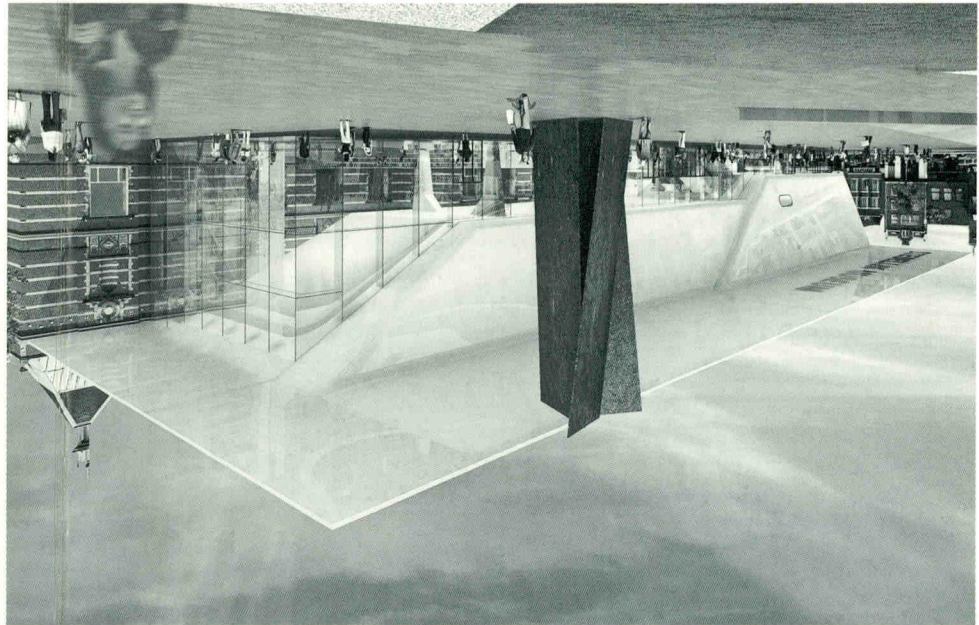
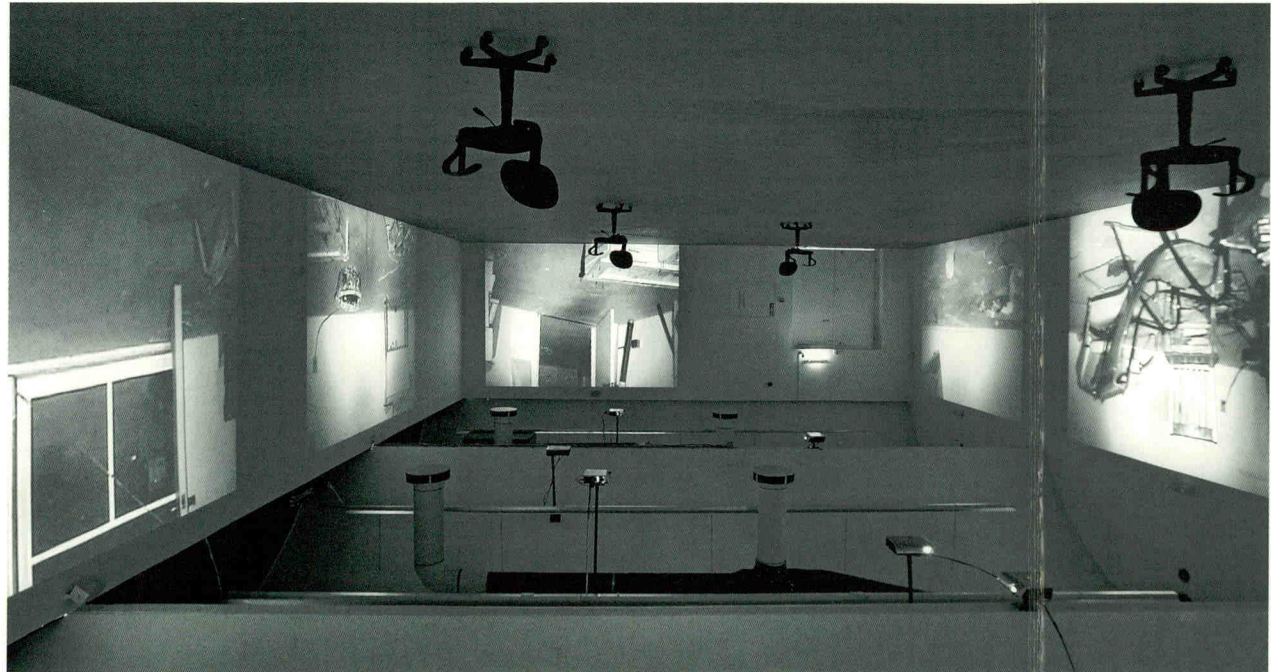


hier afscheuren / tear off here

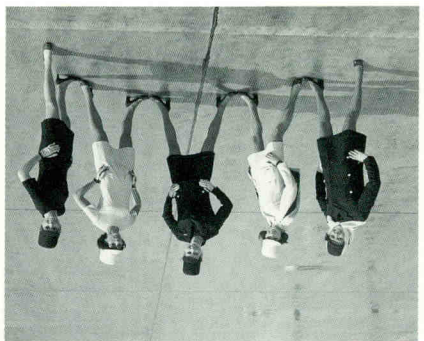
Bruce Nauman, Mapping the
Studio I - All Action Edit (Fat
Chance John Cage), 2002.
Instalatie van 7 projecties



Shirin Neshat, Rapture,
(still) 1999



Airworld, Architectuur en
Design voor de Luchvaart:
Werner Machnik, Lufthansa
stewardessenkleding, 1970-79.
Foto: Deutsche Lufthansa AG



Onder de oppervlakte,
Aanwinsten 2005-2006:
Marlene Dumas,
The Neighbour, 2005



Stedelijk Museum Amsterdam Jaarverslag 2006

| | | |
|-----|----------------------------------|-------------------------|
| 1 | Voorwoord | Jaarrekening |
| 5 | Kroniek Stedelijk Museum | and production |
| 33 | Collecties | and production, editing |
| 53 | Restauratie | Edwin Dekker |
| 61 | Art History | Nicole Kuppens |
| 71 | Publicaties | Stedelijk Museum |
| 77 | Het nieuwe museum en depotgebouw | Stedelijk Museum |
| 81 | Marketing & Communicatie | Stedelijk Museum |
| 85 | Stedelijk Museum | Bureau Amsterdam |
| 89 | Stedelijk Museum Business Club | Collecties |
| 93 | Educatie | Jan van Adueren |
| 99 | SMCS | Jan Kappers |
| 107 | Stedelijk Museum Amsterdam | Jelle Bouwnuis |
| 119 | Personen & Organisaties | Jan Kappers |
| 131 | Nevenactiviteiten | Stedelijk Museum |
| 139 | Jaarrekening | Jan Kappers |
| 163 | Bezoekers | Moncet Ben Artá |
| 167 | English Summary | Hogers, Karin Balog, |
| 201 | Colofon | Stedelijk Museum |